Mario Vargas Llosa

Penki kampai

Sofoklis

MARIO VARGAS LLOSA

Penki kampai

Iš ispanų kalbos vertė
Laura Liubinavičiūtė

Sofoklis

Vilnius, 2017

Versta iš:
Mario Vargas Llosa.
Cinco esquinas.
Spain: Alfaguara, 2016

Knygos leidimą rėmė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

ISBN 978-609-444-219-3

Skiriu Alonsui Kuetai

Turinys

I

Marisos sapnas

Jinai vis dar sapnavo ar jau buvo nubudusi? Vos juntama šiluma prie dešinės pėdos kelties kėlė dar nepatirtą pojūtį, svaiginantį visą kūną ir atskleidžiantį, kad jinai lovoje ne viena. Prisiminimai jungdamiesi plūdo į galvą ir pamažu pildėsi nelyg kryžiažodis. Joms buvo linksma ir šiek tiek svaigu nuo po pietų išgerto vyno, kalbėjosi pereidamos nuo terorizmo prie matytų filmų bei socialinių paskalų, kai netikėtai Čabelė pažvelgė į laikrodį ir išbalusi pašoko iš vietos: „Komendanto valanda! Dieve mano, nespėsiu sugrįžti į Rinkonadą! Kaip nepastebimai pralėkė laikas." Marisa primygtinai prašė jos likti nakvoti. Dėl to jokių nepatogumų, nes Kikė anksti ryte išvyko į aludarių direktorių susirinkimą, į Arekipą, todėl jos galėjo karaliauti Golfo apartamentuose. Čabelė paskambino savo vyrui. Liusijanas, kaip visada labai supratingas, pasakė, kad dėl to nebūsią nepatogumų, jis pasirūpinsiąs, kad mergaitės ryte laiku išeitų iš namų į mokyklos omnibusą. Kad geriau jau Čabelei likti nakvoti pas Marisą nei būti sulaikytai patrulių, jeigu ją pastebėtų pažeidusią komendanto valandą. Prakeikta komendanto valanda. Bet, žinoma, dar blogiau terorizmas.

Čabelė pasiliko nakvoti ir dabar Marisa juto jos pėdos lenktį prie savo dešinės kelties – švelnų spaudimą, švelnų vos

juntamą pojūtį, malonų, delikatų. Kaip nutiko, kad dabar jos taip arti viena kitos didžiulėje vestuvinėje lovoje, kurią išvydusi Čabelė nusijuokė: „Nagi, nagi, Marisita, gal galėtum papasakoti, kiek žmonių miega šitoje gigantiškoje lovoje?“ Prisiminė, kad atsigulė jos priešinguose kraštuose, atskirtos mažų mažiausiai pusmetrio. Kuri iš jų pasislinko miegodama tiek, kad dabar Čabelės pėda lietėsi prie jos kelties?

Nedrįso pajudėti. Sulaikė kvėpavimą, kad nepažadintų draugės, neatitraukė pėdos, kad nepertrauktų malonaus pojūčio, nuo pat linkio kylančio per visą kūną, verčiančio ją įsitempti ir susikaupti. Labai palengva ėmė įsižiūrėti 'į miegamojo prieblandą: lengvus šviesos ruožus pro langų uždangas, komodos kontūrus, spintos ir vonios kambario duris, paveikslų rėmus ant sienų su Tilsos moters gyvatės dykuma bei Šyšlo totemo atvaizdu, toršerą, Berokalio skulptūrą. Užsimerkė ir įsiklausė – vos juntamai, bet ritmingai – tai tikrai kvėpavo Čabelė. Bičiulė miegojo, gal net ir sapnavo, todėl tai neabejotinai jinai pati miegodama prisislinko prie draugės kūno.

Nustebusi ir susigėdusi, dar kartą savęs klausdama, ar jau yra nubudusi, ar sapnuoja, Marisa pagaliau suvokė, ką jos kūnas ir taip jau žinojo – ji yra įsijaudrinusi. Ta švelni pėdos linktis, šildanti jos keltį, įkaitino jos odą ir pojūčius, ir neabejotina, jeigu ištiestų ranką, tarpvietę pajustų visiškai sudrėkusią. „Ar pakvaišai?“ – pagalvojo pati sau. „Įsijaudrinti dėl moters? Kaipgi šitaip, Marisita?“ Žinoma, ne vieną kartą būdama viena susijaudindavo ir ne vieną kartą masturbavosi, trindamasi į pagalves tarp kojų, bet tuomet galvodavo apie vyrus. Kiek save pamena, dėl kokios nors moters – niekada per amžių amžius! Bet dabar buvo susijaudinusi, virpanti

nuo galvos iki pirštų galiukų, geidžianti, kad ne tiktai kojomis liestųsi, bet ir visu kūnu ir lygiai taip pat kaip tą linkį visur jaustų savo draugės artumą bei švelnumą.

Atsargėliausiai prisislinkusi, stipriai daužantis širdžiai, bandydama kvėpuoti, lyg vis dar miegotų, dar šiek tiek priartėjo ir nors visiškai nesilietė, juto, kad iš tiesų yra vos per kelis milimetrus nuo Čabelės nugaros, klubų ir kojų. Dar geriau girdėjo jos kvėpavimą ir manė jaučianti lengvą šilumą tokio artimo kūno, siekiančio ir gaubiančio ją pačią. Prieš savo valią, lyg nesuvoktų galutinai ką daranti, pajudino dešinę ranką ir uždėjo ant draugės šlaunies. „Palaiminta komendanto valanda“, – pagalvojo. Juto, kaip širdies ritmas dar padažnėja, – Čabelė netrukus nubus ir patrauks jos ranką: „Pasitrauk, neliesk manęs, ar pamišai, ką čia išdarinėji?“ Bet Čabelė nesujudėjo ir, regis, amžiams buvo nugrimzdusi į miegus. Jinai juto jos įkvėpimą, iškvėpimą, juto, kad tas pats oras pasiekia ir ją, kad įsiskverbia pro nosį bei burną ir kaitina ją iš vidaus. Akimirką labiausiai susijaudinusi – koks absurdas – mąstė apie komendanto valandą, tiekimo pertrūkius, pagrobimus, ypač Kačito, ir teroristų bombas. Kas per šalis, kas per šalis!

Paslinko savo delną, šlaunies paviršius buvo tvirtas ir švelnus, vos vos drėgnas, galbūt dėl sukaitimo ar kokio kremo. Ar Čabelė pasitepė kuriuo nors iš kremų Marisos vonioje prieš atsiguldama? Jinai nematė draugės persirengiančios: davė jai vienus iš savo marškinių, trumpučius, ir ji persirengė už širmos. Sugrįžo į kambarį jau persirengusi, marškiniai lengvai peršviečiami, plačiomis rankovėmis, atskleidžiantys kojas bei klubo linkį ir Marisa pamena pagalvojusi: „Koks gražus kūnas, kaip gražiai išsilaikęs, nors

turi dvi dukreles, dėl to, kad nuolat lankosi sporto klube, triskart per savaitę.“ Jinai ir toliau milimetras po milimetro nepaliaudama judėjo vis labiau nerimaudama, kad draugė iš tiesų netrukus nubus; dabar nutirpusi ir laiminga juto, kad vos kelioms akimirkoms, prisitaikydami prie kiekvienos iš jų kvėpavimo, abiejų šlaunys, klubai ir kojos vis susiliesdavo ir vėl vos kelioms akimirkoms atsitraukdavo. „Jau dabar tai tikrai tuojau nubus, Marisa, ėmeisi beprotybės.“ Bet jinai neatsitraukė ir vis laukė – ko laukė? – lyg transe kito lengvo prisilietimo. Jos dešinė ranka ir toliau ilsėjosi ant Čabelės šlaunies ir Marisa pajuto, kaip pasikeitė jos kvėpavimas.

Tą akimirką draugė sujudėjo. Pamanė, kad širdis sustos. Kelioms sekundėms nustojo kvėpavusi, kuo stipriausiai užmerkė akis, bandydama apsimesti mieganti. Čabelė, nepajudėdama iš vietos, pakėlė plaštaką ir dabar jau Marisa pajuto, kad ant jos rankos, padėtos ant draugės klubo, nusileido Čabelės ranka. Ar jinai ją staigiai numes? Ne, priešingai, švelniai, beveik su meile Čabelė, sunėrusi pirštus kartu su josios, dabar jau traukė jos ranką, lengvai spūstelėdama ją į savo odą, link tarpvietės. Marisa negalėjo patikėti tuo, kas vyksta. Jautė Čabelės sugautus pirštus ant vos kilstelėto dubens ir drėgnoje, pulsuojančioje ertmėje, į kurią jos ranka buvo spaudžiama. Virpėdama nuo galvos iki kojų pirštų galiukų, Marisa galutinai prisiartino krūtimis, dubenimi, kojomis prie draugės nugaros, klubų ir kojų, tuo pačiu metu visais penkiais pirštais trynė lytį, bandydama apčiuopti mažytį klitorį, globdama, skirdama įsijaudrinusios lyties drėgnas lūpas, kamuojama nepasotinamumo, nepaliaujamai vedama Čabelės rankos, juto draugę taip pat virpančią, trinančią savo kūną, padedančią jai su ja susijungti, susilieti.

Marisa panardino veidą į kupetą plaukų, galvos judesiais stengdamasi juos nustumti, kol susirado Čabelės kaklą ir ausis ir dabar jau jas bučiavo, čiulpė ir lengvai kandžiojo, apie nieką daugiau negalvodama, apsalusi iš laimės ir geismo. Po kelių sekundžių ar minučių Čabelė apsisuko ir dabar jau pati ieškojo jos burnos. Bučiavosi aistringai ir nepasotinamai, pradžioj tik lūpomis, paskui pravėrusios burnas, supindamos liežuvius, apsikeisdamos seilėmis, o jų rankos rengė, greičiau plėšė, viena kitos marškinius, kol pasiliko nuogos ir susipynė. Sukosi iš vienos pusės į kitą, glamonėdamos, bučiuodamos viena kitos krūtis, vėliau dubenis, tarpvietes, dar vėliau rydamos viena kitos lytį, jautė laiką išsisklaidant nebūtyje, tokį beribį ir tokį sodrų.

Kai Marisa, visa apsalusi, patenkinta, pajuto negalinti atsispirti neišvengiamam miegui, dar suspėjo pagalvoti, kad visa tai patirdamos nei ji, nei Čabelė, kurią taip pat, regis, apėmė miegas, nepratarė nė vieno žodžio. Prieš panirdama į miego bedugnę, dar kartą prisiminė komendanto valandą ir pamanė išgirdusi tolimą sprogimą.

Po kelių valandų, pilkai dienos brėkšmai skverbiantis į miegamąjį pro žaliuzes Marisa nubudo lovoje viena. Gėda ją perliejo nuo galvos iki kojų. Ar iš tiesų visa tai nutiko? Ne, tai neįmanoma, ne, ne. Be abejo, nutiko. Tuomet išgirdo bruzdesį vonioje ir išsigandusi užsimerkė, apsimesdama mieganti. Pusiau pramirkomis, pro blakstienas, pastebėjo, kad Čabelė jau apsirengusi ir susitvarkiusi, pasirengusi keliauti.

– Marisita, labai atsiprašau, kad pažadinau, – išgirdo ją sakančią pačiu įprasčiausiu balsu.

– Kas per nesąmonės, – sumurmleno, jausdama, kad jos balsas vos girdimas. – Jau išeini? Nepasiliksi pusryčių?

– Ne, širdele, – pasipriešino draugė, jos balsas iš tiesų nevirpėjo ir nesimatė, kad jaustųsi nepatogiai, buvo tokia kaip visuomet, be menkiausio raudonio skruostuose, žvelgė įprastai, nė krislo pykčio ar pašaipos didžiulėse tamsiose akyse, tik kupeta juodų plaukų šiek tiek susitaršiusi. – Lekiu kuo skubiausiai, kad suspėčiau išleisti mergaites į mokyklą. Nuoširdžiausiai dėkoju už svetingumą. Susiskambinsime, bučiuoju.

Pasiuntė oro bučinį nuo miegamojo durų ir išėjo. Marisa pakilo, pasirąžė, jau buvo besikelianti, bet netrukus ir vėl atsigulė ir užsiklojo antklode. Žinoma, iš tiesų nutiko, ir geriausias to įrodymas buvo, kad ji nuoga, o susiglamžę marškiniai pusiau išlindę iš po apkloto ant lovos krašto. Pakėlė antklodę ir nusijuokė, pamačiusi, kad Čabelei skolinti marškiniai susisukę į gniužulą prie jos kojų. Nusijuokė, bet akimirksniu nutilo. Dieve mano, Dieve mano. Ar gailėjosi? Visiškai ne. Kokia nepalaužiama Čabelės valia! Ar jinai buvo tai dariusi anksčiau? To negali būti. Jos tiek laiko pažįstamos, visada viską viena kitai pasipasakodavo, jeigu Čabelė būtų turėjusi panašų nuotykį, tikrai jai būtų prisipažinusi. O galbūt ir ne? Ar pasikeis dėl to jų draugystė? Žinoma, ne. Čabelita buvo jos geriausia draugė, daugiau nei sesuo. Kokie bus ateity jųdviejų santykiai? Tokie patys kaip ir anksčiau? Dabar jas siejo didžiulė paslaptis. Dieve mano, Dieve mano, negalėjo patikėti, kad taip iš tiesų nutiko. Visą rytą, kai prausėsi, rengėsi, pusryčiavo, davė nurodymus virėjai, mažordomui ir tarnaitei, galvoje varinėjo tuos pačius klausimus: „Ar tikrai pasielgei taip, kaip pasielgei, Marisita? Kas nutiks, kai Kikė sužinos, ką jinai ir Čabelė iškrėtė? Ar supyks? Ar iškels pavydo sceną, kokią iškeltų, jeigu tai

būtų nutikę su vyru? Ar jinai jam papasakos?“ Ne, niekuomet gyvenime, apie tai niekas neturėjo sužinoti, kokia gėda. Ir vis dar galvojo apie tą patį įdienojus, kai Kikė sugrįžo iš Arekipos ir parvežė neprilygstamų Iberijos pyragaičių ir maišelį sausainėlių, jį bučiuodama ir klausdama, kaip praėjo susirinkimas bravore: „Gerai, gerai, gringita, nusprendėme nebesiųsti alaus į Ajakučą, neapsimoka, pinigai, kurių reikalauja teroristai ir pseudoteroristai, mus baigia įvaryti į bankrotą.“ O jinai ir toliau mintijo: „Kodėl Čabelė neužsiminė apie tai nė žodeliu ir išėjo taip, lyg nieko nebuvo nutikę? Ir kaip manai, kvaile, dėl ko? Nagi, jinai taip pat jautė gėdą, nenorėjo apie tai kalbėti ir nudavė, lyg nieko nebūtų nutikę. Bet juk iš tiesų nutiko, Marisita. Ar taip nutiks dar kartą, ar jau daugiau niekada?“

Visą savaitę nedrįso paskambinti Čabelei, nerimastingai laukdama, kad ji paskambintų. Kaip keista! Niekada nebuvo praėję tiek dienų neapsilankius ar nepaskambinus. O galbūt geriau pagalvojus ne taip ir keista: ji jautėsi taip pat nepatogiai ir greičiausiai laukė, kol Marisa imsis iniciatyvos. Ar ji užpyko? Betgi dėl ko? Argi ne pati Čabelė žengė pirmą žingsnį? Juk ji tiktai uždėjo ranką ant kojos, tai galėjo būti paprasta, nevalinga, be jokių ketinimų. O Čabelė paėmė jos ranką ir vedė ją, kad liestų tenai, masturbuotų. Kokia drąsa! Kuomet apnikdavo mintys apie tai, kildavo nevaldomas noras juoktis, o sukilęs karštis nurausvindavo skruostus.

Taip jautėsi visą savaitę. Užsisvajojusi, pasinėrusi į prisiminimus, net nesusivokdama kaip, bet tvarkingai vykdė visą dienotvarkę: italų kalbos pamokos su Diana, arbatėlė su tetomis dėl dukterėčios Margo, kuri pagaliau išteka, dveji pietūs su Kikės partneriais, pakviestais su žmonomis,

privalomasis arbatėlės apsilankymas pas tėvus, kinas su pussesere Matilda – į filmą visiškai nekreipė dėmesio, nes tas nutikimas vis dar nėjo jai iš galvos ir kartkartėmis vis savęs klausė, ar tai nebuvęs sapnas. Ir dar priešpiečiai su mokslo draugėmis ir neišvengiamas pokalbis, kurį vos sugebėjo sekti, apie vargšelį Kačitą, pagrobtą jau beveik du mėnesius. Sakė, kad draudimo kompanija atsiuntė ekspertą iš Niujorko derėtis dėl išpirkos su teroristais, o vargšelė Nina, jo žmona, lankėsi pas specialistą, kad visai neišprotėtų. Ir kokia turėjo būti išsiblaškiusi, kad vieną iš tokių naktų, besimylėdama su Enrike, netikėtai pajuto, kad vyras atšalo ir pasakė: „Nežinau, kas tau darosi, gringita, bet manau, kad per dešimt santuokos metų niekada nemačiau tavęs tokios šaltos. Ar tai dėl terorizmo? Gal geriau pamiegokime."

Ketvirtadienį, praėjus lygiai savaitei po to, kas nutiko ar nenutiko, Enrikė sugrįžo iš įmonės anksčiau nei įprastai. Atsisėdę terasoje, gurkšnojo viskį, žvelgdami į žemiau jų plytinčią Limos švieselių jūrą ir kalbėdami, be abejo, apie tai, kas buvo apsėdę tomis dienomis visus namus: Švytinčio Kelio grobimus ir Tupako Amaru revoliucinį judėjimą*, beveik kasnakt dėl teroristinių išpuolių elektros bokštuose dingstančią elektrą – ištisi Limos rajonai skendėdavo prieblandoje, ir teroristų sprogdinimus, kurie naktimis bei paryčiais žadino limiečius. Prisiminė, kad prieš kelis mėnesius, sėdėdami toje pačioje terasoje, matė vidury nakties įsižiebiant vienoje iš miesto dalių fakelus, suformavusius pjautuvą ir kūjį, kaip įspėjimą, kas nutiktų, jeigu senderis-

* Švytintis Kelias (*Sendero Luminoso*) ir Tupako Amaru revoliucinis judėjimas, TARJ (*Movimiento Revoliucionario Tupac Amaru, MRTA*) yra teroristinės Peru organizacijos.

tai laimėtų karą. Enrikė sakė: jeigu situacija kompanijoms pasidarytų nebeištveriama, nes apsaugos priemonių išlaidos iki pamišimo didina kaštus, o draudimo bendrovės vis kelia įmokas, ir jeigu banditai ir toliau netrukdomi sieks savo, Peru situacija netrukus pasidarys panaši kaip Kolumbijoje, kur verslo žmonės, smaugiami teroristų, kėlėsi į Panamą ir į Majamį, kad iš tenai vadovautų savo kapitalui. O visa tai reiškė tik dar daugiau keblumų, papildomų išlaidų ir pradimų. Ir tuo metu, jai sakant: „Galbūt ir mes turėsime persikelti į Panamą ar Majamį, brangusis", Kintanilja, mažordomas, pasirodė terasoje ir pasakė: „Skambina ponia Čabelė, ponia." „Atsiliepsiu miegamajame", – atsakė jinai ir pakildama išgirdo Kikės žodžius: „Pasakyk Čabelei, kad kurią dieną paskambinsiu Liusijanui dėl visų mūsų keturių susitikimo, gringita."

Kai sėdosi ant lovos ir ėmė ragelį, jautė virpančias kojas. „Alio, Marisita?" – išgirdo ir atsakė: „Kaip gerai, kad skambini, buvau visiškai užsisukusi su savo darbais ir ketinau ryt iš ryto tau paskambinti."

– Gulėjau lovoje, kamuojama stipriausio gripo, – pasakė Čabelė, – bet dabar jau pamažu praeina. Ir ilgėjausi tavęs labiausiai, širdele.

– Ir aš taip pat, – atsakė jai Marisa. – Manau, nebuvome praleidusios nė savaitės nesimačiusios, tiesa?

– Skambinu, norėdama tave pakviesti, – pasakė Čabelė. – Ir perspėju iš anksto, kad atsisakymo nepriimsiu. Privalau vykti į Majamį dviem ar trims dienoms dėl nenumatytų nesklandumų Brikvelo aveniu apartamentuose, o sutvarkyti juos galėsiu tiktai būdama tenai asmeniškai. Palaikyk man kompaniją, kviečiu tave. Jau turiu bilietus dviem asmenims,

gavau juos nemokamai už sukauptas mylias. Išvykstame ketvirtadienį vidurnaktį, pabūsime tenai penktadienį ir šeštadienį, o sugrįšime sekmadienį. Neatsakyk neigiamai, nes užpyksiu negyvai, brangute.

– Žinoma, vyksiu su tavimi, kuo mieliausiai, – atsakė Marisa, jai rodėsi, kad širdis bet kurią akimirką iššoks pro burną. – Dabar pat pasakysiu apie tai Kikei ir jeigu tik jis man paprieštaraus, išsiskirsiu. Ačiū tau labai, mieloji. Pasakyta – padaryta. Aš sužavėta tavo pasiūlymo.

Padėjo ragelį ir akimirką sėdėjo ant lovos, kad nusiramintų. Ją apėmė malonus jausmas, palaimingas neapibrėžtumas. Tai tikrai nutiko ir dabar jinai kartu su Čabele ateinantį ketvirtadienį keliaus į Majamį ir tris dienas užmirš pagrobimus, komendanto valandą, tiekimo pertrūkius ir visą kitą košmarą. Kai sugrįžo į terasą, Enrikė pajuokavo: „Kas vienas pats sau juokiasi, prisimena savo piktadarystes. Ar galėčiau sužinoti, kodėl tavo akys taip blizga?“ „Nesakysiu, Kike, – koketavo su vyru, apsivydama rankomis jo kaklą. – Netgi grasinama mirtimi tau nepasakysiu. Čabelė mane pasikvietė trims dienoms į Majamį ir pasakiau, kad jeigu man neleisi jos lydėti, išsiskirsiu su tavimi.“

II

Netikėtas vizitas

Vos išvydęs jį įeinantį į kabinetą, inžinierius Enrikė Kardenasas – Kikė žmonai bei draugams – pajuto keistą nejaukumą. Kažkuo nemalonus buvo tas žurnalistas, kuris artinosi link jo tiesdamas ranką. Gal atstūmė tarzaniška, linguojanti ir pozuojanti kaip džiunglių karaliaus eisena? Gal jo žiurkiška šypsenėlė, raukianti kaktą iš po sulaižytų plaukų, prilipusių prie kiaušo kaip metalinis šalmas? Gal prigludusios rudo krepo kelnės, aptraukiančios kaip antra oda roplišką kūnelį? O gal tie geltoni ant platformos batai, kad paaukštintų stotą? Viskuo jis atrodė bjaurus bei atgrasus.

– Labai malonu, inžinieriau Kardenasai, – ištiesė jam geibią ir mažą ranką, ja perdavė savo prakaitą. – Pagaliau leidote duoti jums penkis, po šitiekos pastangų.

Balsas buvo spigus ir rodėsi pašaipus, žvalgėsi mažomis, neramiomis akimis, o dar tas rachitiškas kūnelis, ir Enrikė pajuto, kad pasmirdo arba iš klyno, arba iš batų. Ar galėjo būti, kad būtent dėl kvapo jam taip nepatiko tas subjektas?

– Atleiskite, žinau, kad skambinote daugybę kartų, – atsiprašė, ne itin nuoširdžiai. – Negaliu priimti visų man skambinančių žmonių, neįsivaizduojate, kokia perkrauta mano dienotvarkė. Prašom sėstis.

– Galiu sau įsivaizduoti, inžinieriau, – atsakė žmogelis. Jo batai aukštais padais girgždėjo, švarką vilkėjo mėlyną, labai įliemenuotą, ir ryšėjo blizgantį kaklaraištį, kuris, rodėsi, jį smaugė. Viskas jo buvo maža, netgi balsas. Kokio amžiaus galėjo būti? Keturiasdešimties, penkiasdešimties metų?

– Koks nuostabus iš čia atsiveria vaizdas, inžinieriau! Tenai tolumoje matosi Šventojo Kristoforo kvartalas, tiesa? Esame dvidešimtame, dvidešimt pirmame aukšte?

– Dvidešimt pirmame, – patikslino jis. – Jums pasisekė, šiandien saulėta, todėl galima mėgautis vaizdu. Įprastai šiuo metų laiku rūkuose skęsta visas miestas.

– Turėtų apimti neribotos galios pojūtis, po kojomis matant visą Limą, – pajuokavo lankytojas. Jo rainos akys nenustodamos judėjo šokčiodamos, ir visa, ką jisai sakė, Kikei atrodė, išdavė visišką nenuoširdumą. – O koks elegantiškas kabinetas, inžinieriau! Leiskite apžiūrėti jūsų paveikslėlius.

Ir dabar lankytojas ramiai vaikštinėjo, apžiūrinėdamas mechaninių prietaisų – vamzdžių, kranų, stūmoklių, vandens bakų ir skirstytuvų – brėžinius, kuriais dekoratorė Leonorsita Artigasa papuošė kabineto sienas pasakiusi: „Argi tau jie neprimena abstrakčiosios grafikos, Kike?“ Leonorsitos humoro jausmas, kurį, visa laimė, kartu su tais nuasmenintais brėžiniais ir hieroglifais paįvairino Peru peizažų fotografijos, jam kainavo ištisą kapitalą.

– Prisistatysiu, – pagaliau ištarė figūrėlė. – Rolandas Garo, ilgametis žurnalistas. Vadovauju savaitraščiui *Atvirai*.

Ištiesė jam vizitinę kortelę, nesuvaldydamas šypsenėlės ir kalbėdamas ciepsiančiu, gergždžiančiu balseliu, kuris priminė paukščio cypčiojimą. Būtent tuo labiausiai jį ir trikdė lankytojas, nusprendė Enrikė – ne kvapas atbaidė, o būtent balsas.

– Teko matyti, pone Garo, – verslininkas pabandė būti malonus. – Teko kartą matyti jūsų televizijos programą. Jinai buvo nutraukta dėl politinių priežasčių, tiesa?

– Jinai buvo nutraukta dėl to, kad sakiau tiesą, tai, kas Peru sunkiai pakenčiama – šiandien ir visuomet, – patvirtino žurnalistas su kartėliu, bet nepaliaudamas šypsotis. – Jie nutraukė jau kelias mano televizijos bei radijo programas. Anksčiau ar vėliau dėl tos pačios priežasties taip pat nutrauks ir *Atvirai* veiklą. Bet man tai visai nerūpi. Tokia jau yra profesinė rizika šioje šalyje.

Įkritusios akutės stebėjo jį lyg ir nepasitikėdamos, todėl Enrikė ėmė gailėtis, sutikęs jį priimti. Kodėl taip pasielgė? Nes jo sekretorė, pavargusi nuo tiekos skambučių, pagaliau paklausė: „Tuomet pasakyti jam, inžinieriau, kad niekada su juo nesusitiksite? Daugiau neištversiu, jūs jau man atleiskite. Biure visi baigiame išprotėti. Kasdien skambina po penkis ar šešis kartus jau kelias savaites iš eilės.“ Jisai pagalvojo, kad, nepaisant visko, kartais žurnalistas gali būti visai naudingas. „Ir taip pat pavojingas“, – padarė išvadą. Apniko nuojauta, kad iš šito apsilankymo nieko gero neišeis.

– Klausau jūsų, pone Garo, kuo galiu būti naudingas? – pastebėjo, kad žurnalistas nustojo šypsotis ir įsmeigė į jį tiriamą, sarkastišką žvilgsnį. – Jeigu pradėsite kalbą apie reklamą, iš anksto įspėju, kad mes patys tuo neužsiimame. Turime sutartį su viena kompanija, administruojančia visą įmonių grupės reklamą.

Buvo akivaizdu, kad savaitraščiui nerūpėjo reklama. Žmogelis dabar buvo labai rimtas. Nepratarė nė žodžio: stebėjo jį tylėdamas, lyg būtų ieškojęs žodžių: netrukus juos ištars, ar išlaikydamas įtampą, kad jį sunervintų. Ir iš tiesų

laukdamas, kol Rolandas Garo pravers burną, Enrikė ėmė jaustis, be to, kad susierzinęs, dar ir neramiai. Kokiu reikalu bus atėjęs šis įkyrus tipas?

– Kodėl jūs, inžinieriau, neturite asmens sargybinių? – paklausė netikėtai jo Garo. – Jų bent jau nematyti iš pirmo žvilgsnio.

Enrikė patraukė pečiais nustebęs.

– Esu fatalistas ir labai vertinu laisvę, – atsakė. – Jeigu kas nors turės nutikti, lai nutinka. Negalėčiau gyventi, apsuptas asmens sargybinių, jausčiausi įkalintas.

Ar tiktai šitas subjektas nebus atėjęs paimti iš jo interviu? Jisai tikrai nesutiks ir kuo skubiausiai išspirs jį į gatvę.

– Tai labai delikatus reikalas, inžinieriau Kardenasai, – žurnalistas pritildė balsą, lyg sienos būtų galėjusios jį išgirsti. Kalbėjo tyčia lėtai, kartu šiek tiek teatrališkai, atvertė nutrintą odinį aplanką, kurį buvo atsinešęs su savimi, ir ištraukė voką, perjuostą dviem storomis gumomis. Neįteikė jam iš karto – pasidėjo voką sau ant kelių ir vėl įsmeigė į jį žvilgsnį, kurį Enrikė dabar pastebėjo esant dviprasmį, gal kiek grasinantį. Nelemtą valandą jis sutiko suteikti tą audienciją! Logiškiausia būtų buvę, jeigu jį būtų priėmęs vienas iš jo asistentų, išklausęs ir atsikratęs juo. O dabar jau buvo per vėlu ir greičiausiai jis labai dėl to gailėsis.

– Paliksiu jums šitą *dossier*, kad galėtumėte kuo atidžiau jį išnagrinėti, inžinieriau, – pasakė Garo perdėtai ramiai įteikdamas jam voką. – Kai peržvelgsite voko turinį, suprasite, kodėl norėjau įteikti jį asmeniškai, o ne perduoti jūsų sekretoriatui. Noriu jus patikinti, kad *Atvirai* niekada nesiimtų publikuoti panašaus purvo.

Kurį laiką patylėjo neatitraukdamas akių ir tęsė toliau pradėdamas falcetu ir leisdamas balso toną vis žemyn:

– Neklauskite, kaip jis pateko į mano rankas, nes tiesiog jums to neatskleisiu. Tai žurnalistinės deontologijos klausimas, manau, kad žinote, kas tai yra. Profesinė etika. Aš visada gerbiu savo šaltinius, nors yra žurnalistų, kurie juos parduoda menkiausiai progai pasitaikius. Vienintelis dalykas, kurį dar kartą pakartosiu, – šią medžiagą peržiūrėkite pats asmeniškai. Šitame mieste gausu žmonių, pats žinote, norinčių kitiems pakenkti. Dėl jūsų prestižo, jūsų galios ir jūsų turtų. Šitie dalykai Peru neatleidžiami. Pavydas ir pagieža tarpsta šitoje šalyje labiau nei kur nors kitur. Dėl vieno patikinu: tie, kurie nori apjuodinti jus ir pakenkti jūsų reputacijai, niekuomet negalės to padaryti per mane ar *Atvirai*. Galiu jus užtikrinti. Aš nenusileidžiu iki padugnių lygio. Jums tikrai naudinga žinoti, kuo galite pasitikėti. Jūsų priešai pasinaudos šitomis ar blogesnėmis aplinkybėmis, norėdami jus gąsdinti ar dievai žino ko reikalauti.

Padarė pauzę, norėdamas įkvėpti, ir po kelių sekundžių tęsė toliau, kilsteldamas pečius:

– Žinoma, jeigu būčiau leidęsis į purviną žaidimą ir paskelbęs šitą medžiagą, būtume trejopai ar ketveriopai padauginę mūsų tiražą. Bet jūsų laimei, inžinieriau, Peru vis dar liko keli principingi žurnalistai. Ar žinote, kodėl tai darau? Nes tikiu, kad esate patriotas, pone Kardenasai. Žmogus, savo įmonėmis kuriantis tėvynę. Tas, kuris tuo metu, kai kiti, išsigandę terorizmo, traukiasi su savo pinigais į užsienį, pasilieka šalyje, dirba ir kuria darbo vietas, priešindamasis terorizmui, kylančiam šioje šalyje. Pasakysiu dar daugiau. Nenoriu jokių pinigų. Jeigu juos man siūlysite, vis

tiek nepriimsiu. Atėjau jums įteikti asmeniškai, kad jūs pats išmestumėte į šiukšlinę šitas šiukšles ir ramiai miegotumėte. Jokių pinigų, inžinieriau, išskyrus mano švarią sąžinę. O dabar jau jus paliksiu. Žinau, kad esate labai užimtas žmogus ir nenoriu atimti daugiau jūsų brangaus laiko.

Atsistojo, ištiesė ranką ir Enrikė sumišęs ir vėl pajuto drėgmę, likusią prisilietus prie minkšto prakaituoto delno. Matė, kaip žmogelis eina link durų ta pačia kampuota, užtikrinta eisena, atidaro jas ir nepasukdamas galvos paskui save jas uždaro.

Buvo toks sumišęs ir nemaloniai paveiktas, kad įsipylė stiklinę vandens ir vienu ypu ją išgėrė, prieš pasižiūrėdamas į voko turinį. Laikė jį teisiai priešais save ant darbo stalo ir jam pasirodė, kad rankos šiek tiek dreba nuimant gumas nuo voko. Atvėrė voką. Kas jame galėtų būti? Nieko gero, sprendžiant iš žmogelio monologo. Pastebėjo, kad viduje nuotraukos, įsuktos į peršviečiamą blizgų popierių. Nuotraukos? Kokios tai galėtų būti nuotraukos? Atsargiai ėmė traukti peršviečiamą popierių, bet po kelių sekundžių neteko kantrybės ir suplėšęs popierių išmetė į šiukšliadėžę. Nuostaba, kurią sukėlė pirmas vaizdas, buvo tokia didelė, kad išmetė nuotraukas į orą, paskleisdamas jas nuo stalo ant žemės, visur aplinkui. Paskui nuslydo nuo kėdės ir keturpėsčias ėmė jas rinkti. Tuo pat metu jas žiūrėjo, kuo skubiausiai pridengdamas vieną kita, apkvaitęs, pakraupęs, sugrįždamas prie ankstesnės, peršokdamas prie tolesnės, širdis daužėsi krūtinėje ir jis jautė, kad pamažu ima trūkti oro. Ir toliau sėdėjo ant grindų su gerom dviem dešimtim nuotraukų rankose, peržvelgdamas jas dar ir dar kartą, negalėdamas patikėti tuo, ką mato. Neįmanoma, visiškai ne-

įmanoma. Ne, ne. Bet vis dėlto nuotraukos buvo čia, viską tuo pasakė, regis, pasakojo dar daugiau, nei nutiko tą naktį Čosikoje, ir dabar prikėlė naujam gyvenimui, ką jisai jau buvo palaidojęs ir užmiršęs.

Jautėsi toks sutrikęs ir toks susijaudinęs, kad vos galėjo pakilti ant kojų, padėjo nuotraukas ant darbo stalo, nusivilko švarką, atlaisvino kaklaraištį ir leido sau, užmerkęs akis, susmegti į krėslą. Nevaldomai prakaitavo. Bandė nusiraminti, bandė mąstyti logiškai, bandė pažvelgti į susiklosčiusią situaciją kritiškai. Nepavyko. Pagalvojo, kad gali ištikti širdies smūgis, jeigu nepavyks nusiraminti. Gerą valandėlę sėdėjo nejudėdamas, galvodamas apie savo vargšę motiną, Marisą, gimines, verslo partnerius, draugų ratą, viešąją nuomonę. „Šitoje šalyje mane pažįsta netgi akmenys, prakeikimas." Stengėsi kvėpuoti ramiai, įkvėpdamas pro nosį, iškvėpdamas pro burną.

Žinoma, tai šantažas. Tapo pačia kvailiausia pasalos auka. Visa tai nutiko prieš dvejus metus, galbūt šiek tiek daugiau, tenai, Čosikoje, kaip jis galėjo apie tai pamiršti. Ar to jugoslavo vardas buvo Kosutas? Kodėl tiktai dabar tos nuotraukos iškilo į paviršių? Ir kodėl būtent per tą atstumiantį tipelį? Pasakė, kad niekada jų nepublikuosiąs ir nenorįs jokio atlygio, ir tai, žinoma, buvo būdas pasakyti, kad pasielgs kaip tik priešingai. Primygtinai tvirtino esąs principingas žmogus, kad parodytų, jog yra nusikaltėlis be skrupulų, nusprendęs ištraukti jo sielą, nupešti iki paskutinio skatiko, įvelti jį į skandalo siaubą. Pagalvojo apie savo motiną, jos taurų bei garbingą veidą, perkreiptą nuostabos ir siaubo. Pagalvojo apie savo brolių reakciją, jeigu pamatytų tas nuotraukas. Ir jo širdis susitraukė, įsivaizdavus

Marisos veidą, dar labiau išblyškusį nei visuomet, perbalusį, praverta burna, o jos dangaus spalvos akys užtinusios nuo ašarų. Norėjo pradingti. Turėjo kuo skubiausiai pasišnekėti su Liusijanu. Dieve mano, kokia gėda. O gal geriau pasitarti su kitu advokatu? Ne, koks kvailys, niekuomet negalėtų parodyti panašių nuotraukų niekam kitam, tik Liusijanui, savo mokslo draugui, geriausiam draugui.

Kabinete suskambo telefonas ir Enrikė krūptelėjo kėdėje. Sekretorė jam priminė, kad netrukus vienuolikta ir kad jis turi direktorių pasitarimą Kasyklų sąjungoje. „Taip, žinoma, tegul vairuotojas manęs laukia prie įėjimo, netrukus nusileisiu."

Nuėjo į vonios kambarį nusiprausti veido ir tuo pat metu kankindamasis galvojo: kas nutiktų, jeigu šitos nuotraukos pasklistų po Limą per laikraštį ar žurnalą, tarpstantį geltonyje, traukiantį į dienos šviesą privačių gyvenimų intymumus? Dieve mano, turėjo kuo skubiausiai susitikti su Liusijanu, ne tik dėl to, kad jis buvo geriausias draugas, bet jo kontora buvo viena iš pačių prestižiškiausių Limoje. Kokia staigmena ir nusivylimas laukia to, kuris visą laiką tikėjo, jog Kikė Kardenasas yra tobulybės įsikūnijimas.

III

Savaitgalis Majamyje

Kaip ir buvo sutarusios, Marisa ir Čabelė susitiko prieš pusantros valandos LAN naktiniam lėktuvui išskrendant iš Chorchės Čaveso oro uosto į Majamį. Patraukė į VIP laukiamąjį atsigerti mineralinio vandens, kol lauks išvykimo. Beveik visos vietos buvo užimtos, bet, laimei, rado vieną nuošalų staliuką, prie baro. Marisa buvo palaidais plaukais, lengvai perrištais juosta, visiškai nepasidažiusi, jos šviesūs plaukai laisvai plaikstėsi, skaisčiausia veido išraiška, cinamono spalvos kelnėmis, avėjo mokasinais ir didžiule tos pačios spalvos rankine. Tuo tarpu Čabelė buvo nepriekaištingai pasidažiusi, segėjo šviesiai žalią sijoną, vilkėjo marškinėlius gilia iškirpte, nešėsi lengvą odinę rankinę ir avėjo sandalus. Kaip įprastai ilgus plaukus buvo supynusi į kasą, kuri driekėsi per visą nugarą iki pat juosmens.

– Kaip gerai, kad Kikė tave išleido, nuostabu, kad gali keliauti su manimi, – vos prisėdus, besišypsodama pasakė Čabelė. – Tu tokia graži šią naktį. Kodėl?

– Maniau, kad sunkiai pavyks išprašyti leidimą ir jau buvau sugalvojusi šimtus istorijų, – nusijuokė Marisa parausdama. – Bet, visa laimė, jis iš karto sutiko, tik pagalvok. Iš tiesų pastarosiomis dienomis mano vyras kažkoks keistas.

Lyg skrajotų padebesiais. Bet kalbant apie grožį, tu taip pat nuostabiai atrodai su ta egzotiška kasa.

– Aš labai gerai žinau, kas darosi Kikei, – staiga surimtėjusi pasakė Čabelė. – Tas pats, kas Liusijanui, tau, man ir visiems likusiems aplinkui, saulele. Visi tie nesibaigiantys tiekimo pertrūkiai, bombos, pagrobimai, žudymai, kas gali ramiai gyventi šitame mieste? Šitoje šalyje. Na, bent jau šį savaitgalį išsivaduosime nuo visko. Ar dar nieko nežinoma apie Kačitą?

– Atrodo, kad pagrobėjai iš šeimos pareikalavo šešių milijonų dolerių, – atsakė Marisa. – Iš Niujorko draudimo kompanijos atvyko amerikietis derybininkas. Vargšelis jau du mėnesius kaip dingęs, ar ne?

– Aš pažįstu Niną, jo žmoną, – linktelėjo Čabelė. – Vargšelė gyvena, nepakeldama galvos. Lankosi pas psichologą. Žinai, kas man kelia didžiausią siaubą? Ne aš pati, ne Liusijanas. Bet mano dukrelės. Sapnuoju košmarus, nerimaudama, kad jas gali pagrobti.

Ir papasakojo Marisai, kad jinai ir Liusijanas svarsto mintį pasamdyti „Prosegur“ asmens sargybinių kompaniją, kad saugotų namus bei šeimą, o ypač mergaites. Bet jų paslaugos atsieitų visą kapitalą!

– Kikei taip pat buvo atėjusi tokia mintis, kai pagrobė Kačitą, – atsakė Marisa. – Bet apsigalvojome, nes mums patarė, kad tai be galo pavojinga taip pat. Pasisamdai asmens sargybinius, o vėliau jie patys tave apvagia ar net pagrobia. Kokioje šalyje mums likimas skyrė gimti, Čabelita!

– Panašu, kad Kolumbijoje reikalai dar prastesni, Marisa. Tenai ne tiktai grobia, bet ir nukerta pirštus ar ausis, kad paveiktų šeimas, ir dar nežinia kokias baisybes išdarinėja.

– Kokia laimė praleisti tris dienas Majamyje, toli nuo viso šito, – pasakė Marisa, nusiimdama akinius nuo saulės ir žvelgdama į draugę mėlynomis akimis, kupinomis iššūkio. Pastebėjo, kad Čabelė šiek tiek paraudo ir juokėsi bandydama tai nuslėpti, paėmė ją už rankos ir spustelėjo. O paskui ištiesė ranką, perbraukė per draugės plaukus ir pridūrė: – Žinai, kad tau taip supinti plaukai atrodo fantastiškai, ar ne, mieloji?

– Miriau iš baimės, kad nepriimsi mano kvietimo, – sumurmėjo Čabelė, šiek tiek pritilusi ir atsakydama taip pat spustelėjo ranką.

– Nė pakvaišusi to nedaryčiau, – sušuko Marisa ir pajuokavo: – O be to, man taip patinka Majamis!

Garsiai nusijuokė ir Čabelė aidu ją atkartojo. Kurį laiką juokavo, abi nuraudusios, sąmoksliškai žvelgdamos viena kitai į akis su krislu begėdystės, bandydamos nuslėpti jaudulį.

Kaip įprastai, LAN verslo klasė buvo perpildyta. Joms buvo rezervuota pirma eilė, todėl buvo šiek tiek atskirtos nuo likusių keleivių. Nė viena jųdviejų nenorėjo vakarieniauti, bet užsisakė po taurę vyno. Visas penkias skrydžio valandas kalbėjosi apie viską, išskyrus tai, kas nutiko tą naktį, nors kartais kokia nors aliuzija nukreipdavo mintį į tą naktį ir tuomet kuri nors, nervingai juokdamasi, pasukdavo kalbą kita linkme. „Kaip viskas susiklostys Majamyje? – klausė pati savęs Marisa užmerktomis akimis, jusdama, kad galynėjasi su miegu. – Ar ir toliau bandysime vengti šios temos?“ Labai gerai žinojo, kad negalės jos išvengti, ir buvo kažkas intriguojančio, jaudinančio, kažkas saldžiai begėdiško, bandant įsivaizduoti, kas ir kaip nutiks. Staiga Marisa

pagalvojo, kad, atvykus į Čabelės apartamentus, ji norėtų palengva išpinti ilgą draugės kasą, jausdama, kaip jos stori ir tokie juodi plaukai slysta per pirštus, ir pamažu lenktis jų pabučiuoti.

Į Majamį atvyko su pirmais ryto spinduliais. Oro uoste Čabelė pasiėmė automobilį, užsakytą dar Limoje, o kadangi tuo paros metu mašinų buvo visai nedaug, labai greitai nusigavo į Liusijano apartamentus viename iš Brivkelo aveniu su vaizdu į jūrą ir Ki Biskeino salą. Uniformuotas su kepure durininkas, šnekantis kaip kubietis, iškėlė jų lagaminus ir padėjo nunešti iki buto, modernaus penthauzo su plačiu vaizdu į paplūdimį. Marisa jau lankėsi čia, skrisdama iš Niujorko, bet tai buvo prieš kelerius metus. Jai pasirodė, kad ant sienų nauji paveikslai, tarp kitų Lamas, kuris anksčiau kabėjo Limos namuose, jau matytas Soto paveikslas bei Moraleso piešinys – ir šiek tiek pakeistas visas buto dekoras.

– Tau puikiai pavyko, Čabelita, – pasakė. – Kokia graži iš čia jūra. Išeikime į terasą.

Durininkas paliko lagaminus prie durų. Vaizdas iš terasos šitą paryčių valandą su brėkšmos šviesa, medžių lajomis, Ki Biskeino pastatų eile ir simetriškai lūžtančių bangų puta žalsvai mėlyno vandenyno paviršiuje buvo karališkas.

– Jeigu nori, iš pradžių šiek tiek pailsėkime, o paskui nusileisime į paplūdimį išsimaudyti, – pasakė Čabelė ir Marisos širdis suspurdėjo – pajuto prie pat ausies lengvą žodžių dvelksmą. Draugė suėmė ją už klubų ir glaudė prie savo kūno.

Jinai nieko neatsakė, bet užsimerkdama atsilošė ir ėmė ieškoti burnos, kuri jau pamažu bučiavo ir kandžiojo kaklą, ausis ir plaukus. Pakėlė rankas, susirado kasą ir panėrė

pirštus į draugės plaukus, šnabždėdama: „Ar leisi išpinti tau kasą? Noriu pamatyti tave palaidais plaukais ir bučiuoti juos, meile." Neperskiriamos, labai rimtos išėjo iš terasos ir perėjusios didįjį kambarį, valgomąjį ir koridorių pasiekė Čabelės miegamąjį.

Užuolaidos buvo užskleistos, todėl kilimais išklotame kambaryje su paveikslais ant sienų karaliavo prieblanda – Marisa spėjo atpažinti Šyšlo, Čavesą, mažytį Botero ir du Vasarelio raižinius – koketiškos užuolaidos iš abiejų lovos pusių, rodėsi, visai neseniai pakabintos. Tyloje viena kitą nurengdamos, glamonėjosi ir bučiavosi. Apsvaigus nuo susijaudinimo ir aistros, Marisai pasirodė, kad tame stabtelėjusiame intensyviame laike jas iš kažkur pasiekė švelni melodija, lyg būtų tyčia išrinkta, pritarianti visiško atsiribojimo ir laimės nuotaikai, į kurią buvo visiškai pasinėrusi. Mylėjosi ir mėgavosi, o tuo tarpu už kambario ribų vis garsiau skambėjo balsai, motorai, garsiakalbiai, išorės šviesa vis stiprėjo ir Marisai rodėsi, kad netgi bangų muša skambėjo vis garsiau ir arčiau. Išsekusi pamažu nugrimzdo į miegą. Čabelės kasa visai išsipynė ir plaukai pasklido po Marisos veidą, kaklą bei krūtis.

Kai nubudo, jau buvo įdienoję. Juto prigludusį prie savęs Čabelės kūną, jos galva ilsėjosi ne ant pagalvės, bet ant draugės peties, o dešinė ranka gulėjo ant jos plokščio ir tvirto pilvo, prisiglaudusio prie jos.

– Laba diena, miegale, – išgirdo ją sakant ir pajuto, kad draugės lūpos liečia kaktą. – Sapnavai angeliukus? Miegojai nepaliaudama šypsotis.

Marisa išsitiesė išilgai Čabelės, pasirąžė, bučiuodama ją į kaklą, laisva ranka glamonėdama jos pilvą bei koją. „Manau,

per visą savo gyvenimą nesijaučiau tokia laiminga, prisiekiu tau“, – sumurmėjo. Būtent taip ir jautėsi. Draugė pasislinko prie jos, taip pat ją apsikabindama, kalbėjo jai prie pat burnos, lyg norėdama inkrustuoti žodžius jai į kūną:

– Aš taip pat, meile. Visas pastarąsias dienas svajojau, kad miegosime kartu ir kad nubusime būtent taip kaip dabar. Ir masturbavausi kas naktį, galvodama apie tave.

Bučiavosi praviromis burnomis, supindamos liežuvius, rydamos seiles ir trindamosi kojomis, bet abidvi buvo pernelyg nuvargusios, kad ir vėl mylėtųsi. Ėmė kalbėtis, vis dar apsikabinusios, Marisos galva ilsėjosi ant peties Čabelei, kuri supynė pirštus su draugės pirštais ir žaidė su jos tarpvietės plaukais.

– Ar tiesa, kad skambėjo muzika, – paklausė Marisa įsiklausydama. – O gal man tik pasigirdo, bet atrodo, iš tiesų ją girdėjau. Iš kur jinai sklido?

– Ją paleido mergina, atėjusi tvarkyti apartamentų, – pasakė Čabelė į ausį. – Bertola, labai simpatiška salvadorietė, dar bus laiko susipažinti. Jinai palaiko nepriekaištingą tvarką, apmoka sąskaitas, palieka šaldytuvą pilną ir galiu ja visiškai pasitikėti. Išalkai? Nori, kad paruoščiau pusryčius?

– Ne, dar ne, pabūkime dar šitaip, neišeik, – paprašė Marisa, pakeldama Čabelės klubus. – Man gera jausti tavo kūną. Neįsivaizduoji, kokia laiminga jaučiuosi, širdele.

– Išduosiu tau vieną paslaptį, Marisita, – tuo pat metu, šnabždėdama žodžius į ausį, švelniai, lėtai kandžiojo ausies kriauklelę. – Tai pirmas kartas mano gyvenime, kai mylėjausi su moterimi.

Marisa atitraukė galvą nuo Čabelės peties, kad pažiūrėtų jai į akis. Buvo labai rimta ir gal šiek tiek susigėdusi. Jos

akys buvo gilios, tamsios, veido bruožai labai ryškūs, veido oda lygi, be dėmelės, burna putliomis lūpomis.

– Aš taip pat, Čabele, -- sušnabždėjo. – Pirmą kartą. Nors gali manim ir nepatikėti.

– Tikrai? – dar perklausė jos draugė, abejodama.

– Prisiekiu, – Marisa ir vėl veidu pasinėrė į Čabelės kaklo linkį. – Dar daugiau. Pasakyti dar vieną dalyką? Buvau nusistačiusi prieš tai – kai kas nors pasakodavo, kad tokiai ir tokiai patinka moterys, maniau, kad jos gal iškrypusios, jaučiau pasibjaurėjimą. Kvailystė, tiesa?

– Aš pasibjaurėjimo nejaučiau, greičiau smalsumą, – atsakė Čabelė. – Bet tas tiesa – pats savęs nepažįsti, kol tau nutinka tokie dalykai. Nes tą naktį, kai nubudau, pajutusi tavo ranką ant savo kojos ir tavo kūną, prigludusį prie mano nugaros, pasijutau tokia susijaudinusi, kokia niekada nebuvau. Jaučiau šiurpuliukus tarpkojy, širdis, rodėsi, iššoks pro burną, visa sudrėkau. Nežinau, kaip išdrįsau paimti tavo ranką ir...

– ...priglausti va čia, – šnabždėjo Marisa, ieškodama ir atverdama tarpvietę, liesdama lytį ir kuo švelniausiai glostinėdama lūpas. – Ar galiu pasakyti, kad tave myliu? Tavęs tai netrikdo?

– Aš taip pat tave myliu, – Čabelė patraukė meiliai jos delną, bučiuodama ją. – Bet nenoriu baigti dar kartą, nes neatsikelsiu iš šitos lovos. Nori, kad atitraukčiau užuolaidas? Pamatysi, kokia graži iš čia jūra.

Marisa matė ją nuogą pašokančią iš lovos – dar kartą įsitikino, kad draugės kūnas jaunas ir stangrus, be gramo riebalų, siauru liemeniu, tvirtomis krūtimis. Matė, kaip ji atskleidžia užuolaidas, spausdama mygtuką sienoje. Dabar

pro langą sklido skaisčiausia šviesa, nušviečianti visą kambarį. Elegantišką, neperkrautą ir neperpuoštą, kaip ir jų namai Limoje, tokie buvo ir patys Čabelė su Liusijanu visa savo apranga ir kalba.

– Argi negražus vaizdas? – Čabelė sugrįžo kuo skubiausiai į lovą, prisidengdama antklode.

– Gražus, bet tu – dar gražesnė, meile, – atsakė Marisa ją apkabindama. – Dėkoju tau už gražiausią naktį mano gyvenime, Čabele.

– Ir vėl mane sujaudinai, raganaite, – atsakė Čabelė, ieškodama jos lūpų ir liesdama ją. – Ir dabar už tai atsiimsi.

Abi atsikėlė iš lovos vėlyvą rytą ir basos, apsijuosusios chalatus, pasiruošė pusryčius, šnekučiavosi. Marisa paskambino Enrikei į darbą ir šis ją nuramino, kad jam viskas gerai, bet ji vis tiek juto, kad jis kažkoks keistas, liūdnas. Čabelė neturėjo galimybės pasikalbėti su Liusijanu, bet pašnekėjo su jo mama, kuri visuomet būdavo jų namuose, kai ji išvykdavo, papasakojo, kad mergaitės laiku išėjo į mokyklą ir kad jai paskambinsiančios, kai tiktai sugrįš.

– Nesijaudink dėl Kikės, Marisa, – patikino ją draugė. – Galiu garantuoti, kad jam nenutiko nieko ypatingo, tik tai, kas darosi mums visiems toje prakeiktų teroristų šalyje. Kartais Liusijaną taip pat apima depresija, kaip dabar Enrikę. Pavyzdžiui, praėjusią savaitę man pasakė, kad jeigu reikalai ir toliau taip klostysis, daug protingiau būsią išvykti iš Peru. Jis galėtų darbuotis Niujorke, toje advokatų kontoroje, kurioje atliko praktiką po studijų Kolumbijos universitete. Bet manęs tai neįtikina. Man gaila būtų palikti savo mamą, jai netrukus bus septyniasdešimt. Ir nežinau, ar man patiktų, kad mergaitės būtų mokslinamos kaip dvi gringitos.

Sočiai papusryčiavo, gėrė vaisių sultis, ragavo jogurtus, valgė leistus kiaušinius, angliškus keksiukus ir užsigėrė juos kava, vėliau nusprendė nepietauti, o vakare eiti pavakarieniauti į kokį nors gerą Majami Byčo restoraną.

Kai Marisa paklausė Čabelės, ką tokio jai reikėjo sutvarkyti apartamentuose, ši skambiai nusijuokė:

– Nieko. Tai mano išsigalvotas pretekstas, kurį sukūriau, kad kartu su manimi keliautum į Majamį.

Marisa apėmė jos ranką ir pabučiavo. Persirengė maudymosi kostiumėliais, apsiginklavo rankšluosčiais, kremais, akiniais nuo saulės, plačiabrylėmis skrybėlėmis ir patraukė į paplūdimį pasideginti. Žmonių buvo nedaug ir nors labai karšta, lengvas brizas švelnino kaitrą.

– Kas nutiktų, jeigu apie tai sužinotų Liusijanas? – paklausė draugės Marisa.

– Numirtų, – atsakė Čabelė. – Mano vyras pats konservatyviausias ir puritoniškiausias pasaulyje žmogus. Įsivaizduok, kad iki šiol užsispyrusiai reikalauja mylėtis užgesinus šviesą. O ką pasakytų Kikė?

– Neįsivaizduoju, – atsakė ji. – Bet nemanau, kad labai išsigąstų. Nors matai jį nuolat tokį rimtą, bet toje galvoje velniai veisiasi. Išduoti paslaptį? Kartą yra man sakęs, kad labiausiai jį sujaudina įsivaizdavimas, kad žiūri, kaip myliuosi su moterimi, o paskui su juo.

– O, po šimts, gal galėtume suteikti jam tokį malonumą, – nusijuokė Čabelė. – Ir kas taip pamanytų, kai tavo vyras amžinai vaikšto vienuolio veidu.

Vėliau abi prisipažino, kad abiem labai pasisekė dėl vyrų, kad abi juos labai myli ir kad yra su jais laimingos. O tai, kas vyksta joms, turi būti laikoma po devyniomis paslapties

spynomis, kad niekaip nepakenktų nė vienos iš jų santuokai. Šitai kaip tik galėjo santuokas sutvirtinti ir išlaikyti aktyvias.

Vakarop išeisiančios apsipirkti, galbūt į kiną, vakarieniaus geriausiame Majami Byčo ar Ki Biskeino restorane, gurkšnodamos prancūzišką šampaną. Tai būsiąs iš tiesų įsimintinas savaitgalis.

IV

Verslininkas ir advokatas

Liusijano Kasasbeljaso advokatų studija taip pat buvo įsikūrusi San Isidro rajone, už kelių kvartalų nuo Enrikės įmonių pagrindinio pastato, ir praeityje jis tą kelią įveikdavo pėsčiomis, bet dabar, baimindamasis TARJ pagrobimų ir Švytinčio Kelio pasikėsinimų, važiuodavo mašina. Vairuotojas jį išleido prie pat kontoros durų, ji užėmė visą pastatą. Enrikė pasisakė susitaręs dėl susitikimo. Pakilo tiesiai į penktą aukštą, kur savo kabinete buvo įsikūręs Liusijanas. Sekretorė pranešė, kad daktaras jo jau laukia, gali eiti neskambindamas.

Liusijanas pakilo jo pasitikti ir apglėbęs per pečius palydėjo iki patogių krėslų, pastatytų šalia įstiklintos knygų spintos, pripildytos odinių, simetriškų knygų. Persiškas kilimas, paveikslai ir piešiniai ant kabineto sienų buvo šiek tiek panašūs į patį Liusijaną – elegantiški, santūrūs, konservatyvūs, šiek tiek britiški. Šalia knygų stovėjo Čabelės ir dviejų jų mergaičių nuotraukos, o ir paties Liusijano, jauno, su tunika bei kvadratine kepure – diplomo teikimų dieną Limos katalikų universitete, ir dar viena, šiek tiek ceremoningesnė, iš Kolumbijos universiteto diplomo teikimo. Kikė prisiminė, kad Inmakulados kolegijoje jo draugas kiekvienus metus baigdavo su pagyrimu.

– Jau kelios savaitės, kai nesimatome, Kike, – pasakė advokatas, draugiškai paplekšnodamas draugui per kelį. Rankoje laikė akinius ir vilkėjo dryžuotus, nepriekaištingai išlygintus marškinius ir, kaip jam įprasta, buvo su kaklaraiščiu ir petnešomis; batai blizgėjo lyg ką tik nublizginti. Buvo lieknas, aukštas, šviesių, šiek tiek įkypų akių, pilkšvų plaukų, aukščiau smilkinių jau matėsi retėjantys plaukai, ankstyvo nuplikimo pranašai. – Kaip sekasi nuostabiajai Marisai?

– Gerai, gerai, – atsakė su šypsena Enrikė, galvodamas: „Jis mano geriausias draugas nuo tų laikų, kai abu dar nešiojome trumpas kelnes, ar jisai vis dar bus draugas po viso to?“ Jautė nepasitikėjimą ir gėdą, o jo balsas skambėjo neužtikrintai. – Tas, kuriam tikrai nesiseka, esu aš, Liusijanai. Todėl ir atėjau pas tave.

Virpėjo kalbėdamas ir Liusijanas tai pastebėjo, todėl akimirksniu surimtėjo. Stebėjo jį labai atidžiai.

– Viskas šiame gyvenime atitaisoma, išskyrus mirtį, Kike, – padrąsino. – Nagi, papasakok man apie viską, kaip sako Liusijana, mano mažoji.

– Prieš kelias dienas sulaukiau netikėto vizito, – sumurmėjo jis, jausdamas, kaip drėksta delnai. – Tokio Rolando Garo.

– Žurnalisto? – nusistebėjo Liusijanas. – Tai nežada nieko gero. Tas subjektas negali pasidžiaugti puikia reputacija.

Enrikė papasakojo jam apie apsilankymą su menkiausiomis detalėmis. Kartais nutildavo, ieškodamas mažiau kompromituojančių žodžių, o Liusijanas laukė, tylėdamas, kantrus, be jokio spaudimo. Galiausiai Enrikė iš savo lagamino ištraukė voką, perjuostą geltonomis juostelėmis. Ati-

davęs voką Liusijanui, išsitraukė nosinę ir nusivalė rankas bei kaktą. Buvo permirkęs prakaitu ir sunkiai kvėpavo.

– Neįsivaizduoji, kiek abejonių turėjau, prieš čia ateidamas, Liusijanai, – atsiprašė nuleidęs galvą. – Man labai gėda, pats savimi bjauriuosi. Be to, visa tai taip asmeniška, taip delikatu, kad, tiesą pasakius, nežinojau, ką daryti. Ir kam kitam galėčiau patikėti šią informaciją, jeigu ne tau, tu esi man kaip brolis.

Užlūžo balsas ir sutrikęs pagalvojo, kad buvo per žingsnį nuo ašarų. Liusijanas, palinkęs virš stalo, įpylė stiklinę vandens iš ąsočio.

– Būtent todėl ir turi nusiraminti, Kike, – pasakė jam švelniai, uždėjęs ranką ant peties. – Žinoma, gerai padarei, ateidamas pas mane. Kad ir kaip viskas blogai būtų, surasime išeitį. Pamatysi.

– Tikiuosi, po viso šito neimsi manęs niekinti, Liusijanai, – sumurmėjo Enrikė. Ir rodydamas į voką: – Atrasi tenai didelę staigmeną, perspėju tave. Atverk jau jį pagaliau.

– Advokatas yra kaip nuodėmklausys, seni, – atsakė Liusijanas, užsidėdamas akinius. – Nesijaudink. Mano profesija parengė mane viskam, kas gera, kas bloga ir kas dar blogiau.

Enrikė žiūrėjo, kaip jis atsargiai atveria voką, nuima geltonas juosteles, o paskui nuvynioja popierių, į kurį buvo įsuktos nuotraukos. Matė, kaip Liusijano veidas šiek tiek susiaurėja iš nuostabos, o paskui staiga išbąla. Neatitraukė akių nuo nuotraukų, kad pažiūrėtų į jį, ir nieko nekomentavo, kol keitė vieną po kitos tas siaubingas scenas nuotraukose. Kikė jautė, kaip širdis krūtinėje susitraukia. Laikas sustojo. Prisiminė, kaip būdami vaikais kartu ruošdavosi

egzaminams, ir Liusijanas gilindavosi į medžiagą lygiai kaip dabar, pasinerdamas kūnu ir siela į tai, ką skaitė. Nebylus metodiškai peržiūrinėjo visas nuotraukas, pirmyn ir atgal. Galiausiai pakėlė galvą, žvelgdamas savo nerimastingomis akimis, paklausė bejausmiu balsu:

– Ar nėra nė mažiausios abejonės, kad ten esi tu, Kike?

– Taip, ten aš, Liusijanai. Atsiprašau, bet tenai tikrai esu aš.

Advokatas buvo labai rimtas – palenkė galvą ir rodėsi, kad įtemptai galvojo. Nusiėmė akinius ir dar kartą padrąsinamai paplekšnojo per kelį.

– Žinoma, tai susiję su šantažu, viskas kuo aiškiausia, – galiausiai patvirtino, kartu labai atsargiai, bandydamas išlošti laiko, iš naujo suvyniojo nuotraukas į popierių, sudėjo į voką ir perjuosė geltonomis juostelėmis. – Nori ištraukti iš tavęs pinigų. Bet iš pradžių norėta tave suminkštinti, išgąsdinti skandalo grėsme. Ar nori man jas palikti? Geriau palik pas mane, seife. Būtų neparanku, jeigu kas nors jas surastų, ypač Marisa.

Enrikė tylėdamas pritarė. Dar kartą gurkštelėjo vandens. Staiga pajuto palengvėjimą, lyg nuotraukų atidavimas, supratimas, kad jos saugiai paslėptos Liusijano darbo kabineto seife, būtų sumažinę potencialią jų keliamą grėsmę.

– Jos padarytos prieš porą metų, Liusijanai, – patikslino. – Daugmaž, nepamenu tikslios datos, galbūt šiek tiek daugiau. Čosikoje. Visa tai organizavo jugoslavas, manau, tau būsiu minėjęs. Serbas ar kroatas, kažkas panašaus. Toks Kosutas. Pameni?

– Jugoslavas? Kosutas? – Liusijanas paneigė, purtydamas galvą. – Iš tiesų ne. Ar aš jį pažįstu?

– Manau, tau jį pristačiau, bet negalėčiau garantuoti, – pridūrė Kikė. – Serbas ar kroatas, bent jau taip jisai apie save kalbėjo. Norėjo investuoti į kasyklas, buvo atsivežęs rekomendacinius laiškus iš „Chase Manhattan“ ir „Lombard“ bankų. Dabar pradedu prisiminti. Kusakas, Kosakas, Kosutas, kažkas panašaus. Kažkur dar lyg ir turėjau jo kortelę. Keistas, paslaptingas tipas, kuris paskui staiga pradingo. Ir niekuomet nieko daugiau apie jį negirdėjau. Tikrai jo neprisimeni?

– Tikrai neprisimenu, – patvirtino Liusijanas. Ir dar pridūrė, šį kartą griežtai kalbėdamas: – Jis organizavo visą tą orgiją? Jis padarė nuotraukas?

– Nežinau, – atsakė Kikė. – Nežinau, kas darė tas nuotraukas. Aš nieko neprisimenu, kaip gali numanyti. Kitaip niekada nebūčiau leidęs. Bet, manau, taip, jis. Galėjo būti. Kusakas, Kosakas, Kosutas, vienas iš tų centrinės Europos vardelių, kažkas panašaus.

– Tau paspendė spąstus, o tu įkliuvai kaip angeliukas, nesakant kaip žinduklis, – gūžtelėjo pečiais Liusijanas. – Prieš dvejus metus, esi tikras? Ir tiktai dabar apsireiškia?

– Ir tai labiausiai įtartina, – pasakė Enrikė. – Mažiausiai po dvejų ar dvejų su puse metų. Jis praleido kelis mėnesius Limoje, gyveno „Šeratono“ viešbutyje. Supažindinau jį su keliais žmonėmis. O paskui vieną dieną man paliko žinutę, kad kuo skubiausiai turi išvykti į Niujorką ir netrukus sugrįš į Limą. Ir daugiau niekada apie jį nieko negirdėjau. Turėjo milijonus dolerių investicijoms, bent jau taip sakė. Aš jam padėjau, nusivedžiau į Kasyklų draugiją, ir ten jisai pasakė nedidelę kalbą. Gerai kalbėjo ispaniškai. Nebuvo panašus į gansgsterį nei į kažką panašaus. Galiausiai, Liusijanai,

neturiu tau kaip pasiaiškinti. Buvau kvailys, suprantama. Ir be to, nors gal ir nepatikėsi, bet tai buvo pirmas ir paskutinis kartas, kai aš...

Staiga nutilo ir nebežinojo, kaip užbaigti sakinį. Jo veidas degė, nepaliaujamai mirksėjo ir jautė tokią didžiulę gėdą, kad norėjo tučtuojau bėgte išsinešdinti ir niekada daugiau nebesusitikti su savo geriausiu draugu.

– Nusiramink, Kike, – nusišypsojo Liusijanas. – Tokiais atvejais svarbu išlaikyti šaltą protą. Ar nori dar vandens?

– Jie mane taip netikėtai pričiupo, – pasakė Enrikė. – Vos išvydęs tą žurnalistą, pajutau pasibjaurėjimą. Jis turi kažką atstumiančio savo aptakiomis manieromis, savo žiurkiškomis akutėmis. Visa tai gali būti susiję tik su šantažu. Žinoma, aš apie tai ir pagalvojau.

– Jie tau atnešė nuotraukas, bandydami išgąsdinti skandalu, – patvirtino Liusijanas. – Ir matau, kad jiems pavyko. Visų pirma noriu tau pasakyti, kad blogiausia, ką gali daryti, tai derėtis su tais žmonėmis. Jie iš tavęs tiktai trauktų pinigus dar ir dar kartą, niekuomet neatiduotų visų nuotraukų negatyvų. Tai būtų istorija be pabaigos. Pirmas dalykas, ateinantis man į galvą, tai rasti būdą gerokai išgąsdinti tą žurnaliūgą. Bet tas rašeiva turėtų būti tik tarpininkas, tik instrumentas. Jugoslavas, sakai?

– Kusakas, Kosakas, Kosutas, – pakartojo Kikė. – Turėčiau kažkur turėti jo korteles, rekomendacinių laiškų kopijas, kurias jis atsivežė su savimi. Norėjo investuoti į kasyklas, ieškojo verslo partnerių Peru. Vaišino pietumis, išlaidavo, lyg būtų tikras turčius, tikras švaistūnas. O paskui staiga tas raštelis, pranešantis apie skubią išvyką į Niujorką. Ir pradingo. O dabar prisikelia su šitomis nuotraukomis. Po

dvejų ar dvejų su puse metų. Istorija be pradžios ir be pabaigos, nemanai?

Liusijanas susimąstė, o Enrikė nutilo.

– Apie ką susimąstei, Liusijanai?

– Ar tame vakarėlyje, be jo ir tų jo mergaičių, buvo dar kas nors? – paklausė. – Turiu galvoje, kas nors pažįstamas?

– Tiktai jisai ir aš, – patvirtino Kikė. – Ir mergaitės, žinoma.

– Ir fotografas, – pataisė jį Liusijanas. – Ar nepajutai, kad esi fotografuojamas?

– Niekada nebūčiau to leidęs, – dar kartą paprieštaravo Kikė. – Aš to tikrai nepajutau. Tai turėjo būti labai gerai organizuota. Man net neatėjo į galvą, kad tai spąstai. Ar gali įsivaizduoti, kas nutiktų, jeigu nuotraukos pasirodytų *Atvirai?* Esu tikras, kad niekada nesi laikęs rankose tos šiukšlės. Tikras purvo, paskalų ir padugnių veislynas. Užkratą skleidžiančio rašalo puslapiai.

– Na, buvo kartą kitą patekę ir į mano rankas, gal ir būsiu užmetęs akį, – prisipažino Liusijanas. – Čia studijoje turime puikius baudžiamosios teisės specialistus. Leisk man su jais pasikalbėti laikantis visų saugumo taisyklių. Pateiksiu jiems bylą, kad pasižiūrėtų ir pasakytų, ką apie tai galvoja. Dar šiandien pat. Ir tuomet tau paskambinsiu. O tu tuo tarpu pasistenk nusiraminti. Ir tik nesugalvok niekam apie tai prasitarti. Jeigu iškils reikalas, paskambinsime Fudžimoriui. Ar pačiam Daktarui. Ir, žinoma, daugiau nebesusitik su Garo. Net nekalbėk telefonu.

Abu atsistojo ir nuėjo iki pat durų. Tenai dar persimetė keliomis įprastomis frazėmis apie Marisą ir Čabelę, kurios sugrįžo regimai labai patenkintos iš savo savaitgalinės

kelionės į Majamį. Turėtų susitikti visi keturi kurią nors artimiausią dieną, neatlyžo Liusijanas, taip, lyg niekas tarp jų nebūtų pasikeitę. Žinoma, žinoma.

Enrikė iš Liusijano studijos išėjo dar labiau sukrėstas nei atėjo. Jautė didžiulį liūdesį ir buvo įsitikinęs, kad reikalai nebesugrįš į įprastas vėžes, buvusias prieš tą siaubingą vizitą.

V

Paskalų irštva

– Aš tavęs prašiau nudribusių papų, pilvo ir monstriškos sėdynės, – siautėjo Garo, pakeldamas nuotraukas taip, lyg ruoštųsi sviesti jas į veidą fotografui, kuris įsibaiminęs žingtelėjo žingsnį atgal. – O tu man atnešei geros mergaitės nuotraukas. Tu manęs nesupratai, Seferinai. Ar aš kalbėjau taip sudėtingai, kad tavo vandenligiška galvelė negalėjo to perprasti?

– Atsiprašau, pone, – nerišliai pralemeno Seferinas Argueljesas. *Atvirai* fotografas buvo žmogelis be amžiaus, kūdena, plaukų sruogomis, siekiančiomis pečius, tankiais antakiais, įsispraudęs į senus mėlynus džinsus ir įsispyręs į sandalus. Žvelgė į žurnalo direktorių išsprogusiomis akimis, pakraupusiomis iš baimės. – Galiu sugrįžti į programą dar šią naktį ir padaryti naujų nuotraukų, pone.

Garo rodėsi jo neišgirdęs. Degino kiaurai žvilgsniu ir balso įniršiu.

– Paaiškinsiu tau dar kartą, pažiūrėsi, ar šį kartą esmė pasieks tavo brontozauro tuštumą, – pratarė su aklu įniršiu. Pasakė tai nuo savo stalo, kuris užėmė visą kambarėlį, vadinamą žurnalo redakcija, senoviniame dviaukščiame pastate Dantės gatvėje, Surkiljuje; nuo jo galėjo puikiai matyti, kad

pustuzinis redaktorių bei informatorių visa galva panirę į kompiuterius ar popierių šūsnis: nė vienas – netgi Estrelita Santibanjesa, kuri buvo pati smalsiausia, nedrįso akių pakelti, kad krašteliu žvilgtelėtų į siaubingą sceną, kurią išgyveno fotografas. Tą ryto metą buvo girdėti pro šalį važiuojantys sunkvežimiai, pardavėjų lalėjimas ir stiprus šalimai esančio turgaus kvartalo šurmulys.

– Žinoma, puikiai jus supratau, pone, – murmėjo fotografas. – Duodu žodį.

– Ne! Tu nieko nesupratai, – riktelėjo Rolandas Garo ir Seferinas Argueljesas atsitraukė dar per žingsnį. – Straipsnis nėra jos reklama ar bandymas pakelti reitingus. Straipsnis turi ją paskandinti, sutepti reputaciją ir visiškai diskredituoti. Turi būti toks, kad ją išmestų iš programos dėl to, kad jinai bjauri, sena ir nesugeba pajudinti subinės. Tos nuotraukos turi iliustruoti straipsnį, kur mes rašome, kad jinai šluba ir dėl jos Monumentalusis šou virsta neįmanoma nuoboda, jis neištveriamas. Kad be to, jog nemoka nei šokti, nei dainuoti, jinai išvirto į išgvėrusią siaubūnę, kad jos pasirodymas ne kas kita kaip siaubo filmų scena. Ar dabar jau supratai, ar tai vis dar tavęs nepasiekė?

– Žinoma, kad jus supratau, pone, – pakartojo fotografas. Buvo labai sumišęs, sunkiai pajėgė kalbėti ir buvo akivaizdu, kad nori kuo greičiau dingti. – Prisiekiu savo motina.

– Gerai, – direktorius numetė rankoje laikytas nuotraukas ant žemės. Paskui parodė į jas Seferinui Argueljesui. – Prašyčiau išmesti šitas šiukšles į šiukšlyną.

Matė, kaip fotografas pasilenkė jų surinkti ir sukumpęs nutolo. Mažutėje erdvėje, kuri buvo namų valgomasis prieš pavirsdama savaitraščio redakcija, karaliavo mirtina

tyla. Senoviniai stalai lietėsi vienas prie kito dėl erdvės stokos, o apsilaupiusios sienos buvo nukabinėtos išblukusiais *Atvirai* numerių viršeliais su begėdiškai nuogais kūnais ir rėkiančiomis antraštėmis. Rolandas Garo sugrįžo prie savo darbo stalo ir atsisėdo tokioje pozicijoje, kad aiškiai matytų visą personalą. Pabandė nusiraminti. Kodėl jį taip suerzino prastos fotografo atneštos šlubės nuotraukos? Ar buvo pernelyg griežtas Seferinui Argueljesui, kuris pats to nenutuokdamas, bent jau neketindamas padarė jam didžiulę paslaugą, nes atnešė Čosikos nuotraukas? Galbūt. Pažemino jį visos redakcijos akivaizdoje. Bet kuris kitas, bent šiek tiek išdidesnis, jau būtų seniausiai išėjęs iš darbo. Bet jisai buvo pernelyg neturtingas, kad galėtų leisti sau savigarbos prabangą, o be to, greičiausiai buvo vedęs ir dar turėjo vaikų, todėl buvo priverstas nuryti pažeminimą ir tęsti savo bendradarbiavimą su *Atvirai*, nes čia jam mokama išmalda leido išgyventi. Tiesa, jis dabar dar labiau jo nekęs. Iš kitos pusės, visas tas Čosikos reikalas Seferiną laikė pririštą prie jo. Na, pasakė pats sau pralinksmėjęs – jeigu reikalai susiklos gerai, įteiks jam dovaną. Dėl to, kad žmonės jo nekentė, Rolandas Garo neprarado ramaus miego. Atvirkščiai, netgi jautė tam tikrą pasitenkinimą – neapykanta reiškė baimę, pripažinimą. Perujiečiai darė tai, ką mokėjo kuo puikiausiai: laižė juos mindančius batus. Įrodymas? Fudžimoris ir Daktaras. Ką gi, užmiršti nelaimėlį Seferiną ir toliau darbuotis.

Iš tiesų jis pyko ne dėl tos šlubės nuotraukų. O dėl ko? Nes matė ją ir girdėjo televizijoje prieš porą mėnesių tokioje populiarioje programoje kaip „Magaly“ sakančią, kad esą tikra gėda tokie žurnalai kaip *Atvirai*, kur prieš tikrus menininkus keliamos juodinančios kampanijos ir skleidžiamas

šmeižtas apie jų asmeninį gyvenimą. Ir visa tai ta šlubė sakė išplėtusi didžiules, iš orbitų iššokusias akis, kuo energingiausiai neigdama, kad policija ją sulaikė besimylinčią su vienu tipeliu taksi, kaip tikino geltonasis pono Rolando Garo žurnalas. Įsivaizdavo šlubę nuogą besimylinčią mašinoje su dar viena, tokia pat kaip jinai žmogaus atmata. Kaip bjauru! Kas galėjo būti tas prakeiktas nelaimėlis, kuriam pasistojo prieš tokią apgailėtiną žmogystą. Nuo tos dienos jam į smegenis įsismelkė mintis palikti ją be reputacijos ir darbo. Bet reikėjo gero tyrimo, norint visiškai ją sugniuždyti. Dėl to buvo apsispręsta. Skiedrelė iškapstė puikių faktų, kaip visada. Jos pasaulį sugriovė, ją išmes iš darbo ir ji privalės dirbti prostitute, norėdama nemirti iš bado. Garo perspėjo visus „Monumentaliojo“ darbuotojus: „Kol jūsų programoje šoks šlubė, maišysiu dangų su žeme, draugužiai.“ Tai buvo garantuota formulė, verčianti virpėti radijo ir televizijos scenaristus, prodiuserius ir šokėjus miuzikholo spektakliuose ir mažajame ekrane ir, žinoma, visą likusią fauną, kurią šlubė vadino „menininkais“.

Atsistojo ir pašaukė Chulietą Legizamoną. Skiedrelė buvo tokia maža, kad iš nugaros bet kas galėjo ją supainioti su mergaite. Juodaplaukė, smulkiai garbanotais plaukais, nuolat su darbinėmis kelnėmis ir suglamžyta palaidine, su sportinukais, smulkutė ir liauna, bet, nepaisant viso to, joje buvo kažkas įspūdingo: didžiulės, veriančios ir protingos akys, keistai nejudrios ir visą laiką apimtos bebaimiškumo, kokį Rolandas Garo tarėsi matęs stebėdamas kai kuriuos gyvūnus. Akys tiesiog gręžėsi į žmones, į kuriuos žiūrėjo, vertė juos jaustis nepatogiai ir iškelti į viešumą visus gėdingus dalykus apie save.

– Kaip tau sekasi straipsnis, Skiedrele?

– Jau beveik, nebedaug tetrūksta, – atsakė jinai, įsmeigdama tas niekuomet nemirksinčias akis, šaltai žiūrinčias apskritai į visą pasaulį, išskyrus jį, kadangi Skiedrelė Rolandui rodė šunišką ištikimybę. – Nesijaudink – sužinojau daug naujų dalykų apie šlubę. Jie ją sudegins, pažadu tau. Buvo laikoma nepilnamečių pataisų kolonijoje dėl kažkokio paaugliško nusižengimo. Ir faktas, kad Meksikoje buvo profesionali dainininkė ir šokėja, – melagingas. Nėra nė menkiausio įrodymo. Pasidarė du abortus pas labai populiarią pribuvėją, juodukę iš Penkių kampų sankryžos, ją pati asmeniškai pažįstu. Ją vadina Limbomane, įsivaizduok. O gražiausia iš viso to, kad viena iš šlubės dukterų kali moterų kalėjime už narkotikų platinimą.

– Nuostabu, Skiedrele, – Rolandas patapšnojo per ranką savo žvaigždei redaktorei. – Medžiagos pakanka, kad išsiųstume ją į pragarus.

– Man jau nebedaug tetrūksta, – nusišypsojo jam Skiedrelė ir sugrįžo prie savo stalo.

„Ji niekada manęs nenuvylė“, – pagalvojo Rolandas, žvelgdamas, kaip jinai atsisėda į savo kėdutę, ant kurios buvo pasidėjusi pagalvėlę, idant pasiektų stalo viršų. Skiedrelė buvo jo didysis atradimas. Prieš porą metų pasirodė jo redakcijoje su nudriskusiais džinsais, sportinukais be batraiščių ir keliais lapais popierių rankoje, be jokių įžangų juos ištiesė, įžūliai sakydama: „Norėčiau būti *Atvirai* žurnalistė, pone.“ Rolandas pasidomėjo, kokios būtų jos rekomendacijos. Ką studijavo ir kokią turi tos srities patirtį.

– Jokios, – prisipažino Skiedrelė. – Atsinešiau tai, ką pati esu parašiusi. Prašom tai perskaityti.

Kažkuo ji jam patiko ir jis perskaitė, ką gavo. Tuose keturiuose puslapiuose, skirtuose vienai televizijos žvaigždei, buvo tiek nuodų ir geluonies, tokia dozė neigiamo nusiteikimo, kad Garo liko sužavėtas. Pradėjo jai duoti tam tikrų informacijos rinkimo nurodymų, pavedimų, tyrimų, darbelių. Chulieta niekada jo nenuvylė. Jinai buvo apsigimusi žurnalistė ir tos pačios kaip ir jis prigimties, galinti nužudyti savo pačios motiną už reikiamą informaciją, ypač jeigu ta informacija purvina ir inkriminuojanti. Jos straipsnis apie šlubę bus genialus ir mirtinas, nes Skiedrelė visas savo direktoriaus fobijas ir baimes priimdavo kaip savas.

Pradėjo dėlioti artimiausią *Atvirai* iš jau turimos medžiagos. Dar buvo likusios dvidešimt keturios valandos iki numerio įteikimo spaudai, bet geriau jau pasiruošti viską iš anksto, kad paskutinę dieną, prieš pat pabaigą, nebūtų įprastinės sumaišties. Bet taip visada nutikdavo – neišvengiamai atsirasdavo dalykų, kuriuos reikėdavo pridurti paskutinę minutę arba pakeisti tai, kas iš anksto suplanuota.

Kokio amžiaus buvo Rolando Garo? Greičiausiai to nežinojo nei jis pats, nei niekas kitas. Nei koks buvo jo tikrasis vardas. Prieglaudoje, kurioje jį paliko motina, jį pakrikštijo Lozoriaus vardu, nes, atrodo, būtent Šventojo Lozoriaus dieną Basakojų vienuolyno seserys surado jį virkaujantį prie jų karalijos įėjimo, kampe tarp Chunino ir Uanuko gatvių, Limos Barijos Altos kvartale. Ponams Albinui ir Luisai Toresams, kurie jį įvaikino, tas vardas nepatiko, todėl jie jį pakeitė į Rolandą. Jis vis dar prisiminė, kaip vaikystėje buvo vadinamas Rolandu Toresu, bet kažkurią akimirką ir dėl kažkokios paslaptingos priežasties jam pakeitė pavardę ir jis ėmė vadintis Rolandu Garo. Toks vardas buvo ir jo

tapatybės kortelėje, ir pase. Negalvojo ypač dažnai apie savo paslaptingą kilmę, gal tik apie išskirtines aplinkybes, pavyzdžiui, apie tas dienas Čoriljos namelyje, kuriame turėjo gerti piliules, sukeliančias mieguistumą, verčiančias jį miegoti po dešimt valandų ir nuolat atsibusti sumišusį, apsvaigusį kaip zombis. Stengėsi jų negerti, išskyrus tas dienas, kai jautė pasišlykštėjimą ar depresiją, bet psichiatras jam buvo pataręs, kad dėl jo demoniškos psichologinės sandaros reikia vengti nuotaikų kaitos, nes kyla rimtas pavojus, kad jis iš tiesų išprotės arba paliks visai bejausmis. Kas nutiktų, jeigu prarastų protą? Būtų priverstas gyventi Limos gatvėse kaip elgeta. Nes Rolandas nuo pat tos akimirkos, kai pabėgo iš jį įvaikinusių tėvų namų, vos jiems papasakojus, jog pasiėmė jį iš prieglaudos, liko šitame pasaulyje vienui vienužis. Ir greičiausiai bus toks visą likusį gyvenimą, nes nors ir turėjo šiokių tokių nuotykių su moterimis, nė su viena nepavyko išlaikyti santykių, visos kaip viena juo atsikratydavo dėl jo apsėsto būdo, aišku, tik tos, kurių jis pats nepamesdavo.

Įtėviai jam atskleidė tiesą apie įvaikinimą, kai mokėsi Surkiljuje, Rikardo Palmos Valstybinės bendrosios kolegijos penktoje klasėje, visai šalia *Atvirai* redakcijos. Dar tą pačią naktį pabėgo iš namų, pavogęs visus įtėvių miegamajame paslėptus pinigus, sudėtus į odinį aplanką, užkištą už paplonintų plytų. Šešiasdešimt su trupučiu solių leido jam kelias naktis išmiegoti prastos reputacijos nakvynės namuose Limos centre. Kad išgyventų, darė visus įmanomus darbus: nuo mašinų plovimo stovėjimo aikštelėse iki sunkvežimių iškrovimo La Paradoje. Tačiau vieną dieną susidūrė akis į akį su savo pašaukimu ir tą akimirką atrado savo talentą – žurnalistines paskalas.

Visa tai nutiko mažutėliame Okonjos pensione, kur už kelis solius gaudavo tos dienos pietus: sriubos, ryžių su pupelėmis ir kompoto. Vienas *Naujausių žinių* žurnalistas, su kuriuo kartais pasitaikydavo pietauti, papasakojo, kad buvo vos per tris žingsnius nuo galimo Sandros Montero neištikimybės su jos programos kolega Felipe Kailjoma atskleidimo, apie tai buvo nevienareikšmiškai komentuojama pramogų pasaulyje. Ar jis nenorėtų jam padėti? Rolando instinktas patarė, kad jam pačiam tai naudinga. Todėl pasakė, kad taip. Apsistojo kaip sarginis šuo prie namo durų, kur gyveno televizijos pranešėja bei komentatorė, ir mažiau nei per dvidešimt keturias valandas, kurias sekė Sandrą, nustatė, kad ši susitiko su Felipe (abudu buvo vedę, taigi buvo įtariami dviguba neištikimybe) pasimatymų namuose „Laisva tauta" Bolivaro aikštės kampe. Jo suteikta informacija leido *Naujausių žinių* darbuotojams neištikimuosius nufotografuoti pačiame įkarštyje.

Būtent tokia Rolando Garo žurnalistinės karjeros pradžia: kaip skandalų duomenų rinkėjo *Naujausioms žinioms,* dienraščiui, kuris vadovaujamas Raulio Viljarano pradėjo geltonosios spaudos erą Peru. Nuo duomenų rinkėjo perėjo prie specialiojo redaktoriaus pramogų pasaulyje, tiksliau tariant, paskalų bei skandalų, kurie palaikė kunkuliuojantį pasirodytojų, pusdainininkių, radijo teatro aktorėlių ir aktoriūkščių, kabaretų savininkų, miuzikholo bei salsadromų direktorių pasaulį, visą tą fauną, kurią Rolandas Garo, kildamas iki skiltininko, vėliau iki radijo programų direktoriaus, o dar vėliau ir iki televizijos direktoriaus, suspėjo pažinti kaip savo paties penkis pirštus. Dirbo savo darbą su malonumu ir sunaikindavo juos be jokio gailesčio. Turėjo

savo publiką, kuri sekė su pasitenkinimu jo atskleidimus, kaltinimus žydriukams, dainininkėliams ir muzikantams, šlykščius viešųjų asmenų intymumų tyrimus, jo „vedamuosius“, iškeliančius į šviesą purvus bei gėdą, kuriuos visada padidindavo, o kartais ir išsigalvodavo. Visa, ko tik jis imdavosi toje srityje, turėjo pasisekimą. Bet niekuomet niekur neužsibuvo ilgesnį laiką, nes skandalai – didžioji jo populiarumo paslaptis buvo juos atrasti ar pačiam išprovokuoti – dažniausiai jį įveldavo į teisminius, policijos ar apskritai asmeninius nemalonumus, iš kurių vargiai išsikapanodavo. Dienraščių, radijo bei kanalų direktoriai jį išmesdavo dėl protestų bei grasinimų, kuriuos užsitraukdavo, nes Garo sugebėdavo savo pasiutusiu įkarščiu paversti juos tų pačių skandalų, kuriuos skatino bei kaitino, aukomis. Būdavo laikotarpių, kai uždirbdavo kalnus pinigų, kuriuos švaistė į kairę ir dešinę tiktai tam, kad paskui vos galėtų pragyventi iš trijų grašių ar savo negausių santaupų, arba kartais tiesiog likdavo miegoti gatvėje. Neturėjo draugų – tik laikinus sąmokslininkus ir, žinoma, gyvą galybę priešų. Tai vertė jį gyventi nuolatos įsibaiminus, bet savotiškai glostė jo savimeilę.

Atvirai jau gyvavo trejus metus. Šiuo metu jiems sekėsi pakankamai gerai, buvo sakoma, kad Daktaro dėka, kuris, anot gandų, virto savaitraščio mecenatu, neskelbiamu jo savininku. Žurnalas turėjo sąlygišką komercinį pasisekimą, bet beveik negavo reklamos, todėl vos galėjo sudurti galą su galu. Rolandas Garo papildydavo savo asmenines pajamas, išmušinėdamas pinigus iš atlikėjų bei prodiuserių, grasindamas atskleisti jų slaptas nuodėmėles, o kartais tiesiog gaudavo pinigų iš žmonių, norėjusių blogo kitiems

žmonėms – varžovų bei priešų – sugriaudamas jų reputacijas bei išstatydamas juos pajuokai. Jis nesuskaičiuojamus kartus buvo paduotas į teismą, bet išgyveno, nepaisant visos rizikos, kuri buvo laikoma tiesiog natūraliu dalyku, atsižvelgiant į jo žurnalistikos pobūdį. Savo srityje jis neabejotinai buvo pasiekęs iškreipto genialumo.

Bet visa tai buvo niekas, palyginti su tuo, ką dabar Skiedrelės bei nelaimingojo Seferino Argueljeso dėka turėjo nusičiupęs. Užsimerkė ir prisiminė, kaip nustebo inžinierius Enrikė Kardenasas, įteikus jam paketą su nuotraukomis. Visada manė, kad kada nors laimingas atsitiktinumas jį padarys garsų, galingą ar turtingą, o galbūt suteiks visus tris dalykus iš karto. Ir buvo įsitikinęs, kad būtent ta nuostabi dievų dovana galiausiai nukrito į jo glėbį iš dangaus.

– Jau baigiau tą straipsnį, viršininke, šlubė šiks ugnimi, – pasakė Skiedrelė, siekdama išspausdintų lapų ir žvelgdama į jį įdėmiai nejudriais savo vyzdžiais, kurie skleidė šaltą blogį.

VI

Pramogų pasaulio nuopuolis

Chuanas Peineta išėjo iš „Mogoljono“ viešbučio trečiojoje Ualjagos kvartalo gatvėje lydimas Serafino. Buvo ankstyvas metas, todėl Limos centras vis dar buvo pustuštis. Matė šlavėjus, „praėjusio laikmečio“ žolininkus, fantazijos pardavėjus, užsitęsusios nakties naktinėtojus, elgetas ir slunkius, kurie, kaip įpratę, snūduriavo pakampiuose ir užkaboriuose. Rytmetiniai gaidžiukai kapstėsi po šiukšles gatvėje kapodamiesi vienas su kitu. Vėl pabandė prisiminti, kuo vardu anksčiau, dar prieš išgarsėdamas, dar visai jaunutis, buvo artistas, kurį visi pažįsta (na, jei apskritai pažįsta): Robertas Arevalo? Ne, tai nė iš tolo nebuvo jis. Jam vis dar buvo likęs vienas kitas popierėlis tarp dokumentų, saugojamų kartoninėje dėžėje kambarėlyje „Mogoljono“ viešbutyje, pavyzdžiui, gimimo liudijimas su jo senuoju vardu, bet jis nenorėjo jo perskaityti, norėjo prisiminti. Jau kelias dienas kovojo su ta užmarštimi. Atmintis jį nuvylė tiek, kad didžiąją dalį savo laiko skyrė būtent tam, ką darė dabar: bandė išžvejoti iš drumstos pelkės, virtusios jo galva, kažkokį pusiau išsitrynusį esminį žodį, veidą, vardą ar įvykį. Vienintelis, iki šiol niekada neužsimirštas, buvo Felipės Pinglo, nemirtingojo bardo, vieno iš jo vaikystės idealų, vardas ir dar vardas

Rolando Garo, žmogaus, sugriovusio jo gyvenimą; būtent dėl to du ar tris kartus per savaitę rašė laiškelius, nukreiptus prieš jį, dienraščiams, radijui ar žurnalams, nors jie vos kelis kartus juos paviešino. Bet dėl tų savo įkyrių laiškelių išgarsėjo ir pramogų pasaulis iš jo juokėsi.

Pasiekė Emansipasionos kampą ir Serafinas, kuris visuomet šitaip elgdavosi judriose gatvėse bei prospektuose, sustojo ir palaukė, kol Chuanas pats nurodys kryptį. Taip ir padarė, kartu su juo kirto prospektą, o paskui pasitraukė nuo jo į kitą šaligatvį. Santykiai su Serafinu tęsėsi jau apie trejus metus. „Jis mano nuopuolio liudininkas“, – pagalvojo. Ne, jo tikrasis nuopuolis – kai pakeitė savo profesiją, išdavė pašaukimą – tęsėsi daug ilgiau, jau mažiausiai dešimtį metų, galbūt ir daugiau. Vieną dieną įėjo į „Mogoljono“ viešbučio kambarį, žinoma, sakyti, kad tai kambarys, būtų smarkus pagražinimas, tikslesnis apibūdinimas būtų skylė ar irštva – ir išvydo ant lovos įsitaisiusį katiną. Vienintelis kambario langelis buvo atviras. Pro tenai ir įsigavo. „Lauk, lauk!“, – rankomis sumosavo gąsdindamas, katinas persigandęs nušoko ant grindų ir tik tuomet Chuanas pastebėjo, kad gyvūnas vos paeina, velka galines kojas taip, lyg jos būtų visiškai apmirusios. Pusiau išsitempęs ant grindų, ėmė verkti, kaip verkia katinai, žemai ir pratisai kniaukdamas. Jam pagailo gyvūno, todėl priglaudė jį, pasiėmė kartu su savimi į lovą ir netgi pasidalino su juo buteliuku pieno – išgerdavo kasnakt prieš eidamas miegoti. Kitą dieną nunešė jį į Valstybinę veterinarijos kliniką, kurios paslaugos buvo nemokamos. Veterinaras jį užtikrino, kad katinėlis dar visai mažas, kad kojytės nėra sulaužytos, jos tiesiog apmirusios nuo kokio nors patirto smūgio, – galbūt vieno tų šungaudžių, kurie links-

minasi šaudydami į gatvinius Limos gyvūnus akmenimis iš savo šaudyklių, – todėl netrukus turėtų atsigauti be vaistų ar įtvarų. Nuo to laiko pakrikštijo jį Serafinu, vieno iš mėgstamiausių autorių dar iš savo profesionalaus skaitovo laikų vardu, ir katinėlį įsivaikino. Gyvūnėlis tapo jo bendramintis bei draugas. Bendramintis jis buvo labai ypatingas, tai jau tikrai, bet dar ir tikras prašapėlis, nes pradingdavo net kelioms dienoms, o galiausiai sugrįždavo lyg niekur nieko. Todėl jis palikdavo savo irštvos langelį atvirą, kad šis galėtų kada panorėjęs išeiti ir sugrįžti.

Keistas žvėriūkštis – Serafinas. Chuanas Peineta niekuomet negalėjo pasakyti, ar kačiukas jį myli, ar yra visiškai jam abejingas. Galbūt mylėjo jį katiniška meile – tai yra be jokių jausmų apraiškos. Kartais įsikurdavo jo glėbyje, bet tikrai nerodė jokių emocijų, tiesiog tam, kad gautų, ką labai mėgo: Chuanas jam kuteno pasmakrę ar glostė pilvuką. Kartais deklamuodavo, kas dar buvo užsilikę atminty iš savo senojo eilių repertuaro: Chosė Santos Čokanosą, Amado Nervosą, Gustavo Adolfo Bekerį, Chuaną de Dios Pesą, Chuaną de Ibarbourousą, Gabrielę Mistral, taigi tuos eilėraščių likučius, kurie dar neapleido jo atminties, o Serafinas jo klausėsi ir tai jį jaudino – „atida, prilygstanti aplodismentams“, – sakė pats sau. Bet kitais kartais jo abejingumas prilygo paniekai: nusisukdavo ir palikdavo jį skaityti eilių vaiduokliams, o pats imdavo laižyti ūsus ar užmigdavo. „Tikras nedėkingas egoistas“, – galvojo. Taip, be jokios abejonės, bet jis prie jo priprato. Visų pirma, jis buvo vienintelis gyvas padaras, kuriam jautė prieraišumą, na gal išskyrus dar Vilį, Ruletero, ir storulę Kresildą, dar vieną prakeiktojo Rolando Garo auką, nes visi likusieji pamažu išmirė ir kasdien jis likosi vis labiau

vienišas. „Būtent toks tu ir esi, Chuanai Peineta, – pats sau šimtąjį kartą pakartojo: – našlaitis.“

Tas, kurį jis puikiai prisiminė, buvo jo senoji meilė, kreolų dainius, Felipė Pinglo, jie buvo bendraamžiai – jam taip pat galėjo būti septyniasdešimt devyneri metai. Pats Chuanas vis dar gyvavo, priešindamasis laiko bangai. Apgailėtinas – galbūt, bet vis dar sveikas, be didesnių skaudulių, išskyrus būdingus jo amžiui: šiek tiek priekurtis, silpstančia rega, apmirusia lytim, lėto ir neužtikrinto žingsnio, žiemą pasigaunantis peršalimą ar gripą. Nieko neįprasto, žvelgiant iš fizinės pusės, bet iš protinės taip: jo atmintis kasdien nyko ir nebuvo galima atmesti prielaidos, kad baigs savo dienas pavirtęs savo paties vaiduokliu, nebežinodamas, nei kas toks yra, nei kuo vardu buvo ar iš kur radosi. Juokėsi pats vienas iš savęs: „Koks liūdnas žymiojo Chuano Peinetos galas!“

Ar jis buvo garsus? Tam tikra prasme, žinoma, ypač tuo metu, kai deklamavo eiles koliziejuose, intarpuose tarp šokių bei folkloro dainininkų pasirodymų. Jam su įkarščiu plojo išgirdę Bekerio „Ar kada sugrįš juodosios kregždės“, Čokano „Ta buvusi liūdnoji inkė svajingo veido, / nuolat mieguistų akių ir ledine šypsena“, Nerudos „Galiu šią naktį parašyti pačias liūdniausias eiles“ arba „Man patinka, kai tyli, nes tuomet lyg nebūtum“, ar Felipės Pinglo valsų žodžius – jo stipriausia pasirodymo dalis. Jo prašė autografų. „Pone poeta“, – jam sakė, bet jis iš karto pataisydavo su jam būdingu kuklumu: „Poeta ne, ponia, paprasčiausias skaitovas.“ Taip pat deklamavo ir radijo programose, nors niekada nepasirodė televizijoje, mirtinai besipurtančioje poezijos. Kartais deklamavo kviestiniuose vakaruose, kieno nors namuose, šventėse ar priėmimuose, pirmosiose komunijo-

se, vestuvėse, gimtadieniuose, šermenyse, tomis progomis jam buvo labai gerai atlyginama. Bet Chuanui uždirbami pinigai niekuomet pernelyg nerūpėjo, jam tiesiog labai patiko deklamuoti eiles, perduoti tų jautriųjų genijų – poetų, žodžius, nuostabius jausmus, palydimus švelnios muzikos, sklindančios iš puikios poezijos. Prisiminė, kaip kartais deklamuodavo su tokia stipria emocija, kad jam pačiam akys prisipildydavo ašarų.

Savo beribę meilę ir susižavėjimą Felipe Pinglo paveldėjo iš savo tėvo, jis bardą pažinojo ir buvo jo vakarėlių bei bėdų bičiulis. Per savo trumpą gyvenimą – gimė 1899 metais, o mirė sulaukęs trisdešimt septynerių metų – savo kompozicijomis pakylėjo kreolų muziką į tokias aukštumas, kokių nei valsas, nei polka, nei marinera ar tondera nepasiekė nei anksčiau, nei paskui per visą savo gyvavimo laiką. Chuanas jį pažino iš savo tėvo istorijų bei linksmų pasakojimų: nebūdamas nei dainininkas, nei joks muzikantas, tėvas buvo dažnas Barijos Altos bohemos bei kreolų vakarėlių dalyvis. Tenai, toje bendrijoje, Felipė Pinglo suraitė didžiąją dalį jį išgarsinusių kompozicijų. Tėvas pasakojo Chuanui, kad buvęs Alfonso XIII Kaljao teatre, kai 1930 metais Alsidas Karenjasas pirmą kartą atliko Pinglo valsą. „Plebėjų“. Susituokę Chuanas Peineta ir Atanasija patraukė padėti nuotakos gardenijos šakelės prie kreolų bardo statulos priešais jo gimtąjį namelį keturioliktajame Chunino rajono kvartale, per kelis žingsnius nuo Penkių kampų sankryžos, paties Barijos Altos akivaro. Felipė Pinglo mirdamas paliko apie trisdešimt valsų bei polkų – Chuanas Peineta didžąją jų dalį mokėjo atmintinai, o kitus buvo surašęs į storą mokyklinį sąsiuvinį. Programą vainikavo Chuano įtraukti į

repertuarą kai kurie Felipės Pinglo valsų tekstai – jis visada pasakydavo savo publikai, prieš imdamasis juos deklamuoti, kad autorius buvo toks pats didis poetas, kaip kad muzikas ir kompozitorius. Chuanas su dideliu pasisekimu juos deklamavo, lyg tai būtų eilės, be muzikos, „Ermelindos“, „Plebėjaus“, „Valstiečio maldos“, „Rosos Lus“, „Ir vėl kvartale“ ir „Amelijos“, pirmosios žinomos Pinglo dainos, sukurtos, kai dar buvo visai vaikas, tekstus. Prieš pradėdamas deklamuoti, linksmino auditoriją, pasakodamas anekdotus – tikrus ar išgalvotus – apie nemirtingąjį bardą: jo liūdną gyvenimą ir ligas, jo skurdą, kasdienio gyvenimo kuklumą, kaip jis įtraukė į perujietišką muziką fokstroto ar amerikietiško stepo, tuomet labai madingo, ritmus, pasakojo, kad jo pirmasis muzikos instrumentas buvo tradicinė dūdelė ir kad būdamas kairiarankis turėjo skambinti apversta gitara, o tai leido, taip sakė, jo kompozicijoms suskambėti naujomis tonacijomis.

Atanasija. Chuanas Peineta ją susitiko deklamuodamas eiles. Jis vengė prisiminti Atanasiją, nes tuomet nebegalėdavo suvaldyti savo širdies, nuliūsdavo ir paniurdavo, o visa tai nepalankiai atsiliepdavo jo sveikatai. Bet dabar jau buvo labai sudėtinga ištraukti Atanasiją iš atminties – štai čia ji buvo, pirmoje Limos Apurimako klubo eilėje, su savo pilku sijonėliu, žalia palaidine ir baltais bateliais, klausė jo įsijautusi ir audringai plojo. Jos akys šaudė kibirkštimis, o kai juokėsi, skruostuose atsirasdavo duobutės ir atsidengdavo balti dantukai. Pasibaigus jo numeriui prisistatė, pasakė, jog dirba telefoniste Limos centriniame pašte, yra vieniša ir niekam neįsipareigojusi. Vakarėlis Apurimake užsitęsė – jie kėlė tostus, šoko valsus, bolero, huainitus – taip užsimezgė

ryšiai, neišvengiamai pasibaigę sužadėtuvėmis bei daugelį metų trunkančia santuoka. Chuanas Peineta juto, kad ašaros ima pamažu tekėti per raukšlėtą veidą. Taip dažnai nutikdavo, kai Atanasija, pasinaudojusi jo neapdairumu, staiga ateidavo jam į galvą.

Pasiekė Nazariečio bažnyčią ir Serafinas, žinodamas, kad katinams kelias į bažnyčią uždraustas, – dievobaimingos moterys ne kartą jam buvo iškaršusios kailį, iš karto įsitaisė po medeliu prie įėjimo ir ėmė laukti. Mišios dar nebuvo prasidėjusios ir Chuanas atsisėdo pirmojoje eilėje, vis dar buvo nedaug žmonių, ir nuliūdintas prisiminimų apie Atanasiją šiek tiek prisnūdo. Nubudo skambant varpui. Skaitė dienos Evangeliją ir jis pats savęs paklausė, ar tai, kad vėlai prisijungė prie bendruomenės, tolino jį nuo Dievo, ar nieko nereiškė gerų ir blogų darbų sąraše, pagal kurį turėjo būti sprendžiama jo Anapilio ateitis. Tikintis buvo nuo pat vaikystės, bet jo religingumas smarkiai išaugo su amžiumi bei atminties praradimu. Nuolatos lankėsi sekmadienio mišiose, tačiau dabar, be jų, dar lankydavosi procesijose, rožiniuose, maldavimuose bei penktadienio pamoksluose Gerosios Mirties parapijoje.

Vos išėjus iš bažnyčios, Serafinas ir vėl pasirodė, trindamasis apie kojas. Visą kelią, grįžtant į „Mogoljono“ viešbutį tris ketvirčius valandos protingu ir lėčiausiu žingsniu, vis galvojo apie savo dalyvavimą „Trijuose juokdariuose“, paskutiniame savo artisto karjeros epizode. Programa padarė jį garsų tarp Limos gyventojų. Atanasija ir jisai žiūrėdavo ją kiekvieną šeštadienio vakarą mažučiame Mendositos namelyje, kuriame gyveno nuo sutuoktuvių dienos. Iš to, ką jis uždirbdavo per savo pasirodymus, ir iš savo telefonistės

atlyginimo sugebėjo išsinuomoti tą namelį, Atanasija jį sutvarkė ir skoningai apstatė. Iš Chuano sutarčių jie visai neblogai vertėsi – jis nuolat turėjo pasirodymų koliziejuose, rajonų klubuose, kai kuriuose kreolų susiėjimuose ir kartais netgi kai kuriuose kabaretuose. O be to, turėjo savo savaitinę programėlę „Poezijos valanda“ Laisvės radijuje. Jam patiko jo darbas ir santuoka su Atanasija buvo laiminga. Naktimis meldėsi ir dėkojo Dievui, kad šis buvo jam toks dosnus.

Ir didžiai nustebo, kai Laisvės radijo direktorius jam pranešė, jog skambino iš Amerikos televizijos ir klausinėjo apie jį. Paliko žinutę, kad kuo skubiausiai paskambintų prodiuseriui, ne kam kitam, o pačiam Selonijui Fererui, mažojo ekrano magui ir ponui. Taip ir padarė, o šis pakvietė jį gaiviųjų gėrimų į kavinę netoli kanalo. Senjoras Selonijus Fereras buvo aukštas, puikiai apsirengęs, vilkėjo švarką, ryšėjo kaklaraištį, mūvėjo žiedus, prižiūrėtais nagais, su laikrodžiu, kibirkščiuojančiu prabanga, ir toks pasitikintis savimi, kad Chuanas Peineta šalia to pusdievio pasijuto sulinkęs ir sumažėjęs.

– Neturiu daug laiko, drauge Chuanai Peineta, todėl iš karto kalbėsiu apie reikalus, – pasakė vos prisėdęs ir užsakęs du kavos puodelius. – Tibursijus, vienas iš trijų juokdarių, miršta akyse. Piktybinis kepenų auglys. Nepasisekė vargšui žmogeliui. O galbūt per daug apžiojo. Toks jaunas. Galės darbuotis tiktai iki mėnesio pabaigos. Tragedija – todėl, kad man lieka neužpildytas laikas pačioje populiariausioje Peru televizijos programoje. Ar nenorėtumėte jo pakeisti?

Nuostaba buvo tokia didelė, kad Chuanui Peinetai tiesiog atvipo burna. Ar jam, eilių artistui, siūloma pakeisti vulgarų ir nuvalkiotą labiau nei įmanoma pajacą?

– Užverkite burną, nes kitaip musių priskris, – nusijuokė senjoras Selonijus Fereras, draugiškai plekšnodamas per petį. – Žinau, kad mano pasiūlymas bet kam būtų tas pats, kas laimėti aukso puodą loterijoje. Tačiau man įsimetė galvon mintis, kad jūs labiausiai tiktumėte pakeisti metisą Tibursijų. O mano intuicija dar niekada manęs nenuvylė. Girdėjau jus deklamuojant jau prieš kurį laiką Arekipos klube ir leipau juokais. Ir ten pat sau pasakiau: „Tas tipelis galėtų būti vienas iš mano Trijų juokdarių."

Chuanas Peineta jautėsi toks įžeistas, kad norėjo atsistoti ir pasakyti pasipūtusiam ponui, kad yra artistas ir kad pasiūlymas įžeidė jo profesinę savigarbą ir todėl šis pokalbis tučtuojau bus baigtas. Bet donas Selonijus Fereras sulaikė jį ištiesęs ranką:

– Man labai gaila, mano drauge, bet neturiu daug laiko, – pasakė, žvelgdamas į savo aerodinaminį laikrodį. – Pradžioje siūlau dešimt tūkstančių solių per mėnesį. Jeigu viskas tiks, galėsime kalbėti apie atlyginimo pakėlimą, o jeigu lūkesčiai nepasiteisins, mūsų bendradarbiavimas baigsis po keturių savaičių. Duodu jums porą dienų pagalvoti. Buvo labai malonu susipažinti ir paspausti jums ranką, senjore Chuanai Peineta.

Apmokėjo sąskaitą ir Chuanas žiūrėjo, kaip jis nutolo link kanalo pastato. Dešimt tūkstančių solių per mėnesį? Ar gerai išgirdo? Taip, būtent taip jis ir pasakė. Chuanas niekada nebuvo matęs tiek pinigų. Dešimt tūkstančių per mėnesį? Sugrįžo namo šiek tiek sukrėstas, giliai viduje žinodamas, kad nepajėgs atsisakyti darbo, leisiančio jam uždirbti panašų kapitalą.

„Ir taip sumovei savo artisto karjerą", – pagalvojo dar kartą, kaip galvodavo apie tai jau daugybę metų. „Parsidavei

iš godumo, iškeitei poeziją į klounadą dėl paprastos tuštybės, įsmeigei peilį menui į nugarą. Tenai ir prasidėjo tavo nuopuolis."

Pasiekė „Mogoljono" viešbutį pačiu laiku, kad spėtų atsisėsti mažoje salytėje prie įėjimo šalia Soselio, viešbučio sargo, ir per Populiarųjį radiją pasiklausytų Rolando Garo blogybių bei nuodų programėlės „Tikras kraujas: teisybė ir melas iš pramogų pasaulio."

Dar prieš užmigdamas, savo virpančiu ir kreivoku braižu Chuanas Peineta parašė laišką Populiariajam radijui, protestuodamas savo bei daugelio radijo klausytojų vardu dėl „užkrečiančio vulgarumo, išvemiamo programoje senjoro Rolando Garo, kurį labiau tiktų vadinti Šmeižikišku Paskalūnu. Kokia radijo transliatoriaus begėdystė beigi nuopuolis!" Pasirašė savo vardu ir įdėjo į voką. Rytoj išsiųs.

VII

Enrikės agonija

– Tau kažkas darosi, brangusis, kažkas labai rimto, – pasakė jam Marisa. – Man labai gaila, bet turi man pasipasakoti.

– Man nieko nėra, gringita, – pabandė ją nuraminti, išspausdamas šypseną. – Tiesiog esu susirūpinęs dėl košmaro, kurį išgyvena visa šalis, kaip ir visi kiti, nieko daugiau.

– Terorizmas Peru tvyro jau kuris laikas, – neatlyžo jinai. – Gal ir esu kvaila, Kike, bet tikrai ne tiek, kiek tu įsivaizduoji. Nevalgai, nemiegi, nyksti tiesiog akyse. Dar vakar man tavo mama sakė: „Enrikė labai smarkiai sulyso, ar nebuvo pas gydytoją?“ Kas nutiko? Juk esu tavo žmona, tiesa? Galiu tau padėti. Kad ir kas nutiko, privalai man pasakyti.

Pusryčiavo dengtoje penthauzo terasoje, San Isidre, jinai su chalatu ir šlepetėmis, o Enrikė jau nusiprausęs, nusiskutęs ir apsirengęs, pasiruošęs išeiti į darbą. Lauke tvyrojo rūkas ir nesimatė tolumoje jūros ar netgi Golfo klubo sodų, esančių visai šalia jų pastato. Apelsinų sultys, kiaušinių omletas, sviestu ir marmeladu aptepta skrudinta duona, kuriuos Kikei buvo patiekęs Kintanilja, jų mažordomas, liko nepaliesti. Jis išgėrė tik puodelį kavos. Matė Marisos veidą ištįsusį iš susirūpinimo, matė, kad jos mėlynos akys blizga,

lyg tuoj pravirks, ir jautė gailestį žmonai. Priėjo prie jos ir pabučiavo į skruostą. Marisa sunėrė rankas jam per kaklą.

– Pasakyk man, Kike, – paprašė jo. – Kad ir kas būtų, pasipasakok man, brangusis. Leisk man padėti tau, pasidalink tuo su manimi. Aš tave myliu.

– Aš taip pat tave, Marisa, mano meile, – apkabino ją atsakydamas. – Nenorėčiau tavęs kamuoti. Todėl gerai, jeigu jau taip nori, papasakosiu tau viską.

Marisa atsitraukė nuo jo ir Enrikė pamatė, kad žmona išbalo, ėmė virpėti lūpos. Nejučiomis pasitaisė savo geltonus plaukus ir žvelgė į jį plačiai atmerktomis akimis laukdama. Sumišęs sugebėjo dar pats sau pagalvoti: „Ji vis tokia pat graži, gražesnė nei bet kada. Ir tikriausiai pirmą kartą nuo mūsų sutuoktuvių mes per šias dešimt dienų nė karto nesimylėjome."

– Vis dar nieko nenutiko, bet nutikti gali, – kalbėdamas labai lėtai, karštligiškai bandė sugalvoti, ką papasakoti. – Gavau grasinimų, gringita. Anonimiškai, žinoma.

– Iš teroristų? – vos galėjo pratarti. – Iš Švytinčio Kelio? Iš TARJ?

– Vis dar nežinau, iš ko tie grasinimai. Galbūt iš teroristų, gali būti. O galbūt tiesiog paprastų nusikaltėlių. Jie nori gauti pinigų, suprantama. Bet tu nesibaimink. Jau pasitariau su Liusijanu, bandome abudu išsiaiškinti, su kuo būtent tai susiję. Dėl visko, kas tau brangu, niekam neprasitark nė žodeliu apie tai, meile. Kad nebūtų tik dar blogiau, jeigu informacija nutekės.

– Ar daug pinigų jie užsiprašė? – paklausė ji.

– Dar nepasakė, kiek nori, vis dar nepasakė, – atsakė jis. – Kol kas dar tik grasinimai. Pažadu, kad nuo šiol viską tau

apie tai pasakosiu. O be to, tai gali būti tik prasti kokio nors padugnės, norinčio apkartinti mums gyvenimą, juokeliai.

– Ar kreipeisi į policiją? – Marisa paėmė jį už rankos ir dabar ją spaudė. – Ar apskundei juos? Kad mums paskirtų apsaugą, ypač tau. Negali rodytis viešumoje tiesiog šitaip paprastai, Kike. Dieve mano, aš jaučiau, kad anksčiau ar vėliau mums nutiks tas pats, kas nutiko Kačitui.

– O dabar jau tu įsibaiminai, – pasakė jis, švelniai paglostydamas skruostą. – Ar supranti, kodėl nenorėjau tau dar nieko sakyti, gringita?

Pažiūrėjo į laikrodį – aštunta valanda su ketvirčiu. Atsistojo.

– Turiu susitikimą su Liusijanu, kaip tik tam, kad apie tai pasikalbėtume, – pasakė, bučiuodamas ją į plaukus. – Maldauju tavęs, Marisa, nesijaudink. Nieko man nenutiks, prisiekiu tau. Ir viską tau papasakosiu, pažadu.

Nusileido į garažą, kur jo jau laukė vairuotojas, įsėdo į mašiną ir išvažiavęs į gatvę atsidūrė vienoje iš pilkų murzino asilo spalvos dienų, limietiškoje žiemoje; drėgmė užklojo „Mercedes-Benz“ stiklus, drėkino jo rūbus ir Enrikė jautėsi, lyg ji gertųsi į visas kūno poras. Zanchone eismas buvo labai intensyvus. Ar gerai pasielgė pripasakodamas melagysčių Marisai? Na, gal tai ne visai melagystės. Galbūt tas purvinas žurnalistėlis atsiųstas Švytinčio Kelio ar TARJ. Viskas buvo įmanoma. Agustinas, vairuotojas, vairavo kaip visada atsargiai, o jisai buvo pasinėręs kaip hipnozėje į savo bėdą. Toks paliko nuo Rolando Garo apsilankymo jo kabinete. Blogiausia būti draskomam abejonių. Ir toliau laukti. Laukti ko? Kad tas kalės vaikas pasakytų kartą visiems laikams, kiek prašo. Jisai ar jo bendrininkai. Nes tai negalėjo

būti vien to bėdžiaus sumanymas. Kas, po velnių, slėpėsi jam už nugaros? Ar tas pats jugoslavas? Ar tai įmanoma? Jis surengė pasalą Čosikoje. Bet kodėl paleido antį praėjus dvejiems metams? Nežinia, ko iš jo norima, kas jo laukia, gadina jam nervus nuo pat to prakeikto vizito. Jau dešimt dienų. Dešimt dienų neprisiliečiant prie Marisos. Taip jam nebuvo nutikę nuo pat jų sutuoktuvių dienos. „Kaip galėjau būti toks idiotas, turėdamas tokią gražią, tokią jautrią žmoną?, – galvojo šimtąjį kartą. – Marisa man niekada to neatleis." Kaskart prisiminęs tą orgiją, jautė pykinimą, kaip ir tuomet, kai buvo su tomis storomis ir išsipaišiusiomis kaip papūgos kekšėmis. „Reikia būti kvailiu, Kike, kvailiu kvadratu, kad padarytum tai, ką tu padarei."

Agustinas vairavo ramiai, o Kikė dabar jau nervingai žvalgėsi aplinkui, įsibaiminęs, kad kas nenutiktų, galvodamas, kodėl gi ne, juk ir jį gali pagrobti, kaip tai nutiko Kačitui. Jo pagrobimas išgąsdino Limos visuomenę. Ar gali būti, kad reikalauja šešių milijonų dolerių už jo išgelbėjimą? Panašu, kad draudimo kompanijos žmogus, atvykęs iš Niujorko derėtis su pagrobėjais, yra labai kietas ir nenusileidžia jų reikalavimams. Rezultatas gali būti toks, kad Kačitas taps lavonu. Taip galėjo nutikti bet kuriam verslininkui, taip pat ir jam. Nuo tos dienos, kai kilo terorizmas, ši mintis vis ateidavo jam į galvą, o nuo Garo vizito su nuotraukomis dar dažniau.

Liusijanas jau laukė jo savo kabinete su dviem ką tik patiektais kavos puodeliais.

– Ramiai, Kike, – pasveikino draugą. – Pažiūrėk į save – esi vaikščiojanti tragedija, žmogau. Blogiausia – leistis sugniuždomam dar prieš imantis kovos.

– Man visiškai pakriko nervai, Liusijanai, – pritarė šis, sudribdamas į krėslą. – Ne dėl manęs ar dėl Marisos nei dėl to, kiek man tai gali kainuoti. Jeigu tas nuotraukas išspausdins, mano motina numirs. Tu žinai, kokia konservatyvi, kokia katalikė mano senutė. Prisiekiu tau: jeigu pamatys tas nuotraukas, sustos širdis, pakvaiš ar kas nors dar blogiau... Ką gi, imkimės reikalo. Ką sako du tavo baudžiamosios teisės kolegos?

– Visų pirma, Kike, nusiramink. Imsimės įmanomų ir neįmanomų veiksmų, kad užkirstume kelią nuotraukoms išplatinti, – nuramino jį advokatas. – Jie abu vienbalsiai sutinka, kad geriau laukti, kol priešininkas iššaus. Ko jie nori? Kiek prašo? Blogiausiu atveju reikės derėtis. Svarbiausia atgauti visus negatyvus su garantijomis. O tuo tarpu, žinoma, kategoriškai neigti, kad tu esi tas vyras nuotraukose.

– Ar jie pažįsta tą Garo? Ką apie jį žino?

– Jis jiems labai gerai žinomas, – patvirtino Liusijanas. – Geltonosios spaudos žurnalistėlis, specializuojasi pramogų versle. Paskalūnas ir pačios žemiausios klasės, matyt, sugebėjo iš to pasidaryti sau karjerą. Susižeria pinigėlius šantažuodamas ar siūlydamas reklamą artistams, scenaristams, skaitovams, programų pranešėjams. Gyvena iš skandalų. Turėjo nemažai teismo procesų už šmeižtą bei paskalas, bet žurnalistų asociacijos jį gina, o bylas dėl spaudos laisvės teisėjai beveik visada nukiša į archyvą arba priima išteisinamąjį nuosprendį. Apie jį patį sklinda daugybė gandų, sako, kad jis gali būti vienas iš Daktaro patikėtinių, juodinančių vyriausybės kritikus ir griaunančių jų reputaciją, išsigalvojančių skandalus. Abu baudžiamosios teisės specialistai nemano Garo esant šitos operacijos galva. Jis tik menkas

bendrininkas, pasiuntinys, tikrųjų vykdytojų instrumentas. Jie patys nustebę, koks asmuo ėmėsi šantažuoti tokį žinomą verslininką kaip tu. Pasiprašėme susitikimo su Daktaru. Eisime pas jį su Verslininkų konfederacijos bei Kasyklų draugijos prezidentais, kad padarytume įspūdį. Kad suprastų, jog ne tiktai tu pats, bet ir visas verslininkų luomas jaučiasi nesaugiai dėl šantažo. Ar sutinki su tokia pozicija, Kike?

– Taip, žinoma, – pritarė šis. – Bjauri pati mintis, kad šitiek žmonių sužinos apie visą tą reikalą, bet geriau griebti jautį už ragų. Daktaras gali visa tai sustabdyti ir prigrasinęs Garo priversti išduoti bendrininkus.

– Anot baudžiamukų, tai labai rimta operacija. Galbūt ir tarptautinė mafija į visa tai įsivėlusi.

Šiltai jam nusišypsojo, bet Enrikė neatsakė šypsena. Ar šitos kvailystės yra viskas, ką jam gali pasakyti baudžiamosios teisės specialistai? Kad kažkas slėpėsi už Garo, jam pačiam buvo aišku nuo pat pirmos akimirkos.

– Kas blogiausia man gali nutikti, Liusijanai?

Liusijanas prieš atsakydamas labai surimtėjo.

– Blogiausia iš blogiausių, brolau, būtų, jei visa tai surengė būtent tas, kurį jau įsivaizduoji.

– Aš nieko neįsivaizduoju, Liusijanai. Kalbėk aiškiau, prašau.

– Pats pavojingasis Daktaras – jis pats, – atsakė Liusijanas pritildamas. – Jis tikrai sugebėtų užsukti tokį purviną reikalą. Ypač jeigu įsivaizduotų, kad gali daug iš to užsidirbti.

– Pats Fudžimorio darbų vykdytojas? – nustebo Kikė.

– Stiprioji šitos vyriausybės ranka, priimantis ir keičiantis sprendimus, tikrasis Peru valdytojas, – priminė jam Liusijanas. – Advokatai visiškai įsitikinę, kad būtent tas subjektas

tvarko tokius reikaliukus. Būtent jis yra variklis, varomas nenumaldomo pinigų troškimo. Yra nemažai nuorodų į daugybės mažesnių verslininkų šantažą, atrodo, kylantį iš jo. Jiems tik nuostabu, kad jis kelia ginklus prieš tokį svarbų žmogų kaip tu. Todėl mums paranku, kad susitikime mus palaikytų CONFIEP ir Kasyklų draugijos vadovai. Jų pasirodymas turėtų jį šiek tiek išgąsdinti, jeigu jis į visa tai įsivėlęs. Iš kitos pusės, kaip jau buvau minėjęs, sklinda kalbos, kad vienas iš sraigtelių, kuriais naudojasi Daktaras, norėdamas sugriauti savo politinių oponentų reputaciją, ir yra tasai Garo. Tu pats žinai, kad jis finansuoja didžiąją dalį purvinų puslapių, pripildytų keiksmažodžių ir šūdelių, kuriuose maudo vyriausybės kritikus. Ar klausaisi manęs, Kike?

Tuo tarpu Enrikė ėmėsi galvoti, kad jeigu už viso to nuotraukų reikalo slepiasi režimo slaptųjų tarnybų vadovas, išeities nėra. Jis pražuvęs. Kaip jis galėtų pasipriešinti tokiam galingam, makiaveliškam prezidento darbų vykdytojui? Buvo jį matęs vienintelį kartą, kai į vieną verslininkų vakarėlį garsusis Daktaras prisistatė netikėtai, niekieno nekviestas. Labai malonus, galbūt netgi šiek tiek per daug, ir labai paslaugus su jais visais, su standžiai prigludusiu melsvu surdutu ir pilvuku, kurio sunku buvo nepastebėti. Pasakė jiems visiems, kad privatusis verslas turėsiąs tvirtą pagrindą, kol inžinierius Fudžimoris valdys šią šalį. Režimui reikia bent jau dvidešimties metų, kad užbaigtų reformų programas, kurios leistų Peru pakilti iš atsilikimo ir žengti kartu su pirmaujančiomis pasaulio šalimis. O kalbėdamas apie terorizmą, išsiplėtė pateisindamas savo „kietos rankos“ politiką ir pateikė pavyzdį, nuo kurio kai kuriems susirinkusiesiems oda nuėjo pagaugais: „Nesvarbu, kad tarp dvidešimt

tūkstančių miršta ir penkiolika tūkstančių nekaltųjų, jeigu nužudome penkis tūkstančius teroristų.“ Jam išėjus, verslininkai vienas per kitą juokavo apie tuštybę, kuri sklido iš to išsišokėlio, riebaus banditėlio, derinančio geltonus batus su melsvu švarku.

– Jeigu jisai visam tam vadovauja, Liusijanai, man tiesiog galas, – sumurmėjo.

– Niekas nesako, kad tai tikrai jisai, nusiramink, – guodė jį draugas. – Tai tik viena iš daugelio teorijų. Neįsigąsdink anksčiau laiko. Ir negalvok, kad Daktaras turi tiek galios, kiek jis pats apie save mano.

– Tuomet ką man daryti?

– Galvok apie tai, kad dveji metai, kuriuos jie laukė padarę nuotraukas, daug reiškia, – atsakė Liusijanas. – Pamėgink prisiminti visas savo santykių su jugoslavu, suorganizavusiu Čosikos reikalą, detales. Surask visus jo laiškus ir žinutes savo archyvuose. Vienaip ar kitaip būtent tas subjektas visų tavo bėdų pradžia. Padaryk tai dėl visa ko. O tuomet lauksime. Baudžiamukai pataria nesiimti jokios iniciatyvos, kol nurims vandenys. Ypač, bent jau kol kas, nesikreipti į policiją. Pažiūrėsime, kaip viskas pasisuks po vizito pas Daktarą. Ir prašau nesinervinti taip akivaizdžiai. Garo pasinaudojo tomis nuotraukas, norėdamas tave išgąsdinti. Kad suminkštintų tave. Ir netrukus ištrauks triušį iš skrybėlės. Kai triušis pasirodys, žinosime, su kuo būtent susidūrėme, žinosime, ko imtis. Ir pagal aplinkybes susikursime veiksmų planą.

Dar kurį laiką pasišnekėjo ir Liusijanas pasiūlė kartu su Marisa kelioms dienoms kur nors išvažiuoti. Kikė kuo griežčiausiai atsisakė. Turėjo tūkstančius nebaigtų reikalų, susijusių su sudėtinga šalies padėtimi. Jeigu išvyks iš Limos,

užuot nusiraminęs, tik dar labiau susinervins. Susitarė bent jau dėl to, kad šią savaitę visi keturi turi papietauti. Galbūt, pavyzdžiui, sekmadienį „Melsvojoje rančoje". Ir Liusijanas palydėjo jį iki durų.

Kai Kikė sugrįžo į kabinetą, jo jau laukė Uankavelikos kasyklos apsaugos vadovas ir visa stirta žinučių, įprastų bei elektroninių laiškų. Senjoras Uriola, raukšlių išvagoto veido, didžiuliais ūsais, kovotojo rankomis bei sustingusia šypsena, kuri nedingo jam nuo veido, neatnešė džiugių naujienų. Per paskutinį mėnesį vėl būta sprogmenų vagysčių – vagys susimokė su darbininkais, o galbūt netgi su policijos paskirta apsauga. Visa laimė, kad apsiėjo be šūvių ar aukų. Ir sargai, žinoma, nieko nepastebėjo.

– Panašu į užstrigusią plokštelę, – padarė išvadą, išklausęs senjoro Uriolos. – Bet turėtumėte pasiekti, kad Policijos pajėgos atsiimtų savo žmones iš kasyklos apsaugos. Galiu užtikrinti, kad mano paskirta apsauga sustabdys tokius grobstymus. Policija uždirba grašius ir dabar, vešint terorizmui, turi puikią priedangą išmušinėti iš mūsų pinigus ir kaltę suversti Švytinčiam Keliui ar TARJ.

Po Uriolos priėmė dar tris žmones, be to, turėjo ilgą pokalbį su Niujorku. Ir Kikei reikėjo labai daug jėgų, kad galėtų susikaupti, klausytis, atsakyti. Negalėjo išmesti iš galvos nelemtų vaizdų, kurie jį persekiojo nuo Garo apsilankymo. Jis net neprisiminė tiksliai to prakeikto vakarėlio Čosikoje. Ar jugoslavas uždavė jam kokių narkotikų? Prisiminė, kad jautėsi labai blogai, apdujęs, kad jį pykino ir vimdė. Galiausiai apie dvyliktą valandą, kai išėjo paskutinis lankytojas, pasakė savo sekretorei, kad daugiau jam niekas nebetrukdytų, nes laukia labai skubūs reikalai ir turi susikaupti.

O iš tiesų norėjo pasilikti vienas, nors kelias akimirkas neįsitempti iki paskutiniųjų, nesilenkti dvilinkas stengdamasis sutvarkyti verslo reikalus, kai iš tiesų jam galvoje buvo tik jo asmeniniai reikalai. Ilgiau nei valandą sėdėjo viename iš krėslų, kuriame priimdavo interesantus, įsmeigęs nereginti žvilgsnį į po jo kojomis tvyrantį Limos vaizdą. Ką jis galėjo padaryti? Kiek tęsis visas tas netikrumas? Ir tuo metu pajuto, kad jį apima miegas, ir nepaisant visų savo pastangų užsnūdo. „Visa tai iš nerimo", – pagalvojo prieš pat atsijungdamas. Tikriausiai būtų neblogai padaryti tai, ko niekada nenorėjo – išmokti žaisti golfą, japonų ir dykūnų žaidimą. Galbūt būtų naudinga jo nervams. Nubudo krūptelėjęs: pirmą valandą penkiolika minučių buvo susitaręs dėl pietų Banko klube. Nusiprausė veidą, susišukavo ir pakvietė sekretorę.

Ši pateikė jam ilgą sąrašą žinučių, kurių klausėsi viena ausimi.

– O be to, skambino tas žurnalistas, kurį prieš kelias dienas sutikote priimti, – pridūrė. – Garo, tokia pavardė, tiesa? Taip, Rolandas Garo. Neatlyždamas kartojo, kad tai nepaprastai skubu. Paliko man savo telefoną. Ką liepsite daryti? Surengti susitikimą ar parodyti duris?

VIII

Skiedrelė

Vos tik pajuto, kad individas, tūnojęs jai už nugaros omnibuse iš Surkiljo iki Penkių kampų sankryžos, glaudžiasi prie jos su blogais ketinimais, Skiedrelė išsitraukė didžiulę ylą, kurią buvo prisisegusi prie diržo. Laikė ją delne, laukdama, kol transporto priemonė dar kartą trūktelės, nes būtent per trūktelėjimus akiplėša pasinaudodavo proga priartinti atsegtą antuką prie jos sėdimosios. Būtent taip ir padarė, ir jinai tuomet atsisuko į jį ir įsmeigė savo didžiules, nemirksinčias akis. Tai buvo neišvaizdus žmogelis, vyresnio amžiaus, atsakydamas į jos elgesį nusuko akis, o jinai tuo metu, priartinusi smaigą jam prie veido, įspėjo:

– Kai kitą kartą prisiartinsi, įsmeigsiu į tavo nugeibusį draugužį tarp kojų. Prisiekiu, kad yla aptepta nuodais.

Omnibuse pasigirdo kelių žmonių juokas ir žmogelis sutrikęs bandė apsimesti nustebęs:

– Ar jūs kalbate su manimi, ponia? Kas gi jums nutiko?

– Aš tave perspėjau, savo motinos išpera, – trumpai sausai nukirto, atsukdama jam nugarą.

Subjektas atsitraukė ir greičiausiai susinepatoginęs ir susigėdęs kelių keleivių pajuokos žvilgsnių išlipo kitoje stotelėje. Skiedrelė atsiminė, kad grasinimai ne visada suveikdavo,

nors jinai dviem atvejais juos įvykdė. Pirmą kartą tos pačios linijos omnibuse ties Burbonų kvartalo aukštuma: vaikinas, gavęs dūrį tiesiai į klyną, spiegė taip, kad pašoko visi keleiviai ir vairuotojas sustabdė vietoje.

– Taip išmoksi trintis tiktai į savo motiną, iškrypėli! – šaukė Skiedrelė ir, pasinaudodama proga, kad važis sustojo, iššoko į gatvę ir pasileido bėgte iki Chunino kampo.

Antras kartas, kai smeigė yla į besitrinančio subjekto klyną, buvo daug sudėtingesnis. Tąsyk aukštas augalotas mulatas nusispuogavusiu veidu trynėsi į ją lyg beprotis ir būtų ja pasinaudojęs, jeigu kiti keleiviai nebūtų jo prispaudę. Viskas baigėsi komisariate, bet ją paleido tiktai tada, kai įsitikino, kad ji su savimi turi žurnalisto pažymėjimą. Jinai žinojo, kad apskritai policija labiau baiminasi žurnalistų nei priekabiautojų ar užpuolikų.

Kol omnibusas pasiekė Penkių kampų sankryžą, ji ir vėl mąstė apie tai, ką pradėjo prieš subjektui prisispaudžiant jai prie nugaros: ar žolininkai visai pradingo? Visada pamačiusi gatvėje žmogystą, stumiančią vežimėlį, prisiartindavo pašniukštinėti, bet dažniausiai tai būdavo ledų, gaiviųjų gėrimų ar saldėsių pardavėjas. Retai, labai retai, pasitaikydavo žolininkas. Jie baigė išnykti, o tai dar vienas tariamo Limos progreso pavyzdžių. Greitu metu nebeliks nė vieno ir ateityje limiečiai net nebeįsivaizduos, kas tokie buvo žolininkai.

Jos vaikystė buvo neatsiejama nuo to tradicinio kreolų gėrimo iš kviečių, linų, kvapiojo čilmedžio ir arklio uodegos: visą savo vaikystę matė jį ruošiant tėvą ir jo padėjėją, šlubą, su kuprele, pravardžiuojamą Kochinova. Tuo metu žolininkų vežimėliai stovėdavo miesto centro prieigose, ypač prie fabrikų įėjimų, Gegužės antrosios aikštės priei-

gose ir per visą Argentinos prospekto ilgį. „Geriausi mano klientai – tai lėbautojai ir statybininkai“, – dažnai sakydavo jos gimdytojas. Būdama vaikas ir paauglė, jinai lydėjo jį tūkstančius kartų per visą trajektoriją, stumdama vežimėlį su didžiuliais žolininkų indais, pripildytais jo paties ir Kochinovos mažytėje kamarėlėje, kur tuomet gyveno Brenjos rajone, Arikos alėjos gale. Ten baigėsi senoji miesto dalis ir prasidėjo laukai, besitęsiantys iki La Perlos, Beljavistos ir Kaljao. Skiedrelė labai gerai atsiminė, kad patys ištikimiausi tėvo klientai buvo centro barelių naktinėtojai ir darbininkai, su aušra traukiantys į Argentinos ir Kolonijos prospektų bei Kariuomenės tilto apylinkių fabrikus. Jinai padėdavo patiekdama klientams stiklo puodelius kartu su kirptu popierėliu, naudojamu kaip servetėlė. Kuomet tėvas ją palikdavo kvartalo mokyklėlėje, o miestas budo gyventi – pasirodydavo šlavėjai ir eismo policija, žolininkas jau būdavo dirbęs bent keturias valandas. Sunki profesija – alinantis ir pavojingas darbas. Jos tėvą bent kelis kartus užpuolė ir iš jo atėmė visą tos dienos uždarbį, o blogiausia, kad tokį pavojų patyrė vos dėl kelių uždirbtų grašių. Todėl, gerai pagalvojus, nieko keista, kad žolininkai pamažu nyko iš Limos gatvių.

Niekuomet tėvo neklausinėjo apie savo motiną. Ar jinai jį palikusi? Ar buvo mirusi, ar vis dar gyva? Jisai niekuomet nė žodžiu apie ją neužsiminė, o Chulieta gerbė jo tylėjimą ir nė karto apie tai nepaklausė. Jis buvo labai uždaras žmogus, galėjo dienų dienas neištarti nė žodžio ir nors nebuvo su ja labai švelnus, bet jinai jį prisiminė su meile. Jis buvo geras savo vienturtei dukteriai, bent jau pasirūpino, kad ši baigtų mokyklą, idant jos ateitis, kaip pats sakydavo, nebūtų tokia skurdi kaip jo vien dėl tos priežasties, kad buvo bemokslis.

Tai, kad nemokėjo nei skaityti, nei rašyti, jį tiesiog varydavo į pamišimą. O pati laimingiausia jo gyvenimo diena buvo, kai jo vienatinė duktė parodė jam žurnalisto pažymėjimą: jį suveikė jai Rolandas Garo, įdarbinęs savo žurnale reportere.

Pasiekusi Penkių kampų sankryžą, Skiedrelė išlipo iš omnibuso. Perėjo dar septynis kvartalus, skiriančius stotelę nuo jos namų Leitenanto Aransibijos gatvėje, ėjo iki skausmo pažįstamomis vietomis, galvos judesiu ar rankos mostu atsakydama į pasisveikinimus – Piuro spiritistui, kuris savo klientus priimdavo tiktai naktimis, pačiomis tinkamiausiomis valandomis bendrauti su dvasiomis, vaistininkui, gyvenančiam namelyje, kuriame, anot kalbų, buvo gimęs Felipė Pinglo, didysis valsų kompozitorius, – pro La Kinta Hereną, kur kadaise, regis, buvo pačios elegantiškiausios XIX amžiaus Limos vilos, o dabar griuvėsių sangrūda, apėjusi gaidžiukais, šikšnosparniais, narkomanais ir pasileidėliais, pro Limbomanos abortų namus, Karmen bažnyčią ir mažąjį Nekaltojo Prasidėjimo seserų pranciškonių vienuolyną. Buvo dar anksti, bet kadangi vagysčių ir užpuolimų rajone labai pagausėjo, visi verslininkai buvo užsidėję grotas ir palikę angas, pro kurias vos pralįsdavo maži paketai. Pusiau baigti statyti nameliai ir purvini skersgatviai su vienu vandens kranu, slunkiais ir elgetomis, nugulusiais kampus, naktimis prisipildydavo narkotikų pardavėjų ir pigių prostitučių, savo reikalams atlikti naudodavusių tamsos priedangą. Jos namai buvo gale apgriuvusio kvartalo, visi jo pastatai mažučiai, vieno aukšto, sujungti vienas su kitu, išskyrus josios, jis buvo paskutinis ir šiek tiek toliau nuo kitų. Jos bute buvo miegamasis, didysis kambarys, virtuvėlė ir vonios kambarėlis, iš baldų turėjo tik tai, kas neišvengia-

mai būtina, bet, tiesa, visose patalpose buvo prikrauta laikraščių ir žurnalų stirtų. Skiedrelė juos kolekcionavo nuo pat vaikystės. Nuo pat pradinės mokyklos godžiai skaitė dienraščius bei žurnalus ir ėmė juos kaupti daug anksčiau, nei suprato, kad vieną dieną bus žurnalistė ir jai pravers sukaupta kolekcija. Nors savo asmeninius daiktus nelabai tvarkė, tačiau laikraščių ir žurnalų kalną buvo kruopščiausiai surūšiavusi. Smulkia rašysena surašyti lapeliai žymėjo metus ir temas. Popieriams tvarkyti skyrė visą savo laisvalaikį, kaip kad kiti būtų skyrę sportui, šachmatams, siuvimui ir siuvinėjimui ar galbūt žiūrėtų televizorių. Tiesa, jos aparatas buvo mažas ir senas ir įjungdavo jį tiktai – jeigu nebūdavo dingusi elektra – tam, kad pasižiūrėtų programas, skirtas gandams ir skandalams, tai yra temoms, susijusioms su jos profesija.

Pasiekusi savo namus, virtuvėlėje pasiruošė sriubą iš pakelio ir pasišildė ryžius su kepenimis – buvo pasilikusi orkaitėje. Valgė nedaug, negėrė alkoholio ir nerūkė. Jinai visų pirma mito savo darbu – jis taip pat buvo ir jos įkvėpimo šaltinis – slepiamų gėdingų dalykų šniukštinėjimu. Išversdama juos į dienos šviesą jautė profesinį bei intymų pasitenkinimą. Jinai garbino savo darbą ir šiek tiek neaiškiai nujautė, kad darydama tai, ką darė, ji keršijo pasauliui, kuris visada buvo priešiškas jai ir tėvui. Nors dar jaunutė, pasiekusi ji jau buvo pavydėtinai daug.

Jos mokytojas buvo Rolandas Garo ir todėl jam jautė nuoširdžią ištikimybę. Ar buvo jį įsimylėjusi? *Atvirai* redakcijoje kartais dėl to buvo patraukiama per dantį, o jinai viską taip pabrėžtinai neigė, kad kolegos buvo šventai įsitikinę savo teisumu.

Kiek prisiminė, mintis vieną dieną tapti žurnaliste ją persekiojo nuolatos: bet jos žurnalistikos supratimas turėjo labai mažai ar visai nieko bendra su tuo, kas buvo vadinama rimta publicistika, objektyviomis žiniomis, politine, kultūrine ar socialine įvykių analize. Jos žurnalistikos pasaulis buvo išaugęs iš pamfletų bei geltonųjų puslapių, išstatomų kioskuose centre: žmonės stabtelėdavo jų paskaitinėti arba, tiksliau, pažiūrinėti – ten beveik nebuvo ką skaityti, tik didžiulius ir įmantrius pavadinimus – ir pavarvinti seilę į pusnuoges moteris, su fantastišku vulgarumu demonstruojančias krūtis ir šlaunis, bei įrėmintas rėkiančias raudonas antraštes, skelbiančias purvinus dalykus, pačias nešvariausias paslaptis ir tikras ar tariamas blogybes, vagystes, iškrypimus, žlugdančius pačių iš pažiūros padoriausių ir prestižiškiausių šalies žmonių reputaciją.

Skiedrelės pravardė jai prilipo dar mokykloje, kur kartais mokslo draugės ją vadino dar ir Rakštimi. Pravardė liudijo jos pirmųjų žurnalistinių žygių sėkmę: tada ji tebuvo vidurinės Marija Prado de Belijdo mokyklos mokinė. Direktoriui šovė į galvą mintis įpareigoti mokines ruošti mokyklos sieninį laikraštį. Chulieta, neįsivaizduodama savo sukeliamo efekto, pradėjo kruopščiai, mažomis raidėmis ranka rašyti straipsnius. Ir netrukus virto sieninės žurnalistikos žvaigžde. Nes priešingai nei kitos bendraautorės, rašiusios apie tėvynę, nacionalinius didvyrius, tokius kaip Grau ir Bolonesis, religiją, popiežių ir Peru problemas, jinai apsiribojo rašymu apie pačias sultingiausias paskalas ir gandus, sklindančius tarp mokinių ir mokytojų, nuslėpdama vardus, jei buvo kalbama apie iš tiesų raudonuoti verčiančius dalykus ar abejojama kurio nors vyro vyriškumu ar moters moteriškumu.

Kartu su pasisekimu atėjo ir sankcijos. Jinai buvo iškviesta pas direktorių, nubausta, taip jau buvo nutikę ir anksčiau už keiksmažodžius, ir prigrasinta pašalinimu iš mokyklos, jei ir toliau eis pasirinktu keliu.

Ji ir toliau ėjo pasirinktu keliu, bet darė tai už mokyklos ribų. Su didžiausiu pasiryžimu, proporcingai priešingu jos ūgiui, ėmėsi tyrimų prisidengdama *Paskutinės valandos*, *Kronikos*, *Kryžkelių*, *Ekspreso* ir netgi *Komersanto* reporterės vardu teatruose, radijuje, kabaretuose, televizijos kanaluose, įrašų studijose ir netgi asmeniniuose pramogų pasaulio personažų namuose; naivios mergaitės balseliu ir nemirksinčiu žvilgsniu jai pavykdavo ištraukti informaciją, remiantis vien įgimtu nepasitikėjimu ir neklystančia intuicija, leidžiančių atpažinti viską, kas tamsu, nuodėminga ir pikta. Taip jinai pateko į *Atvirai*, taip jinai susipažino su Rolandu Garo ir taip virto savaitraščio reportere žvaigžde, atsidavusia prastai pagarsėjusio visoje šalyje nešvarių reikalų ir skandalų žurnalisto mokine.

„Kaip pasibaigs nelabųjų nuotraukų istorija? – klausė pati savęs prieš užmigdama. – Gerai ar blogai?“ Nuo pat pradžių, tai yra nuo pat tos akimirkos, kai Seferinas jai prisipažino, ką turįs, jinai užuodė, kad šis reikalas gali padaryti daugiau žalos nei atnešti naudos, o ypač kai Rolandas Garo nusinešė nuotraukas pas Enrikę Kardenasą, tą kiek apdujusį kasyklų savininką. Bet tai, ką viršininkas sakė ar darė, jinai priimdavo net nemirktelėjusi.

IX

Verslo pasiūlymas

Išvydęs į kabinetą įeinantį Rolandą Garo, Enrikė pajuto tokį patį pasibjaurėjimą kaip ir pirmąjį kartą. Žurnalistas buvo apsirengęs tais pačiais prieš dvi savaites matytais rūbais ir ėjo svyruodamas ir kaukšėdamas batais aukšta platforma, lyg būtų norėjęs ūgtelėti. Prisiartino iki darbo stalo ir nors jis neatsistojo pasitikti, ištiesė geibų, drėgną delną, kurį prisiminus Enrikę pykino. Buvo dešimta ryto: žurnalistas pasirodė nė trupučio nevėluodamas.

– Kaip galiu numanyti, šis mūsų susitikimas bus įrašomas, todėl siūlau nekalbėti apie mums abiem žinomą reikalą, – iš pat pradžių pasakė Garo savo drungnu ir šiek tiek manieringu balseliu, kurį prisiminė iš paėjusio apsilankymo. – Tačiau norėčiau pasikalbėti apie mane čia atvedusią priežastį. Ir kadangi žinau, kad esate labai užsiėmęs žmogus, nenoriu piktnaudžiauti jūsų laiku, todėl kalbėsiu be užuolankų. Atėjau pasiūlyti jums verslo.

– Verslo? – nustebo inžinierius. – Jūs ir aš?

– Taip, jūs ir aš, – pakartojo žurnalistas, nepatikliai juokdamasis. – Aš, nereikšmingas nykštukas, ir jūs, perujiečių verslo olimpo dievas.

Dar kartą nusijuokė nemaloniu juoku, kilstelėjusiu jo pašaipias akutes, ir pridūrė su didžiausiu įsitikinimu, padaręs strateginę pauzę:

– *Atvirai* yra nedidukas, riboto tiražo savaitraštis, bet tik dėl finansavimo stokos, senjore Kardenasai. Visa tai galėtų radikaliai pasikeisti. Jeigu jūsų statuso ir jėgos verslininkas nuspręstų investuoti į spaudinį, žurnalas pasiektų visą Peru. Būtų neįveikiamas, jį skaitytų netgi akmenys. Aš jau tuo pasirūpinčiau, inžinieriau.

Taigi šitaip jis bus šantažuojamas? Iš jo bus reikalaujama, kad investuotų į niekingą geltonąją šiukšlę? Žvelgė į tą subjektą, apsitaisiusį taip ryškiai, neskoningai, ir mąstė, kokį kontrastą sudaro su jo moderniu, elegantišku kabinetu, apstatytu skandinaviškais funkcionaliais, diskretiškais baldais, ant sienų kabančiais mechanizmų ir skirstytuvų, kranų ir vamzdžių brėžiniais, kuriuos dizainerė Leonorsita Artigasa buvo sukabinusi pramaišiui su dykumų, putotos bangų mūšos pakrantėse ir įspūdingų snieguotų Andų peizažais.

– Paaiškinkite šiek tiek tiksliau, apie ką kalbate, senjore Garo, – atsakė, bandydamas nuslėpti pasibjaurėjimą. Tačiau buvo įsitikinęs, jog nepaisant pastangų balsas puikiai perteikė jausmą, keliamą to menkystos, sėdinčio priešais.

– Šimtas tūkstančių dolerių pirmai pradžiai, – atsakė žurnalistas, trūktelėjęs pečiais, lyg būtų kalbama apie juokingą pinigų sumą. – Menkniekis jums. O kai įsitikinsite, kad investicija atsiperka ir verslas sekasi puikiai, investuosite daugiau. Netrukus galėsiu leisti sau padidinti tiražą ir padvigubinti darbuotojų skaičių. Pagerinti popierių ir spaudos kokybę. Aš net nematysiu jūsų pinigų. Jūs paskirsite valdytoją, administratorių ar šnipą, kaip pageidausite jį vadinti. Žmogų,

kuriuo galite besąlygiškai pasitikėti. Reikalas kuo paprasčiausias. Labiau nei jūsų pinigai mane domina jūsų vardas, jūsų prestižas. Jeigu jūs priimsite mane į verslo partnerius, persekiojimo manija, kuri apėmusi dėl manęs publicistus bei jų agentūras, išnyks akimirksniu. Savaitraštis pavirs gerbiamu skaitiniu ir todėl prisipildys reklamos skelbimų. Galiu jus patikinti, kad jums tai bus puiki investicija, inžinieriau.

Jam kalbant akutės blizgėjo ir Enrikė matė, kad dantys pageltę nuo nikotino. Tuo pat metu dar kažką kramtė, galbūt gumą. O galbūt tai tikas?

– Prieš jums pratęsiant, noriu įspėti dėl vieno dalyko, pone Garo, – pasakė jis griežtu tonu ir įsmeigdamas žvilgsnį į savo lankytojo bėgiojančias akutes. – Nežinau, kodėl man atnešėte tą dovanėlę per praėjusį apsilankymą. Bet žmogus nuotraukose esu ne aš.

– Juo geriau, inžinieriau, – teatrališkai suplojo žurnalistas, nudžiugęs dėl naujienos. – Aš juo labiau džiaugiuosi. O be to, kažką panašaus ir įsivaizdavau. Bet kaip jau sakiau, nenorėčiau apie tai dabar kalbėtis. Ir ne tiktai todėl, kad greičiausiai įrašinėjate šitą pokalbį, tačiau dar ir dėl to, kad nėra jokio tiesioginio ryšio tarp mano andainykščio ir šiandieninio apsilankymo. Atėjau jums pasiūlyti bendradarbiauti ir nieko daugiau. Neieškokite penktos katino kojos, žinodamas, kad jis turi keturias.

– Mano veiklos sritis nėra žurnalistika ir man nepatinka investuoti į tai, ko nesuprantu, – atsakė Enrikė. – Tačiau bet kokiu atveju, jeigu turite projektą su rinkos tyrimais ir paskaičiavimais, palikite man ir mano įmonės technikų skyrius jį išstudijuos su atitinkamu rimtumu. Ar tai būtų viskas, senjore Garo?

– Žinoma, aš atsinešiau surašytą projektą, – atsakė Garo, paplodamas per odinį nublukusį lagaminėlį, padėtą ant kelių. – Bet norėčiau jums išsamiau paaiškinti, taip sakant, gyvai, ką galėtume padaryti, išplėtę *Atvirai* veiklą. Neužims daugiau nei dešimt minučių, pažadu.

Enrikė sunkiai atsispyrė impulsui kuo greičiau išspirti tipelį iš savo kabineto kartą ir visiems laikams ir niekuomet daugiau jo nematyti, tačiau linktelėjo, neištardamas nė žodžio. Sutiko dar kartą su juo pasimatyti, nes tokie buvo gauti nurodymai iš Liusijano advokatų kontoros, tačiau prieš savo paties valią. Kurtus įniršis pamažu ėmė viršų.

– Nuodėmė yra pats universaliausias įprotis (kalbama apie tai, kad iškrypimai traukia, žadina smalsumą), – pamokslavo žmogelis cypiančiu balsu, neatitraukdamas žvilgsnio nuo Enrikės ir švelniai maldamas žandikauliais. – Visose šalyse ir visose kultūrose. Tačiau labiausiai – Peru. Manau, kad jūs tai puikiai žinote – esame landūnų-paskalūnų šalis. Norime žinoti svetimas paslaptis, o geriausia, jeigu tai lovos paslaptys. Kitais žodžiais, žinoti, atsiprašau už atvirumą, kas su kuo krušasi ir kaip tai daro. Įkišti savo snapą į žinomų žmonių intymų gyvenimą. Galingųjų, žinomųjų, svarbiųjų. Politikų, verslininkų, sportininkų, dainininkų ir taip toliau. Ir jeigu yra kas nors, kas apie tai gerai nusimano, sakau kuo kukliausiai, tai būtent aš. Taip, inžinieriau, Rolandas Garo, jūsų draugas ir jeigu tik jūs pageidausite, nuo šiandien pat – dar ir verslo partneris.

Kalbėjo ne dešimt, o dar penkiolika minučių ir taip ciniškai bei iškalbingai, kad verslininkas klausėsi jo vis labiau atvypstančia burna, negalėdamas pertraukti. Buvo pakraupęs, bet norėjo sužinoti, iki kur gali nueiti begėdystė, todėl leido jam kalbėti, kalbėti...

Kelis kartus buvo panūdęs sustabdyti tą plepėjimą, bet susiturėjo, susižavėjęs tuo, kas buvo pasakojama, kaip vienas iš tų paukštukų, kuriuos gyvatės žvilgsnis užhipnotizuoja prieš juos suryjant. Jam netilpo galvoje, kad kas nors galėtų taip apsinuoginti, kad atskleistų visas savo intencijas, kurias smegenys kūrė visiškai be jokių skrupulų. Pasakojo, kad *Atvirai* iki šio momento koncentravosi į pramogų pasaulį, nes jisai, Rolandas Garo, ir jo komanda geriausiai buvo jį išnaršę būtent dėl finansavimo stokos. Ir kad padidinus kapitalą jo veiklos spektras išsiplėstų koncentriškomis bangomis, o ir tematika tiktai plėstųsi, „viskas būtų pasakojama atvirai, be jokios priedangos, inžinieriau“, apie politikus, apie verslininkus taip pat, tačiau, žinoma, neabejotinai inžinierius Kardenasas visada turėtų veto teisę. Jo draudimai bei patarimai savaitraščiui būtų šventi. Taigi, nacionaliniu mastu *Atvirai* atskleistų, „ištrauktų į dienos šviesą“, visą šešėlinį pasaulį, svetimautojus, homoseksualus, lesbietes, sadomazochistus, animalistus ir pedofilus, korupciją, grobstymą ir švaistymą, kurie slepiasi visuomenės rūsiuose. Visa Peru galėtų patenkinti savo iškreiptą smalsumą, savo gandų apetitą, tą begalinį pasitenkinimą, kurį vidutinybėms, didžiajai žmonijos daliai, sukelia žinojimas, kad garsieji, gerbiamieji, pagarsėję, padorieji drėbti iš to paties purvino molio kaip likusieji. O paskui, po mažutės pauzės, žurnalistas davė panašių leidinių pavyzdžių Jungtinėse Valstijose ir Europoje, panašiu į juos ketino paversti *Atvirai*.

Ar jau baigė? Rolandas Garo šypsojosi labai patenkintas pats savimi. Laukė jo atsakymo su palaiminga veido išraiška.

– Taigi jūs atėjote man pasiūlyti investuoti į spaudinį, kuris yra užsibrėžęs skleisti geltonį ir skandalus po visą

šalį, – pagaliau pratarė Enrikė Kardenasas, kalbėjo labai lėtai, bandydamas nuslėpti kaip lava kylantį įniršį.

– Tokia žurnalistika labiausiai paklausi ir pati moderniausia šiuolaikiniame pasaulyje, inžinieriau, – paaiškino jam Rolandas Garo mokytojišku tonu. – *Atvirai* uždirbs jums daugybę pinigų, galiu patikinti. Argi tai ne pats svarbiausias dalykas kapitalistui? Uždirbti dividendus, suskaičiuojamus ir skambančius soliukus. O be to, ir galbūt tai bus pats svarbiausias dalykas, būtent tai padarys jus labiausiai prisibijomu žmogumi, donai Enrike. Jūsų konkurentai paniškai jūsų bijos, nes *Atvirai* galės paskandinti juos purve vieno pirštelio judesiu. Tiesiog pagalvokite, ką tai gali reikšti, kokį ginklą įduočiau jums į rankas.

– Mafijos, šantažo ir išmušinėjimo ginklus, – atsakė Enrikė, virpėdamas iš įniršio, turėdamas skiemenuoti žodžius. – Supraskite, kad klausausi jūsų kalbančio ir negaliu patikėti, kad egzistuoja žmonės, galintys sakyti dalykus, kokius jūs man sakote, senjore Garo.

Pamatė, kad akimirksniu nuo pašnekovo veido dingo pasitenkinimo kupina šypsenėlė, jis labai surimtėjo ir skėstelėjęs rankomis, stebėdamasis sušuko taip, lyg kreiptųsi į salę, pripildytą žiūrovų:

– Ar kalbame apie moralę, inžinieriau? Apie etiką? Apie skrupulus?

– Taip, pone Garo, – sprogo jis. – Apie moralę ir apie skrupulus. Apie dalykus, kuriuos, sprendžiant iš to, ką girdėjau jus kalbant, net neįsivaizduojate egzistuojant.

– Niekas, pamatęs mano jums prieš kelias dienas padovanotas fotografijas, nepasakytų, kad esate skrupulingas moralistas, inžinieriau, – dabar Rolando Garo balsas buvo

šaltas, kandus ir agresyvus. Balsas, kurio Enrikė dar nepažinojo. Nustojo kramtyti. O jo akys tiesiog siurbėsi.

– Nemanau investuoti nė vieno sentavo į jūsų niekingą laikraštpalaikį, senjore Garo, – pasakė verslininkas atsistodamas. – Prašau jūsų išeiti ir niekada daugiau nekelti kojos į mano įmonę. O dėl falsifikuotų nuotraukų, kuriomis jūs bandote mane pagąsdinti, galiu patikinti, kad labai klystate. Ir labai pasigailėsite, jeigu neatlyšite su savo šantažu.

Žurnalistas neatsistojo. Ir toliau sėdėjo, matavo jį žvilgsniu, lyg mąstydamas, ką jam pasakys.

– Ir tas tiesa, šitas pokalbis yra įrašinėjamas, senjore Garo, – pridūrė inžinierius. – Todėl ir policija, ir teisėjai sužinos, kokio verslo jūs man atėjote pasiūlyti. Ir išgirs, koks pasibjaurėtinas tipelis esate. Išeikite iš čia tučtuojau arba aš pats turėsiu jus išspirti.

Šį kartą žurnalistas, pakeitęs veido spalvą dėl inžinieriaus įžeidinėjimų, atsistojo. Porą kartų linktelėjo, o paskui savo tarzaniškais judesiukais be jokios skubos patraukė link išėjimo. Bet prieš išeidamas dar kartą pažiūrėjo į Enrikę ir pasakė atgautu pašaipiu, cypiančiu balseliu:

– Labai jums rekomenduočiau, inžinieriau, paskaityti ateinantį *Atvirai* numerį. Galiu prisiekti, kad jus labai sudomins, nuo pradžių iki pabaigos.

Vos tiktai žmogelis išėjo iš kabineto, Enrikė iš karto paskambino Liusijanui į studiją.

– Iškrėčiau tikrą kvailystę, seni, – pradėjo jis, pamiršęs net pasisveikinti. – Ar žinai, kad vėl buvo pasirodęs Garo su savo šiukšlynu? Atėjo pasiūlyti, kad investuočiau šimtą tūkstančių dolerių į jo popiergalį. Kad galėtų pridėti politikus, verslininkus ir visuomenės grietinėlę prie kabareto

atstovų, apie kuriuos rašo dabar, ir iškeltų į dienos šviesą visas pasaulio nešvariausias paslaptis. Negalėjau susilaikyti. Beveik supykino. Išmečiau jį iš kabineto, grasindamas, kad prikulsiu, jeigu dar kartą sugrįš. Iškrėčiau kvailystę, tiesa, Liusijanai?

– Didesnę kvailystę darai dabar, Kike, – paprieštaravo jam draugas, išlaikydamas įprastą ramybę. – O jeigu šitas pokalbis taip pat įrašinėjamas? Geriau bus, jeigu pasikalbėsime asmeniškai. Daugiau niekada telefonu, jau buvau tau apie tai minėjęs. Atrodo, vis dar nesupranti, kokioje šalyje gyvename, seni.

– Pagrasino, kad paskirs man visą savo ateinantį žurnalo numerį, – pridūrė Enrikė. Susivokė, kad gausiai prakaitavo.

– Pakalbėsime apie tai vėliau, asmeniškai, ne telefonu, – labai energingai nutraukė jį Liusijanas. – Atsiprašau, bet privalau tave nutraukti.

Ir iš tiesų Enrikė išgirdo padedamo ragelio garsą ir tylą. Liusijanas nutraukė pokalbį.

Dar gerą valandėlę sėdėjo prie darbo stalo, be menkiausių jėgų imtis tūkstančio skubiausių reikalų, kurie buvo surašyti jo dienotvarkėje. Liusijanas baiminasi, kad jų pokalbis buvo įrašinėjamas. Kieno? Ir kam? Ar garsiajam Daktarui? Žinoma, tai nebuvo neįmanoma. Liusijanas jam buvo papasakojęs apie pokalbį tarp jo, dviejų kontoros advokatų bei CONFIEP ir Kasyklų draugijos prezidentų su Saugumo tarnybos viršininku. Daktaras regėjosi pasibaisėjęs dėl šantažo bandymo. Užtikrino juos, kad šantažuotoją pasodins už grotų, jis kuo puikiausiai pažįstąs tą žurnalistą ir, jeigu tokių turėjo, tai privers atskleisti ir bendrininkus. Ar ištesės savo žodį? Enrikė nebepasitikėjo niekuo. Jau kuris laikas

Peru buvo viskas įmanoma. Šalis, kurią tik dabar, regis, iš esmės ėmė pažinti, nors jau artėjo prie ketvirtos dešimties pabaigos. Neskaitant ketverių studijų metų Masačiusetso technologijos institute Kembridže, visus kitus savo metus praleido šitoj šaly. Nuo akimirkos, kai į rankas pateko fotografijos, jam atsivėrė akys, atsivėrė pragaras, dar baisesnis nei Švytinčio Kelio bombos ar TARJ pagrobimai. „Kur iki šiol gyvenai, Kike?“, – pats savęs klausė. Argi nebuvo jau kelis mėnesius pagrobtas vargšas Kačitas? Vos jį pažinojo, bet jis visada jam atrodė esąs geras žmogus. Kelis kartus kartu žaidė tenisą Viljoje. Sebastijanas Saldivaras, Kačitas savo draugams, sėkmingai, nors ir be jokios vaizduotės vadovavo savo gamybos įmonėms. Nepuoselėjo didesnių ambicijų. Pasitenkino tuo, ką turėjo: savo teniso partijomis, keliais žirgais, kartkartėmis trumpomis kelionėmis į Majamį apsipirkti, iššauti vieną kitą šovinį į orą ir ramiai, be elektros tiekimo pertrūkių išsimiegoti. Vargšas! Kokias dabar išgyveno kančias? Ar tas šiukšlė išpildys savo grasinimus? Ar išdrįs išspausdinti nuotraukas? Įsivaizdavo savo motiną, palinkusią ties *Atvirai* pirmo puslapio straipsniu, ir pasijuto krečiamas drugio. Galbūt pasikarščiavo grasindamas ir įžeidinėdamas panašų kirminą. Gal privalėjo atsitraukti? Atsiprašyti ir pasakyti, kad investuos tuos šimtą tūkstančių į jo leidžiamą atstumiančią šiukšlę?

X

Trys juokdariai

ʾirmas dalykas, kurį išvydo vos pramerkęs akis, buvo Se-
afino siluetas, atsispindintis vieninteliame jo kambarėlio
Mogoljono“ viešbučio langelyje: jį visada palikdavo atvirą,
ɜigu kartais katinas panūstų išeiti ar sugrįžti. „A, sugrįžai,
ıesarmati“, – pasakė jam, atverdamas glėbį ir katinas tuč-
uojau nušokęs nuo palangės į lovą įsitaisė šalia. Chuanas
ʾeineta pataršė jam sprandą, paglostė pilvuką, jausdamas,
:aip gyvūnėlis laimingas pasirąžo. „Buvai pradingęs tris
lienas, valkata“, – barė jį. „O gal net keturias ar penkias?
ƙokias niekšybes krėtei bastydamasis?“ Katinas žvelgė į jį
pgailestaudamas ir trynėsi, lyg prašydamas atleidimo. „Pa-
ıusryčiausime vėliau, Serafinai. Nekaip jaučiuosi dabar, dar
iek tiek pasivartysiu lovoje.“

Jo patirtis „Trijuose juokdariuose“ – nelygu kaip žiūrė-
i – buvo arba didžiausia gyvenimo sėkmė, arba didžiausia
;yvenimo klaida. Sėkmė – todėl, kad uždirbo tiek, kiek
nksčiau nė neįsivaizdavo. Jis ir Atanasija galėjo mėgautis
tostogomis Kuske ar kelione į Maču Pikču, ir dar jis tapo
laug garsesnis nei per visus savo darbo skaitovu metus. Vi-
ame Peru! Jo nuotraukas spausdino laikraščiuose, žmonės
atpažindavo ir gatvėje prieidavo, prašydami autografų.

Niekuomet neįsivaizdavo, kad jam gali kažkas panašaus nutikti. Bet tai buvo ir tikra katastrofa, nes niekuomet nesijautė laimingas vaidindamas pajacą, dar daugiau – nelaimėlį, ir jį nuolatos slėgė kartus kaltės jausmas, kad išdavė poeziją, meną, savo skaitovo pašaukimą.

O visų blogiausia buvo tai, kad „Trijų juokdarių" programoje jį vertė deklamuoti eiles. Tiksliau sakant, jis turėjo pradėti deklamuoti bet kokiu pretekstu tiktai tam, kad kiti juokdariai jį nutildytų antausių pliūpsniais ir priverstų publiką, dalyvavusią programų įrašuose, raitytis iš juoko, kaip ir nesuskaičiuojamą galybę televizijos žiūrovų visoje Peru. Būtent tomis akimirkomis Chuanas Peineta kiekvieną programą jautėsi vis blogiau, nes vertė pajuokų objektu dievišką poeziją. „Ar kada sugrįš juodosios kregždės" ir paukšt, „Nutilk, kiaušingalvi", antausis, ant žemės ir juokas. „Žalia, myliu tave žalia, vėjau žalias" ir paukšt, „Na ir vėl pradedi savo eilėraštukus, nevisproti", antausis, išsitiesia ant žemės ir griaudėja juokas.

Jam buvo parodyti visi klounados triukai – perprato juos be jokių sunkumų. Suploti rankomis, kai buvo duodamas antausis, kad atrodytų, jog yra mušamas daug smarkiau nei iš tiesų ir griūti ant žemės sulenkus kojas, lengvomis rankomis kaip parašiutais, idant sušvelnintų smūgį. Paleisti vieną kitą garsią juoko tiradą kuo atviresne burna arba inkšti kaip sužeistam padarui ir netgi verkti tikromis ašaromis, kai to buvo reikalaujama pagal scenarijų. Jis su viskuo sutiko ir darė kuo geriausiai, kaip tikras profesionalas. Bet niekuomet nepriprato prie akimirkos, kuri nuolat kartojosi visose „Trijų juokdarių" programose, kai bet kokiu pretekstu turėdavo imti garsiai deklamuoti eilėraščius: „Šią naktį galiu

rašyti pačias liūdniausias eiles...“ ir jo bendrininkai bodėdamiesi paleidžia į darbą kumščius. Jam rodėsi neoru nusikalsti poezijai, leisti, kad būtų užsimota niekingu kumščiu į tai, kas jam buvo brangiausia.

Nesugebėjo susidraugauti su dviem likusiais „Trijų juokdarių“ trupės nariais. Jie niekada nepriėmė jo kaip sau lygaus, nuolatos prisimindavo Tibursijų, pražuvėlį, vis mesdami užuominų, baksnodami jam į veidą, kad nėra ir niekada nebus toks geras komikas nei toks geras žmogus, nei toks geras jų sąmokslininkas kaip jo pirmtakas. Bet galbūt – Chuanas ir pats tai kartais prisipažindavo – jis pats pernelyg nė nesistengė užsitarnauti likusių dviejų simpatiją ir draugystę. Iš tiesų jis juos niekino už įžeidinėjimus ir antausius ir už visišką nenutuokimą, kas yra menas, ir už tai, kad jie nejautė nė menkiausios pagarbos amatui, kuriuo jis anksčiau užsidirbo pragyvenimui. Elojus Kabra buvo provincijos teatrų juokdarys prieš ateidamas į „Trijų juokdarių“ programą ir gyveno bei dirbo tam, kad prisigertų ir apsilankytų bordeliuose, kur jautėsi kaip žuvis, nes merguželės jam suteikdavo nuolaidų už tai, kad pasirodydavo televizijoje ir buvo žinomas. Antrasis „juokdarys“, Chulitas Seresas, buvo kreolų muzikos gitaristas ir nugalėjo Amerikos televizijos imitatorių konkurse – jame susižėrė du tūkstančius solių, imituodamas respublikos prezidentą, Čabuką Grandę ir dar du Holivudo artistus. Nebuvo toks primityvus stuobrys kaip Elojus Kabra, bet nors ir buvo labiau už jį išsilavinęs, dar labiau niekino Chuano Peinetos profesiją – poezijos skaitymas jam atrodė moteriškas ir žydras dalykas, ir tai leisdavo suprasti Chuanui bet kuria pasitaikiusia proga, pridėdamas skaudžių adatėlių į įrašomos programos scenarijų.

Chuanas Peineta ne ypač gerai sutarė ir su scenaristu. To senjoro pavardė buvo Koročanas, bet kanale visi į jį kreipėsi Maestro, galbūt dar ir todėl, kad nuolat buvo su fraku ir kaklaraiščiu. Rašė scenarijus kelioms programoms skirtingais pseudonimais ir turėjo kabinetėlį, kurį vadino Šventykla, nes į jį niekam nebuvo valia įeiti be visagalio scenaristo leidimo. Kaip galėjo nutikti, kad toks orus senjoras, teisininkas, taip gerai apsirengęs, toks malonus ir gražiai kalbantis su visu pasauliu, rašytų tokius vulgarius ir pašaipius, tokius įžūlius, neskoningus ir lėkštus scenarijus? Aiškinama buvo, kad būtent tuo patiko žmonėms: programos reitingai mušė rekordus, ji pirmavo visose apklausose nuo pat sukūrimo pradžios.

Kodėl neatsisakė komiko vaidmens „Trijuose juokdariuose“, nors gyveno bjaurėdamasis pats savimi dėl savo veiklos? Iš praktinių paskatų. Su dešimt tūkstančių solių per mėnesį – vėliau pakilo iki dvylikos ir dar vėliau iki keturiolikos – jis ir Atanasija galėjo nusipirkti rūbų, lankytis kine ir restoranuose, netgi susitaupyti pinigų kelionei į Majamį – didžiajai žmonos svajonei ir netgi dar vienai svajonei – turėti vaiką. Bet šitam norui nebuvo lemta išsipildyti: medikai patvirtino, kad tai neįmanoma. Atanasija sirgo reproduktyvinio aparato deformacija, dėl kurios jos kiaušinėliai nunykdavo vos tik apvaisinti. Nepaisydama diagnozės, jinai pasiryžo imtis procedūrų. Kainavo visą kapitalą ir niekuo nepadėjo.

Po to, kai buvo įrašytos kai kurios ypač jį žeminančios „Trijų juokdarių“ programos, Chuaną apėmė tokia neviltis, kad verkė dėl savo bejėgystės ir iš nevilties. Ir nuolat ilgėjosi savo gerųjų skaitovo laikų. Kartais deklamuodavo eiles atmintinai, o jų mokėjo gausybę, pavyzdžiui, Kampoamoro

‚Parašykite man laišką, kunige / – Žinosiu kam jis skirtas“ tiesiog priešais veidrodį arba žmonai, ir jam susitraukdavo širdis, suvokiant, kaip žemai jisai nusirito kaip artistas – nuo skaitovo iki komiko.

Šitaip susiklosčius aplinkybėms, jis turėjo džiaugtis kampanija, kuri nežinia kaip ir kodėl išsirutuliojo *Paskutinėje valandoje* – šita kampanija po kelių mėnesių didžiulio nerimo užbaigs jo pajaco karjerą televizijoje. Tos kampanijos istorija buvo neįtikėtina. Ir nors praėjo tiek laiko po visko, jinai vis dar rutuliojosi. Tačiau prarasdamas atmintį, jis jau sunkiai ją beatsiminė ir kartais jausdavo, kad galva iškreipia dalykus.

Patarlė sako, kad bėda viena nevaikšto, ir Chuanas Peineta galėjo prisiekti, kad jo atveju jinai išsipildė pažodžiui. Nes *Paskutinės valandos* išpuoliai sutapo su Atanasijos galvos skausmais. Pradžioje juos slopino su „Mejorales“, bet galiausiai tabletės nustojo veikusios ir jie kreipėsi į Draudimo ligoninę. Pralaukus beveik dvi valandas, juos priėmęs gydytojas pasakė, kad tai regėjimo problema, ir nukreipė pas okulistą. Gydytojas nustatė diagnozę ir išrašė akinius, kurie kažkuriam laikui palengvino migrenos priepuolius.

O nuo ko prasidėjo *Paskutinės valandos* atakos? Chuanas Peineta visa tai sunkiai beprisiminė. Kažkas jam papasakojo, kad Rolandas Garo savo skiltyje, kurią radijo ir televizijos žmonės skaitė su religine pagarba, parašė, kad Amerikos televizijos „Trijų juokdarių“ programos kokybė labai nusmuko nuo to laiko, kai mirė Tibursijus ir jį pakeitė Chuanas Peineta, koliziejų poezijos skaitovas – tikra humoro banalybė, jis net nebuvo vertas antausių, kuriuos du jo kolegos skaldė („pelnytai“) kaskart vos kilus grėsmei, jog šis ims deklamuoti.

Jis akyse nematė nei tos skilties, nei kitų, kuriose, atrodo, žurnalistas toliau uoliai jį kritikavo, kol vieną dieną Elojus Kabra, pabaigus įrašą, jį perspėjo: „Tokie išpuoliai mums neparankūs, jie mums gali sugadinti reitingus. Privalai ką nors daryti, kad tai baigtųsi.“ O ką galėjo padaryti Chuanas Peineta, kad tie išpuoliai baigtųsi?

– Vienas malonus apsilankymas ir dovanėlė senjorui Garo, – pašnabždėjo jam Elojus Kabra mirktelėdamas.

– Po šimts, – nustebo jis. – Ar taip ir veikia visas mechanizmas?

– Taip veikia visas žurnaliūgų pasaulėlis, – pabrėžė Elojus Kabra. – Geriau jau imkis reikalo kuo skubiau. Nes tas senjoras Garo labai įtakingas ir gali paveikti mūsų reitingus. O to negalime leisti nei mes patys, nei programos prodiuseris, nei kanalas. Įsidėmėk, bendradarbi.

Elojaus Kabros grasinimas jį taip suerzino, kad užuot pasirodęs su dovanėle, apie kurią jam buvo užsiminęs „Trijų juokdarių“ kolega, Chuanas Peineta parašė laišką *Paskutinės valandos* redaktoriui, skųsdamasis, kad „tokie išpuoliai neteisingi ir nepateisinami“, kad jis tapo spektaklių stebėtojo skiltininko auka. Ir dar perspėjo: jeigu ta kampanija nesibaigs, užpuolėjas atsidurs teisme.

Vėliau pripažino, kad elgėsi neišmintingai ir tiesiai nėrė į lakųjį smėlį, prarijusį jo komiko karjerą. Nes, užuot baigęsi, nuo tos akimirkos žurnalisto išpuoliai tiktai pagausėjo, ir ne tiktai *Paskutinėje valandoje*, bet ir jo turimoje Kolonijinio radijo programėlėje: jį vadino „pseudo aktoriumi“, labiausiai netikusiu visoje Peru televizijoje, vedančiu į pragaištį, dėl to programa „Trys juokdariai“, pati populiariausia komikų programa, „apgailėtinam Chuanui Peinetai

pakeitus nuostabųjį ir dievinamąjį Tibursijų Lansą“, tuoj liks be žiūrovų.

Tuo pat metu Atanasijai diagnozavo smegenų auglį – tikrąją nuolatinių jos galvos skausmų priežastį, nes netikėtai ji paliko nebyli. Atvėrė burną, judino lūpas, akys prisipildė nevilties, o vietoj žodžių iš lūpų sklido neaiškūs garsai. Galiausiai medikas ją apžiūrėjo, o kadangi buvo bendrosios praktikos specialistas, nukreipė pas neurochirurgą. Šis nurodė, kad visi simptomai verčia įtarti smegenų auglį. Bet diagnozei patvirtinti reikėjo magnetinio rezonanso tyrimo. Kadangi pagal draudimą šio tyrimo būtų reikėję laukti kelias savaites, o galbūt ir kelis mėnesius, Chuanas nuvedė Atanasiją į privačią kliniką, kad jai kuo greičiau padarytų tą rezonansą. Tyrimai patvirtino, kad tai tikrai auglys, ir neurochirurgas pasakė, kad ją būtinai reikia operuoti. Tačiau pradžioje reikės taikyti chemoterapiją, kad sumažintų auglį. Chuanas chemoterapijos kursą prisiminė kaip lėtą košmarą. Po kiekvienos procedūros Atanasija būdavo tokia nusilpusi, kad vos galėjo pajudėti. Niekuomet nebeatgavo balso, o netrukus visai nebekilo iš patalo. Ir tuomet draudimo neurochirurgas pasakė, kad tokios būklės ponios jis nerizikuosiąs operuoti. Reikėjo palaukti, kol jinai nors šiek tiek sustiprės.

Reikalai klostėsi panašiai ir toliau, kai Chuanas Peineta antrą kartą buvo pakviestas senjoro Ferero ir jo auksinių žiedų bei blizgančio laikrodžio išgerti kavutės visai netoli Amerikos televizijos. Ten jam ir buvo pranešta, jog turi palikti programą. Senjoras Ferero pasakė su jam būdingu brutalumu: reitingai krito, reklamos užsakovai skundžiasi, apklausos kategoriškos – Chuanas neteko publikos malonės ir virto tikru balastu savo kolegoms. Bandė protestuoti,

sakydamas, jog visa tai Rolando Garo kampanijos, nukreiptos prieš jį, padarinys, bet senjoras Ferero buvo labai užimtas, negalėjo leisti laiką tuščiai plepėdamas, todėl pasakė, kad jis šiandien pat ateitų prie kasos, kur su juo bus galutinai atsiskaityta. Kanalas, pridūrė, kad šiek tiek pakeltų nuotaiką, sumokės jam daugiau, nei priklausė, taip išskirtinai atsidėkodamas.

Po šešių mėnesių Atanasija mirė, net neoperuota, o Chuanas Peineta nebeįsidarbino nei kaip skaitovas, nei kaip komikas. Niekada daugiau nesusirado nuolatinio darbo, gaudavo tiktai vargingų užsakymų, kur jam kartais buvo mokami arbatpinigiai. Ir nuo tada sakydavo savo keliems likusiems draugams, draugus ėmė prarasti kartu su atmintimi, Ruletero ir Kresildai, kad už visas jo gyvenimo nelaimes atsakingas tas kalės vaikas, pasivadinęs Rolandu Garo, kurio net nebuvo matęs akyse.

Nuo to laiko prisiekė jam atkeršyti. Kitaip sakant, apkartinti gyvenimą visų jį ištikusių blogybių sukėlėjui. Tai virto kažkuo panašiu į neįveikiamą įprotį. Klausėsi visų jo radijo bei televizijos programų, skaitė visas jo publikacijas, kad turėtų už ką jį kritikuoti. Siuntė laiškus, pasirašytus savo vardu, kanalų, radijų, žurnalų ir laikraščių savininkams bei direktoriams, kaltindamas jį dėl visko – nuo netikslaus žodžio iki skleidžiamo šmeižto ir nešvankybių, ir dar tūkstančio jo tikrų ar išsigalvotų blogybių, kartais grasindamas ir teisiniais veiksmais, kurių net negalėjo imtis. Ar turėjo kokį nors neigiamą poveikį tokie žygiai Rolando Garo profesiniam gyvenimui? Greičiausiai ne, sprendžiant pagal atskleidimų, paskalų ir gandų populiarumą tarp vidutinybių – publikos, kuriai visų pirma ir buvo skirtos tos

skiltys bei programos. Vieną kartą Chuanas Peineta ėmėsi kraštutinių priemonių ir pasirodė su plakatu, kaltinančiu Garo dėl darbo netekimo ir savo žmonos mirties, priešais Amerikos televiziją. Kanalo apsauga apstumdžiusi jį išmetė. Pramogų pasaulyje, kur jau niekas nebeprisiminė gerųjų jo laikų, Chuanas Peineta pajuokiamai pagarsėjo, kaip „laiškų kvailelis, prisiekęs Rolando Garo priešas“.

XI

Skandalas

Kaip ir visas savaites nuo pirmadienio iki penktadienio, Čabelė pirmoji išgirdo žadintuvą. Vis dar žiovaudama, atsikėlė išsivalyti dantų, nusiprausti veido, o paskui nuėjo į mergaičių miegamąjį suruošti jų į mokyklą. Abidvi išvakarėse ilgai nemigo, ruošdamos pamokas, ir mama gavo pavargti ilgiau jas versdama atsikelti. Kai visos kartu nusileido į pirmą aukštą, virėja ir Nikasija, tarnaitė, jau buvo paruošusios pusryčius. Liusijanas pasirodė šiek tiek vėliau, nusiprausęs, nusiskutęs, apsirengęs, išblizgintais batais, pasiruošęs traukti į darbą. Bet prieš tai palydėjo abidvi mergaites palaukti omnibuso, vežančio į Franklino Delano Ruzvelto kolegiją. Jis sustodavo tiesiai priešais Rinkonados namą, apsuptą medžių sodo: Indijos fikusai, Šiaurės Amerikos sekvojos ir net Brazilijos pirulis atsispindėjo baseino plytelėse. Čabelė juos stebėjo iš svetainės, kaip įprastai įsisupusi į chalatą, kol mergaitės įsėdo į autobusą, kaip visada kuo punktualiausiai, pusę aštuntos ryto sustojusį prie pagrindinio įėjimo. Liusijanas sugrįžo į namą pasiimti portfelio ir atsisveikinti su žmona. Lygiai taip pat, kaip buvo įpratęs, veikė savo ciklu, panašiai kaip prisukama figūrėlė.

– Kodėl šį vakarą mums nenuėjus į kiną? – paklausė jinai, atsukdama skruostą. – Ištisą amžinybę nežiūrėjome filmo didžiajame ekrane, Liusijanai. Tai ne tas pats, kaip žiūrėti televizorių. Eikime į Larkomarą, jis labai mielas.

– Kartą ir visiems laikams privalau sukonstruoti kino salytę sodo gale, – atsakė Liusijanas. – Kad galėtume kaupti savo pačių filmoteką ir žiūrėti filmus čia, namučiuose.

– Tu man tiek kartų žadėjai, kad jau tuo nebetikiu, – nusižiovavo Čabelė.

– Prisiekiu, šią vasarą būtinai įrengsiu, – atsakė vyras, eidamas prie pagrindinių durų. – Pamėginsiu išeiti iš kontoros anksčiau, nors nieko nepažadu. Paieškok kokio nors gero filmo dėl viso pikto. Iš darbo dar paskambinsiu. Brangioji, meile mano.

Jinai matė, kaip jis išvažiuoja mašina iš garažo ir pro langą dar kartą pamojuoja. Atsakydama jam taip pat pamojavo per užuolaidas. Buvo viena tų pilkų, drėgnų dienų, kai dangų užtraukę didžiuliai plunksniniai debesys, tokia bjauri, kad, regis, žadėjo kažką nemalonaus. Čabelė su gailesčiu galvojo, kad dar laukia ilgi mėnesiai, iki ateis vasara. Ilgėjosi savo namelio La Kipoje, maudynių jūroje, ilgų pasivaikščiojimų po smėlį. Nekaip miegojo naktį, todėl jautėsi šiek tiek nuvargusi. Gal jai kiek paplaukiojus drungname baseino vandenyje? Ne, gal geriau kurį laiką pasivolios lovoje. Pakilo į miegamąjį, nusivilko chalatą ir vėl atsigulė. Užuolaidos vis dar buvo užtrauktos ir namuose tvyrojo gili prieblanda bei tyla. Dešimtą ryto sporto salėje turėjo pilateso ir jogos užsiėmimus, todėl dar galėjo sumerkti akis ir kiek pasnūduriuoti.

Prieš dvi dienas jinai ir Marisa pietavo kartu „El Sentral“ Miraflorese, puikiai pavalgiusios, užsidarė Marisos miega-

majame San Isidro penthauze ir mylėjosi. „Taip pat puikiai“, – pagalvojo. O tą pačią naktį jinai ir Liusijanas irgi mylėjosi. „Koks perteklius, Čabelita“, – pusiau snūdomis nusijuokė. Tiesą pasakius, jos gyvenimas klostėsi pakankamai sėkmingai, nekilo jokių keblumų dėl naujų santykių su geriausia drauge. Jeigu ne terorizmas ir pagrobimai, būtų galima sakyti, kad Limoje gyventi labai gera. Jinai su Marisa matėsi kaip ir anksčiau, tačiau dabar dar dalijosi bendra paslaptimi: abidvi ja mėgavosi. Gaila tik, kad Marisa buvo tokia įsitempusi dėl Kikės neurastenijos: kokia galėtų būti jo susirūpinimo priežastis, ėdanti jį iš vidaus, net neleidžianti praverti burnos ir išsipasakoti savo žmonai? Marisa buvo nusitempusi jį pas daktarą Saldanją, į San Felipės kliniką, tačiau šis, viską gerai ištyręs, pasakė, kad Kikė turėtų jaustis puikiausiai, ir išrašė lengvų tablečių miegui. Ar tik jis nebus įsitaisęs meilužės? Neįmanoma, bet kas kitas, tik ne jis, anot Marisos, „mano vyras gimė būdamas šventas, todėl nėra jokio jo nuopelno, kad jis man ištikimas.“ „O apie Liusijaną nėra net ką galvoti, – pamanė Čabelė. – Abudu eis tiesiai dangun.“

Dar pamiegojo, o kai nubudo, jau buvo ketvirtis po devynių. Turėjo tik tiek laiko, kad spėtų į sporto salę, pradžioje pilateso, o paskui jogos klasę. Apsirengė sporto rūbais ir avėsi sporto batelius, kai atėjo Nikasija, tarnaitė, ir pasakė, jog kuo skubiausiu reikalu jai skambinanti senjora Ketė. „Ta nepakenčiamoji“, – pagalvojo Čabelė. Tačiau tas „skubiausias reikalas“ sužadino smalsumą ir užuot pasakiusi, kad jos nėra, pakėlė ragelį.

– Sveika, Kete, brangute, – pasilabino, šiek tiek sutrikusi. – Ar kas nutiko? Noriu iš karto tave perspėti, kad labai skubu, nenoriu praleisti pilateso ir jogos pamokų.

– Ar matei *Atvirai*, Čabelita? – pasisveikino Ketė laidotuvių balsu.

– *Atvirai?* – paklausė jos Čabelė. – Kas tai?

– Toks žurnalas, – atsakė dabar jau išsigandusi Ketė. – Tu nepatikėsi savo akimis, Čabelita. Nusiųsk tarnaitę nupirkti jo dabar pat. Tu nualpsi vien nuo vaizdo, prisiekiu tau.

– Gal nusimestum paslaptingumo skraistę, Kete? – bandė protestuoti Čabelė, jau sunerimusi. – Kas nutiko? Kas tenai tokio tame žurnale?

– Man gėda tau apie tai sakyti, Čabele. Tai susiję su Enrike. Su Kike, taip. Nepatikėsi tuo, ką matai, prisiekiu tau! Žinau, kad esi labai gera jo žmonos draugė. Kaip turėtų jaustis vargšelė Marisa, užjaučiu ją. Kokia gėda, Čabele. Niekada šitaip nesibaisėjau, kaip žiūrėdama tą žurnalą, sakau tau. Neįtikėtinai bjauru, pati pamatysi!

– Ar gali man tiesiai pasakyti, ką, po velnių, tenai tokio pamatei? – pertraukė ją jau įpykusi Čabelė. – Nustok sukti ratus, Kete, prašau.

– Negaliu tau to papasakoti, turi pamatyti savo akimis. Ir prašau nevartoti stiprių žodžių, jie žeidžia mano klausą, – pasiskundė Ketė. – Man gėda ir ima siaubas. Kaip baisu, Čabele. Dabar Limoje apie nieką kita niekas ir nebekalba. Man jau skambino dvi siaubo apimtos draugės. Pasiųsk tarnaitę to žurnalo tučtuojau. *Atvirai*, taip, taip ir vadinasi. Aš irgi iki šiandien nežinojau, kad toks egzistuoja.

Ji baigė pokalbį, o Čabelė liko sėdėti su rageliu rankoje. Jautė kylantį nerimą ir ėmė rinkti Marisos mobilaus telefono numerį, bet susiturėjo. Geriau iš pradžių pačiai įsitikinti. Vidiniu numeriu paskambino vairuotojui ir pasakė, kad nuvažiuotų nupirkti žurnalo, kuris vadinasi *Atvirai*. Baigė

ruoštis sporto salei, bet vairuotojas užtruko ilgokai, todėl nusprendė neiti nei į pilatesą, nei į jogą ir apsišarvavusi kantrybe paskambino Marisai. Jungė. Bet skambino dešimt kartų iš eilės, o numeris visą laiką buvo užimtas. Galiausiai pasirodė vairuotojas su žurnalu rankose ir nuostabos bei pašaipos išraiška veide, net nebandė jos nuslėpti. Per visą pirmą puslapį buvo didelė nuotrauka, Čabelė iš karto atpažino Kikės veidą. Dieve mano! To negali būti! Kikė, žinoma, kad tai buvo jis – nuogutėlis! Nuogas nuo galvos iki kojų! Ir ką jis tenai išdarinėjo! Negali būti, ji netikėjo savo akimis. Skruostai degė, o rankos ėmė drebėti.

Ir tuo metu suskambo telefonas. Čabelė ir toliau stebeilijosi į viršelį, lyg apimta transo, net negalėdama perskaityti nuotraukos paantraštės. Matė, kaip į kambarį įėjo Nikasija ir pasakė, kad skambina senjora Marisa. Draugė beveik neprakalbėjo.

– Ar matei, kas darosi, Čabele? – išgirdo ją veblenant. Ir verksmas užgniaužė jos balsą.

– Nusiramink, brangioji, – bandė raminti ir pati nerišliai kalbėdama. – Ar nori, kad atvykčiau pas tave? Privalai išsprukti iš savo namų, nes žurnalistai tave išvarys iš proto. Tučtuojau atvažiuoju tavęs pasiimti, gerai?

– Taip, gerai, prašau, atvyk kuo skubiausiai, – virkavo Marisa į ragelį. – Negaliu patikėti, Čabele, turiu iš čia išvažiuoti, taip. Mane varo iš proto skambučiai.

– Tučtuojau važiuoju. Nekelk telefono ragelio ir niekam neatidaryk durų. Tie siaubingi žmogėnai jau greičiausiai bus užbarikadavę įėjimą į pastatą.

Padėjo ragelį ir nors ketino greitai nusiprausti po dušu, bet nepajėgė pajudėti. Nejudri, išsiblaškiusi vertė žurnalo

puslapius ir nepajėgė patikėti, nepajėgė priimti, nepajėgė pati savęs įtikinti tuo, ką matė. Ar galėjo nuotraukos būti sumontuotos? Taip, greičiausiai taip ir bus nutikę. Todėl pastaruoju metu vargšas Kikė ir buvo toks iškankintas. Vargšas? O jeigu nuotraukos tikros, tuomet tikras besarmatis. Koks skandalas, kiek kalbų, o kas dar laukia vargšelės Marisos! Turėjo ištraukti ją iš namų kuo greičiau. Nušveitė ant grindų *Atvirai,* bėgte nubėgo į vonios kambarį, skubiai nusiprausė po dušu, bėgte apsirengė, kas pasitaikė po ranka, susisuko skarą kaip turbaną, įsėdo į mašiną ir nurūko į Marisos namus. Užtruko apie pusę valandos, kol pasiekė San Isidrą, nes judėjimas tuo metu buvo labai intensyvus tiek Chaviero Prados, tiek Zanchono prospektuose. Vargšė Marisa. Neįtikėtina, Dieve mano. Būtent tai ir kamavo ją pastarosiomis dienomis, žinoma. Vargšas Kikė taip pat. O jeigu ne, tai bent pasileidėlis, tai bent palaidūnas iš tokio tylenio! Žinoma, be abejo, taip. Iškrėsti panašią kiaulystę vargšelei Marisai!

Pasiekusi Golfo klubo apylinkėse pastato, kuriame gyveno Marisa ir Enrikė, priešakį, pamatė, kad įėjimas yra nutūptas susibūrusių žmogeliūkščių su blykstėmis ir kameromis. Jau visi tenai, žinoma. Nesustojo, pavažiavo toliau ir pastatė mašiną pasukusi už kampo. Sugrįžo pėstute, paprašė praleidžiama fotografuojančiųjų bei filmuojančiųjų ir vienas iš jų paklausė: „Senjora, ar jūs einate pas Kardenasų šeimyną?“ Jinai nesustodama, papurčiusi galvą, parodė, kad ne. Durininkas, laikantis visu kūnu žmones prie durų, kad šie neįsmuktų, iš karto ją pažino ir pasitraukė, leisdamas įeiti. Liftas buvo laisvas ir jinai pakilo iki penthauzo. Kintanilja, atvėręs duris, skausminga veido išraiška, nesakydamas nei žodžio, parodė jai kelią į miegamąjį.

Čabelė įėjo ir išvydo Marisą, stovinčią prie lango ir žvelgiančią į gatvę. Išgirdusi ją kambaryje, atsigręžė ir apsunkusi patraukė link jos. Rypaudama metėsi jai į glėbį. Čabelė jautė, kaip visas draugės kūnas įsitempęs ir rauda neleidžia jai kalbėti. „Raminkis, brangioji, – šnabždėjo jai į ausį. – Aš tau padėsiu, būsiu kartu. Privalai laikytis, Marisa. Papasakok, kas iš tiesų nutiko, kaip iki to buvo nueita?“

Galiausiai Marisa ėmė rimti. Paėmusi už rankos, Čabelė nusivedė ją prie sofos, pasodino šalia Berokalio skulptūros ir pati atsisėdo šalia. Jos draugė vis dar buvo su chalatu, susitaršiusiais plaukais ir greičiausiai jau kuris laikas verkė, nes akys buvo užburkusios, o lūpos ištinusios, lyg būtų sukandžiotos.

– Kaip visa tai nutiko? Ar jau kalbėjaisi su Kike? – paklausė jos Čabelė, sulygindama šviesius plaukus, glostydama juos, liesdama veidą, bučiuodama į skruostą, suimdama jos baltas rankas į savo. Buvo šaltos kaip ledas. Trynė jas, bandydama sušildyti.

– Nieko nežinau, Čabele, – išgirdo ją murmant, niekada dar nebuvo mačiusi jos tokios išblyškusios, o jos melsvos akys, regis, buvo visiškai suskydusios. – Negaliu su juo kalbėti, o ir darbe jo nėra arba bando nuslėpti, kad yra. Visa tai tiesiog baisu. Ar matei tas nuotraukas? Vis dar nepajėgiu patikėti, kad visa tai tiesa, Čabele. Nežinau, ką daryti, noriu, kad jis pats man viską paaiškintų. Kaip taip įmanoma, kokia gėda man pačiai, niekuomet nesijaučiau tokia įskaudinta, tokia išduota, koks siaubas! Man skambino mano tėvai, broliai, visi apimti siaubo. Net nežinau, kaip jiems viską paaiškinti.

– Tos nuotraukos gali būti sumontuotos, šiais laikais fotografai gali padirbti bet kokį dalyką, – pamėgino ją nuraminti.

Pertraukdama ją, lyg visai ir negirdėtų nieko šnekant, Marisa papasakojo, kad vyras atsikėlė ankstėliausiai, kaip įprastai, kad jie kartu papusryčiavo ir kad į darbą išėjęs prieš aštuonias. Ir kaip tik tuo metu Marisa išgirdusi pirmą skambutį. Jos pusseserė Alisija, vežanti savo vaikutį į Šventojo Augustino kolegiją, paliko be amo, kai prie šviesoforo kažkoks gatvės pardavėjas įmetė jai į mašiną vieną iš to purvino žurnaliūkščio numerių. Ir jinai, be abejo, jį nusipirko, pamačiusi, kad Kikė per visą pirmąjį puslapį. Ir nuogas, girdi, nuogutėlis! Jos pusseserė taip pat mananti, kad nuotraukos esančios *fake*, kad jos sumontuotos, neįmanoma, jog Kikė iškrėstų panašų dalyką. Marisa pasiuntė nupirkti žurnalo. Vis dar iki galo netikėjo tuo, ką pamatė tuose pasibjaurėtinuose puslapiuose. Visas žurnalo numeris skirtas Čosikos orgijai! Ją pykino ir vimdė. O skambučiai nuo tos akimirkos nebenustojo, visos prakeiktos Limos ilgaliežuvės prisiminė ją esant. Netrukus ėmė skambinti ir iš radijo stočių, spaudos, televizijos. Kažkoks žurnapalaikis, apie kurio buvimą Marisa iki šiol net neįtarė. Taip, tai turi būti falsifikacija, tiesa? Nes, kartojo dar ir dar kartą, lyg kalbėtųsi pati su savimi, visiškai neįmanoma, kad Kikė iškrėstų panašų dalyką. Blogiausia tai, kad vis dar nesugebėjo su juo susisiekti. Pražuvo darbo kabinete ar tiesiog nepriima nieko, jo sekretorė teikia prieštaringas naujienas: tikina, kad jis dar nepasirodė arba kad ką tiktai išbėgo skubiu reikalu. Greičiausiai prakeikti žurnalistai jį persekioja ir jisai vargšelis kur nors pasislėpė, kad nuo jų pabėgtų. Bet kodėl vis dar nepaskambina, kad ją nuramintų, kad bent jau kaip nors pasiaiškintų, kad pasakytų, jog visa tai melas ir kad netrukus pasirodys paneigimas ir viskas pasidarys kuo aiškiausia?

– Nusiramink, Marisa, – suėmė ją per pečius Čabelė. – Privalai iš čia išeiti. Kitaip visa tai tave išvarys iš proto. Apsirenk, pasirūpinsiu, kad Liusijano vairuotojas atvažiuotų mūsų paimti. Tegu įvažiuoja į garažą, kad žurnalistai nepamatytų tavęs išvykstančios, nes kitaip pradės mus persekioti. Važiuosime pas mane namo, tenai nusiraminsi, galėsime ramiai pasišnekėti ir paieškoti Kikės. Esu įsitikinusi, kad visa tai suklastota, *fake* to pasibjaurėtino žurnaliūkščio, jisai pats tau viską paaiškins. Svarbiausia dabar iš čia tave ištraukti. Gerai, brangioji?

Marisa linktelėjo ir dabar jau pati ją apkabino. Vos vos pasibučiavo į lūpas. „Taip, taip viską ir padarykime, Čabelita, neįsivaizduoji, kokia esu dėkinga, kad esi su manimi, prieš tau atvažiuojant visai krausčiausi iš proto."

Čabelė pabučiavo ją dabar jau į skruostą ir padėjo atsikelti. „Susidėk į lagaminėlį pačius būtiniausius daiktus, Marisa. Bus geriausia, kol nurims visa audra, kelias dienas pabūti mūsų namuose. Iš tenai paskambinsime ir Kikei. Kol tu susiruoši, aš paskambinsiu Liusijanui."

Marisa įėjo į vonios kambarį, o Čabelė paskambino Liusijanui į darbą. Vos tik išgirdusi jo balsą, suprato, kad vyras jau apie viską žino.

– Ar matei *Atvirai?* – vis tiek jo paklausė.

– Nemanau, kad šitoje šalyje yra bent vienas žmogus, šiuo metu dar nematęs to supuvusio žurnaliūkščio, – rūgščiai atsakė Liusijanas. – Bandau susisiekti su Kike, bet niekaip jo nerandu.

– Marisa taip pat jo neranda, – įsiterpė Čabelė. – Bet svarbiausia dabar Marisą ištraukti iš namų, Liusijanai. Taip, esu jų namuose, aš ją palydėsiu. Kaip pats numanai, prie

įėjimo jau susirinkęs debesis žurnalistų. Atsiųsk man vairuotoją su mašina. Pasakyk, kad važiuotų į garažą, susitarsiu, kad jam atkeltų vartus. Mes jo lauksime. Pasimatysime namuose. Ar galėsi sugrįžti pasikalbėti su ja?

– Taip, taip, sugrįšiu namo pietų ir pasikalbėsiu su ja, – atsakė Liusijanas. – Bet svarbiausia dabar surasti Kikę. O tuo tarpu išsiųsiu tau vairuotoją. Jeigu Marisai pavyks prisiskambinti Kikei, tegu jam pasako, kad tučtuojau su manimi susisiektų. Ir kad jam nešautų į galvą su kuo nors kalbėti ar daryti kokį pareiškimą prieš pasikalbant su manimi.

Padarė, kaip suplanavo Čabelė. Liusijano vairuotojas įvažiavo tiesiai į garažą, jos susėdo į mašiną, Marisa atsigulė ant sėdynės, kad žurnalistai jos nepamatytų. Mašina prasmuko tiesiai priešais jų nosis, bet jie matė tik Čabelę, važiuojančią keleivės vietoje. Niekas jų nepersekiojo. Praėjus pusvalandžiui jau buvo Rinkonadoje ir Čabelė padėjo draugei įsikurti svečių kambaryje, dalyje, visiškai atskirtoje nuo likusio namo. Paskui nusivedė ją į valgomąjį ir paprašė virėjos užplikyti karštos ramunėlių arbatos. Atsisėdo šalia ir nosine nusausino akis.

– Būtent dėl to jis dienų dienas nebemiegojo ir nebevalgė, būtent tai jį graužė iš vidaus daugiau nei porą savaičių, – pasakė Marisa nugėrusi kelis gurkšnius arbatos iš puodelio. – Jis man sakė, kad jam grasino telefonu kažkokie šantažuotojai. Dabar esu įsitikinusi, kad būtent dėl šito, kad dėl šitų nuotraukų, išspausdintų žurnale.

– Tos nuotraukos sumontuotos, Marisa, – Čabelė suėmė jos delnus ir pabučiavo juos. – Neįsivaizduoji, kaip man liūdna, kad esi priversta tai patirti, širdele. Kikė pasirodys ir kaip nors viską paaiškins, pamatysi.

– Manai, nepagalvojau, kad nuotraukos gali būti sumontuotos? – Marisa paspaudė jos delnus. – Bet ar gerai į jas įsižiūrėjai, Čabele? Tikiuosi, kad jos klastotė, kad viskas iškraipyta. Bet kartais abejoju. Tačiau netgi jeigu jos ir būtų suklastotos, pats skandalas jau nutiko, jau niekas jo nebesustabdys, niekas nepasuks įvykių atgal. Ar gali įsivaizduoti, koks dabar bus mano gyvenimas, po viso šito? O anyta numirs, galiu prisiekti. Tokia jausminga ir principinga, ji tikrai neišgyvens šitokio sukrėtimo.

Lyg patvirtindama jų žodžius, pasirodė Nikasija ir pasakė, jog radijas ir televizija kalba apie *Atvirai* nuotraukas.

– Ne, mums visa tai neįdomu, – nutraukė ją Čabelė. – Išjunk ir radiją, ir televizorių ir nepriimk jokių skambučių, nebent jei skambins Liusijanas ar senjoras Enrikė.

Vos po kelių minučių paskambino Liusijanas.

– Ką tik kalbėjausi su Kike, – pasakė jis žmonai. – Jis pas savo motiną. Jie jau atnešė vargšei moteriai žurnalą, gali įsivaizduoti, kokie bjaurybės. Teko iškviesti gydytoją. Kikė ir toliau su ja sėdi, negali jos apleisti, kol nesužinos, kad sveikatos būklė kontroliuojama. Pasakyk Marisai, kad net nesugalvotų eiti pas anytą, nes žurnalistai apsupę ir tuos namus. Aš tenai trauksiu, kai tik pats galėsiu. Nuramink Marisą, pasakyk jai, kad Kikė, kai tik jo motinai šiek tiek atlėgs, pats ją susiras ir viską pats paaiškins.

Čabelė ir Marisa praleido likusią ryto dalį kalbėdamosi. Tačiau, žinoma, negalėjo apie nieką kita kalbėtis, kaip tik apie tas pasibjaurėtinas nuotraukas. „Aišku, mano anyta mirs, – kartojo. – Ar Liusijanas tau sakė, kas jai parodė žurnalą? Limoje, Čabele, gyvena patys pikčiausi žmonės. Nemanau, kad vargšelė ištvers tokį skandalą. Jinai įsikūnijusi

dorybė, tos nuotraukos turėjo ją sukrėsti, vargšę senutę. Ar tau nepasirodė neįtikėtina matyti tenai tokį Kikę, nuogą, tarp tų mergšių, išdarinėjantį tokias bjaurastis?“

– Gali būti, kad tenai net ne jisai, meile, galbūt tos nuotraukos padirbtos kaip tik tam, kad jam pakenktų. Nusiramink, prašau tavęs.

– Aš jau rami, Čabele. Bet ar gali įsivaizduoti, kas nutiks dabar mano gyvenimui, mano santuokai? Kaip santuoka gali ištverti tokį dalyką?

– Negalvok dabar apie tai, Marisa. Pasikalbėk pradžioje su Kike. Esu tikra, kad visa tai tiesiog montažas, kad siekiama jam pakenkti. Koks nors pavyduolis, koks nors vienas iš priešų šitoje šalyje kenkia tik todėl, kad kam nors puikiai sekasi verslas.

Marisa net neprisilietė prie per pietus patiekto maisto. Įsijungė televizorių pažiūrėti žinių, bet kadangi pats pirmas ekrane pamatytas dalykas buvo *Atvirai* viršelis, o pranešėja pateikė naujieną vos ne šaukdama: „Skandalas aukštuomenėje!“, iš karto išjungė aparatą. O vėliau, apie ketvirtą vakaro, pasirodė Liusijanas. Apkabino, pabučiavo Marisą ir perskaitė joms pranešimą, kurį, kaip joms paaiškino, Kikės vardu išplatino spaudai. Jame buvo sakoma, kad inžinierius Enrikė Kardenasas Somervilis yra vienos skandalingosios geltonosios spaudos publikacijos auka, kad naujausiame numeryje publikuotos nuotraukos yra sumontuotos bei suklastotos, jomis buvo tikimasi sutepti verslininko garbę. Šitam niekingam bandymui bus duotas atitinkamas atsakymas ir jis sulauks sankcijų atitinkamai pagal veikiančius įstatymus. Advokatai jau parengė ir pateikė reikiamus dokumentus Vykdančiojo teismo žinion, prašydami nedelsiant sustabdyti

šmeižikiško spaudinio platinimą bei imtis atitinkamų policijos veiksmų, numatančių kardomąsias priemones Rolandui Garo, *Atvirai* direktoriui, Chulietai Legizamonai, šmeižikiško straipsnio bendraautorei, ir fotografui korespondentui, idant jiems būtų užkirstas kelias bėgti iš šalies ir taip bandyti išvengti bausmės, nusipelnytos dėl bandymo šantažuoti, šmeižti, klastoti dokumentus, pažeisti garbę bei privatumą. Juridinis veiksmas jau atliktas ir inžinierius Enrikė Kardenasas Somervilis netrukus surengs spaudos konferenciją, kurioje bus paaiškinta apie geltonosios spaudos bandymą bailiai ir nešvariai pakenkti jam bei jo šeimai.

Čabelė pažvelgė į Marisą. Ši išklausė pranešimo spaudai, skaitomo Liusijano, išblyškusi kaip popierius, įsmeigusi nejudrų žvilgsnį į kėdę. O baigus nieko nepasakė. Liusijanas perlenkė perskaitytą tekstą ir priėjo prie Marisos, apkabino ją ir dar kartą pabučiavo į kaktą.

– Reikalai jau pajudėjo, Marisita, – pasakė jai. – Gali būti, kad jau per vėlu išimti visą tiražą iš kioskų. Bet galiu tau pažadėti, kad šiukšlė, kuris šitaip pasielgė, brangiai už viską sumokės.

– Kur dabar Kikė? – paklausė jo Marisa.

– Trumpam užsuko į darbą sutvarkyti skubių reikalų. Man pasakė, kad laukčiau jo čia. Jis netrukus turi pasirodyti. Geriau bus, jeigu tu ir Kikė kelias dienas pasiliksite pas mus, kol nurims audra. Turi apsišarvuoti kantrybe, Marisa. Skandalai atrodo baisūs tik iš pat pradžių. Bet labai greitai praeina ir apie juos niekas net neprisimena.

Čabelė pamanė, kad jos vyras netiki nė vienu savo žodžiu. Liusijanas buvo toks teisingas, kad nemokėjo nuslėpti net savo paties melagysčių.

XII

Labdaros valgykla

Chuanas Peineta pradėdamas rytą, kaip ir beveik kiekvieną dieną, pieštuku virpančia ranka parašė laiškelį, nukreiptą prieš Rolandą Garo. Jis buvo skirtas *Verslo* dienraščiui. Šiame savo laiške protestavo dėl to, kad nacionalinės spaudos vadovas neišspausdino jo trijų paskutiniųjų kreipimųsi „prieš iškrypusį, meno ir kokybiškų spektaklių priešą, koks yra Rolandas Garo“, ir jis toliau tęsia, „varo purvą savo rašliavoje ir šmeižikiškose programose, griaudamas prestižą ir priešgyniaudamas viskam, kas yra padoru, kūrybinga ir talentinga nacionaliniame artistiniame pasaulyje, kur jis yra niekas kitas kaip tik pūvanti išauga.“ Pasirašė laišką ir įdėjo į voką, užklijavo pašto ženkliuką ir įsikišo į kišenę, kad įmestų jį į pirmą kelyje pasitaikiusią pašto dėžutę. Gerai būtų, kad neužmirštų. Nes taip jau nutikdavo, jog kai kuriuos savo laiškus maigydavo kišenėje daugybę dienų, kol prisimindavo išsiųsti.

Tris ar keturias dienas per savaitę eidavo pietauti į basųjų karmeličių labdaringąją valgyklą, kuri buvo Mūsų Dievo Motinos iš Karmen vienuolyne aštuntajame Chunino kvartale, Aukštojoje Karmen. Valgis nebuvo labai sotus, tačiau svarbu, kad nemokamas. Reikėjo atstovėti ilgiausią eilę

laukiant su pulku skurdžių ir ateiti anksčiau, nes priimdavo ribotą lankytojų skaičių, ne daugiau nei penkiasdešimt kiekvienoje pamainoje, ir daugybė žmonių likdavo už durų. Todėl Chuanas iš „Mogoljono“ viešbučio išeidavo pakankamai anksti. Kelias nuo čionai iki Barijos Altos nebuvo ilgas: pakildavo Abankajaus gatve, tuomet apsukęs Inkvizicijos ir Respublikos kongreso aikštes paėjėdavo Chunino gatve iki Penkių kampų sankryžos. Tačiau jam tas kelias prailgdavo, nes, negaluodamas ir būdamas toks išsiblaškęs, jis buvo priverstas eiti kuo lėčiausiai. Užtrukdavo visą valandą ir keliaudamas turėdavo stabtelėti bent porą kartų.

Serafinas tose kelionėse jo nelydėjo. Iš viešbučio išeidavo kartu, bet kai įsitikindavo, kad Chuanas traukia link Barijos Altos, kuo tyliausiai pranykdavo. Kodėl jis taip baiminosi nuskurdusio centrinės Limos rajono? Galbūt todėl, kad būdamas išmintingas, kaip visi katinai, Chuano Peinetos draugas padarė išvadą, kad jam tas rajonas pavojingas: ten jį gali pagrobti ir paversti muilu ar „išdžiūvusiu katinu“, arba praryti viename iš daugybės to rajono katinų valgymo įstaigų. Suvalgyti tokį artimą naminį gyvūnėlį Chuanui Peinetai atrodė esant kanibalizmo atmaina, tik vos menkesne nei suvalgyti kokį nors žmogišką sutvėrimą.

Į basųjų vienuolyną atėjo anksti, tačiau vis tiek jau laukė geroka eilė vargšų, elgetų ir slunkių, bedarbių, senukų bei senučių, kurie rodėsi neseniai atvykę į Limą iš nuošalių apylinkių. Jis juos atpažino iš to, kad visi ligi vieno žiūrėjo lyg būtų apdujė, lyg netekę krypties pojūčio ir praradę viltį kada nors jį beatgauti. Chuanui palaukus eilėje gerą pusvalandį, atsidarė valgyklos durys ir įleido pirmąją žmonių bangą. Pro duris pamatė tarp stalų judančią stambią beformę savo

draugės Kresildos figūrą ir jai pamojo, bet jinai jo nepastebėjo. Jis ją pažinojo daugelį metų, nuo to laiko, kai jinai dar turėjo tropinių šokių mokyklą Senosios Magdalenos rajone. Bet susidraugavo jie tiktai čia, valgykloje, kur seserys karmelitės nuo neatmenamų laikų duodavo nemokamus pietus.

Dienos pietums beveik visada buvo tas pats maistas, patiektas senuose apdaužytuose, nugyventuose induose: makaronų sriuba, daržovių troškinys su ryžiais, o desertui obuolių arba citrinų tyrė. Jiems atėjus, lėkštės jau būdavo ant stalų, maistą didžiuliais samčiais kraudavo prijuostėmis apsitaisiusios ir skaras ryšinčios darbuotojos, bet baigę valgyti vargšai turėjo nusinešti indus prie plovyklos, kur tos pačios moterys, dalinusios maistą, juos priimdavo ir išplaudavo. Visam tam vadovavo Kresilda švelnia, bet energinga ranka: jinai nuolat judėjo iš vienos vietos į kitą, labai grakščiai, nors turėjo didžiulę, putlią krūtinę, stambias kojas ir išsišokusius šokėjos klubus. Šį kartą jinai jį pamatė, sėdintį šalia poros iš Ajukučanos, besišnekučiuojantį kečua kalba. Atėjo pasisveikinti ir pasakyti, kad pavalgęs iš karto neišeitų, kad kartu išgers matės ir šiek tiek paplepės.

Chuanas Peineta ypač ėmė vertinti Kresildą po to, kai sužinojo, jog ji daugybę metų priklausė pramogų pasauliui ir, panašiai kaip kad jam, šokėjos karjera jai baigėsi dėl to kelnėto velnio, prakeiktojo Rolando Garo kaltės. Jam buvo labai gaila Kresildos dėl ištikusios dalios, nes jinai, lygiai kaip ir jis, pasaulyje buvo vienui viena. Ji turėjusi sūnų, bet šis ją apleido prieš daugelį metų ir nepalaikė jokių ryšių, gali būti, kad vaikinas išėjo ieškoti laimės į selvą. Kresildai buvo kilusi bloga nuojauta, jog jis įsivėlęs į ką nors nešvaraus, gal kokią kontrabandą ar ką dar blogiau – narkotikų pervežimą.

Be to, jam buvo jos gaila, nes jos veidas po raukšlių patempimo operacijos liko kreivas. Jinai jam pasipasakojo savo liūdną istoriją: viena jos draugė pasitempė veidą pas chirurgą, tokį Pičiną Reboljedesą, ir labai atjaunėjo. Kresilda pasiryžo pasekti jos pavyzdžiu, netgi pasiprašė paskolos iš banko, kad sumokėtų pinigus avansu, kaip gydytojas reikalavo. Ir pasižiūrėkite, kokią ją paliko! Ištinusią ir perkreiptą, vos galėjo užmerkti akis, nes vokus pernelyg pakėlė. Visas jos veidas, iki pat kaklo iškirptės, prarado spalvą ir įgavo plastiko blizgesį, kaip sergančiojo tuberkulioze ar gal net lavono. „Tas chirurgas ir Rolandas Garo – mano gyvenimo tragedija, – sakydavo jinai, pasišaipydama. – Ir nė su vienu iš jų net nepermiegojau." Ji nebuvo nei pikta, nei pagiežinga, netgi priešingai, išlaikė giedrumą ir ištvėrė ją ištikusias nelaimes neprarasdama grubaus ir vulgaroko humoro jausmo. Tai buvo vienas iš tų dalykų, dėl kurių Chuanui Peinetai ji labiausiai patiko: Kresilda mokėjo nutaisyti linksmą veidą ištikus blogiems dalykams ir pasitikti nelaimes viena iš tų savo netramdomų juoko bangų.

Nuslūgus pirmajai valgytojų bangai, Kresilda susirado Chuaną ir nusivedė į mažą kamarėlę, iš kurios galėjo stebėti viską, kas vyko patalpose. Susėdo atsigerti poros puodelių arbatos, jinai jau buvo juos paruošusi, ir kol jie kalbėjosi, Kresilda vis užmesdavo akį į platų valgomąjį, stebėdama, ar viskas vyksta kuo sklandžiausiai ir ar niekam nereikia jos dėmesio.

– Kas nutiktų, jeigu seserys sužinotų, jog buvai miuzikholo šokėja ir tikra pramogų pasaulio pažiba, Kresilda?

– Nenutiktų nieko. Basosios vienuolės labai geros, – atkirto jinai. – Žinai, kas buvo, jau pražuvo. O dabar gyvenu senatvėje lyg šventoji. Lankausi mišiose ir priimu komuniją

kiekvieną sekmadienį. Ar nematai, kaip vaikštau apsitaisiusi? Argi aš taip pat nepanėšėju į seserį vienuolę?

Panėšėjo. Nešiojo grubios medžiagos tuniką, dengiančią ją nuo pat pečių iki pėdų, įspraustų į sandalus.

– Į dienos racioną turėtų nors kartais įeiti mėsos, Kresilda, – pasakė Chuanas, gurkšnodamas pasaldintą arbatą. – To daržovių mišinio aš jau pakankamai prisivalgiau. Ir pagalvok, kad mano atmintis sunkiai beišsijudina, kiekvieną dieną užmirštu vis daugiau dalykų.

– Kad tu žinotum, koks stebuklas, kad iš viso kas dieną patiekiame pietus, Chuanitai, – gūžtelėjo jinai pečiais. – Tikras stebuklas. Aukos kasdien menksta. O dabartinės krizės akivaizdoje vargšės seserys vienuolės gyvena pusbadžiu iš to, ką gauna maistui. Nenustebčiau, jeigu bet kuriuo momentu valgomąjį imtų ir uždarytų.

– O kas tada nutiktų tau, Kresilda?

– Tokiu atveju privalėsiu eiti prašyti išmaldos, Chuanitai. Nes labai abejoju, ar susirasčiau kitą darbą. Ateina blogi laikai.

– Na, dar tau lieka galimybė už manęs ištekėti ir ateiti gyventi į „Mogoljono“ viešbutį.

– Manau, kad bevelyčiau eiti elgetauti, užuot priėmusi tokį santuokos pasiūlymą, – juokėsi Kresilda, ranka paliesdama jį. – Ar manai, kad sutilptume visi trys tame narvelyje, kuriame gyveni?

– Trys? – nusistebėjo Chuanas.

– Su tavo katinu, – priminė jinai. – Tik nesakyk, kad ir jį jau užmiršai. Vardu Serafinas, tiesa?

– Taip, Serafinas. Žinai, kodėl jisai neateina čionai kartu su manimi? Manau, bijosi, kad kvartalo slunkiai pagrobs jį ir padarys „džiovintą katiną“.

– Sako, kad gerai paruoštas būna visai skanus, – pridūrė Kresilda. – Tik tegul kalba, ką nori, o aš nevalgyčiau katino net mirtim grasinama. Klausyk, Chuanai, keičiam temą, ar matei paskutinį *Atvirai* numerį?

– Įsivaizduok, aš neperku ir niekuomet nepirksiu Rolando Garo žurnalo, Kresilda.

– Ir aš ne, bičiuli, – atsakė jinai, juokdamasi ir dešine ranka persižegnodama. – Bet kartais jį matau, kuomet užtinku iškabintą žurnalų kioskuose. Tai tu nebūsi matęs naujausio jo atskleisto skandalo – milijonieriaus siaubingos orgijos Čosikoje nuotraukų. Nemaniau, kad jie drįs publikuoti panašias nuotraukas. Jis ten raitosi šešiasdešimt devynių poza su viena mergše.

– Šešiasdešimt devynių? – atsiduso Chuanas Peineta. – Žinai, taip niekada to ir neišbandžiau su savo Atanasija, Kresilda? Bent jau aš neprisimenu, kad būtume tai darę. Manau, kad abudu buvome šiek tiek puritonai.

– Greičiau abudu šiek tiek kiaušingalviai, Chuanitai, – nusijuokė Kresilda. – Nesupranti, ko netekote.

– Taip, galbūt tu ir teisi. O sakyk, kas tas milijonierius iš nuotraukų? Mūsiškis, vietinis?

Jinai linktelėjo:

– Taip, taip, vardu Enrikė Kardenasas, regis, vienas kasyklų turtuolių. O nuotraukos pribloškia, Chuanitai. Manau, šį kartą bjaurusis nykštukas Garo nuėjo pernelyg toli. Galimas dalykas, dabar jau brangiai sumokės už visas savo piktadarystes.

– Kad taip Dievui į ausį, Kresilda, – atsiduso Chuanas Peineta. – Tikiuosi, tas kalnakasys pasamdys kokį sikarijų, kad sutvarkytų reikalą. Sako, šiais laikais yra labai nebran-

gių sikarijų kolumbiečių, jie atvyksta darbuotis į Peru, nes tenai, Kolumbijoje, jiems trūksta darbo. Ir imasi bet kokio užsakymo už du ar tris tūkstančius solių, tik tiek.

– Aš tai norėčiau, kad jį įmestų į cypę, Chuanitai. Kas mums iš jo mirties? Man labiau patiktų, kad jis pasikankintų kalėdamas už bausmes, už visą blogį, kurį yra padaręs. Mirtis nepakankamai skausmingas atpildas tokiems tipams kaip jis. O pūti metų metus vienutėje – tas tai taip, tokia bausmė būtų tikra.

– Taip, taip, kad jį dar pakankintų, – nusijuokė Chuanas Peineta. – Kad jam išluptų nagus, akis, kad jį užsodintų ant lėtos ugnies, kaip kad elgėsi inkvizitoriai su šventvagiais.

Juokėsi, įsivaizduodami, kokie siaubai galėtų ištikti Rolandą Garo, kaltą dėl kiekvieno iš jų nelaimių, kol baigėsi antrasis pietaujančiųjų turas. Kresilda privalėjo eiti plauti įrankių ir indų ir valyti patalpų. Chuanas Peineta atsisveikino su ja ir pagalvojo, kad grįždamas į „Mogoljono" viešbutį pasiieškos kiosko su išstatytais *Atvirai* numeriais, nes jam buvo smalsu pažiūrėti į nuogutėlį milijonierių garsiąja šešiasdešimt devynių poza, kurios jisai ir Atanasija, tikri šventeivos, niekada neišbandė. O galbūt išbandė? Gal jis to nebeprisiminė. Tačiau prisiminė, kad Atanasija atsisakė pozos klūpomis, apie kurią girdėjo kalbant tiek vyrų. Jis nedrąsiai bandė ją įkalbėti. Tačiau jinai, tokia drovi, manė prisimenantis, griežtai atsisakė, neva jos nuodėmklausys sakęs, kad tokias nešvankybes išdarinėti netgi su sutuoktiniais yra mirtina nuodėmė. Įdomu, ar jis, kadangi ją labai mylėjo, su tuo susitaikė? Negalėjo būti tuo tikras. Nusijuokė pagalvojęs: „Mirsi nežinodamas, koks jausmas apima išbandžius šešiasdešimt devynis ar minetą, Chuanitai." Ak, bet

argi jie nebuvo laimingi, jis su Atanasija, ir nebandydami tokių įmantrybių?

Ir iš tiesų nesunkiai rado kioską, kuriame matėsi *Atvirai* numeriai, bet ne iš karto galėjo prieiti prie pat naujojo egzemplioriaus, pakabinto ant poros kablių nuo spaudos kiosko stogo. Buvo atversti du savaitraščio puslapiai: pirmasis ir dvigubas vidurio puslapis. Prie jų būriavosi koks tuzinas žmonių, susitelkusių ties skandalingosiomis nuotraukomis. Kai kurie iš jų pasilenkę stengėsi perskaityti antraštes ir nuotraukų paaiškinimus. Chuanas Peineta apžiūrėjo veidą to svarbaus senjoro, parodyto nuogutėlio visomis įsivaizduojamomis pozomis ir dar kokioje kompanijoje! Nuotraukos su šešiasdešimt devynių poza pamatyti nepavyko. Greičiausiai buvo kuriame nors vidiniame puslapyje, kad ir kaip būtų gaila. Chuanas Peineta prisipažino, kad turės eiti išpažinties po to, kai tiek laiko smailinosi į šitokias nešvankybes. Ir nustebęs mąstė, kad Kresilda greičiausiai teisi. Šį kartą Rolandas Garo nuėjo pernelyg toli. Tas tipas buvo vienas iš įtakingųjų, vienas iš Peru turtuolių. Ištraukti jį į dienos šviesą šitaip ir dar su tokiomis mergšėmis – to jau tikrai buvo per daug. Garo šį kartą turės sumokėti, šį kartą taip lengvai neišsisuks, kaip tiek sykių praeityje. Ir iš karto galvoje pradėjo kurti laišką, kurį parašys iš karto, kai tik sugrįš į „Mogoljono“ viešbutį.

Ir vėl patraukė savo keliu, koja už kojos, negalėdamas išmesti iš galvos *Atvirai* atvaizdų. Mąstė, kad apie tokius dalykus žmonės ne tik svajoja, bet iš tiesų išgyvena tikrovėje. Na, tiksliau sakant, turčiai, ne vargšai. Jis niekada neišbandė visų tokių įmantrybių. O galbūt ir taip, kurį nors iš vakarų, kai padaugino gėrimų? Tai buvo vienas iš dalykų, dėl kurių nebebuvo tikras. Einant išpažinties užmarš-

tis buvo tikra bėda. Kunigas atsidusdavo: „Ar jau net savo nuodėmių nebepameni? Ar atėjai čia pasišaipyti iš manęs?“ Galbūt neišbandė visų tokių dalykų, nes buvo labai laimingas mylėdamasis normaliausiu būdu su savo vargšele Atanasija. Jis prisiminė, kad jo žmona virpėjo visa visutėlė, kai jie mylėdavosi, ir akys apsitraukė ašarų migla.

Kuomet jau buvo per tris ar keturis pastatus nuo „Mogoljono“ viešbučio, pajuto, kad Serafinas kuo tyliausiai atsirado ir ėjo prilipęs jam prie kojų. „Sveikas, drauguži“, – pasakė, apsidžiaugęs jį pamatęs. „Tai reiškia, kad bent jau šiandien nesileidai pagrobiamas ir sugrūdamas į puodą troškiniui. Nesijaudink, kol esi kartu su manimi, nuo tavo galvos nė plaukas nenukris, Serafinai. Dabar, kai sugrįšime į viešbutį, duosiu tau pieno, pasilikau šiek tiek butelyje. Tikiuosi, kad vis dar nebus sugižęs.“

Savo kambaryje „Mogoljono“ viešbutyje, pradžioje padrožęs pieštuką, parašė laišką „Senjorui Rolandui Garo, *Atvirai* direktoriui“. Jame buvo priekaištaujama, kad pažeidė privatumą to iškrypusio kalnakasio, kuris seksualiai ištvirkavo su prostitutėmis, ir įžeidė savo skaitytojų garbę bei moralę, publikuodamas tas begėdiškas nešvankybes: patekusios į vaikų ar mažamečių rankas, jos galinčios sukrėsti ir traumuoti. Be abejo, šiomis skandalingomis nuotraukomis jis pažeidė egzistuojančius įstatymus ir todėl tikėtina, kad vyriausiasis prokuroras perims reikalus į savo rankas ir imsis veiksmų, nutrauks paskalų žurnalo leidimą, uždės baudą ir patrauks teisminėn atsakomybėn jo iškrypusį direktorių.

Dar kartą perskaitė laišką, pasirašė jį ir patenkintas pats savimi nuėjo miegoti. Rytoj iš ryto, jeigu tik nepamirš, išsiųs tą laišką.

XIII

Netektis

Skiedrelė, kaip ir kiekvieną dieną, ruošė sau neprabangius pusryčius: kava su pienu ir avižinis sausainis, bet šiandien dėl nepaaiškinamų priežasčių norėjo išgerti kavos Penkių kampų sankryžos kavinėje priešais stotelę, iš kurios omnibusas kiekvieną rytą valandą ar keturiasdešimt penkias minutes purtomą ir suspaustą vežė ją per ilgiausias Grau, Zanchono ir Panamerikos gatves iki Surkiljo, į *Atvirai* redakcijos apylinkes. Kavinėje avižinių sausainių nebuvo, todėl pasiprašė kavos su pienu su bet kokiu kitu jų turimu kepiniu, ir jai atnešė Čankajaus bandelę. Pasigailėjo atėjusi į kavinę, nes vieta buvo purvina ir prišnerkšta, o ją aptarnavęs padavėjas buvo prasmirdęs šlubis pajuodusiais, nekarpytais nagais.

Bet geras oras pakėlė jos nuotaiką. Nors buvo žiema, Limoje tą rytą tvyrojo šviesa, kuri, rodėsi, žadėjo saulę. „Ir dangus švenčia mūsų sėkmę", – pasakė pati sau. Skandalingo pasisekimo susilaukė *Atvirai* numeris su inžinieriaus Enrikės Kardenaso nuotraukomis, skelbiamomis pirmajame puslapyje su didžiuliu užrašu raudonomis ir juodomis raidėmis, pabrėžiančiu įspūdingą atvaizdą: „Nuogutėlis magnatas, išdarinėjantis nešvankybes!" Trys pakartotiniai tiražai per vieną dieną! Išvakarėse euforijos apimtas Rolan-

das Garo derėjosi su spaustuve dėl ketvirto tiražo – tai būtų dar tūkstantis egzempliorių!

O kas bus dabar? To klausė savo viršininko, kai į žurnalo redakciją atėjo inžinieriaus Enrikės Kardenaso advokatų prieštaravimas, be abejo, jie neigė, kad tose nuotraukose yra jisai, ir kaltino žurnalą šmeižtu ir šantažu. Žinoma, jie reikalavo paskelbti paneigimą ir sulaikyti viso numerio tiražą.

– O kas turėtų nutikti? – paklausė Rolandas Garo, trūktelėjęs pečiais. Ir pats atsakė į savo klausimą, paleisdamas vieną iš savo sarkastiškų juokelių: – Nieko, Skiedrele. Ar kas nors nutinka Limoje, kai pratrūksta dar vienas skandalas? Šis tas, be abejo, nutiks, tikėtina, kad teisėjas nutrauks *Atvirai* veiklą. Įkurtume naują savaitraštį, pavyzdžiui, pavadintume *Ampay* ir parduotume tiek pat egzempliorių, kiek ir šią savaitę.

Skiedrelė pati sau pamanė, kad jos viršininko ramybė apsimestinė. Nes šį kartą į skandalą įveltas ne modelis, ne šokėja, ne aktorius ar vienas iš tokių pramogų pasaulio vargšų kaip tas idiotas Chuanas Peineta. Jo kampanija, nukreipta prieš Rolandą Garo, nepadarė jiems jokios žalos, kad ir kaip šis stengėsi, buvusį juokdarį nurašė gaiveliotis užmarštyje. Inžinierius Enrikė Kardenasas, įtakingas verslininkas, turtingas, galingas, nesėdės sudėjęs rankų po to, kai pasirodė numeryje nuogas tarp nešvankių krūtų ir sėdynių. Jis keršys ir jeigu užsispirs, gali pasiekti, kad jų savaitraštis būtų uždarytas. Galiausiai ateitis parodys, nors jos ir nelinksmino mintis, kad per vieną dieną gali likti be darbo. Rolandas Garo buvo toks ramus greičiausiai tikėdamasis, kad, kaip ir kitais skandalingais atvejais, ir šį kartą nebūsią rimtų pasekmių. Tik reikia pripažinti, kad vargšo Seferino Argueljeso nuotraukos nepasiekė trokštamo tikslo:

užuot padariusios juos neginčijamai galingus, kaip manęs Rolandas, tik dar labiau išklibino *Atvirai* reputaciją.

Sumokėjo už savo varganus pusryčius ir įsėdo į omnibusą, šis nebuvo toks pilnas, todėl net sugebėjo susižvejoti vietą atsisėsti. Užtruko tris ketvirčius valandos, kol pasiekė Panamerikos stotelę Surkiljuje, vos už kelių pastatų nuo Dantės gatvės. Einančią į redakciją ją pasitiko Seferinas Argueljesas, savaitraščio fotografas. Kaip ir visuomet, jo skeletiškas kūnelis buvo įspraustas į mėlynus džinsus bei purvinus, suglamžytus, per krūtinę prasegtus marškinius. O veidas akivaizdžiai skleidė didesnį nei įprastai išgąstį.

– Kas vyksta, Seferinai? Kodėl toks ištįsęs veidas, kas šį kartą pasimirė?

– Ar galim eiti kartu ko nors išgerti, Chulieta? – labai sunerimęs fotografas nekreipė dėmesio į jos tiesioginį klausimą. – Aš moku.

– Bet aš turiu susitikti su viršininku, – atsakė jinai. – Ir jau šiek tiek vėluoju.

– Senjoras Garo vis dar nepasirodė, – neatlyžo jisai maldaudamas. – Užtruksime vos valandėlę, Chulieta. Labai tavęs prašau, kaip ilgalaikis kolega ir draugas. Neatstumk mano pasiūlymo.

Jinai sutiko ir jie patraukė į bariuką šalia *Atvirai* redakcijos, „Kreolų skanumynai“, kur savaitraščio žurnalistai dažnai gerdavo kavą, o nedarbo dienomis pietaudavo, užsisakydami Inka Kola. Paprašė dviejų gazuotų gėrimų.

– Kas tau darosi, Seferinai? – paklausė Skiedrelė. – Nagi, klok savo bėdas. Įtariu, kad tai ne meilės istorija.

Seferinas Argueljesas nebuvo nusiteikęs juokauti, atrodė labai rimtas, o jo juodose akyse atsispindėjo baimė.

– Baigiu pridėti į kelnes iš įtampos, Chulieta, – kalbėjo labai tyliai, kad niekas jų neišgirstų, o tai buvo absurdiška, nes šiuo metu jų niekas nebūtų galėjęs klausytis – jie buvo vieninteliai „Kreolų skanumynų“ lankytojai. – Ar tau neatrodo, kad visa tai pernelyg toli nuėjo. Vakar visos žinių programos prasidėjo savaitraščio nuotraukomis. O šiandien nuo pat ryto radijas ir televizija nepaleidžia tos temos.

– O ko dar norėtum, kvaileli, pagaliau šitas numeris padarė tave garsų, kaip ir mus visus, – pasijuokė jinai iš fotografo. – Jau kuris laikas tokio pasisekimo nesulaukė jokia kita atskleista istorija. Dabar bent jau galime būti tikri, kad mums sumokės visą atlyginimą.

– Reikalas labai rimtas ir nereikėtų to nuleisti juokais, – patikino ją Seferinas. Išlaikė pauzę, apsižvalgė aplinkui ir toliau tęsė tokiu tyliu balsu, kad beveik šnabždėjo. – Tasai Kardenasas toksai svarbus tipas, kad jeigu nuspręs atsikeršyti, rimtai gali sušikti mums visiems gyvenimus. Nepamiršk, kad tu taip pat pasirašei po tuo reportažu, Skiedrele.

– O tavo vardas, Seferinai, priešingai, niekur nematomas, todėl nusiramink, – pasakė jinai, bandydama atsistoti. – Sumokėk ir jau einam. Ir, prašau, nebūk toks boba. Tu dėl visko krūpčioji.

Fotografas pakilo vis dar persikreipęs iš išgąsčio, sumokėjo ir jie išėjo. Rolandas Garo dar nebuvo pasirodęs *Atvirai* redakcijoje. Jo laukdama, Skiedrelė ėmėsi peržiūrinėti šios dienos spaudą. Velniai rautų, koks sujudimas! Visa spauda be išimties – tiek rimti dienraščiai, tiek geltonoji spauda, minėjo skandalą. Skiedrelė viena pati sau juokėsi: tasai inžinierius dabar turėjo jaustis kaip vabalas po didinamuoju stiklu. Kai baigė spaudos apžvalgą, jau buvo vienuolikta ryto.

Keista, kad Rolandas Garo nepasirodė ir nepaskambino, neįspėjo apie vėlavimą. Paskambino jam į mobilųjį, bet telefonas buvo išjungtas. Ar gali būti, kad pramiegojo? Keista, viršininkas niekada nevėluodavo nepranešęs, netgi į susitikimus su savo paties žurnalistais. Skiedrelė apsidairė aplinkui: redakcijoje tvyrojo keista tyla, niekas nespausdino kompiuteriu, niekas nesikalbėjo. Estrelita Santibanjesa žvelgė į savo darbo stalą kaip užhipnotizuota, senajam Pepinui Sotiljosui tarp lūpų pakibusi karojo nuorūka, lyg būtų visai pamiršęs, kad rūko, Lizbeta Karnero, išblaškyta žvaigždžių, kramtė nagus, bandydama nuslėpti savo nerimą. Iš viršaus viename iš pusrūsio langelių gaidžiukas viena akimi, regis, stebeilijosi į juos visus, tokius keistus padarus. Visi laukė, žvelgdami į ją, labai rimti, neslėpdami susirūpinimo. Vargšas Seferinas Argueljesas, atrodo, buvo pasirengęs lipti sienomis.

Netrukus atėjo Limos baudžiamojo apylinkės teismo pasiuntinys, nešinas dviem teismo šaukimais, pateiktais savaitraščiui dėl pastarosios savaitės numerio. Vieną iš ieškinių teikė Liusijano Kasasbeljaso advokatų kontora, atstovaujanti inžinieriui Enrikei Kardenasui, o kitą – religinė Gerųjų papročių asociacija, kuri juos padavė į teismą „dėl paleistuvystės bei visuomenės dorovės iškreipimo“. Chulieta padėjo abudu šaukimus ant Rolando Garo stalo: jis, kaip jinai dar kartą įsitikino, buvo maniakiškai tvarkingas. Paskui sugrįžo prie savo stalo peržiūrėti užrašų. Sudarė sąrašą temų, kurios galėtų būti naudingos ateities tiriamiesiems straipsniams, ir naršydama tinkle ėmė užsirašinėti, skaitinėdama užrašus apie berniukų ir mergaičių nelegalų grobimą iš Puno netoli sienos su Bolivija. Buvo skundų, kad nusikaltėlių gauja grobė vos gimusius vaikus iš čiabuvių Bolivijos genčių, paskui

juos perparduodavo Peru mafijai, karaliaujančiai prie sienos, o šie jau, savo ruožtu, vaikus parduodavo dažniausiai užsieniečių poroms, kurios negalėjo turėti vaikų ir neturėjo noro laukti ilgus metus, mindamos legalaus įsivaikinimo Peru slenksčius. Nuo to skaitalo apie pirmą valandą pakėlė galvą nuo kompiuterio ekrano, nes pastebėjo, kad aplink jos stalą susirinko visa redakcija: trys žurnalistai, du duomenų rinkėjai ir, žinoma, *Atvirai* fotografas. Visų veidai buvo ištįsę. Seferinas, labai išbalęs, sunkiai kvėpavo.

– Jau seniai praėjo užduočių dalinimo valanda, tai turėjo nutikti apie dvyliktą, – pasakė Pepinas Sotiljosas, vienas seniausių savaitraščio žurnalistų, rodydamas į laikrodį. – O dabar jau po pirmos.

– Taip, tas keista, sutinku, – pritarė Skiedrelė. – Aš turėjau su juo susitikti vienuoliktą valandą. Niekas nesikalbėjo su šefu šį rytą?

Ne, niekas nebuvo kalbėjęsis. Sotiljosas jam kelis kartus skambino į mobilųjį, bet šis išjungtas. Skiedrelė matė sunkius, neramius savo bendradarbių veidus. Buvo iš tiesų keista: viršininkas turėjo daugybę trūkumų, bet vėlavimas nebuvo vienas iš jų – jis buvo liguistai punktualus, o kartais ateidavo netgi anksčiau. Ir ypač į susirinkimą, kuriame planuojami savaitės darbai. Chulieta nusprendė nedelsdama mobilizuoti visą redakciją. Pavedė Sotiljosui apskambinti visas ligonines bei klinikas, o Estrelitai Santibanjesai ir Lizbetai Karnero, horoskopų ir seksualinių bei romantinių reikalų redaktorėms, liepė patikrinti komisariatus, ar nėra pranešimų, kuriuose Rolandas Garo figūruotų kaip auka. O jinai patrauks į viršininko namus, adresą rado savo užrašuose, ten buvo nurodytas Čoriljoso rajonas.

Išėjusi į gatvę jau rengėsi važiuoti taksi, bet pažvelgusi į piniginę nusprendė, kad tiek, kiek turi, gali nepakakti pirmyn ir atgal, todėl nusprendė važiuoti omnibusu. Užtruko beveik valandą, kol pasiekė mažą namelį Chosė Olajos gatvėje, kur gyveno *Atvirai* redaktorius. Tai buvo vienas iš tų senų, sumurusių praėjusio amžiaus namelių, savotiškas cemento ir medžio kubas su didžiule tvora, skyrusia įėjimą nuo šaligatvio. Kurį laiką skambino į duris, bet niekas neatsakė. Galiausiai nusprendė paklausinėti kaimynų, gal kas nors čia lankėsi. Paieškos buvo nevaisingos. Namelis kairėje buvo tuščias, o dešinėje labai ilgai laukė, kol atidarė. Senjora, pravėrusi langelį duryse, pasakė net nežinojusi, kad jos kaimynas vadinasi Rolandas Garo. Kai Skiedrelė sugrįžo į žurnalo redakciją, jau buvo pusė trijų po pietų. Ir niekam nieko nebuvo pasisekę rasti. Tik viena buvo aišku – nei ligoninėse, nei klinikose, nei komisariatuose nebuvo nieko užregistruota apie tai, kad viršininkas būtų patyręs kokią nelaimę.

Kurį laiką pasitarė, sutrikę, nežinodami, ko imtis. Galiausiai nusprendė eiti namo, o sugrįžti apie ketvirtą vakaro, galbūt būsią kokių naujienų iš šefo.

Skiedrelė žengė vos porą žingsnių link omnibuso stotelės, kai ją sugriebė už rankos. Tai buvo fotografas. Seferinas buvo toks susinervinęs, kad vos galėjo kalbėti:

– Žinojau, kad visas tas reikalas pavojingas ir kad šitas tyrimas gali mums sukelti daug bėdų, – pasakė užsikirsdamas. – Kaip manai, kas galėjo nutikti, Chulieta? Gal šefą paėmė įkaitu? Gal jam ką nors padarė?

– Mes nežinome, ar kas nors atsitiko, – atsakė jinai įniršusi. – Nereikia užbėgti įvykiams už akių. Gali būti, kad

kažkas nutiko netikėtai, kad jam kilo koks nors planelis, koks sumanymas, ką aš žinau. Šiek tiek kantrybės, Seferinai. Pažiūrėsime, kas paaiškės vakare. Galbūt jis pasirodys ir viską paaiškins. Neužbėk įvykiams už akių ir svarbiausia – nesikraustyk iš proto. Dar suspėsi išsigąsti. O dabar prašau mane paleisti. Esu pavargusi ir noriu sugrįžti namo. Reikia ramiai pagalvoti ir pailsėti akimirką. Svarbiausia išlaikyti blaivų protą dėl to, kas gali nutikti ateity.

Fotografas ją paleido, bet vis dar suspėjo sumurmėti jai nueinant:

– Mane apėmė bloga nuojauta, Chulieta. Jo dingimas reiškia tikrai kažką labai rimto.

„Velnio neštas bailys", – pagalvojo jinai nieko neatsakydama. Kuomet po valandos parkako namo į Penkių kampų sankryžą, užuot ėmusis valgyti, prigulė. Jinai taip pat buvo sunerimusi, nors ir slėpė tai nuo Seferino bei savaitraščio žurnalistų. Rolandas Garo negalėjo pradingti šiaip sau, be jokio įspėjimo ir juo labiau tą dieną, kai buvo dalinami savaitės darbai ir aptariama kito numerio medžiaga. Ar tas dingimas susijęs su inžinieriaus Kardenaso skandalu? O kad jis iš tiesų pradingo, jau buvo daugiau nei tikėtina. Ji jautėsi labai pavargusi. Bet ne dėl ryto sumaišties, ją išsunkė susirūpinimas, įtampa, sukelta įtarimų, kas galėjo nutikti viršininkui.

Kai nubudusi pažiūrėjo į laikrodį, jau buvo keturios popiet. Miegojo apie valandą. Pirmą kartą gyvenime miegojo siestą. Nusiprausė veidą ir sugrįžo į *Atvirai* redakciją. Joje jau buvo susirinkę visi bendradarbiai tokiais pat padėrusiais veidais. Nė vienas iš jų neturėjo net menkiausios naujienos apie Rolandą Garo.

– Eisime į komisariatą rašyti pareiškimo, – nusprendė Skiedrelė. – Kažkas nutiko viršininkui, nebėra jokios abejonės. Tegul jo dabar ieško policija.

Visa *Atvirai* redakcija kartu pakilo eiti į Surkiljo komisariatą šalia savaitraščio, toje pačioje Dantės gatvėje. Pasiprašė pokalbio su komisaru. O šis jų jau beveik pusvalandį laukė stovėdamas kiemelyje prie pat įėjimo, šalia Švenčiausiosios Mergelės statulos. Nusivedė juos į savo kabinetą. Ir būtent senasis Sotiljosas jam paaiškino, kad jie labai sunerimę, nes senjoras Rolandas Garo, jų viršininkas, nepasirodė jau dvidešimt keturias valandas; nebuvo jokių jo dingimo precedentų, kad būtų prapuolama šitaip, be jokių paaiškinimų, būtent tą dieną, kai per susirinkimą visiems darbuotojams paskirstomi ateinančios savaitės darbai. Ūsuotasis komisaras, policijos pulkininkas, nepaisydamas savo didžiulio autoriteto, pats surašė pareiškimą, kurį jie visi pasirašė. Pažadėjo, kad nedelsiant pradės tyrimą ir visus juos informuos, kai tiktai gaus kokių nors naujienų.

Išėję iš komisariato, baimindamiesi, kad ūsuotasis komisaras nieko nesiims, nusprendė patraukti į *Atvirai* advokato kontorą. Tiek Sotiljosas, tiek Skiedrelė buvo pažįstami su Chulijumi Arispesu. Nors buvo jau beveik septinta vakaro, rado jį besidarbuojantį savo kabinete Ispanijos alėjoje. Tai buvo malonus žmogus, paspausdamas rankas pasilabino su visais. Kartais šnarpštelėdavo nosimi, lyg baidydamas muses. Kuo atidžiausiai išklausė Skiedrelės argumentų ir pritarė, kad visa tai kelia nerimą, ypač kad reikalas susijęs su tokiu žinomu žurnalistu kaip senjoras Garo. Jis perspėsiąs senjorą vidaus reikalų ministrą, kuris, be viso kito, yra jo asmeninis draugas.

Kai išėjo iš kontoros, jau buvo naktis. Ką dar jie galėjo padaryti? Šiuo paros metu – nieko. Susitarė susitikti kitą rytą dešimtą valandą *Atvirai* redakcijoje. Atsisveikino ir Skiedrelė pajuto, kad Seferinas Argueljesas nori su ja pasikalbėti akis į akį. Jinai jam užbėgo už akių:

– Tik ne dabar, Seferinai, – pasakė tvirtu balsu. – Puikiai suprantu, kad miršti iš baimės. Žinau, manai, kad šefo dingimas susijęs su tavo nuotraukomis iš Čosikos orgijos. Aš taip pat esu susirūpinusi ir įsibaiminusi. Bet dabar nėra ką pasakyti apie visa tai. Daugiau nė žodžio, kol nesužinosime, kas nutiko senjorui Garo. Supratai, Seferinai? Aš ir taip susinervinusi, todėl neužknisk manęs dar labiau. Pasišnekėsime rytoj.

Atsitraukė nuo jo ir prisiminusi, kad visą dieną nieko nevalgė, sugrįžusi į Penkių kampų sankryžą užėjo į tą pačią nevalyvą kavinę, kurioje pusryčiavo šį rytą. Bet dar prieš ką nors užsisakydama pakilo ir patraukė toliau namo. Kam jai ką nors užsisakinėti, jeigu neturi nė menkiausio noro valgyti. Galėjo užspringti maistu. Ėjo labai greitu žingsniu Chirono kvartalu, nes jau buvo sutemę, o šis metas buvo narkotikų pirkimo ir pardavimo, prostitucijos ir grobimų metas kvartale. Einančią patvoriu, ją aplojo šuo – gerokai išgąsdino.

Namuose įjungė televizorių ir ėjo per kanalus, žiūrėdama žinių programas, ar nepamatys nieko apie savo šefą. Nė vieno žodelio. Išjungusi televizorių, liko sėdėti svetainėje apšviesta vienintelės blausios šviesos tarp stirtų laikraščių bei žurnalų, supančių visą kambarį. Kas galėjo nutikti? Vienas pasidabruotas voratinklis karojo nuo lubų, virš galvos. Pagrobimas? Sunku tuo patikėti – Rolandas Garo neturėjo

nė grašio prie dūšios, ko gi galėjo tikėtis pagrobėjai? Teroristų šantažas? Sunkiai tikėtina. *Atvirai* nesikišo į politiką, nors kartais rašydavo apie asmeninį politikų gyvenimą. Ar galėjo būti tiesa, kad tie straipsniai buvo užsakomi Daktaro, Fudžimorio slaptosios tarnybos vadovo? Tokie gandai sklandė jau kuris laikas, bet Skiedrelė niekada neišdrįso paklausti Rolando Garo apie tokį delikatų reikalą. Jeigu Švytintis Kelias ar TARJ norėjo pagrobti žurnalistą, būtų pagrobę *Verslo*, televizijos kanalo ar RPP vadovą, o ne tokio mažo leidinio kaip *Atvirai* redaktorių.

Sėdėjo prieblandoje, neturėdama jėgų eiti miegoti. Po minutės, o gal po valandos, neįsivaizdavo, kiek laiko praėjo, išgirdo beldimą į duris. Išgąstis privertė ją krūptelėti kėdėje ir rankos suprakaitavo iš baimės. Išgirdo pakartotinį beldimą, šį kartą garsesnį.

– Kas ten? – paklausė neatidariusi.

– Policija, – atsakė vyriškas balsas. – Ieškome senjoritos Chulietos Legizamonos. Ar tai jūs?

– O kam jums jos reikia? – paklausė. Jos širdis ėmė daužytis.

– Mes iš Vidaus reikalų ministerijos, senjorita, – atsakė tas pats balsas. – Prašom atidaryti duris ir aš jums viską paaiškinsiu. Nereikia dėl nieko bijoti.

Smarkiai baimindamasi pravėrė duris ir pamatė lauke vieną uniformuotą vyrą, o kitą civilį. Šiek tiek toliau, prie pirmųjų skersgatvio namų, jau pačioje gatvėje, matėsi policijos mašina su įjungtomis visomis šviesomis.

– Kapitonas Feliksas Maduenjesas, jūsų paslaugoms, – pasakė uniformuotasis, pakeldamas ranką prie kepurės. – Ar jūs esate žurnalistė Chulieta Legizamona?

– Taip, tai aš, – patvirtino, bandydama suvaldyti balsą. – Kuo galiu jums padėti?

– Turite eiti kartu su manimi į atpažinimą, – pasakė kapitonas. – Apgailestaujame, kad sutrukdėme jus tokią valandą, senjorita. Bet visa tai labai skubu.

– Atpažinimą? – paklausė.

– Jūs šį vakarą Surkiljo komisariate pateikėte pareiškimą dėl senjoro Rolando Garo, *Atvirai* redaktoriaus, dingimo. Ar ne tiesa?

– Taip, tai mūsų viršininkas, – atsakė Skiedrelė. – Ar turite iš jo žinių?

– Gali būti ir taip, – padarė prielaidą kapitonas. – Todėl mums ir reikia, kad atpažintumėte. Ilgai neužtruksime. Ir pažadame parvežti jus namo, nesijaudinkite.

Tiktai kai atsisėdo ant galinės sėdynės ir mašina pasuko link Grau prospekto, Skiedrelė išdrįso paklausti to, ką jau įtarė:

– Kur važiuojame, kapitone?

– Į morgą, senjorita.

Jinai daugiau nieko nebesakė. Pajuto, kad dūsta, prasižiojo ir pabandė įtraukti į plaučius gaivaus oro, kuris sruvo į mašiną pro pusiau pravirą langą. Pervažiavo visą trajektoriją tamsiomis gatvėmis, kol galiausiai ji atpažino Grau prospektą, Gegužės antrosios ligoninės aukštumą. Ją šiek tiek pykino, jautėsi taip, lyg skęstų ir bet kurią akimirką gali nualpti. Kartais užsimerkdavo ir, kaip buvo įpratusi nekaip jausdamasi, skaičiuodavo iš eilės. Vos susigaudė, kad mašina sustojo, vos juto, kad kapitonas Feliksas Maduenjesas padėjo jai išlipti iš mašinos ir paėmęs už parankės prilaikė einant drėgnais, blankiai apšviestais koridoriais, kur sienos

atsidavė kreida bei vaistais, smarve, kuri ją pykino ir gniaužė kvapą. Galiausiai pasiekė gerai apšviestą patalpą, kur buvo daugiau žmonių, vieni vyrai, kai kurie užsimetę baltus chalatus ir užsidėję tvarsčius ant veido. Jai virpėjo kojos, suprato – jeigu kapitonas Maduenjesas ją paleis, susmuks ant grindų.

– Čionai, čionai, – kažkas pasakė ir jinai pajuto, kaip ją pravedė, prastūmė pro vyrus, kurie į ją stebeilijosi su sumišusiu įžūlumu, užuojauta ir pašaipa.

– Ar jūs jį atpažįstate? Ar tai Rolandas Garo? – paklausė jos dar vienas balsas, kurio Skiedrelė iki šiol nebuvo girdėjusi.

Tai buvo savotiškas stalas ar, tiksliau sakant, didžiulė lenta ant dviejų atramų, apšviesta labai ryškios baltos šviesos šviestuvo, siluetas po jos akimis buvo kruvinas sudžiūvusio molio luitas.

– Mes suprantame, kad jums tai labai sunku, nes, kaip pamatysite, veidas subjaurotas akmenimis ar kulnimis. Ar galite jį atpažinti? Ar tai tas žmogus, kurį mes galvojame esant? Ar tai žurnalistas Rolandas Garo?

Jinai buvo visiškai paralyžiuota, negalėjo nei pajudėti, nei ištarti žodelio, netgi linktelėti, jos akys tiesiog gręžėsi į moliną, kruviną, dvokiantį siluetą.

– Žinoma, kad jinai jį atpažino, žinoma, kad tai jis, – išgirdo sakant kapitoną Feliksą Maduenjesą. – Bet, daktare, būtų gerai, kad jūs senjoritai duotumėte kokių nors raminamųjų ar ko nors panašaus. Ar nematot, kokia jinai? Bet kurią akimirką gali nualpti.

XIV

Santuokiniai nesutarimai ir susitarimai

– Leisk man sugrįžti namo, brangioji, – palūžusiu balsu ir iškankintu veidu maldavo Kikė. Marisa pastebėjo, kad per pastarąsias dienas jos vyras neteko kelių kilogramų. Neryšėjo kaklaraiščio ir vilkėjo prastai išlygintus marškinius. – Maldauju tavęs, Marisa, atsiklaupęs ant kelių.

– Sutinku, kad ateitum aptarti praktinių reikalų, – atkirto jinai sausai. – Bet jeigu vėl pradėsi šnekėti tema, kuri senų seniausiai baigta, geriau bus, jei išeisi.

Jie kalbėjosi mažutėje svetainėje šalia terasos, kurioje anksčiau kartu pusryčiaudavo. Pamažu ėmė temti. Lima jau suposi į tamsos šešėlį ir nesuskaičiuojama galybė švieselių žiebėsi tolumoje išsibarsčiusios vos perregimuose rūkuose. Kikė priešais save, ant stiklinio staliuko, laikė puspilnį mineralinio vandens stiklą.

– Žinoma, kad kalbėsime apie praktinius reikalus, gringita, – pritarė jisai pusiau skausmingai, pusiau verksmingai. – Bet aš nebegaliu ir toliau gyventi pas savo mamą, laikydamas visus savo daiktus čia. Permąstyk dar kartą viską, prašau, maldauju.

– Tai pasiimk pagaliau savo daiktus pas mamą, Kike, – pakėlė balsą – šį kartą kalbėjo labai ryžtingai, nedvejodama

nė sekundės, žvelgdama jam tiesiai į akis, net nemirksėdama. – Į šituos namus nesugrįši, bent jau kol aš juose gyvenu. Noriu, kad įsikaltum tai pagaliau sau į galvą. Nes niekada tau neatleisiu dėl viso tavo užmaišyto mėšlo. Jau tau sakiau. Noriu atsiskirti nuo tavęs. Mintyse su tavimi jau išsiskyriau...

– Aš nieko tau nepadariau, tai ne aš esu tose nuotraukose, turi manimi tikėti, – maldavo jisai. – Esu tiesiog siaubingo šmeižto auka, Marisa. Negali būti, kad, užuot mane parėmusi, tu, mano žmona, remi mano priešus ir palaikai jų nuomonę.

– Tenai esi tu, nebūk toks melagis ar toks cinikas, Kike, – nukirto jinai jį, žvilgsniu svaidydama žaibus. Vilkėjo bliuzele gilia iškirpte, pečius ir kaklą atstatydama atviram orui, oda kaip visada labai balta, šviesūs plaukai palaidi ir basutės tokios atviros, kad visos pėdos buvo ore. – Suprantu, dėl teisinių priežasčių viešai neigi, kad nuotraukose esi tu, bet manęs, vaikeli, neapgausi. Ar pamiršai, kiek kartų gyvenime esu mačiusi tave nuogutėlį? Tenai tu kreti tas šlykštynes, ir, be viso to, dar ir leidiesi fotografuojamas siaubingomis pozomis su tomis pasibaisėtinomis mergšėmis. Esi visos Limos pajuokų objektas ir aš kartu per tave. Pati garsiausia Peru raguotoji, kaip rašo *Atvirai*. Ar gali įsivaizduoti, kaip jaučiasi mano tėvai ir broliai dėl viso to, ką pastarosiomis dienomis turiu per tave išgyventi?

Enrikė atsigėrė gurkšnį vandens. Pabandė paimti išpuoselėtą savo žmonos ranką, bet ši ją atitraukė su pagiežos išraiška veide.

– Niekada su tavimi nesiskirsiu, nes aš tave myliu, mieloji, – maldavo jisai beveik verkdamas. – Aš visada tave mylėjau, Marisa. Esi vienintelė moteris, kurią kada nors mylėjau. Aš atsikovosiu tavo meilę, padarysiu, ką tiktai reikės, pri-

siekiu tau. Ar, manai, neapgailestauju iš visos širdies, kad įvėliau mus visus į tokį skandalą? Manai?..

Jo kalbą pertraukė kišenėje suskambėjęs mobilus telefonas. Išsitraukė jį ir pamatė, kad skambina Liusijanas.

– Atsiprašau, gringita, – pasakė žmonai. – Skambina Liusijanas, gali būti kas nors skubaus. Klausau? Taip, Liusijanai, kalbėk, esu čia, kartu su Marisa. Taip, žinoma, gali kalbėti. Ar turi kokių naujienų?

Marisa matė, kad jos vyras, klausydamasis to, ką jam telefonu sako Liusijanas, vis labiau blyško, veidas tįso, burna vėrėsi ir jam pačiam nepastebint per burnos kraštelį nudryko seilių srovelytė, o jis nė nenubraukė jos. Kas galėjo nutikti tokio, kad Kikė taip persimainė? Mirksėjo nesustodamas, veido išraiška buvo visiškai idiotiška. Liusijanas tikriausiai taip pat turėjo susivokti, kad kažkas keisto dedasi su Enrike, nes Marisa kelis kartus išgirdo savo vyrą murmantį: „Taip, taip, girdžiu tave.“ Galiausiai išgirdo jį vos girdimai atsisveikinantį: „Taip, Liusijanai, dabar pat tenai važiuoju.“ Bet užuot pakilęs, Kikė, baltas kaip popierius, ir toliau sėdėjo kėdėje priešais ją, bėgiojančiu žvilgsniu murmėdamas: „Negali būti, Dieve mano, negali būti, dar ir tai.“

Marisa išsigando.

– Kas nutiko, Kike? Ką tau pasakė Liusijanas? – paklausė. – Dar didesnės bėdos?

Enrikė pasižiūrėjo į ją taip, lyg tik dabar būtų ją pamatęs tenai sėdinčią tiesiai priešais jį, arba taip, lyg visai jos nepažinotų.

– Nužudytas Rolandas Garo, – išgirdo jį atsakantį balsu lyg iš po žemių. Akys žvelgė lyg pakvaišusios. – Atrodo, pačiu žiauriausiu įmanomu būdu. Nežinia, kiek peilio dūrių,

o be to, akmenimis sumaitotas veidas. Neseniai surado jo kūną, išmestą į gatvę, Penkių kampų sankryžoje. Ar supranti, ką visa tai reiškia, Marisa?

Pabandė atsistoti, bet susvirduliavo, pabandė susiturėti laikydamasis už kėdės atlošo, bet nesugebėjo ir parpuolė, iš pradžių ant kelių, o paskui išsitiesė kiek ilgas per visą svetainės kilimą. Kai Marisa pasilenkė jam padėti, pamatė, kad akys užmerktos, kakta permirkusi prakaitu, burna pilna putų. Drebėjo.

– Kike, Kike! – sušuko, suimdama jo veidą, judindama. – Kas tau? Kas darosi?

Kalbėjo pakeltu balsu ir Kintanilja, mažordomas, kartu su tarnaite pasirodė svetainėje.

– Padėkite man jį pakelti, – įsakė. – Nuneškime jį ant sofos. Pamažu, kad nesusitrenktų. Reikia paskambinti daktarui Saldanjai. Greitai, greitai, suraskite man jo telefono numerį užrašų knygelėje.

Visi trys pernešė jį ir kol mažordomas su tarnaite dėjo jam ant kaktos šaltą rankšluostį, Marisa bandė surasti daktaro Saldanjos telefono numerį. Kikė apdujęs pusiau pramerkė akis. „Kas vyksta, kas vyksta“, – klausinėjo prigesusiu balsu. Marisa padėjo telefoną, nubėgo iki sofos ir apkabino savo vyrą. Buvo išblyškusi ir apsiverkusi.

– Ak, Kike, kaip mane išgąsdinai, – pasakė, – nualpai ir maniau, kad mirsi, jau buvau beskambinanti daktarui Saldanjai. Ar nori, kad iškviesčiau greitąją?

– Ne, ne, man jau geriau, – murmėjo jis, paimdamas žmonos ranką ir ją bučiuodamas. Sulaikė ją prie lūpų sakydamas: – Tiesiog susikaupė visų dienų įtampa, brangioji. O be to, dar šita siaubinga žinia.

– Nėra nieko baisaus šitoje naujienoje, šitą naujieną reikėtų atšvęsti, – sušuko Marisa, paliko savo ranką vyro delnuose ir leido ją bučiuoti. – Kodėl tau turi rūpėti, kad nužudytas tas begėdis, įvėlęs mus visus į šitą kebeknę, to purvino žurnalo redaktorius. Labai gerai padarė, kad jį nužudė.

– Aš tave myliu ir man tavęs reikia, mano meile, – pasakė jisai, bandydamas pakelti galvą ir ieškodamas Marisos skruosto, norėdamas ją pabučiuoti. – Bet nereikia trokšti mirties niekam, meile. Net tam banditui. Be to, įsivaizduok, ką visa tai reiškia man. Gali būti, kad dėl to prakeiktas skandalas tik dar smarkiau įsisuks.

– Kaip tu jautiesi? – paklausė jinai, paliesdama jam kaktą; įniršis pamažu nuslinko nuo veido, žvelgė į jį susirūpinusi ir užjaučianti. – Ne, lyg ir neturi karščio.

– Man jau daug geriau, – atsakė jisai atsisėsdamas. – Liusijanas laukia manęs savo kontoroje, turiu eiti susitikti su juo.

– Susitvarkyk šiek tiek, Kike, – pasakė jinai, abiem rankomis lygindama marškinius. – Vaikštai visas nesišukavęs, išsitaršęs. Tavo marškiniai ir kostiumas verčia susigėsti, viskas siaubingai susiglamžę.

– Tu išsigandai, – atsakė jis, glostydamas jai plaukus ir bandydamas šiek tiek apsitvarkyti kelnes ir marškinius. – Taip, ir nesakyk, kad ne, meile. Tu išsigandai, kai nualpau. O iš to galima spręsti, kad vis dar šiek tiek mane myli, ar ne, gringita?

– Žinoma, kad išsigandau, – sutiko Marisa, bandydama apsimesti griežta, nors taip jau ir nebesijautė. – Bet tavęs jau visai nebemyliu. Nusivyliau tavimi visiems laikams. Ir niekada tau neatleisiu.

Sakė visa tai taip mechaniškai, taip neįtikinamai, kad Kikė išdrįso apkabinti ją per juosmenį ir trukteléti link savęs. Marisa labai nesipriešino. Jis prisiartino burna jai prie ausies. Matydami, kas vyksta, Kintanilja ir tarnaitė susižvalgė ir nusprendė pasišalinti.

– Trauksiu pas Liusijaną aptarti viso to prakeikto reikalo, – sušnabždėjo jis, bučiuodamas ir kandžiodamas ausį. – O paskui sugrįšiu čia ir su tavimi mylėsiuosi. Nes esi tokia graži ir dar niekuomet taip netroškau laikyti tave nuogą savo glėbyje kaip dabar, gringita.

Susirado jos lūpas ir žmona leidosi bučiuojama, bet neatsakė į bučinį ir laikėsi sučiaupusi lūpas, kol vyras ją bučiavo.

– Ar ir su manimi krėsi nešvankybes, kurias išdarinėjai su tomis kekšėmis nuotraukose? – paklausė Marisa, palydėdama jį iki durų.

– Su tavimi mylėsiuosi visą naktį, nes niekada dar nesu matęs tavęs tokios gražios kaip šiandien, – šnabždėjo jisai, atsidarydamas duris. – Netrukus sugrįšiu ir tik neik miegoti, prašau dėl visko, kas tau brangiausia.

Išvažiavo su vairuotoju – nuo tos skandalingos *Atvirai* dienos nebesiryžo pats vairuoti – liepė nuvežti jį į Liusijano studiją. Mąstė, kad bent jau dėl šitos tragedijos galėsiąs sugrįžti į Golfo butą, savo lovą, savo namus, kur jo daiktai. Ir galėsiąs mylėtis su Marisa. Tai, ką visai neseniai pasakė savo žmonai, nebuvo apsimesta. Visiška tiesa, kad gringita išgražėjo per krizę, kai jie pykosi, staiga pajuto jos geidžiantis ir dabar jau buvo įsitikinęs, kad šią naktį mėgausis Marisa kaip pačiais geriausiais jų laikais. Kiek laiko jie nesimylėjo? Bus praėjusios mažiausiai trys savaitės nuo tos siaubingos dienos, kai Rolandas Garo atnešė nuotraukas į jo darbą. O

dabar tas tipelis miręs, žiauriai nužudytas Barijos Altos rajone. Kas nutiko? Kad ir kas benutiktų, skandalas įsisuks iš naujo ir vėl pasirodys pirmuosiuose laikraščių puslapiuose, radijo stotyse ir televizijos kanaluose. Pajuto šiurpą: dar kartą pereiti per siaubingos reklamos, atstumiančių insinuacijų dušą, būti atsargus kalbėdamas, apmąstyti, kur eis, ką susitiks, kad išvengtų prakeikto nešvankaus žmonių smalsumo.

– Ar pagaliau susitaikei su Marisa? – paklausė Liusijanas, vos peržengė jo kabineto slenkstį. – Na, bent jau leidžia ir vėl sugrįžti namo.

– Taip, bent čia šioks toks progresas, – sutiko Kikė. – O kaip ten su tuo Rolando Garo nužudymu? Ar žinoma, kas tai padarė? Kodėl jį nužudė?

Liusijanas buvo susitikęs su pačiu Daktaru ir kalbėjęs du kartus dėl skandalo, susijusio su nuotraukomis bei Garo šantažavimo išpuoliu.

– Skambino pasakyti, kad jį surado subadytą peiliu ir sumaitotu veidu viename iš Penkių kampų skersgatvio šiukšlynų, Barijos Altos, prie pat palaikių lošimo namų durų, – paaiškino Liusijanas. – Policija dar nieko neišsiaiškino. Norėjo perspėti mane, kad būtent dėl šitaip susiklosčiusių įvykių neišvengiamai vėl įsisuks reikalas, kurį mes taip stengiamės palaidoti. Apgailestauju, bet bijau, kad būtent taip ir nutiks.

– Ar jau pranešta apie Garo nužudymą?

– Dar ne, bet anot Daktaro, policija visai netrukus viešai paskelbs apie tai spaudos konferencijoje. Naujiena pasirodys visose vakaro žiniose. Neprivalai daryti jokio pranešimo apie šį reikalą. Ir stenkis bet kokia forma išvengti, kad dėl tavo kaltės nužudymas būtų susietas su skandalu. Nors neabejotinai vis tiek būtent taip ir nutiks.

Liusijanas nutilo ir žvelgė į Kikę taip, kad šis pasijuto nejaukiai, – gręžė sunkiu ir nepasitikinčiu žvilgsniu. Ar jam Saugumo tarnybos vadovas bus pasakęs dar ką nors ir dabar jo draugas tai bandė nuslėpti?

– Kas darosi, Liusijanai? Ar galiu sužinoti, kodėl taip tiriamai į mane žiūri?

Advokatas prie jo prisiartino, suėmė abi rankas ir akimirką žvelgė tylėdamas, labai surimtėjęs, jo šiek tiek įkypos akys skleidė susirūpinimą ir abejones.

– Aš tau užduosiu vieną klausimą, Kike, ir man reikia, kad būtum su manimi visiškai atviras, – patapšnojo jam draugiškai per pečius. – Ir neprašau to tavęs kaip advokatas. Prašau kaip žmogus, su kuriuo visus tuos ilgus metus draugauji.

– Negaliu patikėti, kad paklausi manęs to, apie ką manau, kad klausi, Liusijanai, – sumurmėjo jisai išsigandęs.

– Vis tiek tavęs to paklausiu, Kike, – neatlyžo Liusijanas. – Ar esi su visu šituo kaip nors susijęs?

Kikė pajuto svaigulį ir pagalvojo, kad vėl praras sąmonę. Juto stiprų spaudimą krūtinėje, visa aplinkui ėmė skysti, suktis. Įsitvėrė į stalo kraštą.

– Ir tau atėjo tai į galvą? – murmėjo. – Negaliu patikėti, Liusijanai. Klausi manęs, ar aš nužudžiau tą kirminą? Ar aš įsakiau jį nužudyti? Ar to klausi manęs? Ar manai, kad sugebėčiau imtis tokio reikalo?

– Atsakyk man, Kike, – Liusijanas vis dar laikė suėmęs jį už rankų. – Tiesiog pasakyk man, kad neturi nieko bendro su Rolando Garo nužudymu.

– Žinoma, kad neturiu visiškai nieko bendro su tuo nužudymu, Liusijanai! Negali būti, kad būtent tu, nors pažįsti

mane visą savo gyvenimą, manai mane galint nužudyti ar užsakyti nužudyti ką nors.

– Viskas gerai, Kike, – atsikvėpė su palengvėjimu Liusijanas. Pabandė nusišypsoti. – Tikiu tavimi, žinoma, kad tavimi tikiu. Tiesiog norėjau išgirsti tave tai sakantį.

Liusijanas paleido jo rankas ir nurodė į du kabineto krėslus, esančius prie angliškų graviūrų ir lentynų su oda trauktomis knygomis.

– Privalau žinoti kuo išsamiau apie tai, ką veikei pastarąsias keturiasdešimt aštuonias valandas, Kike.

Liusijanas ir toliau buvo labai rimtas, kalbėjo labai ramiai, o rankose laikė užrašų knygelę su penalu. Ir vėl buvo, kaip jam įprasta, ramus ir santūrus. Priešingai nei jis pats, toks susitaršęs, jo draugas buvo nepriekaištingai tvarkingas: marškiniai raudonais ir baltais dryžiais buvo nepriekaištingai išlyginti, kaklaraištis raudonvynio spalvos, batai išblizginti lyg veidrodis, rankogalių segtukai sidabriniai.

– Bet kam visa tai, Liusijanai, gal gali vieną kartą paaiškinti, kas darosi, – dabar jau Enrikė visai persigando.

– Darosi tai, Kike, kad tave patį pirmą įtaria dėl šito nusikaltimo, – pasakė jo draugas labai ramiai, kalbėdamas ir vėl įprastu draugišku balsu, nusiimdamas akinius ir sulaikydamas juos ore. – Nesi toks kvailas, kad pats to nesuvoktum. Garo tave įsuko į didžiausią skandalą, nusiritusį už šalies ribų. Tam tikra prasme, sugriovė tavo gyvenimą. Sužlugdė tavo santuoką, tavo gerą vardą, tavo prestižą ir taip toliau. Ir dabar visa geltonoji paskalų spauda vėl mesis ant tavęs su nauja jėga, norėdama įsitikinti, kad būtent tu sumokėjai sikarijui, jog už tave atkeršytų. Ar pats to nesupranti?

Apdujęs, kvaištelėjęs, Enrikė klausėsi jo ir jautėsi taip, lyg Liusijanas kalbėtų apie kitą asmenį, o ne apie jį.

– Man reikia, kad atsisėstum tenai, prie mano stalo, ir dabar pat sudarytum man kuo išsamesnį sąrašą žmonių, kuriuos matei, ir vietų, kuriose buvai per pastarąsias keturiasdešimt aštuonias valandas. Taip, dabar pat, Kike. Esame ant naujo skandalo slenksčio ir geriau jau būti pasiruošusiems su juo susidurti. Neišvengiamai būtina turėti visus alibi, jeigu nutiktų tai, ko labiausiai bijau. Nagi, sėskis tenai ir surašyk man pagaliau tą sąrašą.

Pakluso Liusijanui kuo nuolankiausiai ir atsisėdęs prie jo stalo per daugmaž pusvalandį bandė surašyti, ką veikė per pastarąsias dvi dienas. Manė būsiant labai lengva, bet vos ėmus rašyti paaiškėjo, kad visos valandos susimaišė, o daug ką buvo visai pamiršęs. Kai užbaigė, ištiesė sąrašą Liusijanui. Šis jį kuo kruopščiausiai išanalizavo.

– Gali būti, kad nieko nenutiks ir tas sąrašas bus tik pasimėgavimui, Kike, – ramino jis. – Tikėkimės, kad taip ir bus. Bet niekuomet negali žinoti, todėl geriau būti pasiruošusiems. Jeigu prisiminsi dar ką nors, kad ir visai nereikšmingą detalę, paskambink man.

– Vadinasi, prakeiktas košmaras prasidės iš naujo, – atsiduso inžinierius. – Kai jau maniau, kad viesulas bus praūžęs, ateina dar ir šitai. Kaip sako patarlė – bėda viena nevaikšto.

– Gal nori viskio? – paklausė Liusijanas. – Išeis tik į naudą.

– Ne, noriu kuo greičiau atsigulti, – atsakė Kikė. – Jaučiuosi taip, lyg būčiau nubėgęs Niujorko maratoną, seni.

– Gerai, Kike, pailsėk, – atsisveikino su juo Liusijanas. – Ir susitaikyk pagaliau su Marisa. Pasikalbėsime rytoj.

Kai sugrįžo namo, Kikė atsisveikino su vairuotoju ir pakilo į penthauzą, šiek tiek nerimaudamas, kad galbūt Marisa bus nustačiusi signalizaciją ir užbarikadavusi duris. Tačiau ne, įėjo į namus kuo lengviausiai. Tarnai pasakė, kad senjora jau atsigulė, ir pasiteiravo, ar nenorėtų ko nors užvalgyti. Atsakė, kad nėra išalkęs, ir palinkėjo labos nakties. Kintanilja, kilęs iš Ajakučo, jo namuose dirbo jau ne vienus metus ir išeidamas sušnabždėjo: „Labai gerai, kad sugrįžote namo, donai Enrike."

Miegamajame tvyrojo tamsa ir jis nejungė šviesos. Tamsoje nusirengė ir nesirengdamas pižamos, nuogas, palindo po antklode. Marisos buvimas šalia, jos kvapas ir vėl jį sujaudino ir nepratardamas nei žodžio išsitiesė prie jos ir apkabino.

– Myliu tave, myliu tave, – šnabždėjo, bučiuodamas, prisiartindamas prie jos kūno, apkabindamas. – Atsiprašau tavęs už visas blogas akimirkas, kurias buvai priversta išgyventi dėl mano kaltės per šias pastarąsias dienas, Marisa, meile mano.

– Nemanau, kad kada nors sugebėsiu tau už visa tai atleisti, pasileidėliuk, – atsakė jinai, atsigręždama į jį, bučiuodama ir apkabindama jį taip pat. – Turėsi labai pasidarbuoti, kad tau atleisčiau.

XV

Skiedrelė bijo

Ar tikrai Feliksas Maduenjesas į ją kreipėsi Chulietos Legizamonos vardu, tas kapitonas, kuris atvažiavo jos ieškoti į Penkis kampus ir patrulių mašina nusivežė į morgą? Taigi, turėjo būti labai gerai informuotas. Taip, Chulieta buvo tikrasis jos vardas, bet labai nedaug kas žinojo, kad jos pavardė Legizamona. Jai visa tai skambėjo ypač keistai, nes visas pasaulis į ją kreipėsi pseudonimu: Skiedrele. Na, dar kartais, labai retai, Chulieta. Taip jinai dažniausiai pasirašydavo savo straipsnius – arba pseudonimu, arba vardu. Patruliai, parvežę ją namo, į Leitenanto Aransibijos gatvę, jau nevilkėjo nei uniformos, nei oficialių civilių rūbų, tai buvo tiesiog du sargybiniai. Nei vairuotojas, nei jo porininkas nesikreipė į ją nė žodeliu per visą kelionę, bet jai nepraslydo pro akis faktas, kad jie puikiausiai žinojo, kaip rasti duobėtą Barijos Altos skresgatvį, kur jinai gyveno.

Sugrįžusi namo, Skiedrelė patraukė į virtuvę, išgėrė stiklinę vandens ir įsirangė į lovą apsirengusi, tik nusispyrusi batus. Jai buvo labai šalta. Ir tuomet ją apėmė sielvartas, gilus ir draskantis, prisiminus, ką išvydo morge – tai, kas buvo belikę iš Rolando Garo. Jinai nebuvo linkusi ašaroti, bet dabar juto, kad akys pasruvo ir ašaros kaip pupos riedė-

jo skruostais. Kokie piktavaliai, kokie kraugeriai akmeniu sumaitojo jo veidą ir susmaigė kūną peilio dūriais! To nepadarė paprastas kišenvagis, vienas iš tų nelaimėlių, kurie uždarbiaudavo ištraukdami pinigines ar nusegdami laikrodžius. Tai būta keršto. Gerai suplanuoto nužudymo ir greičiausiai labai gerai apmokėto. Vieno tų sikarijų, nusikaltimo profesionalų, rankų darbas.

Įsitempė nuo galvos iki pirštų galiukų. Ir kas kitas galėjo suplanuoti tą kerštą, jeigu ne Enrikė Kardenasas, milijonierius, kurį Rolandas Garo ištraukė į viešumą nuogutėlį toje kekšių orgijoje, fotografuotoje Seferino Argueljeso? Velnio išpera, prakeiktasis, didžiausias kalės vaikas. Vargšui Seferinui kiaušai į mazgą susisuks, kai supras, kas iš tiesų nutiko *Atvirai* vadovui. Jeigu šitaip buvo susidorota su jų mylimu šefu, nėra neįmanoma, kad kas nors panašaus gali nutikti ir fotografui. Geriau perspėti jį, kad kuriam laikui pradingtų, nes beveik garantuotai jo taip pat buvo ieškoma. Tačiau nežinojo nei Seferino namų adreso, nei jo mobilaus telefono numerio, kad galėtų jį perspėti. Ne, jinai nė nemanė kišti rytoj nosies į *Atvirai* redakciją. Nedarytų to net pamišusi. Nekels tenai kojos gerą laiko tarpą. Ir kas žino, ar pats savaitraštis išgyvens, – žinoma, ne, pradings lygiai kaip vargšas Garo. Ar jai taip pat grėsė pavojus? Bandė viską šaltai pasverti. Taip, žinoma, be jokios abejonės. Visi aplinkui kuo puikiausiai žinojo, kad jau kuris laikas Skiedrelė, *Atvirai* žvaigždė, redaktorė, buvo dešinioji viršininko ranka. Ir nors kartu su nuogutėlio milijonieriaus nuotraukomis išspausdintą reportažą parašė pats Garo, jinai iškasė gerą gabalą informacijos ir pasirašė kartu su šefu, todėl jinai taip pat yra įvelta.

„Kokion makalynėn mane įvėlėte, mielasis šefe“, – pati sau pasakė garsiai. Bijojo. Jinai visada jautė, kad avantiūros, į kurias įsiveldavo, atskleisdama purviniausias garsių ir žinomų žmonių paslaptis, kada nors jai užtrauks pavojų, galbūt netgi kalėjimo ar mirties grėsmę. Ar jau išmušė jos valanda? Jos gyvenimas dieną naktį balansavo ant labai plono lyno: argi jinai negyveno Barijos Altos, viename iš pavojingiausių Limos kvartalų, kur įprasti užpuolimai, muštynės ir daužymasis? Dažnai ji ir viršininkas juokaudavo apie skandalų atskleidimą, sritį, kurios ekspertai jie abu buvo. „Vieną dieną mums paleis kulką, Skiedrele, bet gali pasiguosti tuo, kad būsime įvardinti žurnalistikos kankiniais ir mums pastatys paminklą.“ Ir jos viršininkas nusijuokdavo savo įprastu juoku, kuris, regis, ritino sausus akmenis gerklugaly. Pats netikėjo, žinoma, tuo, ką sako. O dabar dar virto ir dvokiančiu lavonu.

Vargšelis. Jos pasaulis be Rolando Garo pasidarė tuščias. Jos viršininko. Jos mokytojo. Jos įkvėpėjo. Jos vienintelės šeimos. Pasilikai vienui viena, Skiedrele. Taip pat ir jos slaptosios meilės. Bet apie tai niekas nežinojo, tiktai pati, ir saugojo tai labai giliai širdyje. Niekada neleido net įtarti, kad buvo jį įsimylėjusi. Kartą vakare girdėjo jį sakantį: „Du kartu dirbantys žmonės neturėtų sanguliauti, meilė ir darbas – nesuderinami dalykai, sanguliauti rimuojasi su kariauti. Taip ir žinok sau, Skiedrele. Jeigu pastebėsi, kad imuosi kokių nors žygių tavo pusėn, užuot atsakiusi tuo pačiu, paleisk į galvą butelį.“ „Geriau jau suvarysiu šitai tau į širdį, šefuk“, – atsakė Skiedrelė, rodydama mažą smeigę, kurią nešiojosi rankinėje, ji kartais pasitarnaudavo sukelti plaukams, o kartais susegti juosmeniui – nelygu kada pri-

reikdavo. Užsimerkė ir dar kartą prisiminė Rolando Garo sukruvintą kūną ir subjaurotą veidą. Sielvartas ją stingdė nuo galvos iki kojų. Prisiminė, kad prieš kelis mėnesius peržengė savo paties užsibrėžtą ribą jos atžvilgiu. Vienintelį kartą. Viename naktinio klubo atidaryme, kuris neužtruko labai ilgai. „Pingvine“, Taknos alėjos rūsyje, kur buvo pakviestas Rolandas. Pasiėmė ją kartu. Buvo prisirinkę daug žmonių, kai jie atėjo į naktinį klubą, mažą, persmelktą kvapų ir dūmų, gėrimui buvo teikiamas likeris ir Pisko degtinė. Prieš juos vis keitėsi ir keitėsi padėklai su gėrimais, ir kai kurie susirinkusieji jau buvo gerokai įkaušę. Šviesos užgeso. Prasidėjo šou. Šokių aikštelėje pasirodė pusnuogės juodukės, o joms akompanavo mažas tropikų muzikos orkestrėlis. Ir staiga Skiedrelė pajuto, kad viršininkas, stovėdamas jai už nugaros, palietė jos krūtis. Į bet kurį kitą būtų sureagavusi su įprastu įkarščiu ir įsmeigusi plaukų smeigę ar smogusi geroką antausį. Bet Rolandui Garo – ne. Stovėjo nejudėdama, jausdama kažką tarp malonumo ir nepasitenkinimo, kažką nerimastingo ir malonaus – tos mažutės rankutės, kurios be jokio švelnumo grabaliojo jos krūtis, laikė ją ramutėlę ir nuščiuvusią. Atsigręžė pasižiūrėti į jį ir prieblandoje pamatė, kad viršininko veidas sustiklėjęs nuo alkoholio: jau buvo gerokai susivertęs likerio. Kai tik jų žvilgsniai susitiko, Rolandas Garo iš karto ją paleido. „Atsiprašau, Skiedrele, – išgirdo jį atsiprašant. – Nesusivokiau, kad čia tu.“ Ir niekada daugiau nė žodeliu neužsiminė apie tą epizodą. Taip, lyg niekada nieko nebūtų nutikę. O dabar jis buvo morge, akmenimis subjaurotas jo veidas ir peiliu supjaustytas jo kūnas. Policija pasakė, kad surado jį Penkiuose kampuose. Ko Rolandas Garo atėjo būtent į šitą rajoną? Ar ieškojo jos?

Neįmanoma, jis nebuvo nė karto kojos įkėlęs į šituos namus. Galbūt ieškojo kokios kekšelės. Bet kokiu atveju tikrai ne jos, nes šefas neturėjo nė menkiausio supratimo, kur jinai gyvena. Nors daugybę metų kartu dirbo ir matėsi kiekvieną dieną, Skiedrelė taip pat nieko nežinojo apie savo viršininko asmeninį gyvenimą. Ar jis turėjo žmoną, vaikų? Greičiausiai ne, nes niekada nebuvo girdėjusi apie juos šnekant. O be to, jis ištisas dienas ir naktis praleisdavo rengdamas *Atvirai* numerius. Buvo toks pat vienišas kaip ir jinai ir neturėjo kito gyvenimo – tiktai savo darbą.

Miegojo labai prastai. Nugrimzdo į sapną ir iš karto prasidėjo košmaras su katastrofomis, gaisrais, žemės drebėjimais, ji nusirito nuo uolos, omnibusas lėkė ant jos ir, sustingusi iš siaubo, ji nesugebėjo atsitraukti, bet kai jau turėjo ją pervažiuoti, ji staiga nubudo. Kai pro langus ėmė rodytis pirmieji brėkšmos atšvaitai, pagaliau užmigo, iškankinta sunkios nakties.

Jau buvo nusipraususi po dušu ir šluostėsi, kai išgirdo kažką beldžiantis į duris. Išsigandusi šoktelėjo. „Kas ten?“ – paklausė, smarkiai prislopinusi balsą. „Seferinas Argueljesas, – atsakė fotografas. – Ar pažadinau tave? Labai atsiprašau, Skiedrele. Turiu kuo skubiausiai pasišnekėti su tavimi.“

– Palauk, aš rengiuosi, – sušuko jam. – Tuojau atidarysiu.

Apsirengė ir įleido fotografą. Seferino veidas buvo rūpesčių išvargintas, o akys paraudusios, sudirgusios, lyg jas būtų stipriai trynęs. Buvo apsitaisęs suglamžytomis kelnėmis, įsispyręs šliures be kojinių ir apsirengęs juodais marškinėliais, dalinamais vieno raudono dryžio. Jo balsas buvo kitoks nei įprastai, kalbėjo taip, lyg jam būtų sudėtinga išspausti kiekvieną žodį.

– Atleisk, kad taip anksti tave trukdau, Skiedrele, – pasakė vos peržengęs slenkstį. – Jeigu dar nežinai, šefas nužudytas.

– Užeik, Seferinai, atsisėsk, – parodė į vieną iš kėdžių, kyšančią tarp svetainės laikraščių stirtų. – Taip, taip, aš jau žinau. Vakar vakare pas mane buvo policija. Nusivežė į morgą atpažinti kūno. Kažkas baisaus, Seferinai. Geriau nė nepasakosiu.

Jis tebesėdėjo, žvelgė į ją labai išblyškęs, įsispitrėjęs ir pravira burna, su seilių srovele prie pat burnos, laukdamas. Skiedrelė kuo puikiausiai žinojo, kokios mintys sukasi Seferino galvoje, ir vėl pajuto baimę, tokią pat didžiulę, kokia atsispindėjo fotografo veide.

– Jį surado visai netoli nuo čia, Penkiuose kampuose, atrodo, – paaiškino jinai. – Kūnas visiškai suvarpytas. To negana, tie kalės vaikai akmenimis subjaurojo jam veidą.

Matė, kad Seferinas Argueljesas linktelėjo. Jo plaukai styrojo į visas puses. O aknės išakėtas veidas net pamėlęs.

– Apie tai leidžiama suprasti ir laikraščiuose bei radijuje. Kad jie pasismagino su juo.

– Taip, panašu į išmėsinėjimą. Lyg tai būtų laukinių ar sadistų darbas, Seferinai.

– Kas dabar bus su mumis, Skiedrele, – užlūžusiu balsu paklausė fotografas. Jinai pagalvojo – jeigu jis pravirks, išjuoks jį, išvadins „sušiktu pediku“ ir išspirs iš savo namų.

Bet Seferinas neverkė, jam tik užlūžo balsas ir jis stebeilijosi kaip užhipnotizuotas.

– Nežinau, kas bus su mumis, – apsikabino pati save per pečius Skiedrelė ir nusprendė viską užbaigti. – Gali būti, Seferinai, kad mus taip pat nužudys. O ypač tave, nes juk tu padarei tas nuotraukas.

Fotografas pakilo ir pradėjo įspūdingai pakiliai, su kiekviena fraze vis labiau pakeldamas balsą:

– Aš, po velnių, žinojau, kad visa tai labai pavojinga, sakiau apie tai tau, sakiau apie tai ir šefui, – dabar jau visiškai šaukė. – Mus nužudys, nes iš gobšumo ketinome išvilioti iš milijonieriaus pinigų, prakeikimas. Tu taip pat esi dėl viso to kalta, nes aš tavimi pasitikėjau, o tu mane išdavei.

Vėl susmuko ant kėdės, užsidengė delnais veidą. Sušniurkščiojo.

Skiedrelė, matydama jį tokį bejėgį ir visiškai apimtą panikos, pajuto jam užuojautą.

– Pasistenk blaiviai mąstyti, Seferinai, – švelniai jam pasakė. – Tu ir aš turime išlaikyti šaltą protą, išlipti iš viso to sveiki ir gyvi. Neeikvok laiko, ieškodamas, kas dėl visko, kas nutiko, kaltas. Ar žinai, kas kaltas? Nei tu, nei aš, nei netgi šefas. Dėl visko kaltas mūsų darbas. Ir užteks apie tai kalbėti.

Seferinas patraukė delnus nuo veido ir linktelėjo. Nebuvo apsiašarojęs, tiesiog dar labiau paraudusiomis, blizgančiomis akimis ir kvaila išraiška, perkreipusia visą veidą.

– Pasisakiau, kad turiu tas nuotraukas, tik tam, kad sulaukčiau tavo patarimo, Chulieta, – pasakė vėl palūžusiu balsu. – Tai ir viskas, ką norėjau tau priminti.

– Meluoji, Seferinai, – atšovė jinai, taip pat nepakeldama balso, tiesiog jam atsakydama. – Pats man sakei, kad laikei jas dvejus metus, nes norėjai pažiūrėti, ar galėsi iš jų gauti kokios naudos. Kitaip sakant, norėjai, kad jos būtų publikuotos, o tu iš to uždirbtum šiokio tokio pinigėlio.

– Ne, ne, prisiekiu tau, Skiedrele, – protestavo Seferinas. – Aš visai nenorėjau, kad jos būtų publikuotos. Žinojau,

kad gali nutikti kas nors labai bjauraus, kaip ir nutiko, nei daugiau, nei mažiau. Aš nuspėjau, kad gali taip nutikti, prisiekiu tau.

– Jeigu nebūtum norėjęs, kad jos pasirodytų spaudoje, būtum jas sudeginęs, Seferinai, – pamažu ėmė širsti Skiedrelė. – Todėl nustok malti šūdą. Aš pati tau pasakiau, kad geriausiai jomis gali pasinaudoti viršininkas. Ir tu man leidai jam viską papasakoti. Argi tu pats neatnešei tų nuotraukų, kad pasižiūrėtų, ką su jomis galima padaryti? Ar jau nebepameni viso to?

– Gerai, gerai, nebesiginčykime dėl to, ko nebegalima pakeisti, – suminkštėjo fotografas, vėl atkeisdamas veido išraišką į ištikimo šuns snukį, kaip buvo įpratęs. – Dabar reikia nuspręsti, ko imsimės. Ar manai, kad policija mus iškvies duoti parodymų?

– Bijau, kad taip, Seferinai. Ir teisėjas taip pat. Tai žmogžudystė. Mes dirbome su auka. Ir logiška, kad mus iškvies duoti parodymų.

– Ir ką turėsiu sakyti, Chulieta? – staiga fotografas ir vėl prarado viltį. Akys apsiblausė ir nusėdęs balsas jam ėmė virpėti.

– Juk nebūsi toks kvailas, kas prisipažintum, jog tu padarei tas nuotraukas, – atsakė Skiedrelė. – Tik to dar betrūko.

– O ką tuomet galiu pasakyti?

– Kad tu nežinai nieko apie nieką. Nei tu pats padarei tas nuotraukas, nei šefas tau pasakė, kas kitas jas padarė.

– O ką pasakysi tu, kai tave iškvies liudyti?

Chulieta gūžtelėjo pečiais.

– Aš taip pat nieko nežinau, – patikino. – Nei buvau toje orgijoje, nei žinojau ką nors apie ją, kol ėmėmės ruošti *Atvirai* informaciją. Argi tai ne tiesa?

Chulieta patarė Seferinui, kad nesirodytų savaitraščio būstinėje, jinai taip pat to nedarysianti. Jeigu inžinierius Kardenasas pasamdė sikarijų, būtent tenai pirmiausia jų ieškos. Ir taip pat būtų išmintinga kelias dienas nenakvoti savo namuose.

– Aš turiu žmoną ir tris vaikus, Skiedrele. Ir nė grašio kišenėje. Nes mums dar net nesumokėjo už šį mėnesį.

– Ir nesumokės, Seferinai, – nutraukė jį. – Kartu su šefo mirtimi *Atvirai* pasitrauks į geresnį pasaulį. Dėl to gali būti tikras. Todėl gali pradėti ieškoti naujo darbo. Aš taip pat to imsiuosi.

– Taigi, tu manai, kad šį mėnesį mums niekas net nesumokės, Chulieta? Tai tikra tragedija, nepamiršk, kad aš visą laiką gyvenau nuo atlyginimo iki atlyginimo.

– Man tai taip pat tragedija, Seferinai. Aš taip pat beveik neturiu pinigų. Bet kadangi man nepatinka mintis, jog inžinieriaus samdinys mane nužudys, nekelsiu daugiau kojos į *Atvirai* redakciją. Ir tau patariu tą patį. Dėl tavo paties gero. Paaiškink viską savo žmonai, jinai supras. Pasislėpk pas ką nors, kuo gali pasitikėti. Bent jau tam laikui, kol šiek tiek nurims įvykiai. Tai vienintelis patarimas, kokį tau galiu duoti. Nes tą patį ir aš padarysiu.

Seferinas dar kurį laiką pabuvo pas Chulietą. Kartą kitą jau atsisveikino, bet taip, lyg nepajėgtų išeiti, sėdėjo tarp laikraščių ir žurnalų piramidžių, skundėsi bloga savo lemtimi ir keikė Čosikos nuotraukas, kurių negatyvus išsaugojo, bet, prisiekinėjo dievu, ne tam, kad užsidirbtų pinigų, tačiau dėl to, kad vis neprarado vilties, jog vieną dieną jį pasamdęs senjoras pasirodys ir sumokės, kas buvo sutarta. Buvo kvailys, taip, tikras kvailys ir visą gyvenimą to gailėsis.

Galiausia dar šiek tiek paverkšlenęs dėl savo nelaimių išėjo. Skiedrelė susmuko fotelyje tarp laikraščių. Buvo išsekusi, o blogiausia – Seferinas Argueljesas sugebėjo užkrėsti ją savo sumišimu bei panika.

Pažvelgė sau į kojas ir pamatė, kad jos virpa. Vos regimai judėjo iš dešinės į kairę ir iš kairės į dešinę, beveik nepastebimai, sustirusios iš šalčio. Kai pakeldavo koją, virpėti nustodavo, bet tiktai ta, kita tebevirpėjo. Jautė, kaip baimė ją suima nuo pirštų galiukų iki pat viršugalvio. Užsikrėtė nuo to ištižėlio Seferino Argueljeso. Pabandė nusiraminti ir mąstyti objektyviai. Turėjo padaryti tą patį, ką buvo patarusi fotografui: kuo greičiau išeiti iš namų, pasiprašyti kampo pas ką nors, kuo galėjo pasitikėti, iki kol audra nurims. Pas ką? Mintyse peržvelgė visus savo pažįstamus žmones. Jų buvo, be abejonės, didžiulis pulkas, bet nė vieno, kuriuo būtų galėjusi pasitikėti tiek, kad prašytųsi nakvynės. Giminių neturėjo ar nesimatė su jais daugybę metų. Jos visi draugai buvo žurnalistai, radijo bei televizijos žmonės, su kuriais palaikė labai paviršutiniškus ir atsitiktinius santykius. Iš tiesų vienintelis žmogus, kuriuo būtų galėjusi pasitikėti, buvo Rolandas Garo. Ši žmogžudystė paliko ją be vienintelio tikro draugo.

Tuomet belieka viešbutėlis arba pensionas. Kur niekas jos nepažinotų. Bet kiek jai tai kainuos? Iš komodos išsitraukė knygelę, kurioje kruopščiai rašė savo išlaidas bei įplaukas. Jos turimos pajamos buvo juokingos: mažiau nei trys šimtai solių. Turės prašyti paskolos. Jinai labai gerai žinojo, kad mirus šefui nesugebės ištraukti iš *Atvirai* to mėnesio atlyginimo. Greičiausiai savaitraščio iždas buvo pas patį Garo, o šiuo metu jis greičiausiai yra areštuotas teismo dėl mirties

tyrimo. Viršininkas nuolat sakė, kad jie balansuoja ant bankroto ribos, dabar tai jau greičiausiai yra tiesa. Taigi, iš tos pusės buvo neįmanoma nieko tikėtis.

Ką gi daryti, Skiedrele? Jautėsi nusiminusi, pavargusi, paralyžiuota. Gerai žinojo, kad pavojinga likti namuose, kur jos pirmiausia ieškos tas, kas trokšta jai pakenkti. Taip pat žinojo, kad anksčiau ar vėliau nesunkiai susiras darbą, juk jinai puiki profesionalė. Žinoma, taip, bet šis momentas ne pats tinkamiausias lankytis laikraščiuose, radijuje ar televizijos kanaluose ir ieškotis darbo. Dabar reikėjo slėptis, gelbėti savo kailį, kad niekas nesužinotų, kur jinai esanti. Kol reikalai nurims ir sugrįš į savo vėžes. Bet kur, po velnių, kur pasislėpti?

Ir tuomet, pradžioje neapibrėžtai, lyg ir iš tolo, tačiau pamažu ėmė įgauti formą, turinį, apimtį atėjusi jai į galvą mintis. Įžūli, nepaneigsi, susijusi su didžiule rizika. Bet argi ne to jinai išmoko iš savo mokytojo, to, ką jisai pats daugybę kartų išbandė savo gyvenime, leisdamas suprasti, kad didelėms bėdoms įveikti reikia didelių pastangų. Ir kas dar blogesnio galėjo jai nutikti nei grasinimai dėl savo pačios pašaukimo? Juk tai ir buvo statymas, sunaikinęs Rolandą Garo, ar ne, Skiedrele? Pasibaisėtinu būdu neteko gyvybės, nes ėmėsi tiriamosios žurnalistikos ir ištraukė į dienos šviesą nešvankybes, kurias galėjo sau leisti šalies turtingieji, nesilaikantys nei įstatymų, nei moralės.

Buvo rizikinga, žinoma. Bet jeigu pavyks, jinai ne tiktai išeis iš viso to saugi, ji dar galėtų ištraukti iš to kokios nors profesionalios naudos.

Staiga Skiedrelė pajuto, kad kojos nustojo virpėti. Ji šypsojosi.

XVI

Žemvaldys ir kinė

– Viskas jau baigėsi, Kike, – pasakė Liusijanas, paplekšnodamas draugui per kelį. – Privalai pamiršti tą reikalą ir imtis priaugti svorio. Esi kūdas kaip šakalys.

– Manai, viskas baigėsi, nes nužudytas tas padugnė ir *Atvirai* nutraukė savo veiklą? – Enrikė pažvelgė nutaisęs pašaipų veidą. – Ne, Liusijanai. Visa tai persekios mane iki dienų galo. Pasakyti tau, kas mane labiausiai kamuoja šitoje istorijoje? Tai net ne fiziška ar emocinė žala, padaryta mano vargšei motinai, net ir ne tai, kad mano vardas buvo išjuodintas. Ne, ne. Tai, kas virto tikra kančia, – tai vulgarūs juokeliai iš mano draugų, verslo partnerių, netgi direktorių tarybos susirinkimuose. „Puiki orgija, brolau", „Kodėl nepasikvietei ir mūsų pasivolioti kartu, bičiuli", „Gali papasakoti, kiek jų apturėjai per visą tą šventę, seni?" Nebegaliu ištverti visų tų nesąmonių, tų kvailų akies pamerkimų. Jau geriau mane įžeidinėtų ar visai daugiau nebesisveikintų, kaip kad padarė kai kurie. Todėl ketiname su Marisa leistis mažon kelionėn.

– Antras medaus mėnuo? Garsioji kelionė po Graikijos salas, apie kurią jau metų metus kalbamės? – nusijuokė Liusijanas, bet akimirksniu surimtėjo: – Beje, dėl Marisos, net

neįsivaizduoji, kaip džiaugiuosi, kad pagaliau susitaikėte ir jinai tau atleido. Tikra tiesa, kad pagaliau ir vėl matau jus sutariančius.

– Tas tiesa, – pritarė Kikė, pritildydamas balsą ir užmesdamas akį į Liusijano namus, jeigu Marisa ir Čabelė, patraukusios patikrinti, ar Kasasbeljasų mergaitės jau miega, būtų sugrįžusios. – Bent jau vienas geras dalykas, išėjęs iš visos tos dramos. Mes ne tiktai susitaikėme, mūsų santuoka tvirtesnė nei anksčiau. Skandalas ir staigus išsiskyrimas mus suvienijo labiau nei kada nors anksčiau, seni.

Vakarienei valgė kinų maisto, užsakyto ir „Lung Fung", o kadangi iki komendanto valandos dar buvo šiek tiek laiko, susėdo Liusijano terasoje išgerti ir pasikalbėti. Abi mergaitės kurį laiką pabuvo su jais, bet Nikasija netrukus nusivedė jas į jų kambarius. Sodas ir plytelių baseinas buvo apšviesti, o tarp medžių žaidė du didžiuliai šunys. Mažordomas buvo atnešęs viskio, ledo ir mineralinio vandens. Buvo ramus vakaras, be vėjo, ir, bent jau iki šio momento, be sirenų ar elektros dingimo. Tuo metu sugrįžo susikibusios už rankų, besijuokiančios Marisa ir Čabelė.

– Pasidalinkite tuo juokeliu, nebūkite tokios egoistės, – pasveikino jas Liusijanas. – Tuomet galėsime visi keturi pasijuokti.

– Net negalvok, vyreli, – Čabelė perdėtai plačiai išplėtė akis, vaizduodama nusigandusią. – Juokavome apie ragus ir stačius, tokiam šventuoliui kaip tu sukeltų širdies smūgį.

– Nepasitikėk šventuoliais, – atsakė Marisa, atsisėsdama šalia Kikės ir suimdama jo veidą, lyg jį bartų. – Šitas irgi buvo panašus į šventeivą, o pasižiūrėk, kokias šlykštynes sugeba išdarinėti.

Ji nusijuokė, o Liusijanas ir Čabelė jai paantrino, tik Kikė išblyško ir padarė keistą judesį abiem rankomis.

– Atleisk, nepyk, žinau, kad tau nepatinka, kai apie tai juokaujama, brangusis, – Marisa užmetė rankas jam ant kaklo ir pabučiavo į skruostą. – Atrodo, prarijai liežuvį, nekalbu apie tavo veido spalvą, meile.

– Tai ir blogiausia, – pasigavo juokaujamą toną Kikė. – Limoje dabar pagarsėjau kaip palaidūnas ir lėbautojas, aš – tas, kuris visą laiką buvau toks rimtas.

– Turiu nuotraukas, pasakojančias ką kita, todėl dabar jau nebepavyks apsimesti geru berniuku, Kike, – pritarė ir Čabelė, išprovokuodama bendrą juoką.

– Tostas, – pasakė Liusijanas, pakeldamas savo viskio taurę. – Už mūsų keturių draugystę. Kas kartą vis labiau įsitikinu, kad draugystė yra vertingiausias dalykas šitame gyvenime.

– Visi keturi turime pagaliau patraukti į kruizą po Graikijos salas, apie kurį tiek jau kalbėjome, – pasakė Kikė. – Dar prieš pasendami. Dvi savaites plaukioti po Uliso salas, negirdint jokių naujienų iš Peru. Dvi savaitės be tiekimo pertrūkių, terorizmo ar geltonosios spaudos.

– Beje, kalbant apie meilę ir šventuolius, prisiminiau savo senelį iš mamos pusės, – staiga pasakė Liusijanas, nostalgiškai šypsodamasis. – Ar kada nors pasakojau jums jo istoriją?

– Bent jau man tai tikrai ne, – atsakė nustebusi jo žmona. – Kiek atsimenu, tu niekada nieko man nepasakojai net apie savo tėvus. Dešimt metų santuokos, o aš nieko apie tave nežinau.

– Manau, tokia istorija sukeltų visokio plauko gandų, – pridūrė Liusijanas. – Būtent tokios istorijos labiausiai ir

patinka limiečiams, patiems landžiausiems iš žmonių, kokie tiktai vaikščioja šia žeme.

– Ir tu tai sakai man, – pasiryžo pajuokauti Kikė. – Man, kuris pastarosiomis dienomis gavo daktaro laipsnį gandų sferoje.

– Mano motinos tėvas buvo vienas turtingiausių Ikoje įsikūrusių turčių, kelių asjendų savininkas, vėliau jas iš mūsų atėmė generolo Velasko žemės reforma, – tęsė toliau Liusijanas. – Ir vienas pamaldžiausių žmonių, kurie mynė žemę tame Viešpaties slėnyje. Labai gerai prisimenu jį iš vaikystės. Donas Kasimiras. Eidamas į bažnyčią apsirengdavo juodai, o laikrodis su grandinėle kostiumo kišenėlėje. Kas dieną eidavo į mišias šalia asjendos esančioje koplyčioje, o kaimelio bažnyčioje lankydavosi procesijoje, krikštuose, adoracijose, maldavimuose ir kitose apeigose. Per pietus ir vakarienes laimindavo stalą, kai visi susėsdavome.

Liusijanas nutilo. Staiga veidas pasidarė melancholiškas: atrodė, kad Ikos vaikystės prisiminimai šiek tiek jį nuliūdino. Pačiam kėlė nuostabą, kad dalykus, kurie vyko vaikystėje gyvenant senelio asjendoje, prisiminė su liūdesiu – pasivažinėjimus su arkliais, medžioklę, ant akmenų keptą mėsą, spąstus, kuriuos spęsdavo kartu su broliais lapėms, į juos kartais papuldavo iguanos, sekmadienių pasivaikščiojimus, maudymąsi jūroje ir skaitymus balsu: palaimingi nuotykių knygų skaitymai – Salgario, Verno, Diuma; knygas jam ir broliams skaitydavo senelis savo kabinete tarp Kusko mergelių statulėlių ir senovinių amuletų, susodintų palei dulkėtas knygas.

– Iš tiesų negaliu suprasti, Liusijanai, – prabilo Kikė, pasinaudodamas draugo pasakojant padaryta pauze, – kodėl pasakodamas tokias gražias vaikystės istorijas pasidarai toksai liūdnas.

Stojo dar viena trumpa pauzė. Ir dabar jau ne tik Kikė, bet ir Čabelė su Marisa sužiuro į Liusijaną, laukdamos atsakymo.

– Iš tiesų mane liūdina ne prisiminimai apie senelį Kasimirą, o apie senelę Laurą, – galiausiai atsakė Liusijanas pasikeitusiu balsu. Jis labai surimtėjo. Prieš pratęsdamas pasakojimą, nužvelgė visus tris keistu žvilgsniu, pusiau ironišku, pusiau pašaipiu. – Ar žinote kodėl? Nes mano senelė iš mamos pusės iš tiesų nebuvo vardu Laura. Ji buvo kinė.

Marisa ir Kikė nusijuokė, bet Čabelė nustebusi išplėtė akis.

– Kinė? – paklausė. – Tikra kinė? Rimtai, Liusijanai?

– Labai rimtai, brangioji, – patvirtino Liusijanas. – Niekada nieko nesi girdėjusi, nes tai visuomet buvo tabu – didžioji šeimos paslaptis.

– Štai kokius dalykus žmogus sužinai po dešimties metų santuokos, – nusijuokė Čabelė. – Taigi, tavo senelė buvo kinė. Tikrų tikriausia kinė?

– Ką gi, galbūt jinai buvo kinė čiabuvė, – patikslino Liusijanas, – bet aš manau, kad jinai buvo tikrų tikriausia kinė, ir niekas kitas. O dabar pats sudėtingiausias dalykas. Jos tėvas buvo kalmarų gaudytojas iš kaimelio šalimais asjendos.

Dabar jau Kikę iš tiesų suintrigavo pasakojimas:

– Tuomet papasakok man, Liusijanai, kaip čia nutiko, kad toks didis senjoras žemvaldys iš Ikos, donas Kasimiras, kuris greičiausiai manė esąs mėlynojo kraujo aristokratas, vedė kalmarų gaudytojo dukterį iš kaimelio.

Marisa padėjo galvą vyrui ant peties, o šis ją apkabinęs kartais vis perbraukdavo delnu per plaukus.

– Paaiškinimas yra meilė, – pasakė Marisa. – Koks dar galėtų būti? Ponas įsimylėjo kinę ir šventa. Argi rytietės negarsėja savo temperamentu lovoje?

– Taip, senelis turėjo kaip pamišęs įsimylėti kiniukę, – pritarė Liusijanas. – Turėjo būti graži, patraukli, kad didysis senjoras, persisunkęs prietarų, rasistas ir neabejotinai despotas, kaip visi jo sluoksnio žmonės, žengtų neįtikėtiną žingsnį: susituokė bažnyčioje su kalmarų gaudytojo dukra, kurios tėvas, galimas daiktas, buvo beraštis, per visą savo gyvenimą neavėjęs batų.

Ilgam nutilo, o liūdesys jo veide persimainė į šypseną.

– Susituokė pagal visus Dievo įsakymus, asjendos bažnytėlėje, kaip pridera, – pridūrė. – Yra santuokos nuotraukų, jas šeima norėjo sunaikinti, bet man pavyko kai kurias išsaugoti. Vestuvėse dalyvavo daugybė kviestinių svečių iš Limos, ir, žinoma, jie pakraupo dėl didžiojo pono pamišimo. Tai buvo amžiaus skandalas, ne tiktai Ikoje, bet ir visoje Peru. Nuotraukose nelabai aiškiai matosi mano senelės veidelis, matyti tik, kad buvusi mažutė ir smulkutė. Bet galiu lažintis, kad buvo ir graži taip pat. Ir garantuoju, kad turėjo nuostabų charakterį. Buvusi tikra šeimos galva.

– Jis greičiausiai jai užtaisė vaiką, o kadangi buvo toks šventeiva, jautė pareigą su ja susituokti, – Čabelė palinko prie savo vyro, lyg atidžiai jį tyrinėdama: – Pagaliau suprantu, kodėl tavo šiek tiek įkypos akys, Liusijanai.

– Nuo šios dienos vadinsime tave Kiniuku, – pridūrė Marisa juokdamasi.

– Ramiau, ramiau, taip jau vadina Fudžimorį, – atkepė Liusijanas taip pat juokdamasis. – Man labiau patiktų, kad mane vadintų Puskiniu.

– Jeigu tave pradės vadinti Puskiniu, išsiskirsiu su tavimi, – pasibjaurėjo Čabelė.

– Nagi, pasakok toliau, Liusijanai, – paragino Kikė. – Mane suintrigavo pono Kasimiro istorija.

– Tai, kas nutiko po to, yra netgi įdomiau negu didžiojo pono santuoka su kiniuke, – atsakė Liusijanas. Ir pasižiūrėjo į laikrodį. – Dar spėsiu papasakoti visą istoriją iki komendanto valandos.

Iš pasakojimo apie motinos tėvus paaiškėjo, kad taip niekada ir nesužinojo tikrojo savo kinės senelės vardo, nes dar prieš susituokiant senelis ją perkrikštijo Lauros vardu, ir nuo tos dienos tiktai taip jinai ir buvo vadinama šeimoje. Kinė, vos ištekėjusi, ėmėsi gimdyti vaikus: jo motiną ir dar tris jos brolius, du iš jų mirė būdami vaikai, ir pamažu pamažu ėmė įgyti autoretitą. Nepasitenkino tiktai namų šeimininkės dalia, jinai ėmėsi padėti seneliui valdyti asjendą.

– Kai buvau mažas, senieji asjendos valstiečiai ją vis dar prisiminė, – pasakojo Liusijanas. – Apsitaisiusią kelnėmis, jodinėjimo batais, šiaudine skrybėle ir botagu, apeinančią laukus, stebinčią drėkinimą, derlių, prieauglį, duodančią nurodymus, išvejančią nedirbančius ir net išspiriančią silpnus bei nepaklusnius valstiečius.

Bet labiausiai Liusijaną žavėjo tai, kad jo senelė Laura tradicinę Tėvynės dieną, liepos 28-ąją, per patį šventės įkarštį, šventę seneliai surengdavo visiems darbininkams ir valstiečiams su muzikantais, šokėjais bei trypinėtojais, atsivežtais iš Činčos ir Karmen, nusitraukdavusi batus ir basakojė kartu su asjendos čiabuviais šoko marinerą su kuriuo nors valstiečiu, dažniausiai mulatu ar juoduku, nes jie geriausiai šoko marinerą. Neįtikėtina bet kokiu atveju: kad namų

šeimininkė, didžiojo šeimininko žmona, šoktų marinerą su vienu iš valstiečių, plojant ir šūkčiojant dešimtims kaimiečių, prašalaičių, vairuotojų, traktoristų ir tarnų. Be abejo, visus dalyvius apimdavo šėlsmas. Jai plojo su įkarščiu, nes, atrodo, senelė Laura buvusi puiki marineros šokėja. To kasmetinio šokio basomis ant žemės, kaip kad tradiciškai šokama kreolų kaimuose, ištisus metus laukdavo visa asjenda.

– Būčiau norėjęs pažinoti tavo senelę, – pasakė Kikė, žvelgdamas į laikrodį. – Taip, dar yra laiko iki komendanto valandos, tokiu metu važiuosime greitai ir iki namų nusigausime daugiausia per penkiolika minučių. Ponia Laura turėjusi būti ypatinga moteris.

– Mirė labai jauna, gimdydama paskutinįjį iš mano dėdžių, – atsakė Liusijanas. – Kada nors parodysiu išlikusias jos nuotraukas, užtenka jas pamatyti, kad suprastum, jog tai įspūdinga asmenybė. Tiktai...

Liusijanas nustojo šypsotis ir surimtėjo.

– Tiktai – kas? – paragino jį Čabelė, kad tęstų istoriją. – Nepradėk mikčioti.

– Taigi, kad visa ta romantiška istorija – didžiulis ponas įsimyli kalmarų gaudytojo dukterį, – pridūrė Liusijanas, gūžtelėjęs pečiais, – turi ir savo tamsiąją pusę.

– Kokią? – paklausė Marisa, ištiesdama kaklą. – Greičiausiai ta pusė ir bus pati įdomiausia.

– Vieną kartą per metus senelė Laura susiruošdavo paslaptingon kelionėn. Iškeliaudavo viena, kelioms dienoms, – pasakojo Liusijanas iš lėto, su pauzėmis, išlaikydamas savo trijų klausytojų dėmesį.

– Ir kur ji keliaudavo? – paklausė Čabelė. – Nagi, Liusijanai, iš tavęs faktus reikia traukti kaip su replėmis.

– Taigi, kad į tą klausimą neįmanoma atsakyti, – atsakė Liusijanas. – Anot oficialiosios versijos, jinai keliaudavusi aplankyti savo šeimos. Nes kai mano senelė ištekėjo, visa jos šeimyna, pradedant jos tėvu kalmarų gaudytoju, ir, galiu tik įsivaizduoti, jos motina kartu su visais vaikais, jeigu tik jų daugiau buvo, pradingo iš asjendos. Taip, taip, nuo to momento viskas, ką jums pasakoju, gali būti tiktai numanoma. Aš įsivaizduoju, kad senelio šeima ar netgi jis pats visus juos išvarė. Jam nebuvo labai gėda vesti kiniukę. Bet tai, kad kalmarų gaudytojas kartu su šeimyna liktų greta ir jis būtų priverstas trintis šonais su savo uošviais, greičiausiai donui Kasimirui būtų buvę jau per daug. Jis juos išsiuntė, kad nė ženklo jų neliktų. Galimas dalykas, kad tai buvęs derybų klausimas. Mano senelis galbūt jiems davęs pinigų, kad apsigyventų kuo toliau nuo Ikos. Ir kasmet senelė Laura keliaudavo aplankyti savo išvykusių giminaičių. Kur? To niekuomet niekas nesužinojo. Aš galiu tik įsivaizduoti, kad jie buvo išsiųsti į kitą šalies galą. Link kalnų ar link selvos, kas ten žino. Galbūt aš turiu pusbrolių ar sūnėnų kuriuose nors Dievo užmirštuose Loretos ar Čačapojos kaimeliuose.

– Kad jau ėmėmės įsivaizduoti, – pajuokavo Kikė, – galbūt tavo senelis išsiuntė juos visus, kad nužudytų. Tokia prevencinė priemonė, kad neliktų nė ženklo apie šeimos gėdą. O tavo senelė Laura kasmet keliaudavo, kad padėtų gėlių ant savo šeimos kapų.

Marisa su Čabele nusijuokė, bet Liusijanas liko rimtas.

– Tu tai sakai juokaudamas, o aš neatmetu prielaidos, kad ir toks dalykas nebuvęs neįmanomas tais laikais. Kokią vertę galėjo prieš pusę amžiaus turėti saujelės varguolių kinų

gyvenimai? Galbūt iš tiesų juos visus nužudė. Tie žmonės galėjo viską sau leisti.

– Tikiuosi, kad juokauji, Liusijanai, – paprieštaravo Čabelė. – Tikiuosi, nerimtai sakai tokią siaubingą nesąmonę.

– Tokia pabaiga pernelyg tamsi tokiai romantiškai istorijai, – atsiduso Marisa. – Manau, mums jau metas, Kike. Nenoriu, kad pavėluotume ir koks nors patrulis sulaikytų pakeliui. Jau ir taip turime pakankamai bėdų, tiesa?

– Taigi, keliaukite pagaliau, – pasakė Čabelė. – Vieną draugę patruliai sulaikė po komendanto valandos ir geručiai policininkai ištraukė krūvą pinigų.

– Prakeikta komendanto valanda, – pasakė Kikė, atsistodamas ir laikydamas žmoną už rankos. – Iš tiesų galėčiau praleisti visą naktį klausydamasis tavo istorijos apie kiniukę.

– Pats pasijutau geriau, ją papasakojęs, – pasakė Liusijanas, palydėdamas juos per erdvų sodą, tiesiai link išėjimo. – Didžioji mano šeimos iš mamos pusės gėda mane degino iš vidaus. Man gaila, kad nuskriaudė mano senelę Laurą ir jos giminaičius.

Gatvėje buvo namelis su ginkluotu sargu, jis palinkėjo jiems labos nakties. Kikė ir Marisa atsisveikino su Liusijanu ir Čabele, sėdo į mašiną ir išvažiavo.

– Klausyk, – prabilo su įtaria užuomina Kikė, – atsisveikindamos tu ir Čabelė beveik pasibučiavote į burną.

– O tau sukilo pavydas? – nusijuokė Marisa. Bet matydama, kad Kikė staigiai sustabdė mašiną, nustebo. – Kodėl stabdai?

– Man ne pavydas sukilo, o tiesiog geismas, gringita, – atsakė jis. – Sustabdžiau, kad pabučiuočiau. Duokš čia savo burnytę, brangioji.

Pabučiavo ją su aistra, persieidamas liežuviu per jos burną, gerdamas jos syvus.

– Gana, Kike, – pasakė jinai, atsitraukdama. – Tai pavojinga, mus gali užpulti. Čia labai tamsu, važiuokime pagaliau.

– Aš kas dieną vis labiau tave įsimyliu, – pasakė jis, vėl užvesdamas mašiną. – Tas siaubingas skandalas bent jau šia prasme į gera išėjo. Kad susivokčiau, jog esu pametęs galvą dėl tavęs. Kad man labai pasisekė, jog vedžiau gražiausią pasaulio moterį. Ir dar nuostabią lovoje taip pat.

– Nežiūrėk į mane, žiūrėk į kelią. Kike, kitaip į ką nors atsitrenksime. Ir prašau nevažiuoti taip greitai.

– Noriu kuo greičiau parvažiuoti, kad galėčiau išrengti tave nuogai, – pasakė jis. – Ir bučiuoti tave nuo pat plaukų iki kojų, milimetras po milimetro, taip, taip, nuo galvos iki kojų. Ir šią naktį tikrai negesinsiu šviesos. Uždegsiu jas visas, ne tiktai ant naktinio stalelio.

– Nagi, nagi, neatpažįstu tavęs. Tu niekada toks nebuvai, Kike. Kas tau nutiko, ar galėčiau sužinoti?

– Suvokiau, kad esi pati jausmingiausia ir labiausiai jaudinanti moteris pasaulyje, brangioji.

– Girdėti tai iš tų reikalų eksperto yra didžiulis komplimentas, mano karaliau.

– Atsargiau su tokiais juokeliais, nes dabar pat sustabdau mašiną ir čia pat su tavimi pasimylėsiu, gringita.

– Oi, kaip baisu, – nusijuokė Marisa. – Tik nevažiuok taip greitai, kad nepadarytum avarijos.

Jis šiek tiek sumažino greitį ir jie toliau visą kelią juokavo ir žaidė. Kai pasiekė San Isidrą, Golfo namus, buvo likę vos dešimt minučių iki komendanto valandos.

– Kodėl tiek policijos? – sukluso nustebusi Marisa.

Dvi patrulių mašinos blokavo rampą prie įvažiavimo į garažus ir abi jos buvo įjungtomis šviesomis. Kai Enrikės mašina sustojo priešais, atsivėrė patrulių mašinų durys ir iš jų išlipo keli uniformuoti bei civiliai vyrai, priartėjo ir apsupo automobilį. Kikė nuleido lango stiklą ir vienas pareigūnas pasilenkė ir smarkiai palenkė galvą, kad pasikalbėtų. Kartu laikė įjungtą žibintą.

– Inžinierius Enrikė Kardenasas? – paklausė, pakeldamas ranką prie kepurės snapelio.

– Taip, tai aš, – patvirtino Kikė. – Kas nutiko, pareigūne?

– Gerą vakarą, senjore Kardenasai. Privalote eiti kartu su mumis. Bet galite pasistatyti savo mašiną. Palauksime jūsų, jokių problemų.

– Eiti kartu su jumis – kur? – paklausė Kikė. – Kodėl?

– Jums paaiškins daktaras Morantė, prokuroras, – atsakė pareigūnas, atsitraukdamas ir atskleisdamas civiliai apsirengusį vyrą, žemą, žilą, su smulkiais, puikiai derančiais ūseliais.

– Apgailestauju, senjore Kardenasai, – pasisveikino su priverstiniu mandagumu. – Turiu teisėjo orderį, paaiškinantį mūsų apsilankymą čia. Jūs esate sulaikomas.

– Sulaikomas? – paklausė nustebęs Kikė. – Ar būtų galima sužinoti kodėl?

– Dėl žurnalisto Rolando Garo nužudymo, – atsakė daktaras Morantė. – Jums pareikšti formalūs kaltinimai ir teisėjas išdavė sulaikymo orderį. Štai jisai, galite pasiskaityti. Tikiuosi, tai tėra nesusipratimas, ir viskas paaiškės. Nepatariu jums, inžinieriau, priešintis. Tai tiktai pakenktų.

XVII

Keisti Chuano Peinetos nuotykiai

Chuanas Peineta labai anksti išėjo iš „Mogoljono“ viešbučio, dar kartą klausdamas pats savęs, kur bus pradingęs Serafinas: jau trys dienos kaip nesirodė. O gal keturios? O gal daugiau nei savaitė? Velniai griebtų tą užmaršumą! Patraukė link Abankajaus alėjos. Bent jau tai gerai, kad Vilis Rodrigas, Ruletero, dabar gyveno Barijos Altos. Anksčiau, kai gyveno Kaljao, nuvykti pas jį buvo ištisa kelionė. Turėjo keliauti iki San Martino aikštės, kur sėsdavo į mikroautobusą iki Kaljao. Tai buvo vienintelė transporto priemonė, kuria jis naudodavosi kartą per mėnesį ar per pusantro, kad aplankytų savo bendražygį ir bičiulį, lošimo namų karalių. Niekas nežinojo, kodėl jį vadino Ruletero, kol vieną dieną pats Vilis jam papasakojo, kad pravardė kilo iš Peres Prado mambo: jaunystėje jis vaikščiojo jį dainuodamas ir pasišokčiodamas jo ritmu ištisas dienas. Bet nei jis, nei niekas kitas Limoje nežinojo, ką reiškė kubietiškas žodeliūkštis *ruletero:* suvedžiotojas, taksistas, loterijos pardavėjas?

Kodėl Vilis įsigeidė jį taip staiga pamatyti? Iš vakaro sulaukė keisto skambučio tiesiai į „Mogoljono“ viešbutį: „Privalau su tavimi kuo skubiausiai susitikti, Chuanitai. Negaliu nieko daugiau pasakyti telefonu. Papietaukime rytoj kartu?

„Bakane“. Taigi, iki rytojaus.“ Su kuo tai bus susiję? Kodėl Vilis nedavė jam bent jau kokios nors užuominos? Chuanas Peineta patraukė Abankajaus alėja, o ties Kongreso viršūne pasuksiąs į kairę ir pereisiąs visą Chunino gatvę, kol pasieksiąs Penkių kampų sankryžą, kur ir gyveno Vilis: bent jau tą kelio atkarpą jis gerai prisiminė. Kartais jautė, lyg kas dieną jam iš atminties išgaruotų vis daugiau dalykų: netrukus jis paliks vaiduoklis be praeities.

Jis ir Vilis buvo draugai dar nuo tų laikų, kai Chuanas Peineta praktikavo taurųjį deklamavimo meną, o Ruletero administravo koliziejų Kantagaljo kvartale, Rimake, ir samdydavo jį, kad skaitytų eiles tarp šokių pasirodymų bei Andų čiabuvių dainų. Vilio koliziejuje taip pat buvo rengiami frako vakarai ir galėjai išvysti laisvąsias kovas, bet į tuos spektaklius Chuanas Peineta nebuvo kviečiamas (po to vienintelio karto, kai švilpimas ir šauksmai „Žydriukas!“ ir „Iškrypėlis!“ iš tribūnų vargšelį Chuaną atgrasė nuo pakartotinio pasirodymo). Jau buvo praėję nemažai laiko, kai Ruletero pardavė savo koliziejų ir dabar turėjo užeigą Penkių kampų sankryžoje, ne taip toli nuo Felipės Pinglo, didžiojo senosios mokyklos valsų kūrėjo, paminklo. Anksčiau, kai gyveno Kaljao, šalia Vilio namų buvo kitas monumentas: Saritos Kolonijos, vagių globėjos. Nebuvo žmogaus, kuris skirtųsi nuo Chuano Peinetos labiau nei Vilis: jis mėgo naktinį gyvenimą ir jo skylėje ieškojo laimės smulkūs sukčiai ar prastos reputacijos žmogėnai – dauguma iš jų vagys, buvę kaliniai – girtuokliai, suteneriai ir valkatos per naktis stumdėsi alkūnėmis, o kartais savo nesutarimus aiškindavosi antausiais ar spyriais. Ir dar tarp Vilio klientų maišėsi skundikai ir policijos pranešėjai, jie tenai gurkšnodavo alų ir rinkdavo informaciją.

Tačiau juos siejo draugystė, nepaisanti skiriančios prarajos. Ilgą laiką keturis ar penkis kartus per metus Chuanas leisdavosi į kelionę nuo Limos centro iki to pavojingo kvartalo Kaljao uoste, kad praleistų visą dieną su savo draugu. Dabar, kai šis persikėlė į kolonijinį Limos centrą, buvo daug geriau, nebereikėjo leistis į nepatogią kelionę iki uosto, pakako tik paėjėti gerą galą. Vilis pasikviesdavo jį papietauti į kokią nors čiabuvių šokių užeigėlę, kur galėjai gauti šviežių midijų ir alaus. Kol kimšdavo pilna burna, prisimindavo praėjusius laikus, kai Chuanas buvo skaitovas, laimingai susituokęs su Atanasija, o Vilis vadovavo savo folkloriniam koliziejui, tai jam leisdavo pasikviesti į lovą kai kurias artistes, šokančias jo scenoje, bet Chuanas buvo įsitikinęs, kad pasakojimai apie pergales lovoje buvo gerokai perdėti. Nes, be viso kito, Vilis dar buvo ir pagyrūnas. Žinojo, kad perdeda ir tiesiog meluoja, bet vis tiek smagiai linksminosi jo klausydamas. Kodėl šį kartą jį pasikvietė taip skubotai? Kodėl nieko nenorėjo papasakoti telefonu?

Užtruko beveik valandą, kol pasiekė Penkių kampų sankryžos labirintą pačioje Barijos Altos širdyje. Kai Chuanas buvo jaunas, šitas kvartalas buvo pilnas kreolų užeigų, tenai gyveno daugybė bohemos atstovų, artistų, menininkų, muzikantų ir netgi baltieji iš Mirafloreso ir San Isidro, mėgstantys kreolų muziką, ateidavo pasiklausyti geriausių dainininkų, gitaristų, dėžininkų ir pašokti su čiabuviais ar juodukais. Iki šių dienų išlikę Barijos Altos – Palisados, Felipės Pinglo ir visų kitų didžiųjų kreolų muzikos kompozitorių bei propaguotojų – epochos pėdsakų.

Šiuo metu rajonas išgyveno nuopuolį ir jo gatvės buvo pavojingos. Bet Vilis gyveno tenai ir išlaikė užeigą. Atrodo,

gerai uždirbo, nors Chuanas ir baiminosi, kad kurią dieną jį padurs. Ėjo vis tuo pačiu pavargusiu žingsniu, kęsdamas išsiplėtusių venų skausmus, vis ta pačia ilga, gyvatėle besirangančia ir kylančia į viršų Chunino gatve. Miestas su kiekvienu jo žingsniu vis labiau skurdo ir seno, jis ėjo pro pardavėjus, kurie vienas po kito siūlė gėles, maistą, vaisius, visokiausius skanėstus; kolonijinio stiliaus namai, regis, bet kurią akimirką galėjo sugriūti, o tarp jų žaidė susivėlę vaikai, stovėjo elgetos ir slunkiai miegojo priebučiuose ar tiesiai po dangum. Be kolonijinio stiliaus bažnyčių, buvo daugybė koplytėlių ir kryžių, aplink kuriuos kartais spietėsi ištisi tuntai maldininkų, ketinančių uždegti žvakes ties Jėzumi Kristumi ar šventaisiais, jie klūpojo melsdamiesi ir liesdami jų atvaizdus. Štai tenai, praėjus basųjų vienuolyną ir Kintą Hereną, visiškame užkampyje buvo Vilio, Ruletero, užeiga.

Dažniausiai draugas jį pasitikdavo geros nuotaikos ir vis taip pat pajuokaudamas: „Kaip gera žinoti, kad dar esi gyvas ir netysai paslikas, Chuanitai!“ Bet šį kartą Vilis buvo rimtas ir susirūpinęs, apkabino draugą, nieko nesakydamas. „Vakarykštis tavo skambutis, seni, privertė mane susirūpinti, – pasakė jam Chuanas. – Kas nutiko?“ Bet Vilis tik prisidengė lūpas ir ranka parodė, kad eitų kartu toliau nuo jo užeigos. Jo veidas šiek tiek strazdanotas, o jis pats žilas, vis dar stiprus kaip septyniasdešimties su trupučiu metų vyras, apsirengęs išblukusiu kombinezonu su pilka be rankovių liemene, o nunešiotus mokasinus avėjo be kojinių. Pusiau apkabinęs, stūmė pirmyn Chuaną Peinetą, tolindamas jį nuo medinio ir plytų pastato su skardiniu stogu, kur veikė jo užeiga ir kur jis gyveno vienas arba, kaip pats sakydavo, „su pasitaikiusia kekšele“.

– Kodėl mums neužėjus pas tave valandėlei atsipūsti, Vili? – pasiūlė jam Chuanas Peineta. – Labai jau esi paslaptingas, bičiuli, o ir aš esu pribaigtas kelionės.

– Eikime pasišnekėti toliau nuo čia, Chuanitai, – atsakė jam tyliu balsu Ruletero, apsižvalgydamas aplinkui. Ir mirksėdamas pridūrė: – Šita vieta pasidarė pavojinga. Ir ne tiktai man. Tau pačiam taip pat. Netrukus tau viską paaiškinsiu.

Tylus, šiek tiek susitraukęs ir nemenkai susirūpinęs, Vilis sukėlė Chuanui Peinetai dar daugiau nerimo nei iki tol ir privertė jį paėjėti kelis kvartalus negrįstomis gatvėmis pro vieno ar dviejų aukštų pastatus, paverstus nakvynės namais, visus pripildytus vargetų, basakojų ar su šlepetėmis, vyrų su marškiniais ir daugybės moterų su skaromis ant galvų, tokiomis, kokias ryšėjo kai kurių evangeliškųjų sektų išpažinėjai.

Chuanas pastebėjo, kad jo draugas šlubavo kaire koja, gal bus kur pargriuvęs?

– Įtariu, kad man reumatas ir kad nuo jo niekas nebepadės, – nelinksmai pajuokavo Ruletero. – Viena moteris netoliese, pusiau ragana, gydanti žolėmis, man daro voneles, bet iki šiol jokių rezultatų. Atrodo, ir mane prigriebė senolių skausmai, Chuanitai. Taigi, kaip tau nebepaklūsta atmintis, manęs pradėjo nebeklausyti kojos.

Kas nutiko Viliui? Tai nebe tas nuolat besišypsantis ir juokaujantis žmogus, kurį Chuanas pažinojo daugiau nei trisdešimt metų, kuriam viskas visada tiko ir kuris niekada neprarasdavo geros nuotaikos. Atrodė neramus, suirzęs ir išsigandęs. Chuanas matė, kaip Vilis, prieš įžengdamas į kurią nors iš priebėgų, pradžioje apsiuostydavo. Į kelias iš jų neužėjo nieko neaiškindamas Chuanui Peinetai.

– Man neramu matyti tave tokį, Vili, – pagaliau pasakė, kol jie vis dar ieškojo vietos prisėsti, kur galėtų ramiai pasišnekėti. – Kas, po velnių, tau darosi, brolau, kodėl esi toks įsibaiminęs, ko krūpčioji?

Užuot atsakęs, Vilis, labai rimtas, prisidėjo pirštą prie lūpų, rodydamas, kad užčiauptų snapą – neplepėtų. Dar ateis laikas pasišnekėti.

Galiausiai Vilis surado tai, ko ieškojo. Nors buvo dienos metas, bariuke degė prislopintos šviesos, viduj buvo pilna musių, pustuzinis stalų laisvi. Atsisėdo netoli durų ir Vilis užsakė gerai atšaldyto alaus, neabejotinai „Pilsen Kaljao“, ir du švarius bokalus.

– Ar pasakysi pagaliau, kas, po paraliais, tau darosi, Vili? Kurių velnių esi toks keistas, brolau?

Vilis įsmeigė į jį kupiną baimės didžiulių, gelsvų akių žvilgsnį.

– Čia užvirė kažką, kas man visai nepatinka, brolau, – atsakė, pritildydamas balsą ir įtariai apžvelgdamas aplinką, kuri Chuanui nebuvo pažįstama. Padarė ilgą pauzę prieš tęsdamas toliau. – Papasakosiu tau, nes man atrodo, kad tave irgi bus įvėlę į tą makalynę. Kalbu apie...

Bet nutilo, nes basakojis vyras, kuris juos aptarnavo, artinosi nešinas alumi ir stiklais. Pripildė juos su didele puta ir Vilis tęsė pasakojimą toliau, kai tiktai smuklininkas pasišalino prie mažučio baro:

– Kalbu apie nužudytąjį žurnalistą, tą, kuris tau, Chuanitai, taip nepatiko.

– Rolandą Garo? – Chuanas Peineta šoktelėjo nuo kėdės ir persižegnojo. – Galiu tau pasakyti vieną dalyką, Vili? Aš labai apsidžiaugiau, kai jį nužudė, ką jau čia tau meluosiu.

Nes, kaip tau žinoma, jis man sumovė gyvenimą. Bet dabar to gailiuosi. Žmogus neturi džiaugtis dėl kito žmogaus nelaimių, kad ir tokio niekšingo žmogaus kaip Garo. Nuėjau išpažinties ir kunigas man davė ausų. Daugiau nebejaučiu jam neapykantos. Dabar jau greičiau jį užjaučiu. Dievas tenai viršuje tikrai žinos, ką su juo daryti. Atrodo, jo mirtis buvo siaubinga.

Nutilo, nes atrodė, kad Vilis, Ruletero, jo visiškai nesiklauso. Kai pastebėjo, kad Chuanas Peineta nutilo, sugrįžo į tikrovę iš savo išsiblaškymo ar apmirimo, į kurį buvo pasinėręs.

– Skaitei, kad jį surado mirusį čionai, šitame kvartale, tiesa?

Chuanas Peineta linktelėjo.

– Labai netoli Felipės Pinglo paminklo, beveik pasiekus Penkių kampų sankryžą. Taip, taip. Bet kodėl manęs to klausi, Vili?

– Nes tai netiesa, – atsakė Ruletero, dar labiau pritildamas. – Jo nerado. Jį atvežė mašina, kuri galėjo būti tiktai policijos. Arba Valstybės saugumo. Jie vieninteliai išdrįsta įžengti į šitą kvartalą naktį. Ištraukė jo kūną iš mašinos, jau sumaitotą, ir paliko prie pat mano užeigos durų. Ar tau tai neatrodo keista, Chuanitai? Ar tau neatrodo pernelyg didelis sutapimas, kad jie išsirinko būtent šią vietą išmesti žurnalisto kūnui? Ar galima būtų sužinoti, su kokia intencija jie tai padarė?

– Ar esi tikras dėl to, ką man dabar pasakoji, Vili?

– Aš juos mačiau, – patvirtino draugas, nesmarkiai suduodamas kumščiu į stalą. – Į mano gatvę nakčia neužsuka mašinos, brolau. Visi deda į kelnes, kad bus užpulti. Tie,

kurie atvažiavo, galėjo būti tiktai farai arba saugumiečiai. Iš policijos arba iš Valstybės saugumo. Kai išgirdau motoro garsą, stebėjau juos pro langą. Ir mačiau viską savo akimis.

– Tai ne milijonierius, kuris dabar įkalintas, pasiuntė jo nužudyti, Vili? – nustebo buvęs skaitovas.

– Aš tau pasakoju tik tai, ką pats mačiau, – patvirtino Ruletero, nervingai barbendamas į stalo paviršių, nuo jo pakilo kelios musės. – Neturiu supratimo, kas jį nužudė. Vienintelis dalykas, kurį tikrai žinau: jo nenužudė Penkiuose kampuose, o atvežė jau mirusį mašina ir paliko kūną numestą prie pat mano užeigos. Ir galime tik numanyti, kokios buvo jų intencijos. Kas jį atvežė, galėjo būti tiktai farai arba iš Valstybės saugumo, dėl to esu visiškai tikras. Patruliai čia atsirado po dviejų ar trijų valandų. Ir ne aš jiems, žinoma, pranešiau. Vienintelis dalykas, kurį padariau, tai pro galines duris išlydėjau visus savo lankytojus, užgesinau šviesas, atsiguliau į lovytę ir apsimečiau miegantis. Ir tai, ką tau dabar pasakoju, – niekam to nesu sakęs. Juk pats supranti, kad yra dėl ko susirūpinti, tiesa, Chuanitai?

– Bet kodėl, brolau, – pabandė jį nuraminti Chuanas Peineta. – Kodėl tu turėtum rūpintis dėl to, kas visiškai su tavimi nesusiję?

– Kodėl, manai, jie pasirinko mano užeigos duris, kad išmestų kūną? Atsitiktinumas? Atsitiktinumai, brolau, negzistuoja. Viskas, kas nutinka, turi savo priežasčių, o juo labiau kai tai susiję su žmogžudyste.

– Tai tu manai, kad jie padarė tai tyčia, kad įveltų tave į žmogžudystę? Nebūk toks įtarus, Vili. Garantuotai paliko tenai be jokių užmačių, na, kaip būtų palikę bet kurioje kitoje vietoje.

– Palauk, kol pabaigsiu pasakoti visą istoriją, brolau, – atsakė Vilis, žvelgdamas tuo pačiu apsėstu žvilgsniu. – Mes dar tik pradedame. Galiu tave užtikrinti, kad tai, jog jie paliko jį čia, kažkaip susiję su manimi. Ir taip pat su tavimi, Chuanitai. Su tavimi, taip, kaip ir išgirdai. Maniau, kad suklydau, kai jie sulaikė tą kasyklų valdytoją, tą Enrikę Kardenasą, kaltindami, jog jis buvo intelektualusis nusikaltimo autorius, nes Garo jį šantažavo su visomis tomis Čosikos orgijos nuotraukomis. Bet, bet…

Nutilo ir metė ilgą žvilgsnį į Chuanitą, lyg būtų atėjęs į jo laidotuves ir dabar stebėjo jo lavoną. Ir šis sunerimo.

– Kas nutiko, Vili? – paklausė. – Kodėl staiga nutilai ir taip stebeilijiesi į mane?

– Nes atrodo, kad tas reikalas su tavimi susijęs labiau nei su manimi, brolau. Apgailestauju turėdamas pranešti tau šitą naujieną. Tačiau būtent taip ir yra. Su tavimi, o ne su manimi. Aš tik ėjau pro šalį, galima būtų pasakyti. Tik todėl, kad esu tavo draugas, ir nieko daugiau.

Chuanui Peinetai pasirodė, kad kėdė, ant kurios sėdėjo, pakilo į orą ir staiga nukrito ant grindų, perskaičiuodama visus jo kaulus. Jam ėmė skaudėti galvą, o šiurpas perėjo per visą stuburą. Ką visa tai galėtų reikšti? Jis nieko nesuprato. Ar bus pamiršęs ką nors svarbaus? Naršė po atmintį, nieko negalėdamas atrasti.

– Ką čia man dabar sakai, Vili? – sumurmėjo. – Su manimi?

– Todėl ir paskambinau tau vakar vakare ir todėl paprašiau, kad ateitum pasimatyti taip greitai, – šnabždėjo Vilis, smarkiai prisikišdamas prie draugo veido. – Tokių dalykų nevalia aptarinėti telefonu. Geriausia žinia yra ta, kad jie

net nežino, jog gyveni „Mogoljono“ viešbutyje. Ar tai nėra neįtikėtina? Taigi, kaip girdi: jie to nežino.

– Kas tokie? – balbatavo Chuanas Peineta. – Apie ką tokius tu dabar čia kalbi?

– Kas gi daugiau, Chuanitai, – nusišaipė Vilis. – Farai iš policijos arba Valstybės saugumo karininkai. Negali būti niekas daugiau, jau sakiau tau.

Jie pasirodė po trijų ar keturių dienų po to, kai ta paslaptinga mašina paliko sumaitotą Rolando Garo lavoną prie Vilio, Ruletero, užeigos durų. Apsirengę kaip civiliai, o plaukai kirpti vokiška maniera, vos tik išvydęs juos, Vilis iš karto susivokė, kad jie karininkai. Jie ištiesė paspausti rankas ir šypsojosi šiek tiek pritempta šypsena, kaip ir visi policininkai ir saugumo agentai, kai prisistato tarnyboje. Pakišo jam plastiku aptrauktus pažymėjimus, ant kurių Vilis pastebėjo antspaudus, Peru vėliavėles ir mažutėles, neįžiūrimas nuotraukas.

– Tai neoficialus vizitas, Vili, – pasakė vienas iš apsilankiusiųjų, atrodantis vyresnis. – Esu kapitonas Feliksas Maduenjesas. Aš neegzistuoju, čia tarp kitko. O tiksliau tariant, mes čia nesilankėme ir mūsų čia visai nėra. Juk esi protingas ir puikiai mane supranti, tiesa?

Vilis tiktai išspaudė šypseną, tuo pat metu nerimas dar labiau sukilo. Prasidėjo blogai. Ar jie atėjo ištraukti pinigų, ar ko nors daugiau?

– Panašu į visiškų nusmurgėlių užeigėlę, – pakomentavo antrasis, rodydamas į apsilaupiusias sienas, purvinus langų stiklus, voratinklius, kabančius nuo lubų, klibančius stalus ir purvo primindžiotas grindis. – Ir nepaisant viso to, Vili, mums puikai žinoma, kad šioje vietoje kiekvieną naktį lošiama iš milijonų solių.

– Na nepasakyčiau, kad tokiomis sumomis, – nusišypsojo Vilis labai santūriai. – Tačiau, sutinku, statymai neturi ribos, vienintelė sąlyga, kad žaidimas būtų švarus. Tokios šių namų taisyklės.

– Nenutaisyk tokio susirūpinusio veido, Vili, – pasakė tas, kuris prabilo pirmas. – Atėjome čia ne klausinėti apie tavo verslą ar tavo klientus, tuos vargšelius, kurie čia palieka viską, ką turi.

– Ir tai, ko neturi, taip pat, – pridūrė kitas.

– Atėjome pakalbėti apie tavo draugą Chuaną Peinetą.

– Iš tiesų, Vili, – paklausė vis labiau nustebęs ir išsigandęs buvęs skaitovas. Jis negalėjo patikėti savo ausimis, jam atrodė, kad Vilis netrukus balsu nusijuoks ir pasakys: „Aš pajuokavau, brolau, kad pažiūrėčiau, kaip tau paleidžia vidurius.“ – Jie žinojo mano vardą? Ir atėjo su tavim pasikalbėti apie mane?

– Taip, apie tą patį, – patvirtino vyresnysis, tas, kuris prisistatė kaip kapitonas Feliksas Maduenjesas. – Mums puikiai žinoma, kad esate labai artimi draugai, ar ne tiesa?

– Žinoma, kad jis mano draugas, – patvirtino Vilis. – Kai aš Kantagaljuje turėjau savo koliziejų, Chuanitas ateidavo deklamuoti eilių tarp folkloro muzikos pasirodymų. Ir darė tai puikiai. Buvo tikras artistas.

– Ir taip pat ateidavo tavęs tenai aplankyti, kartkartėmis kartu papietauti, ar ne tiesa? – patvirtino antrasis.

– Taip, kartas nuo karto vis užeina pas mane prisiminti senų laikų, – atsakė Vilis. – Tačiau jau labai seniai jo nebemačiau, net nežinau, kaip jam sekasi. Tikiuosi, kad jis dar nemirė.

– Mums reikia jo adreso ir telefono numerio, – pridūrė tas, kuris prakalbo pirmas, rūgščia veido išraiška. – Ar nepadarysi mums tokios paslaugos, Ruletero?

– Žinai, kas man pasirodė keisčiausia, Chuanitai? – pasakė Vilis, žvelgdamas į apdujusį senojo skaitovo veidą. – Kad tie Valstybės saugumo agentai, kurie žino tiek dalykų – kad esame draugai, kad kartais atvykdavai su manimi papietauti, neturėjo nė menkiausio supratimo, kad tu metų metus gyveni „Mogoljono" viešbutyje. Ar tau tai neatrodo neįtikėtina?

– Ne, man taip neatrodo, – atkepė Chuanas Peineta, sunkiai tardamas žodžius, lyg kažkas jam būtų užstrigę galugerkly. – Taigi, kas ten vyko toliau, Vili? Ir ką tu jiems atsakei?

– Nemanau, kad turėtų nuolatinę gyvenamąją vietą, apsistoja tai šen, tai ten, kur jį priglaudžia draugai, manau. Arba vienoje iš tų prieglaudų šalia vienuolynų. Ir, žinoma, labai nustebčiau, jeigu jis turėtų telefono numerį.

– Juk nebandai mūsų apmauti, Vili? – paklausė jaunesnysis agresyviu tonu, bet nepaliaudamas šypsotis. – Ar manai, kad esame visiški kvailiai, užeigėlės karaliau?

– Žinoma, ne, viršininke, – Vilis prisiekė sukryžiavęs pirštus kryžiumi. – Jeigu Chuanitas turėtų nuolatinį adresą, kaipmat jums jį duočiau, to dar betrūko. Bet abejoju, ar kada nors gyvenime jį turėjo. O telefoną juo labiau. Chuanas Peineta paskutinis vargeta, neturi nei kur miręs nugriūti, argi nežinojote? Jis kaip šuo be šeimininko. Kai nustojo dirbti „Trijuose juokdariuose", jo gyvenimas ėmė ristis žemyn. Jau kuris laikas jis balansuoja ant prarajos krašto. Ir jeigu jo dar nepalaidojo, tai jis gyvena iš kitų malonės. O be to, jis praranda atmintį ir kartais net nebežino, kas esantis.

– Vargšas Chuanas Peineta, – atsakė vyresnis iš jų dviejų, tiesdamas rankoje popierėlį. – Padaryk mums paslaugą,

Vili. Sužinok mums jo adresą ir paskambink šituo telefonu. Pasiteirauk kapitono Felikso Maduenjeso arba adjutanto Arniljos.

– Ir tegul tai lieka mūsų paslaptimi, Vili, – patarė jaunesnysis. – Tikimės, kad nesielgsi kaip kretinas ir nepulsi ieškoti savo draugo, kad įspėtum jį, vos tiktai mes išsinešdinsime.

– Per amžius niekados, – paneigė Vilis, trinktelėdamas kumščiu į stalą. – Aš visada kuo puikiausiai sutariau su valdžia.

– Žinoma, Vili, juk esi pavyzdingas pilietis ir visi tai žino, – atsakė adjutantas Arnilja, tiesdamas ranką. – Iki greitutėlio, bičiuli. Ir nepamiršk mums sužinoti draugo adresą. Kuo greičiau.

– Ir jie išėjo, – pridūrė Vilis. – Ir žinoma, aš bėgte pasileidau skambinti tau į „Mogoljono" viešbutį. Dabar jau tikriausiai supranti, kodėl negalėjau palikti jokios žinutės ir privalėjau tau viską papasakoti gyvai.

Senajam skaitovui rodėsi, kad viskas, kas su juo dabar vyksta, ne iš tikrųjų yra, kad visa tai košmaras ir kad jis bet kuriuo momentu turėtų nubusti ir pasijuokti iš išgąsčio dėl to, kas negalėjo nutikti ir niekada nenutiks. Bet jis buvo čia, su savo draugu Viliu ir šis žvelgė į jį susirūpinusiu veidu. Vyras nuo baro atėjo pas juos paklausti, gal jie norėtų užsisakyti kuprotės sevičės.

– Ar jinai šviežia? – paklausė Vilis.

– Ištraukta šį rytą Kaljao uoste, dar neseniai plaukiojo jūroje.

– Tuomet atnešk dvi kuprotės sevičes, gerai perkeptas. Ir dar vieną alaus, bet gerai, labai gerai atšaldyto.

– Nieko nesuprantu, Vili, – murmėjo Chuanas, kuomet smuklininkas pasišalino. – Kokiam reikalui tiems policijos žmonėms ar saugumiečiams prisireikė manęs.

Vilis ištiesė ranką ir suėmė už peties, spustelėdamas palaikymo ženklan.

– Neturiu nei menkiausio supratimo, brolau, – atsakė nusiminęs. – Bet visa tai man nekvepia niekuo geru. Įtariu, kad kažkas tave apskundė ar nori tave apkaltinti dėl kokio bjauraus reikalo. Ir ypač kad ateina tavęs ieškoti vos po kelių dienų nuo to, kai tie tipai paliko lavoną žurnalisto, sušikusio tau gyvenimą, prie pat mano užeigos durų. Visas pasaulis žino, kad tu jo nekentei ir kad metų metais siuntei laiškus, nukreiptus prieš jį, į laikraščius. Ar nematai ryšio, galinčio susieti visus tuos įvykius?

– Ką nori tuo pasakyti, Vili? Kad abu dalykai susiję? Bet visa tai neturi nei pradžios, nei pabaigos. Tai, ką man padarė tas bjaurybė Garo, nutiko prieš gerus dešimt ar dvylika metų. Galbūt ir ne tiek. Bet bent jau prieš penkerius tai tikrai.

– Aš tai žinau, Chuanitai, – atsakė Vilis, norėdamas jį nuraminti, bet viskas, ką jisai sakė, Chuanui tiktai dar labiau kėlė nerimą. – Policijos veiksmai dažnai neturi jokios logikos. Tiek tai tikrai yra aišku. Čia kažkas verdama labai bjauraus prieš tave patį. Neturiu supratimo, kas tai gali būti, bet tikrai žinau: jeigu tie tipai prisikas iki tavęs, tau tikrai nutiks kažkas blogo. Visa laimė, kad jie nežino, kur tu gyveni. Privalai išsinešdinti ir kuriam laikui pradingti, brolau.

– Išsinešdinti, Vili? – Chuanas paliko be žado. – Kur? Ir už kokius grašius? Juk net negalėčiau sau leisti dabar pat numirti, brolau. Tai kur galėčiau pradingti?

Vilis linktelėjo ir dar kartą broliškai patapšnojo jam per petį.

– Kad ir kaip norėčiau, aš negaliu tavęs, Chuanitai, priglobti. Mano užeigoje tave iš karto pričiuptų. Ieškok, galvok, gal kas nors tave galės priimti. Ir dar, jeigu surasi, kur pasislėpti, nesakyk man, kur slapstysies. Nenoriu to žinoti, kad ir vėl saugumiečiams ar bet kam kitam nereikėtų meluoti, jeigu ir vėl apie tave ims klausinėti.

Buvęs skaitovas spoksojo į savo draugą, neturėdamas ką pasakyti. Ar visa tai atsitiko jam? Ar jis tikrai nemiega? Ar visa tai atsitiko žmogui, kurio gyvenimas tėra egzistavimas apgailėtiname motelyje, kuris gauna juokingą pensiją, kuris yra priverstas valgyti Basakojų valgykloje, kad nemirtų badu. Ar gali būti dar blogiau? Ar gali jo, Chuano Peinetos, ieškoti policija ar Valstybės saugumas? Visa tai buvo taip absurdiška, taip nesąmoninga, kad net nežinojo, ką bedaryti.

– Aš neturiu nieko, ką turėčiau slėpti, Vili, – galiausiai pasakė. – Geriausia būtų, kad prisistatyčiau tiems tipams, kurie buvo pas tave, ir pats paklausčiau jų, kodėl manęs ieško, ko iš manęs nori. Juk visa tai gali būti tiesiog klaida, nesusipratimas. Ar tau taip neatrodo, brolau?

– Nepatarčiau tau, Chuanitai, būti tokiu durneliu, – atsakė Vilis, žvelgdamas liūdnai. – Jeigu jau jie tavęs ieško, tai gali būti tau pavojinga. Netgi jeigu tai ir klaida ar nesusipratimas, ar tai atsitiktų man, ar tau, ar bet kuriam kitam, kuris nėra stambus šulas, visas tas reikalas gali baigtis labai liūdnai. Bet galiausiai tu pats geriau žinai, ką nori daryti. Aš tau visa tai papasakojau, nes tave branginu, nes esi vienas iš mano senųjų draugų, o jų man jau nebedaug beliko. Net manau, kad esi paskutinysis. Ir man nepatiktų, jeigu

tave įveltų į ką nors bjauraus, o galbūt netgi pradangintų tave. Pats puikiai žinai, kad čia žmonės pradingsta ir nieko nenutinka, nes viskuo apkaltinami teroristai. Pats žinokis, brolau. Vienintelis dalykas, ko tavęs prašau, kad ištiestum man ranką ir nesakytum jiems, jog tau paskambinau ir viską papasakojau.

– Žinoma, ne, Vili, – atsakė Chuanas Peineta. – Nė neįsivaizduoji, koks esu tau dėkingas, kad man paskambinai ir pranešei. Aišku, niekada neįduočiau tavęs ir nepapasakočiau, jog tu mane perspėjai. Jeigu manęs klaustų, pasakysiu, kad jau daugybę laiko tavęs nemačiau.

– Būtent taip, – pritarė Vilis, Ruletero. – O kadangi reikalai taip susiklostė, tai bus geriau, jeigu mes kurį laiką ir nesimatysime. Ką manai?

– Aišku, taip, – patvirtino Chuanas nerimo perkreiptu veidu. – Esi visiškai teisus, brolau.

XVIII

Ilgiausia inžinieriaus Enrikės Kardenaso naktis

Kai akys priprato prie tamsos patalpoje, pilnoje žmonių, pamatė ant pripaišytos sienos užrašą kreida didžiulėmis raidėmis:

Ir kai laukiau gėrio,
Atėjo blogis;
Kai laukiau šviesos, atėjo
Tamsa.

Ar tai buvo citata iš Biblijos? Jį buvo visiškai apėmęs siaubas, bet vis tiek negalėjo nejausti smarvės, smelkiančios celę, keliančios jam svaigulį – dvokė daug kuo, bet labiausiai ekskrementais, prakaitu ir šlapimu – ir visur knibždėte knibždėjo vyrų, kai kurie pusnuogiai, kiti susėdę ant pliko cemento suolo, o dar kiti parimę ar atsigulę ant grindų. Nė vienas iš jų nekalbino Kikės, bet jis nujautė, kad dešimtys supančių šešėlių įsmeigė akis į jį, ką tik atvykusį į šitą rūsį, kalėjimą ar kankinimų kamerą, kad ir kas tai būtų. Galvojo, kad išgyvena nesuvokiamą košmarą, tai negalėjo nutikti jam, visa yra siaubingas nesusipratimas, bet nebebuvo laiko išsiaiškinti. Jis tikriausiai mirs arba, dar blogiau, praleis

likusį savo gyvenimą šitame knibždėlyne. Akys buvo kupinos ašarų, jautė begalinį liūdesį, apėmė visiška neviltis. Ir visa tai išgyvendamas pastebėjo, kad viena iš tų figūrų be veido, nuoga virš juosmens, pasislinko prie jo kojų, pasikėlė ir prikišusi veidą sušnabždėjo: „Nori, kad tau pačiulpčiau? Penki soliai.“ Jautė, kad tamsoje to subjekto ranka grabalioja jam tarpkojį.

– Paleiskite, paleiskite mane, kas jums darosi! – sušuko, atsitraukdamas ir stumdamas to grėsmingo tipo ranką.

Aplinkui staiga kilo sujudimas, kūnai sukrutėjo ir beveik akimirksniu nusiramino.

– Tuo blogiau tau, baltutėli, – atsakė visai šalia jo balsas, persunktas aplinkui tvyrančio kvapo. – Jeigu nepatinka, kai tau čiulpia, pačiam patiks čiulpti. Atsiklaupk man tarp kojų, praverk burną ir pradėk. Man dabar visai nestovi, bet akimirksniu sukietės, jeigu tik meiliai pačiulpsi.

Kliūdamas už ant grindų gulinčių kūnų, traukė link durų. Beviltiškai trankė jas kumščiais ir šaukė: „Sargyba, sargyba!“ Už nugaros girdėjo pajuokiančius balsus. Niekas nepajudėjo iš vietos ir nė vienas sargybinis neatėjo jam į pagalbą.

Tą akimirką pajuto prie jo prisispaudžiant didžiulį ir stiprų kūną, kuris užtikrintai jį apkabino per juosmenį ir sušnabždėjo į ausį: „Neišsigąsk, baltutėli, aš tave saugosiu.“ Jautė, kaip to subjekto tirštas kvapas degina jam veidą.

– Neturiu pinigų, – sumurmėjo, – sulaikydami jie iš manęs paėmė piniginę.

Keisčiausia buvo, kad subjektas, apkabinęs jį per juosmenį, kėlė jam šiokį tokį pasitikėjimą ir mažino jį smaugiančią baimę. „Nesvarbu, sumokėsi vėliau, tu man keli pasitikėji-

mą, baltutėli. Aš tau suteiksiu kreditą." Kikė jautė, kaip jam virpa kojos, ir buvo įsitikinęs, kad jeigu tas tipas jį paleistų, susmuktų ant grindų kaip maišas bulvių. „Eikš, atsisėskime tenai", – pasakė jam į ausį stiprusis jį laikantis vyras. Kikė jautė, kaip pamažu yra stumiamas, ir judėjo tamsoje, jausdamas, kaip jo kojos kliudo ant grindų išsitiesusius kūnus, kai kuriuos knarkiančius, kai kuriuos nesuprantamai murmuliuojančius. Jis vis sau kartojo kaip mantrą, kad viso to nevyksta, priekaištaudamas Dievui, už ką taip jį baudžia, pats savęs klausdamas, kas nutiko pasauliui, kad jį, darbštų, iš geros šeimos, gerbiamą ir sėkmės lydimą žmogų, laiko čia, nesuvokiamoje policijos skylėje tarp nusikaltėlių, degeneratų ir pamišėlių. Atsitrenkus į sienos suolą, stiprusis jį laikantis vyras sausai davė įsakymą ir iš karto atsirado vietos atsisėsti ant to sieninio suolo. Greičiausiai jis buvo šitos vietos galva, nes visi jam iš karto pakluso. Stiprusis vyras padėjo jam atsisėsti ir pats atsisėdo šalia, labai arti, tebelaikydamas apkabinęs per juosmenį. Kikė jautė šalia savo kūno jo kūną ir suvokė, kad jis labai stiprus. Jį apėmęs siaubas pamažu ėmė malšti. „Gerai, esu jums dėkingas, – vos girdimai sušnabždėjo. – Prašau padėti man apsiginti nuo tų tipų. Vėliau jums sumokėsiu, kiek paprašysite."

Trumpa pauzė, o paskui Kikė pajuto, kaip stiprus vyras prikišo veidą, jam rodėsi, kad jo kvapas skverbėsi pro nosį ir burną temdydamas sąmonę, ir išgirdo jį sakantį labai ramiai, lyg šnabždant: „Tau pasisekė, baltutėli, kad aš užbėgau jiems už akių. Jeigu tave būtų pačiupę juodukai ir nusitempę į savo kampą, jie tau būtų nutraukę kelnes, šiek tiek vazelinu ištrynę subinę ir savo smagumui būtų prie jos išsirikiavę eile, laukdami, kol tave turės. Ir tai dar nebūtų

blogiausia, jeigu kuris nors iš jų neužkrėstų AIDS. Bet tu nesijaudink. Kol aš tave saugau, niekas tavęs nepalies. Aš čia esu autoritetas, baltutėli."

Šoktelėjus širdžiai Kikė pajuto, kad viena iš stipraus vyro rankų atsitraukė jam nuo juosmens, tačiau ne tam, kad suteiktų jam daugiau patogumo, o tam, kad suimtų jį už dešinės rankos ir pritrauktų prie savo klyno. Su siaubu suvokė, kad jis neužsegtas ir kad jo pirštai palietė sukietėjusį kaip akmenį organą. Pabandė išsilaisvinti, bet stiprus vyras jį sulaikė, stipriai, pritėkšdamas, padėdamas visu savo kūno svoriu prie sienos. Dabar jau jo balsas buvo pasikeitęs, jis kalbėjo grasindamas: „Smaukyk, baltutėli. Nenoriu tau padaryti nieko blogo, bet jeigu man nepaklusi, taip ir padarysiu. Aš tave saugosiu, pažadu tau. O dabar pasmaukyk, man jau nebedaug betrūksta." Pasibjaurėjęs, išsigandęs, drebėdamas Kikė pakluso. Po kelių sekundžių pajuto, kad stiprus vyras ejakuliavo. Jo ranka ir greičiausiai kelnės taip pat išsitepė sėkla. Kažkuriuo momentu ėmė verkti. Ašaros riedėjo jam skruostais, jautė siaubingą gėdą bei pasibjaurėjimą pačiu savimi. „Atleisk, atleisk, kad esu toks bailys", – galvojo ir nei pats nežinojo, kieno atleidimo prašo. Nes jau nebetikėjo Dievu nei kuo kitu, gal nebent velniu. Bet kas kita būtų geriau nei tai, kas dabar jam atsitiko, geriau būtų jį nužudę, geriau pačiam buvo nusižudyti.

Užmerkė akis ir pabandė užmigti, bet buvo pernelyg įsitempęs ir išsigandęs, kad nugrimztų į miegą. Pabandė nusiraminti. Tai turėjo būti klaida, nesusipratimas. Jis, Enrikė Kardenasas, negalėjo būti prilygintas beveidei faunai kišenvagių, plėšikų, slunkių, iškrypėlių, persmelkusių tą dvokiančią degeneratų ir monstrų skylę. Jis buvo pernelyg

gerai žinomas ir svarbus, kad su juo būtų taip elgiamasi. Marisa jau bus paskambinusi Liusijanui ir abu kartu jie jau bus pranešę visiems įtakingiems draugams, ir ne tiktai Peru, jo kasyklos verslo partneriams, institucijoms, kurioms priklausė, jau bus pažadinę ministrus, deputatus, teisėjus, Daktarą, prezidentą Fudžimorį, pateikę palaikymo priemones. Taip, būtent taip. Šią naktį ir dieną ant kojų bus sukelta daugybė žmonių, domėsis jo byla, imsis reikiamų veiksmų. Ir jie ateis jo iš čia ištraukti ir atsiprašyti. Ir jis jiems atleis. Priims atsiprašymą, atleis ir užmirš. Bet širdyje ir galvoje niekada neatleis padugnei, privertusiai pereiti per tuos pragaro ratus, išgyventi pasibjaurėtinas dienas ir naktis tarp pasibaisėtinų žmonių, kurie jį įžeidė, pažemino ir sugniuždė, privertė patirti didžiausią gyvenimo siaubą ir pačią siaubingiausią savo gyvenimo gėdą. Juto lipnų delną, į kurį nuleido tas kalės vaikas, sėdintis šalia jo, atrodo, buvo užmigęs, bet jis neišdrįso išsitraukti nosinės sėklai nusivalyti, baimindamasis, kad tas tipas nubus ir pareikalaus ko nors dar baisesnio nei masturbacija. Juto neatšaukiamą keršto troškimą, kad Daktaras ir Fudžimoris sumokėtų už siaubo naktį. Nes už viso to stovėjo jie, žinoma, būtent jie ir įsakė jį įkalinti.

Ir apie tai mąstydamas pastebėjo vieninteliame celės langelyje šviesos spindulėlį. Aušo? Visoje toje sumaištyje nušvitęs purvinas pilkšvos šviesos ruožas jį padrąsino, sumažino jo neviltį. Jam niežtėjo galvą ir pagalvojo, kad šios vietos utėlės jau įsikūrė ant jo. Vos išėjęs privalės nusiskusti, o nuskustą kiaušą išsitrins alkoholiu, buvo girdėjęs, kad būtent taip kalėjimo vienutėse nuo utėlių vaduojamasi. Ar galėjo tai vykti iš tikrųjų? Jautė, kad visi jo raumenys atsileidžia.

„Aš nemiegosiu“, – pagalvojo dar prieš prarasdamas sąmonę. „Prarandu sąmonę.“ Užsnūdęs ar nualpęs, susapnavo košmarą, kurio vėliau negalėjo tiksliai prisiminti, tiktai tiek, kad aplinkui jį buvo juoda naktis, prieblandos pasaulis, jo pėdos panardintos į želatinos konsistencijos purvą, o nematomi vabzdžiai gėlė jam kulkšnis, kaip vienoje tų ekskursijų į Amazonę, kai buvo studentas, kur uodai, perlipę jo batų odą, nusėjo jo kulkšnis žaizdomis. Juto sėklos kvapą ir jį ėmė pykinti, bet niekaip negalėjo išsivemti.

Kai atmerkė akis, pro ilgos kameros grotuotą langą sklido šviesa ir jam pasirodė, kad žiūri impresionistinį filmą, nes dvi dešimtys vyrų, senų ir jaunų, knibždėjo patalpoje kaip žmonių karikatūros. Plaukuoti, randuoti, tatuiruoti, kai kurie pusnuogiai ir basi, kiti su paplūdimio apavu, atsigulę ant grindų ar parimę ant cementinio suolo prie sienos, miegantys pravira burna, šlubi, bedančiai, čiabuviai išsigandę žvalgėsi aplinkui, suglamžytais rūbais ir be batų, su nudriskusiais kombinezonais. Stiprus vyras, kuris masturbavosi jo padedamas, jau nebesėdėjo šalia jo. Kuris iš šitų bedalių būsiąs jis? Pastebėjo, kad niekas į jį nežiūri, nekreipia nė menkiausio dėmesio. Jam skaudėjo viską iki kaulų dėl nepatogios pozos. Buvo beviltiškai ištroškęs, o liežuvis kaip švitrinis popierius, šveičiantis dantenas. Pagalvojo, kad nuo puodelio arbatos arba kavos pasijustų daug geriau. Ar jeigu galėtų išsimaudyti! Kas dabar bus su juo?

Jį sulaikydami atėmė ne tiktai piniginę ir laikrodį. Taip pat ir sutuoktuvių žiedą. Kelinta galėtų būti valanda? Kelias valandas praleido šitoje irštvoje? Kiek laiko dar bus čia? Galvojo, kad neištvers dar vienos nakties šitoje vietoje, neapsaugotas nuo bet kokių šitų degeneratų išpuolių. Pradžio-

je, pirmas dvi dienas, kol buvo apklausiamas, laikė vienutėje su viena kėde. Daužys galvą į sieną, kol atsivers žaizdos ir nukraujuos. Padarys visam tam galą – nusižudys. Ir taip galvodamas pajuto, kad jį žadina, judina už rankos. Jis ir vėl buvo arba užmigęs, arba nualpęs.

Pamatė senolį su tokia susivėlusia barzda, kad panašus buvo į girių nykštuką. Išgirdo jį šnekantį labai suvelta ispanų kalba. „Jus kviečia, donai". Ir rodė į duris.

Reikėjo daug jėgų atsistoti, o dar daugiau žengti žingsnį, bandant neužminti ant grindų išsipleikusių kūnų, pastojančių jam kelią. Durys buvo uždarytos, bet vos kumščiu jas padaužė, džergždamos atsidarė. Išvydo sargybinio, ginkluoto šautuvu ir su šalmu, veidą.

– Inžinierius Enrikė Kardenasas? – paklausė sargybinis.

– Taip, tai aš.

– Susirinkite savo daiktus ir eikite paskui mane, – pasakė sargybinis.

– Ką turite galvoje sakydamas „daiktus"? – paklausė.

– Na, savo bagažą.

– Savo bagažą nešioju ant savęs.

– Gerai.

Prisiversdamas iš paskutiniųjų lipo laiptais, neprisiminė, kad būtų jais leidęsis naktį prieš patekdamas į kamerą. Kelis kartus buvo priverstas sustoti ir paskutinius dešimt ar penkiolika laiptelių laikėsi už sienos. Laiptų pabaigoje buvo dar vienos durys, o už jų koridorius, kur matė kelis rūkančius ir besišnekučiuojančius sargybinius. Jautė tokį didžiulį nuovargį, kad eidamas negalėjo pakelti kojų, tiesiog vilko jas. Širdis labai stipriai plakė ir juto svaigulį. „Turiu laikytis, negaliu dar kartą nualpti."

Galiausiai atsidarė dar vienos durys ir pro jas pasklido saulėtos dienos šviesa. Pro miglą akyse atskyrė Marisos, tokios gražios, siluetą ir Liusijaną, tokį pat elegantišką kaip visada, pabandė jiems nusišypsoti, bet kojos jo nebeklausė, o protas apsitraukė juoduma. „Jis nualpo, – dar išgirdo sakant. – Kuo greičiau iškvieskite seselę.“

XIX

Skiedrelė ir valdžia

Skiedrelė žinojo, kad tai gali nutikti. Bet niekada neįsivaizdavo, kad nutiks būtent taip, o ypač kam taip nutiks. Nuo to karto, kai paskelbė, jog jos šefas, Rolandas Garo, *Atvirai* direktorius, buvo nužudytas greičiausiai užsakius kasyklų valdytojui Enrikei Kardenasui, kurio nuotraukas iš orgijos su prostitutėmis išspausdino jos žurnalas, ji buvo pačiame įvykių centre: nuotraukos, radijo, spaudos ir televizijos interviu bei nesibaigiančios apklausos policijoje su pačiu prokuroru ir ikiteisminiu teisėju. Dėl savo apsukrumo ir pareiškimo sukeltos viešumo kampanijos šiuo metu bent jautėsi saugi. Visuose interviu iki užkimimo vis kartojo: „Jeigu mane partrenks mašina ar koks girtuoklis ištaškys man galvą ant šaligatvio, jūs tikrai žinosite, ką galima dėl to kaltinti: žmogų, kuris sumokėjo už žmogžudystę sikarijui, taip žiauriai nužudžiusiam mano viršininką, mokytoją bei draugą Rolandą Garo."

Ar jos gyvenimas iš tiesų dabar buvo saugus dėl pasiekto viešumo? Bent jau šiuo metu neabejotinai taip. Tačiau tai netrukdė naktimis, įslinkus į lovą savo mažučiuose namučiuose Leitenanto Aransibijos gatvėje, Penkių kampų sankryžoje, staiga būti užkluptai siaubo priepuolių, kurie

perliedavo stuburą stingdančiu šalčiu. Kiek dar laiko jinai jausis saugi dėl savo pačios pareiškimų? Kai spauda nustos ja domėtis, ir vėl prasidės pavojus. O ypač dabar, kai inžinierius Enrikė Kardenasas, sulaikytas ir per kelias dienas apklaustas, buvo teisėjo paleistas lygtinai, įsakius neišvykti iš šalies.

Šį kartą mašina atvažiavo ne naktį, o paryčiui. Jau bolavo menkutė brėkšma mažame miegamojo langelyje, kai Skiedrelė nubudo išgirdusi staigiai stabdomą mašiną gatvėje, skersgatvyje priešais jos namus. Ir vos po kelių akimirkų pabeldė į duris. Už jų buvo trys vyrai, visi trys apsirengę kaip civiliai.

– Privalote eiti su mumis, senjorita Legizamona, – pasakė vyriausias iš jų, augalotas mulatas auksiniu dantimi, apsivyniojęs šaliką ir odiniu paltu, kalbėjo kyštelėdamas rausvą liežuvio galiuką, kaip driežas.

– Kur? – pasiteiravo jinai.

– Pakeliui pamatysite, – atsakė vyras, šypsodamasis, tuo turėjo ją nuraminti. – Nesijaudinkite. Jūsų laukia kai kas labai svarbus. Manau, esate pernelyg protinga, kad atmestumėte šitą pasiūlymą, ar aš klystu? Jeigu reikia laiko nusiprausti ir šiek tiek apsitvarkyti, nekils jokių problemų. Mes čia jūsų palauksime.

Nusiprausė veidą, išsivalė dantis ir paskubomis apsirengė. Darbo kelnės, sandalai, melsva palaidinė ir amžina jos rankinė su visais popieriais bei rašikliais. Ar tai bus svarbus apsilankymas? Žinoma, čia kažkokie spąstai. Savo mobiliajame parašė: „Trys vyrai atvažiavo pas mane. Nežinau, kur mane vežasi. Draugai žurnalistai, būkite budrūs, nes man gali nutikti bet koks dalykas.“ Bandė susivaldyti ir nepa-

rodyti, kad bijo. Kažkas jai šnabždėjo, kad atėjo vienas iš tų kertinių momentų, kurie arba pakeičia gyvenimą, arba tiesiog pribaigia. Ar jinai gerai padarė nutarusi pateikti tą skundą, ar pati sau užsinėrė kilpą ant kaklo? Dabar štai ir sužinosi, Skiedrele. „Nebijau mirties“, – pasakė pati sau virpėdama nuo galvos iki kojų. Baiminosi, kad ją įkalins. Ar kankins? Prisiminė, kažkur bus skaičiusi, kad kažkokiems karininkams susimokius prieš Fudžimorį Daktaras įsakė jiems suleisti AIDS virusą. Jautė, kaip keli šlapimo lašeliai sudrėkino kelnaites.

Su mašina važiavo ne į Limos centrą, pasuko į Italijos prospektą, nusileido Uantos gatve iki Grau prospekto, o paskui, jos nuostabai, per visą Panamerikaną, link paplūdimio. Ir vos tiktai ėmė važiuoti Pietų greitkeliu, vienas iš vyrų, tarp kurių jinai sėdėjo, išsitraukė drobinį maišą ir liepė jį užsimauti ant galvos. Padėjo jai kuo švelniausiai užsimaukšlinti tą maišą. Jai neuždėjo antrankių nei rankų nesurišo už nugaros. Maišas buvo švelnus, negraužė veido, jautė švelnumą, beveik glamonę. Bet viskas aplinkui buvo juoda. Jai pasirodė, kad jie daugybę kartų pasuko; galiausiai pasigirdo balsai, o dar po gerokos valandėlės mašina sustojo. Jai padėjo išlipti, prilaikydami už abiejų rankų, padėjo užlipti laiptais ir pereiti tai, kas panėšėjo į ilgą koridorių. Pastebėjo, kad su ja buvo elgiamasi pagarbiai, stengiantis, kad nesukluptų ar neužsigautų. Galiausiai išgirdo atsidarant ir užsidarant duris.

– Dabar jau gali nusimesti tą maišą nuo galvos, – išgirdo vyro balsą.

Taip ir padarė, o priešais ją esąs žmogus iš tiesų ir buvo tas, kas atrodė būsiąs iš balso. Jis, tas pats. Jos nuostaba

buvo tokia didelė, kad dabar keliai drebėjo dar labiau nei anksčiau. Ar iš tiesų tai jis? Stipriai sukando dantis, kad iš baimės neimtų kalenti. Buvo kambaryje be langų, su uždegtomis šviesomis, daugybe rėkiančių spalvų paveikslų ant sienų, kėdės ir sofos, staliukai, puošti miniatiūromis, didžiulis storas kilimas, slopinantis žingsnius. Netoliese girdėjosi audrotos jūros mūša. Ar tai ir yra garsioji Arikos paplūdimio slėptuvė? Skiedrelė negalėjo atsipeikėti nuo apstulbimo. Tai jis, be menkiausios abejonės, ir jis stebėjo ją suintriguotas, visiškai nesislėpdamas tyrinėjo taip, lyg jinai būtų ne gyvas žmogus, o koks nors objektas ir gyvūnėlis. Pilkšvų, pavandenijusių, šiek tiek iššokusių akių žvilgsnis, skleidžiantis stiklinį spitrėjimąsi, klaidžiojo po ją visą. Jinai buvo jį mačiusi šimtuose nuotraukų, bet dabar atrodė smarkiai kitoks: senesnis, greičiau žemas nei aukštas, imantys retėti ir neslepiantys kiaušo kontūrų plaukai, papūsti skruostai, praverta burna su ryžto ar nepasitenkinimo išraiška, kūnas su aiškiais krūtinės ir pilvo iškilumais. Taigi jisai ir buvo Peru šeimininkas bei ponas. Nebuvo apsirengęs kaip kariškis, o kaip civilis, rudomis kelnėmis, mokasinais be kojinių, geltonais, šiek tiek susiglamžiusiais marškiniais, spaustais žvaigždutėmis. Rankoje laikė kavos puodelį, kurį kartas nuo karto pakeldavo prie burnos ir nugerdavo gurkšnį, neatitraukdamas akių, tęsdamas savo kruopščiausią akivaizdžią apžiūrą.

– Chulieta Legizamona, – staiga sumurmėjo prikimusiu balsu, lyg visai neseniai būtų pasveikęs nuo slogos arba atvirkščiai – netrukus turėtų ją susigriebti. – Garsioji Skiedrelė, apie kurią man tiek pasakojo Garo. Visada tiktai gerai, priešingai nei apie kitus.

Ranka parodė į stalą, nukrautą puodeliais, stiklinėmis, sulčių ąsočiais ir kavinukais.

– Vaisių sulčių, kavos, skrudintos duonos su džemu? – sausai pridūrė. – Tokie mano pusryčiai. Bet jeigu nori ko nors kito, pavyzdžiui, kiaušinienės, tau tučtuojau pagamins. Tu mano viešnia ir jauskis kaip namie, Skiedrele.

Jinai nieko neatsakė, jau buvo šiek tiek nusiraminusi ir dabar laukė, vis dar sunerimusi, kad pagaliau garsusis Daktaras pasakys, ko ją čia atvežė. Bet jis ir toliau gėrė kavą, kramsnojo skrudintą duoną su džemu taip, lyg jos čia nė nebūtų. Taigi, tai buvo ta garsioji slėptuvė, bunkeris, pastatytas viename iš pietinių paplūdimių. Anot gandų, čia buvo keliamos didžiulės orgijos.

Ką jinai žinojo apie jį? Ne ką daugiau nei likusieji perujiečiai, kaip ir visi. Kad jis buvo kadetas ir šešėlinis Kariuomenės karininkas iki 1968-ųjų metų spalio trečiosios generolo Velasko Alvarado karinio perversmo, o po jo tapo generolo Merkado Charino adjutantu ir valdančiosios vyriausybės faktiškuoju užsienio reikalų vadovu. Tas pačias pareigas ėjo, kai Kariuomenė atskleidė, jog šnipinėjo ir perdavinėjo karines paslaptis CŽV. Velasko režimo, besididžiuojančio tuo, kad buvo socialistinis, santykiai su SSRS, pagrindine ginklų tiekėja Peru, pasidarė įtempti. Jį, tuo metu artilerijos kapitoną, sulaikė, teisė, nuteisė, pašalino iš Kariuomenės ir įkalino kariniame kalėjime. Atlikdamas bausmę, studijavo teisę ir gavo teisininko diplomą. Būtent tuo gyvenimo tarpu jį ir pakrikštijo Daktaru. Išėjęs iš kalėjimo paskelbus amnestiją, įgijo tam tikrą šlovę kaip narkotrafikantų advokatas, sugebėdavo juos ištraukti iš kalėjimo arba pasiekti, kad sumažintų bausmę, papirkdamas teisėjus bei prokurorus

arba jiems grasindamas. Buvo šnekama, kad jis buvo Pablo Eskobaro, Kolumbijos narkotikų karaliaus, žmogus Peru. Atrodo, pažino teisinio pasaulio požemius kaip savo paties delną ir sugebėjo išpešti sau ir savo klientams naudos iš korumpuotos ir betvarkės teisėsaugos.

Bet anot visuotinai sklandančių kalbų, jo tikroji sėkmės valanda išmušė, kai 1990-ais metais rinkimus laimėjo inžinierius Albertas Fudžimoris. Tarp pirmojo ir antrojo tų rinkimų turų Tiriančiosios tarnybos atkapstė, kad Fudžimoris ne perujietis, o japonas. Jo šeima atvyko į Peru kaip imigrantai. Norėdami užtikrinti savo palikuonių ateitį, kaip kad elgėsi daugybė azijiečių šeimų, padirbo (ar nusipirko) gimimo liudijimą, jame jo gimimą įrašė nacionalinę Nepriklausomybės dieną, liepos 28-ąją. Taip pat pakrikštijo, patvirtindami perujiečių kilmę. Kuomet ta naujiena pasklido spaudoje tarp dviejų rinkimų turų, o tai nutiko žaibiškai, nes Karo komisija pagarsino savo atradimą, Fudžimoris pasibaisėjo. Tai, kad jis yra japonas, be išlygų atmetė jo kandidatūrą, konstitucija šiuo atžvilgiu buvo vienareikšmiška. Atrodo, būtent tuo laikotarpiu užsimezgė kontaktas tarp nusikaltėlių Daktaro ir užspeisto kandidato. Daktaras veikė žaibiškai ir genialiai. Per kelias dienas pradingo visi falsifikacijos įrodymai, o Karo komisijos vadovai, atradę tuos įrodymus, buvo arba nušalinti, arba įgąsdinti, kad nutiltų ar sunaikintų juos. Ir įkalčiai niekada neišvydo dienos šviesos. Krikšto registrų knygos įrašai paslaptingai buvo išplėšti iš parapijos knygos ir pradingo visiems laikams. Nuo tos dienos Daktaras tapo dešiniąja Fudžimorio ranka kaip Saugumo tarnybos vadovas, jis buvo įtariamas baisiausių machinacijų, nelegalios prekybos, vagysčių ir politinių

nusikaltimų, vykusių Peru per pastaruosius beveik dešimtį metų, organizavimu. Buvo kalbama, kad jo ir Fudžimorio užsienio kapitalas protu nesuvokiamas. Ko prireikė šitam demonui iš paskalų žurnalistės, mažareikšmio žurnalo redaktorės, kuri, be viso kito, dar ir prarado savo šefą.

– Sultys ir kava tiks kuo puikiausiai, daktare, – pratarė Skiedrelė beveik be balso. Jinai buvo nebe išsigandusi, o tiesiog suakmenėjusi. Kam jis bus čia ją atvežęs? Kodėl jinai sėdi prieš galingiausią ir paslaptingiausią visoje Peru žmogų? Kodėl Saugumo tarnybos viršininkas su ja elgiasi taip laisvai ir pasakoja apie Rolandą Garo, lyg abu jie būtų buvę tos pačios ankšties žirniai? Jos šefas niekada net nebuvo užsiminęs, kad yra pažįstamas su panašiu personažu. Nors kartais apie jį kalbėdavo su neslepiamu susižavėjimu. „Fudžimoris galbūt ir yra prezidentas, bet iš tiesų valdo, priima ir panaikina įstatymus būtent Daktaras." Ar tai reiškė, kad jie buvo pažįstami? Ir kodėl Rolandas apie tai niekada nebuvo užsiminęs?

– Aš dar nebuvau atsigulęs, Skiedrele, – pasakė jis nusižiovaudamas ir jinai suprato, kad Daktaro akys įdubusios ir paraudusios nuo nemigos. – Pernelyg daug darbų. Tiktai naktimis galiu susikaupti ties svarbiais reikalais, tada manęs nepertraukia dėl įvairaus plauko kvailysčių.

Nutilo ir nužvelgė nuo galvos iki kojų, lėtai, vėl skrosdamas žvilgsniu, lyg būtų norėjęs sužinoti pačias slapčiausias jos atmintyje bei širdyje saugomas paslaptis.

– Ar žinai, kodėl į tave taip žiūriu, Skiedrele? – paklausė Daktaras, lyg nuspėdamas jos mintis. Kalbėjo su akcentu, kuris vos akimirkai, bet vis tiek jį išduodavo esant iš Arekipos. Dabar maloniai šypsojosi, bandydamas ją

nuraminti. – Nes man tiesiog sunku patikėti, kad būdama tokia maža turi tokius didelius kiaušus. Atsiprašau, norėjau pasakyti, tokias dideles kiaušides. Ir taip pat atsiprašau už keiksmažodžius.

Visa tai pabaigė vos nusijuokdamas, dėl to veidas susiraukšlėjo, bet jinai atsakydama nenusijuokė. Įsmeigė savo dideles nejudrias akis į tą galingąjį personažą ir nepadėkojo už netikėtą komplimentą, kurį ką tik pasakė. Jinai vis prisiminė: „Jis yra pats turtingiausias Peru žmogus ir kai siunčia ką nužudyti, jam nesuvirpa nei balsas, nei ranka“, – kažkada jai bus pasakęs Rolandas Garo.

– Apkaltinti inžinierių Enrikę Kardenasą žmogžudyste! – sušuko jis, pamažu mėgaudamasis tuo, ką pasakė, tokiu tonu, kuris rodė pagarbą ir susižavėjimą ja. – Juk žinai, kad jis vienas galingiausių Peru žmonių, ar ne, Skiedrele? Ir kad už visą tavo jam padarytą blogį galėtų pradanginti tave greičiau nei spėtum mirktelėti?

– Taip padariau, kad nenužudytų ir manęs, kaip nusiuntė nužudyti Rolando Garo, – atsakė jinai, kalbėdama lėtai, kad nevirpėtų balsas. – O po mano pareiškimo jau nebūtų galėjęs padaryti nieko, nes mano mirtis būtų kaip jo parašas po ja.

– Suprantu, suprantu, – atsakė atsigerdamas dar gurkšnį ir ištiesdamas jai kavos, kurią ką tiktai įpylė ir jai, juodos kavos su šlakeliu grietinėlės. – Labai gerai žinai, ką darai, ir tau netrūksta nei drąsos, nei įžūlumo, Skiedrele. Šį kartą suklydai, bet tai visai nesvarbu. Ar papasakoti tai, kas tave nustebins? Aš tave jau kuris laikas stebiu ir esi būtent tokia, kokią tave ir įsivaizduoju. Ir netgi dar geresnė. Ar žinai, kodėl aš tave išsikviečiau?

– Kad atsiimčiau skundą prieš inžinierių Kardenąsą, – atsakė jinai net nepagalvojusi, visiškai įsitikinusi tuo, ką sako.

Pamatė, kad vos akimirkai sumišęs Daktaras pratrūko juoktis. Nuoširdžiu, atviru juoku, kuris ją ir vėl nuramino. Jautė, kad jau nebegresia pavojus, nors ir buvo čia su tokio plauko subjektu. Prisiminė, kad Rolandas Garo buvo sakęs kažkada: „Žmonės kalba, kad jis žiaurus, bet dosnus tiems, kurie jam padeda žudyti ir grobti, jis juos taip pat padaro turtingus."

– Tu iš tiesų man patinki, Skiedrele, – pasakė Daktaras surimtėjęs, skverbdamasis į ją pageltusiu, klausiančiu užgesusių pavargusių akių žvilgsniu. – Aš jau kai ką numaniau pats iš to, ką man pasakojo Rolandas, bet dabar esu tikras: mes puikiai vienas kitą suprasime. Taip, taip, teisingai išgirdai, mano brangioji Chulieta Legizamona.

– Ar ne tam čia mane pasikvietėte? – paklausė jinai.

– Ne, – atsakė purtydamas galvą. – Bet, tarp kitko, mums abiem būtų labai paranku, kad kuo greičiau atsiimtum savo skundą. Leisk vargšui milijonieriui mėgautis savo kasyklomis ir milijonais. Dėl to nekils jokių problemų. Tai galima sklandžiai padaryti. Pasakysi teisėjui, kad buvai sumišusi dėl savo šefo ir didelio draugo, žurnalo direktoriaus Rolando Garo mirties. Ir buvai nesava, kai rašei tą absurdišką pareiškimą. Nesirūpink, inžinierius tau nieko nepadarys. Paskirsiu tau gerą advokatą, kuris padės įveikti visus keblumus. Ir, žinoma, neturėsi jam mokėti nė sentavo. Aš tuo taip pat pasirūpinsiu. Mums abiem paranku, kad jį atsiimtum, Skiedrele. Būtent taip, kaip ir išgirdai: tau ir man. Nuo to ir prasidėtų mūsų bendradarbiavimas. Bet galiausiai ne dėl to čia esi.

Nutilo, stebėdamas ją ir tuo pat metu gerdamas mažais gurkšneliais antrą kavos puodelį. Skiedrelė girdėjo jūros mūšą, rodėsi, garsas artėja, rodėsi, perskros kambarį, o paskui vėl atsitraukia ir nurimsta.

– Jeigu ne dėl to, tuomet kam turiu būti dėkinga už garbę būti čia su jumis, Daktare? Ir kad mane atvežėte į slaptą paplūdimio priebėgą, apie kurią visi tiek daug kalba?

Jis linktelėjo, dabar jau rimtai, delnu prisidengdamas žiovulį. Skiedrelė pastebėjo, kad jo nuvargusiose akyse degė gelsva kibirkštėlė, o balsas buvo pasikeitęs: dabar jau davė įsakymus ir nebeliko nė ženklo meilumo.

– Kaip pati gali įsivaizduoti, negaliu gaišti laiko, klausydamasis tavo melagysčių, Skiedrele. Todėl tavęs prašau, kalbėk su manimi visiškai atvirai, pasitelkdama tiktai konkrečius faktus. Supratome vienas kitą?

Skiedrelė linktelėjo. Pastebėjusi pasikeitusią Daktaro intonaciją ir vėl ėmė nerimauti. Bet giliai širdyje jai kažkas šnabždėjo, kad pavojus jau praėjo, kad, priešingai, kažkokiu paslaptingu būdu šitas vizitas atvers jai galimybių, kurių nereikėtų nuvertinti. Jos gyvenimas galėjo pasikeisti į gera, jeigu pasinaudos proga.

– Istorija su nuotraukomis, kurią Garo paskelbė *Atvirai*, – prabilo Daktaras. – Ta su inžinieriumi Kardenasu, nuogutėliu, besivartaliojančiu su prostitutėmis Čosikoje. Papasakok man visą tą melodramą.

– Galiu papasakoti tik tai, kas man žinoma, Daktare, – atsakė jinai, išlaikydama pauzę.

– Su visomis smulkmenomis, bet nenukrypstant į šoną, – labai rimtai patikslino. – Dar kartą pasikartosiu: konkretūs veiksmai, be jokių pagražinimų.

Skiedrelė tą pačią akimirką suprato, kad neturi kito pasirinkimo. Ir tuomet su visomis sultingomis detalėmis papasakojo visą tiesą. Nuo to, kaip beveik prieš du mėnesius vieną gražią dieną Seferinas Argueljesas, *Atvirai* fotografas, su didžiausios paslapties išraiška priėjo prie jos darbo stalo žurnalo redakcijoje. Jis norėjo pasikalbėti akis į akį, tai buvo labai konfidencialus reikalas, nė vienas savaitraščio darbuotojas neturėjo apie tai sužinoti. Jinai niekada nė neįsivaizdavo, kad vargšelis Seferinas Argueljesas, tokia menka figūra, toks pagarbus, toks drovus, toks kenčiantis, kad ne tik žurnalo direktorius, bet ir bet kuris kitas redaktorius galėjo leisti sau prabangą jo nepaisyti, šaukti ant jo ar priekaištauti dėl menkiausio nieko, laikys savo rankose tokią sprogstamąją medžiagą.

Taigi, penktą po pietų Skiedrelė ir Seferinas išėjo pavakarių į „Kreolų skanumynus" pas senjorą Mendietą, Iribarietos gatvės kampe, ne per toliausiai nuo Surkiljo komisariato. Užsisakė du kavos su pienu ir du sumuštinius su skrudinta šonine, svogūnais ir achi. Skiedrelė smagindamasi pastebėjo, kad prieš pradėdamas kalbėti fotografas gniaužė rankas, išbalo, pravėrė ir vėl užčiaupė burną, nedrįsdamas ištarti nei žodžio.

– Jeigu taip smarkiai dvejoji, geriau jau man nieko nepasakok, Seferinai, – sušnabždėjo jinai jam. – Suvalgysim pavakarius ir pamiršime tą reikalą ir liksime tokie pat geri draugai, kokie buvome.

– Noriu, kad užmestum akį į šitas nuotraukas, Skiedrele, – sumurmėjo Seferinas, nepatikliai apsižvalgydamas aplinkui. Ir ištiesė jai aplanką, perjuostą dviem geltonomis gumos juostelėmis. – Atsargiai, to niekas kitas neturi pamatyti.

– Ar tai tos nuotraukos, kurias Garo išspausdino *Atvirai?* – pertraukė ją Daktaras.

Skiedrelė linktelėjo.

– Kaip nutiko, kad jos pateko į tokio kaip Seferinas rankas? – paklausė jis. Buvo labai atidus ir jo žvilgsnis, regis, skrodė ją kiaurai.

– Jis pats jas ir padarė, – atsakė Skiedrelė. – Jį pasamdė tipas, kuris organizavo orgiją. Atrodo, jis užsienietis.

– Senjoras Kosutas, – Seferinas Argueljesas sušnabždėjo taip patyliukais, jog Chulieta turėjo prie jo pasilenkti dar labiau, kad išgirstų. Jos skruostai vis dar degė nuo įspūdžio, padaryto nuotraukų. – Aš jau jam buvau atlikęs kitų nelabai švarių darbelių. Jam patiko būti fotografuojamam lovoje su moterimis. Ir jis pageidavo daugybės nuotraukų iš to privataus vakarėlio ir kad tas tipas nesusivoktų esamas fotografuojamas. Didžiulis ponas, svarbus tipas, prie pinigėlio, man buvo pasakyta. Mane nusivežė į Čosikos namus, kad viską tenai paruoščiau. Netgi apžiūrėjome, kaip būtų galima geriau išdėlioti šviesas. Išleidau nežinia kiek pinigų juostelėms. Sutarėme, kad sumokės man už visas medžiagas ir dar penkis šimtus dolerių už darbą. Bet paliko mane be nieko. Gyveno „Sheraton“ viešbutyje. Ir staiga pradingo. Išnyko kaip dūmas, taip. Išėjo iš viešbučio ir išgaravo. Niekada daugiau nebegirdėjau nieko apie jį. Iki šios dienos.

– Kiek laiko praėjo nuo tos dienos? – paklausė Daktaras.

– Jau bus dveji metai, Skiedrele, – atsakė Seferinas. – Įsivaizduok, jau dveji metai. Man labai trūksta pinigų. Maniau, kad ponas Kosutas sugrįš, bet jis nebesugrįžo. Galbūt jau net ir numirė, kas žino, kas jam nutiko. Turiu žmoną ir tris vaikus, Chulieta. Ar tu manai, kad su tomis nuotrauko-

mis būtų galima ką nors padaryti? Kad man sumokėtų bent kelis solius, tą turiu galvoje. Ar bent jau kad atgaučiau, ką buvau investavęs.

– Reikalas iš tiesų labai bjaurus, Seferinai, – atsakė Skiedrelė, nerami, pritildydama balsą. – Ir tu nežinai, kas tas ponas, kurį fotografavai išdarinėjantį nešvankybes?

– Aš labai gerai žinau, Skiedrele, – atsakė Seferinas beveik negirdimai šnabždėdamas. – Būtent todėl ir klausiu. Toks svarbus tipas, gal kartais jis galėtų man sumokėti už nuotraukas, kuriose pasirodo tokioje nedėkingoje šviesoje?

– Ar nori tą piniguočių šantažuoti? – nusijuokė nustebusi Skiedrelė. – Seferinai, tu? Iš tiesų išdrįstum? Juk supranti, kad išstatytum save kaip taikinį, jeigu imtumeisi šantažuoti tokį įtakingą tipą?

– Išdrįsčiau, jeigu tu man padėtum, Skiedrele, – sumurmėjo Seferinas. – Tas tiesa, aš neturiu stipraus charakterio. Bet tavo charakteris stiprus, gal net pernelyg. Mes galėtume užsidirbti pinigėlių, argi tau nepatiktų?

– Ačiū labai, bet mano atsakymas yra ne, – atsakė nukirsdama Skiedrelė. – Aš esu žurnalistė, o ne šantažuotoja. O be to, puikiai žinau savo ribas. Žinau, su kuo galima susidėti, o su kuo neverta. Kad turiu charakterį, tas tiesa, bet nesu nei mazochistė, nei savižudė.

Vieną iš orgijos nuotraukų laikė rankoje: žvelgė į ją su pasibjaurėjimu, bet kartu apėmė keistas jausmas. Ar gali būti, kad jinai jautė pavydą? Buvo įsitikinusi, kad niekada su jokiu vyru neišdarinėtų tokių dalykų kaip ta kekšė, ir niekuomet nedalyvautų tokioje pramogoje, kur miegama su keliais iš karto ir iš visų įmanomų pusių. Ar apgailestavo dėl to? Ne, jai buvo bjauru, norėjosi vemti.

– Bet kokiu atveju, Seferinai, jeigu nori patarimo, geriausia būtų, jeigu pasitartum dėl viso to su viršininku. Pasikalbėk su juo ir papasakok jam Kosuto istoriją. Jis apie tuos dalykus nusimano geriau nei tu ar aš. Galbūt jis tau padės uždirbti pinigėlių, kurių tau taip trūksta.

– Tada tu ir Seferinas, nešini nuotraukomis, patraukėte pas Rolandą Garo papasakoti Čosikos istorijos, – užbėgo už akių Daktaras, tvirtai įsitikinęs tuo, ką sako. – Ir Garo šovė į galvą imtis šantažuoti inžinierių Enrikę Kardenasą, nepasiprašius mano leidimo ar net neįspėjus apie tą reikalą. Ar žinai, kiek jis užsiprašė?

Skiedrelė gurktelėjo seiles, prieš atsakydama. Kodėl Rolandas Garo turėjo prašyti Saugumo tarnybos vadovo leidimo padaryti tai, ką padarė? Ar tai reiškė, kad Rolandas dirbo šitam subjektui? Argi tiesa, ką jinai ilgą laiką manė esant tiktai jos šefo priešų skleidžiamu šmeižtu? Kad jis dirbo jam, kad jis buvo vienas samdomų žurnalistikos šunų.

– Iš tiesų tai nebuvo šantažas, Daktare, – bandė tempti Skiedrelė, kuo atsargiausiai rinkdama žodžius, galvodama, kad pasakius ką nors netinkama pastatys save į sudėtingą situaciją. – Jis nunešė jam tas nuotraukas, kad paragintų investuoti į jo žurnalą. Tai buvo Rolando svajonė ir jeigu jūs jį pažinojote, turėjote apie tai žinoti. Paversti *Atvirai* didžiuliu savaitraščiu, garsesniu ir didesnio tiražo nei *Paklausykite* ar *Kryžkelių*. Rolandas tikėjo: jeigu inžinierius Kardenasas sutiks tapti akcininku ar netgi geriau – *Atvirai* direktorių tarybos prezidentu, visos reklamos agentūros ims teikti mums savo skelbimus ir taip pakils savaitraščio prestižas.

– Svajoti nedraudžiama, – sumurmėjo pro dantis Daktaras. – Tas tiktai įrodo, kad Rolandas Garo nebuvo toks pro-

tingas, kaip aš maniau. Bet tu neatsakei į mano klausimą. Kiek jisai užsiprašė?

– Pradžiai šimtą tūkstančių dolerių, – atsakė Skiedrelė. – Kaip pirmąją investiciją. Vėliau, kai inžinierius pamatys, kad reikalai klostosi kuo puikiausiai, būtų jo paprašęs dar. Jis jam taip ir pasakė, kad šis įsitikintų, jog žaidžiama švariai, kad jisai pats gali paskirti vadovą, auditorių, stebintį, kaip panaudojama jo naujoji investicija.

– Tai buvo Garo kvailystė, – pasibjaurėjęs pasakė Daktaras. – Nenorėti šantažuoti ir kartu užsiprašyti juokingos sumos. Jeigu vietoj šimto tūkstančių būtų paprašęs pusės milijono, galbūt vis dar būtų gyvas. Jį pražudė jo ambicijų menkumas. Ir tuomet kasyklų valdytojas, užuot sutikęs, išmetė jį iš savo kabineto?

– Jis su juo elgėsi labai blogai, – patvirtino Skiedrelė, ne iki galo supratusi Daktaro kalbos potekstę, bet dabar jau įsitikinusi, kad tarp jos šefo ir jo buvo tvirtesnis ryšys, nei kada nors buvo įtarusi. Ir ne tiktai dėl žurnalistikos reikalų, bet dėl kai ko daug purvinesnio. – Jis įžeidinėjo, pasakė, kad niekuomet jam į galvą nebūtų šovę investuoti nė vieno sentavo į pasibjaurėtiną šiukšlę. Išmetė iš savo kabineto ir dar pagrasino išspardyti jam subinę, jeigu polkos žingsneliu neiššuoliuos iš tenai.

– Ir tuomet įžeistas ir pažemintas, silpnaprotis išspausdino orgijos nuotraukas, – padarė išvadas Daktaras, dar kartą nusižiovaudamas, su pasibjaurėjimo gestu. – Leidosi įveiktas įniršio ir padarė pačią didžiausią savo gyvenime kvailystę. Ir brangiai už tai sumokėjo, pati matei. Ir dar, kai aš jį dėl to perspėjau.

Ilgu žvilgsniu stebeilijosi į Skiedrelę, ši nė nemirktelėjo. Kodėl Daktaras visa tai jai sako? Ką būtent nori iš jos išgauti?

Kokį grasinimą ar perspėjimą jisai jai bando perteikti tai pasakodamas ir atskleisdamas šitas paslaptis? Ji ir vėl ėmė drebėti. Išgirdus, ką dabar išgirdo, ją ir vėl apėmė pavojaus jausmas.

– Nesuprantu, ką jūs man norite pasakyti, Daktare, – sumurmėjo. – Maldauju jūsų, aš nebenoriu daugiau nieko žinoti. Aš esu tiesiog žurnalistė, man patiktų kuo ramiausiai gyventi ir dirbti. Prašom nepasakoti man nieko daugiau, kas keltų pavojų mano gyvybei.

– Rolandas iškrėtė dalykų, kurių niekada neturėjo padaryti, – pratarė Daktaras, nenuleisdamas nuo jos akių, taip, lyg nebūtų išgirdęs, ką jinai jam pasakė. Kalbėjo filosofišku tonu, tuo pat metu dar kartą atsigerdamas kavos. – Visų pirma, bandyti šantažuoti milijonierių niekinga šimto tūkstančių dolerių suma. Antra, publikuoti nuotraukas iš kvailo įniršio. O ypač veikti neatsakingai, neįspėti manęs apie tai, ką rengėsi daryti. Jeigu būtų elgęsis lojaliai mano atžvilgiu, daug ramiau, taip, kaip privalu tvarkyti tuos reikalus, vis dar būtų gyvas ir, kas žino, galbūt netgi būtų gavęs iš to gerokos naudos.

– Prašau jūsų, Daktare, daugiau nieko man nebepasakokite, – maldavo Skiedrelė. – Meldžiu jūsų, nebenoriu daugiau žinoti nė žodelio apie visą tą reikalą.

Daktaras keistai išsiviepė, nenuleisdamas nuo jos akių ir Skiedrelei pasirodė, kad jis akimirką sudvejojo.

– Kadangi pradėsi man dirbti, privalai žinoti tam tikrus dalykus, – sumurmėjo, gūžtelėdamas pečiais, nesureikšmindamas to, ką sako. – Privalai įsipareigoti. Pasitikiu tavo diskretiškumu. Tavo pačios labui, viską, ką čia išgirsi, privalai laikyti po devyniais užraktais. Kad būtumei kaip kapas.

– Žinoma, Daktare, – pritarė Skiedrelė. Ir be jokios pauzės, labai gerai suprasdama, kad neturėtų to klausti, pridūrė. – Ar jūs manote, kad būtent Enrikė Kardenasas užsakė jo nužudymą?

Daktaras papurtė galvą paneigdamas.

– Tas neturi kiaušų niekam nužudyti, jis minkštutis, jis geras vaikas, – patvirtino ir vėl gūžtelėdamas pečiais, šį kartą su panieka. – Šiuo metu jau nebesvarbu, kas pasiuntė jį nužudyti, Skiedrele. Rolandas prastai sulošė ir už tai sumokėjo. Ką gi, negaiškime laiko, eikime prie esmės. Kas nutiks *Atvirai?*

– Pradings, – atsakė ji. – Kas dar galėtų nutikti žurnalui be Rolando?

– Pavyzdžiui, jis gali vėl pasirodyti akiratyje su tavimi, kaip redaktore, priešakyje, – atsakė Daktaras, žvelgdamas su švelnia pašaipos kibirkštėle akyse. – Ar sugebėtumei to imtis? Rolandas tikėjo, kad sugebėtum. Esu pasirengęs tau padėti ir išlaikyti *Atvirai*. Tu pati pasakyk, kiek norėtum uždirbti kaip direktorė. Mes matysimės retai. Norėčiau patvirtinti spaudai parengtą numerį dar prieš jam išeinant ir kartais aš pats nurodysiu, ką rašyti vedamuosiuose straipsniuose. Esu geras vadovas, nors tuo ir sunku patikėti. Mes matysimės tiktai išskirtiniais atvejais. Bet kas savaitę palaikysime ryšį telefonu arba, jeigu reikalas labai delikatus, per pasiuntinį. Per kapitoną Feliksą Maduenjesą, gerai įsimink šitą vardą. Aš tau pasakysiu, ką reikės ištirti, ką apginti, o ypač ką reikės iškrušti. Dar kartą atsiprašau už nešvankybes. Bet pakartoju dar kartą, nes tai bus svarbiausias tavo įsipareigojimas man: iškrušti tą, kas norės iškrušti Peru. Iškrušti juos taip, kaip tai sugebėjo daryti Rolandas Garo.

Ir kol kas tai bus viskas. Pati supranti, kad tau seksis. Bet nepamiršk pamokos: aš atleidžiu viską, išskyrus išdavystę. Iš savo bendradarbių reikalauju visiškos ištikimybės. Ar suprantame vienas kitą, Skiedrele? Tuomet iki greito pasimatymo ir sėkmės.

Ir atsisveikindamas, užuot paspaudęs ranką, jis pabučiavo ją į skruostą. Kol vėl užsimaukšlinusi maišą ant galvos ėjo koridoriumi, leidosi laiptais ir sėdosi į mašiną, Skiedrelė jautė, kad stipriai plaka širdis. Buvo išsigandusi ir pakylėta, apimta siaubo ir vilties. Į galvą lindo prieštaringos mintys ir ketinimai. Pavyzdžiui, sušaukti spaudos konferenciją ir priešais susirinkusių žurnalistų auditoriją, sujaudintą fotografų blyksčių, viešai atsiprašyti inžinieriaus Enrikės Kardenaso ir patvirtinti, kad tikrasis Rolando Garo žudikas buvo Daktaras, tas blogio genijus. O kitą akimirką matė save sėdančią į mirusio savaitraščio direktoriaus kėdę, sušaukiančią visus redaktorius parengti ateinančios savaitės numerio ir svarstančią, kad pakeis namus ir išsikraustys į kitą rajoną ir kad labai gera žinoti, jog niekada daugiau – niekada – nebekels kojos į išklypusius Penkių kampų sankryžos skersgatvius.

XX

Malūnas

– Nusiramink, Kike, dėl visko, kas tau brangu, – pasakė Liusijanas, draugiškai paplekšnodamas savo draugą. – Nebegaliu daugiau žiūrėti į tavo šuniškai ištįsusį veidą.

– Tu mane skaudini, – Marisa bandė atitraukti draugės veidą, bet Čabelė, būdama stipresnė, nepaliovė ir toliau kandžiojo jos burną bei spaudėsi prie jos visu savo kūno svoriu. – Galima būtų sužinoti, kas tau pasidarė, kvailele, kas nutiko?

– Vienintelis dalykas, ko prašau iš savo kolaborantų, tai ištikimybės, – dešimtą kartą pakartojo Daktaras, suduodamas plaštaka per stalą. – Šuniškos ištikimybės, aš apie tai tau jau buvau minėjęs ir kartosiu tiek, kiek prireiks, Skiedrele.

– Aš ramus ir atsipalaidavęs, Liusijanai, galiu tave patikinti, – užtikrino Kikė, bet jį išdavė veido išraiška, įsitempusi burna bei balso tonas. – Žinoma, neturiu noro šokti iš laimės ar dainuoti pergalės dainą. Bet dabar, kai jau praėjo, kas blogiausia, pamažu imu atsistatyti. Galiu prisiekti Dievu, Liusijanai.

– Kas man darosi? – Čabelė pagaliau atitraukė burną nuo savo draugės ir degino ją žvilgsniu. – Iš tiesų nori žinoti? Aš pavydžiu, Marisa, štai kas man darosi. Nes staiga pavirtai

Kikės geiša. Savo vyro kekšelė. Ir jeigu viskas vystysis taip ir toliau, bet kurią akimirką atsisakysi manęs, kaip atsisakoma tarnaitės.

– Nesuprantu, kodėl man tai sakote, Daktare, – sumurmėjo nustebusi Skiedrelė. – Aš manau, kad labai gerai atlieku jūsų nurodymus. Ir tai man pačiai labai svarbu, galiu jus patikinti. Svarbu, kad jūs būtumėte patenkintas mano darbu.

– Sakau todėl, kad nenoriu, jog tau kada nors nutiktų tai, kas nutiko Rolandui Garo, – pasaldino savo prastą nuotaiką Daktaras. – Tai tiesiog perspėjimas, o ne priekaištas.

Marisa garsiai nusikvatojo ir abiem rankomis apkabino Čabelės kaklą, privertė palenkti galvą ir pabučiavo atvira burna, švelniausiai mėgaudamasi jos syvais. Paskui atsitraukė ir vis dar laikydama apkabinusi kaklą šypsodamasi sušnabždėjo:

– Tai pirma tavo man iškelta pavydo scena. Ir net neįsivaizduoji, kaip šiuo metu blizga tavo aksominės nakties juodumo akys. Juodos juodutėlės, o pačioje gilumoje melsva kibirkštėlė. Dievinu jas!

– Ar bandai mane papirkti savo komplimentais, begėde? – niurnėjo Čabelė, taip pat ją bučiuodama.

Abidvi buvo nuogutėlės, Čabelė gulėjo ant Marisos ir abi prakaitavo nuo galvos iki pirštų galiukų. Saunoje buvo deginančiai karšta. Mažos, uždaros patalpos medis, sudrėkintas karščio, dvelkė eukaliptu, o garai skleidė kūnų ir augmenijos kvapą.

– Išgerkime už laimę, draugės ir draugai, – pasakė ponas Kosutas, pakeldamas taurę. – *Bottoms up!* Kaip čia sakoma, iki dugno, aš jau to išmokau! Todėl iki dugno!

– Netiesa, Kike, – pataisė jį Liusijanas, draugiškai šypsodamasis. – Tau tai buvo siaubingas išgyvenimas, neabejotina, bet privalai jį pergalėti psichologiškai, išrauti iš sielos gelmių. Svarbiausia, kad jau praėjo. Brolau, liko už nugaros. Ar kas nors dabar tebešneka apie skandalą, apie Čosikos nuotraukas? Visi jau apie jį pamiršo, atsirado kitų dalykų, kitų skandalų, palaidojusių tai, kas nutiko. Esi gerbiamas ir laisvas nuo visų dulkių bei sumaišties. Ar kas nors atėmė tau sveikatą? Du ar trys nevispročiai gal ir prisimena, kas nutiko, bet taip dar geriau, greičiau galėjai jais atsikratyti. Ar neišlaikei savo amžinų draugų? O Rolandas Garo miręs ir palaidotas. Ko daugiau gali norėti?

– Taip, jisai galbūt labai miręs ir palaidotas, – nutraukė jį Kikė, – bet *Atvirai* ir vėl atnaujino savo veiklą, ant geresnio popieriaus ir su dvigubai daugiau nuotraukų nei anksčiau. O viskam vadovauja Chulieta Legizamona, Garo bendradarbė ir mokinė, kaip tik po to, kai mane įmurkdė į šūdą ir šmeižtą. Ta pati, kuri mane apkaltino, kad pasamdžiau sikarijų nužudyti Garo! Ar tau tai atrodo mažai? Ar manai, kad taip susiklosčius reikalams galima būti ramiam ir laimingam, Liusijanai?

– Tavęs daugiau niekuomet nepaminės tame žurnaliūkštyje, Kike. Daktaras pažadėjo ir pildo savo pažadus. Ta moteriškutė parašė paneigimą ir atsiprašė savo pačios spaudinyje. Byla suspenduota visiems laikams. Po kurio laiko padarysime taip, kad jinai pradingtų, o juridiniuose archyvuose apie ją neliks nė ženklo. Viskas bus palaidota. Užmiršk apie tai. Atsidėk darbui ir savo šeimai. Tai vieninteliai dalykai, kurie tau dabar turėtų rūpėti, seni.

– Skaudi ir negraži tiesa, kad Rolandas Garo elgėsi blogai, buvo neištikimas ir man nepakluso, – pasakė Daktaras,

ir vėl pakeisdamas spalvą. Žvelgė į Skiedrelę savo pilkšvomis, vandeningomis akimis, lyg būtų norėjęs, kad jinai pradingtų. – Buvau jam kuo griežčiausiai uždraudęs ištraukti į dienos šviesą *Atvirai* puslapiuose to turčiaus orgijos nuotraukas. Aš moku pasirinkti savo priešus. Nereikėtų nuvertinti tų, kurie yra galingesni už tave patį. O Rolandas mane apgavo, pasakė, kad jas sunaikino, o staiga ėmė ir išspausdino. Galėjo mane įvelti į velnišką bėdą. Ar supranti, ką noriu tau pasakyti, Skiedrele?

– Senjoritos, nusimeskite tuos nepatogius rūbelius ir pademonstruokite mums savo paslaptis, – pasakė ponas Kosutas, pats imdamasis pildyti tuščias šampano taures. Jis puikiai kalbėjo ispaniškai su senojo žemyno akcentu.

– Leisk man tave bučiuoti ten, kur tau patinka, meile, – Marisa sušnabždėjo į ausį Čabelei. – Dievinu šitą tavo pavydo scenelę, tai įrodymas, kad iš tiesų mane myli. Noriu, kad mėgautumeisi, kol gersiu tavo syvus, noriu jausti, kaip virpi, kai priversiu tave pasiekti kulminaciją.

Čabelė sutiko neatsakydama. Padėjo draugei nusileisti jos kūnu, nuslinkti ant žemesniojo saunos suolo, panardino jos galvą tarp savo šlaunų ir, kai jinai smuko žemyn, praskėtė kojas. Marisa, klūpėdama atbula ant žemesniojo suolo, panardino galvą tarp draugės šlaunų ir liežuviu ėmė laižyti apatines lūpas, darė tai kuo lėčiausiai, nepaliaudama ir godžiai, su meile, neskubėdama pasiekti klitorį.

– Jutau pavydą, tas tiesa, Marisita, – sakė Čabelė, jausdama, kaip šiluma kyla jos kūnu ir švelnus šiurpas eina per šlaunis, įsčias ir pasiekia galvą. – Matau, kad esi meili su Kike, kaip niekada anksčiau. Pati prie jo linksti, švelniai jį bučiuoji Liusijanui ir man matant, kas akimirką vis susikabinate už rankų.

Gali taip nutikti, kad mano meilė peraugs į neapykantą, perspėju tave. Taip, taip, būtent čia, meile, taip. Lėčiau, prašau. Mėgaujuosi tavimi, meile, dar nutolink kulminaciją.

– Jūs, senjorita, sėskitės tiesiai man ant falo, penio ar bybio, kaip sako čiabuviai, – paprašė ir kuo mandagiausiai nurodė ponas Kosutas. – O jūs, šviesute, ateikite štai čia, atsiklaupkite ir pasiūlykite man savo lytį. Nesvarbu, kad ir nelabai švarią, man nerūpi tokios smulkmenos. Jeigu kvepia parmezano sūriu, net dar geriau, cha, cha. Pranešu, kad jums darysiu tai, ką prancūzai vadina minetu, o ispanai, kaip visada vulgarūs, tai vadina čiulpimu. O kaip tai vadina perujiečiai?

– Čiulpimėliu, – nusijuokė Lidija ar Ligija. – O kartais tiesiog kornetu.

Šampanas pamažu ėmė veikti Enrikę Kardenasą. Jis daug negerdavo: jam nepatiko ir niekada nepajėgė daug išgerti. O be to, buvo apdujęs nuo to, ką matė. Tačiau kažkas naujo pradėjo gimti jame. Iki tos akimirkos buvo išsiblaškęs, sumišęs, priblokštas, nesuprantantis gerai, kaip turėtų elgtis dėl to, kas vyko aplinkui. O dabar ėmė jausti virpuliukus kelnėse. „Gal nori, kad padėčiau tau nusirengti, meiluti?“ – paklausė viena iš storulių, tarp kurių jisai sėdėjo.

– Nesuprantu, kodėl man tai sakote, Daktare, – suburbėjo Skiedrelė, apsimesdama, kad yra visiškai rami, kaip visada. Tačiau jai buvo neramu. Kas vyko, jai neatrodė įprasta. Kokią klaidą bus padariusi? Iš kur kilo tie pakvaišę Daktaro atsivėrimai? Ar gali būti, kad būtent jis užsakė nužudyti Rolandą? Jeigu tai tiesa, jai ir vėl kilo grėsmė. Jų susitarimai ją darė bendrininke. Jinai pasitelkė visus savo resursus, kad išpildytų Daktaro instrukcijas, ir bent jau iki šios dienos jis

ją girdavo. – Aš stengiuosi iki smulkmenų išpildyti, ką jūs man įsakote, Daktare.

– Aš tau sakau todėl, kad turiu nuostabią bendrininkę, – pavargusiu veidu nusišypsojo Daktaras ir jo skruostai išsipūtė. – Niekada nenorėčiau atsisakyti tavo paslaugų, Skiedrele. O juo labiau būti priverstas nubausti tave už išdavystę ar neištikimybę. Taip, taip, suprantu, ką dabar sau galvoji. Iš tiesų nenorėčiau, kad tave kada nors ištiktų Rolando Garo likimas.

Skiedrelė pajuto, kad jos širdis stabtelėjo. Jis davė įsakymą, jis įsakė nužudyti. Juto, kad smarkiai išbalo ir kad kuo stipriausiai sukando dantis. Jos didžiulės, nejudrios akys buvo įsmeigtos į Daktarą. Jo veidas atspindėjo apgailestavimą.

– Neturėjau tau sakyti, žinau, kad tave nuliūdins, bet svarbu, kad suprastum, kas pastatyta ant kortos, – prabilo lėtai ir labai rimtai. – Tai daug didesnis dalykas nei tu ar aš. Tai valdžia. Su valdžia nežaidžiama, drauguže. Pačioje pabaigoje, kai ant kortos pastatyta valdžia, visuomet lošiama iš gyvenimo ir mirties. Darydamas, ką jam buvau uždraudęs, šantažuodamas tą milijonierių, kompromitavo mane. Jis matė medį, o ne mišką. Jis galėjo sužlugdyti, ką esu sukonstravęs, galėjo paskandinti mane, užbaigti mano reikalus visiems laikams. Ar supranti? Privalėjau tai padaryti su didžiule gėla sieloje.

– Nužudyti šitaip žiauriai? – sušvogždė Skiedrelė, lyg giliai gerklėje būtų kažkas įstrigę. – Šitaip jį išmėsinėti? Ir viskas tik todėl, kad jisai nepakluso?

– Tiesa, jie peržengė ribas, ir tai negerai, išbariau juos ir nubaudžiau, – pripažino Daktaras. – Kas taiko tokius susidorojimo būdus, nėra visiškai normalūs padarai, kaip tu ar aš. Jie laukiniai, įpratę žudyti, besieliai gyvuliai. Kartais

reikalai jiems išsprūsta iš rankų. Su Rolandu būtent taip ir nutiko. Man buvo labai gaila, patikėk manim.

– Nesuprantu, kodėl man pasakojate tuos dalykus, Daktare. Iš tiesų esu labai išsigandusi.

– Pasakoju tau, nes pasitikiu tavimi ir tu esi mano bendradarbė žvaigždė, Skiedrele. Ir būtent todėl dabar uždirbi daugiau nei bet kada savo gyvenime, o žmonės tavęs bijo ir gerbia, – sušvelnino balsą Daktaras. – Todėl sugebėjai ištrūkti iš savo kamarėlės Penkių kampų sankryžoje ir persikelti į Mirafloreso rajoną. Ir prisipirkti suknelių bei baldų. Todėl savo santykius privalome aptarti kuo aiškiausiai. Mes draugai ir bendrininkai. Jeigu vienas nuskęs, kitas patrauks iš paskos. Jeigu aš pakilsiu aukščiau, tu – taip pat. Todėl dabar jau žinai, kad iš tavęs tikiuosi absoliučios ištikimybės. Na, o dabar prie darbų. Kaip klostosi reikalai su deputatu Arieta Salomonu? Tai pirmos svarbos reikalas.

– Kiek man kainavo išsivalyti nuo viso to mėšlo, man svarbu kaip nusišnirpšti, Liusijanai, – patvirtino Kikė. – Bet žaizdos, kurios liko atmintyje, ir prisiminimų keliami jausmai niekada neišdils, brolau. Prisiekiu tau savo vargšele motina, tesiilsi ramybėje. Mano broliai įsitikinę, kad ją nužudė skausmas ir sielvartas, sukeltas to skandalo. Ir jie, be abejo, teisūs. O tai reiškia, kad savo vargšelę senutėlę nužudžiau aš pats, Liusijanai. Ar manai, kad kada nors galėsiu sau atleisti jos mirtį?

– Taip, taip, tenai, – dejavo Čabelė, nuo pakylėjimo pridususiu balsu. – Aš jau beveik baigiau, gringita.

Ir netrukus po to pajuto, kaip Marisa pakilo, apkabino ją, ieškodama jos burnos ir bučiuodama ją perdavė išskyras, kurias buvo sukaupusi jai. „Pasiimk tas saldžias sultis,

kurias pasiėmiau iš tavęs, tave laižydama“, – pasakė jai. Ir Čabelė kuo paklusniausiai jas nurijo. Apsikabino ir dar bučiavosi, o paskui Marisa jai šnabždėjo į ausį vis dar tuo pačiu nuo susijaudinimo nusėdusiu balsu:

– Neturėtum pavydėti, Čabelita, nes kai aš ir Kikė mylimės, tu visada esi kartu su mumis, pačiame įkarštyje.

– Ką čia dabar šneki, kvailute! – Čabelė sunerimusi suėmė abiem rankomis Marisos galvą ir atitraukė nuo savęs per kelis centimetrus. – Neturėtum pasakoti Kikei, kad...

Marisa užmetė jai rankas ant kaklo ir kalbėjo su ja vis labiau artindamasi prie jos burnos ir tiesiog stumdama žodžius jai tarp dantų:

– Taip, aš jam viską pasakoju. Jis nuo to susijaudina kaip pamišęs ir todėl kiekvieną kartą kai mylimės, tu esi tenai, išdarinėdama visas tas nešvankybes kartu.

– Nužudysiu tave, prisiekiu, kad tave nužudysiu, Marisa, – sušuko draugė, nesuprasdama iki galo, tikėti ja ar ne, pakėlusi ranką, kurią staiga nuleido. Tačiau užuot jai sudavusi, sukišo ranką tarp draugės kojų, susirado jos lytį ir smarkiai truktelėjo.

– Šiek tiek švelniau, nes skaudini mane, – Marisa užprotestavo gergždžiančiu balsu.

– Užbarstyk vieną takelį ant penio galiuko, o kitą sušniaukšk per nosį, – patarė senjoras Kosutas kaip gydytojas ligoniui. – Atgimsite kaip naujas ir jūs, mano pone, galėsite paimti tas damutes, kurias matote priešais, per užpakalį, per priekį ar per burną.

– Ar ponios ruošiasi praleisti visą rytą saunoje? – perklausė Liusijanas, pažvelgdamas į laikrodį. – Aš jau iš tiesų esu išalkęs. O tu ne, seni?

– Leisk joms pasilinksminti, – atšovė Kikė. – Toks jų būdas. Visa joms kaip nuo žąsies vanduo, vieną akimirką jos išgyvena, o paskui staiga susidomi suknelėmis, paskalomis, pirkiniais ar dar nežinia kuo. Tikra laimė būti tokioms nerūpestingoms.

– Nenorėčiau sutikti, seni, – atsakė Liusijanas. – Čabelė dėl terorizmo negali normaliai miegoti. Gyvena apsėsta minties, kad tie prakeiktieji mane pagrobs, kaip Kačitą, ar dar baisiau – mūsų dukreles. Vargšelė dabar jau priversta gerti migdomuosius, kad nepraleistų nakties nesudėjusi bluosto.

– Nori, pasakysiu tau, kas man neduoda ramybės per naktis, Liusijanai? – paklausė Kikė. Ir pritildė balsą, lyg kas nors galėtų juos išgirsti erdviame be žmonių sode – tik pakrašty žaidė du šunys: – Kad daugybė dalykų visoje šitoje istorijoje liko neišaiškinti. Visų pirma, tas vargšelis, sklerotikas senolis Chuanas Peineta yra apkaltintas Rolando Garo nužudymu. Ar tiki ta istorija? Nes aš tai tikrai ne.

– Argi jis pats neprisipažino kaltas? – atsakė Liusijanas, akimirką sudvejojęs. – Ar tik ne jisai leido ištisas dienas, rašydamas įžeidinėjimus bei grasinimus Rolandui Garo? Juk dešimtys tų laiškų buvo pateikti kaip įrodymai teismui, tiesa? Nebūk didesnis šventeiva nei popiežius, Kike.

– Niekas jo prisipažinimu nepatikėjo, Liusijanai. Kas gali patikėti, kad toks kiužena, kaip tas vargšas skaitovas, galėtų taip žiauriai nužudyti.

– Kad ir kaip ten būtų, reikia būti realistams. Svarbiausia yra rezultatas. Ne taip svarbu, kad surastų žurnalisto žudiką, kaip svarbu, kad tu būtumei paliktas ramybėje kartą visiems laikams, – atsakė Liusijanas. – Tiesa, nėra visiškai

neįmanoma, kad visa tai būtų suorganizavęs Daktaras. Greičiausiai čia slypi daugiau, nei mums žinoma. Tačiau kodėl tau tai turi rūpėti, žmogau?

– Aš net neprisimenu, kas toks tasai donas Rolandas Garo, ponai, – užtikrino Chuanas Peineta. – Nors turiu pripažinti, vardas man rodosi girdėtas. Ir nemanykite, kad mušdami sugrąžinsite man atmintį. Aš pats to labiausiai norėčiau. Mano galvoje jau kuris laikas sumaištis, supraskite. Todėl dabar, maldauju jūsų, prašau vardan Dievo, palikite mane ramybėje, daugiau manęs nebemuškite.

– Teisėjas tau siūlo laimingą loterijos bilietą, kiaušingalvi, – neatlyžo inspektorius. – Prisipažink, kad tai tu padarei, teisėjas duos įsakymą atlikti psichiatro tyrimus ir dar papildomus tyrimus, rodančius, kad esi nepakaltinamas dėl tavo toli pažengusios demencijos.

– Pažengusi demencija, – pakartojo prokuroras. – Vietoj Liurigančo, griežto režimo kalėjimo. Įsivaizduok – seselės, geras maistas, medikų priežiūra, laisvi pasimatymai, kas dieną televizija ir kinas kartą per savaitę.

– Ir visa tai vietoj siaubingos žiurkių skylės, „Mogoljono“ viešbučio, kuris bet kurią akimirką gali sugriūti, pritrėkšdamas visus jo gyventojus, – paaiškino inspektorius. – Gal turi kakutį vietoj smegenų, kad atmeti tokį puikų pasiūlymą.

– Ar galėsiu pasiimti kartu ir Serafiną į tuos poilsio namus? – staiga susidomėjo skaitovas. Pridūrė: – Taip, mano katinas, čia aš jį pakrikštijau tokiu gražiu vardu. Vargšelis gyvena, persekiojamas siaubo, kad bus sugautas pabaisų, ruošiančių troškinius iš benamių gyvūnų. Ir būčiau jums labai dėkingas, jeigu daugiau manęs nebemuštumėte. Pra-

randu regą nuo tiekos smūgių į galvą. Prašau šiek tiek krikščioniško gailestingumo, ponai.

– Tai kad smūgiai į galvą nepalieka jokių ženklų, Chuanai Peineta, – nusijuokė inspektorius. Ir kartu su juo nusijuokė kartu esantys subjektai. Chuanas Peineta pamanė, kad tokios yra gero tono taisyklės, ir pamėgino jiems pritarti. Gavęs dar vieną smūgį tiesiai į sprandą nupjautavamzdžiu šautuvu, nuo jo likęs be žado, bandė juoktis kartu su savo kankintojais.

– Galėsi pasiimti kartu savo katiną Serefiną, savo šunį ir netgi savo kekšę, jeigu tokią turi, skaitove, – neatlyžo inspektorius.

– Pasirašyk čia aiškiu braižu, – nurodė jam prokuroras, parodydamas tikslią vietą dokumente. – Ir daugiau niekada apie tai nepraversi burnos, skaitove. Iš tiesų esi gimęs su marškinėliais, Chuanai Peineta.

– Lieka tik viena mažytė problemytė, pone prokurore, – sumurmeno smarkiai švogždžiančiu balsu deklamatorius. – Aš to pono, kurio vardą jau pamiršau, nenužudžiau. Aš net nebeprisimenu, ar jį pažįstu, nei ką jisai savo gyvenime veikė, nei kas jis toks.

– Geriau jau eikime, Čabelita, – pasakė Marisa. – Jiems pasirodys keista, kad tiek laiko užtrukome saunoje. O be to, kai tavo tokie įkritę paakiai, nežinau, ką apie tave pagalvos Kikė ir Liusijanas.

– Kai pamatys tokius pačius tavo paakius, supras, kad padarei net kelias mirtinas nuodėmes, – nusijuokė Čabelė. – Gerai, eikime jau. Bet iš pradžių turi man pasakyti, ar tiesa, kad viską apie mus papasakojai Kikei. Ir kad tiesa, jog tavo vyrelis susijaudina, galvodamas apie tai, kaip mes mylimės.

– Žinoma, kad papasakojau, – nusijuokė Marisa. – Bet ne taip, lyg tai tiesa, o tiesiog kaip vieną iš fantazijų, kad jis susijaudintų ir imtųsi veiksmų. Ir nėra nieko, kas labiau jį jaudintų, prisiekiu. Tu juk įsijaudrini įsivaizdavęs Čabelę ir mane tokias, tiesa, Kike?

– Taip, taip, meile, – patvirtino Kikė, apkabindamas savo žmoną, tingiai glamonėdamas. – Pasakyk dar ką nors, pasakyk, kad tai tiesa, pasakyk, kad tai nutiko iš tikrųjų, kad tai vis dar tęsiasi, kad dar nutiks rytoj.

– O dabar pasitenkinus, – pasakė senjoras Kosutas žiovaudamas, – kaip visada mane suėmė miegas. Manau, kad nekreipsit dėmesio, jeigu numigsiu posmelį, tiesa? O jūs ir toliau linksminkitės ir užmirškite apie mane.

– Žinai ką? Mane taip pat jaudina ta mintis, – juokavo Čabelė. – Ar galėčiau permiegoti su tavo vyreliu, Marisa?

– Ar Kikė gerai pisasi? – paklausė Čabelė.

– Maldauju tavęs nevartoti to veiksmažodžio, Čabele, – pasibjaurėjusi užprotestavo Marisa. – Jis mane verčia galvoti apie pačius vulgariausius dalykus pasaulyje ir verčia džiūgauti. Sakyk: mylėtis, sanguliauti, kruštis, kad ir kas tau ateis į galvą. Bet nesakyk pistis, tas žodis man atrodo toks pat purvinas kaip šikti ir verčia mane džiūgauti. O į tavo klausimą galiu atsakyti, taip, krušasi puikiai. O ypač pastaruoju metu.

– Jeigu nori, galiu paskolinti Liusijaną, kad jis tave paimtų, – pajuokavo Čabelė. – Vargšelis toks tyras, kad greičiausiai net nenumano tokius dalykus egzistuojant pasaulyje.

– Esu įsitikinęs, kad Chuaną Peinetą arba pinigais, arba grasinimais privertė prisipažinti kaltu, – tvirtino Kikė. – Bet jeigu tai nebuvo nei jis, nei aš, kas, po velnių, nužudė tą kalės vaiką, Rolandą Garo, Liusijanai?

– Nei aš žinau, nei noriu žinoti, – nedvejodamas atsakė Liusijanas. – Ir tau, Kike, taip pat neturėtų rūpėti. Geriau nekišti savo nosies į dvokiančias valdžios paslaptis, kur karaliauja Fudžimoris ir Daktaras. Nes, be abejonės, nurodymai buvo duoti iš tos pusės. Ir visa laimė, kad tai ne mūsų reikalas. Pats pagalvok, Kike. Kad ir kas būtų organizatorius, jis jau miręs. Ir pats to prisiprašė, ar ne tiesa?

– Ar blogai jaučiatės, pone? – paklausė moteris, kuri leidosi vadinama Lidija ar Ligija. – Jūs labai smarkiai išbalote.

– Ar jaučiatės nekaip, inžinieriau? – paklausė ponas Kosutas, atsimerkdamas ir atsisėsdamas ant sofos, ant kurios buvo išsitiesęs pasnausti.

– Manau, būsiu padauginęs alkoholio, – marmaliavo inžinierius Kardenasas. Jis bandė atsistoti, bet jam trukdė Lidijos ar Ligijos kūnas, užvirtęs tiesiai ant jo. – Juk leisi man atsikelti? Vadiniesi Lidija ar Ligija? Jaučiu, kad tuoj vemsiu. Ar čia yra vonia?

– Po tiek patirtos baimės prisisiojau į kelnes, – galiausiai prisipažino Chuanas Peineta. – Esu peršlapęs nuo galvos iki kojų ir galiu persišaldyti. Man labai gaila, ponai.

– Gausime tau naujutėlaites kelnes ir pantalonus, – pasakė tas, kuris, rodėsi, čia įsakinėjo. – Pasirašyk dar ir čia.

– Pasirašysiu, kur tiktai jums reikės, – atsakė Chuanas Peineta, o rankos jam drebėjo lyg nuo Parkinsono ligos. – Tačiau norėčiau, kad būtų aišku, jog nieko nenužudžiau. Ir juo labiau poeto Rolando Garo slapyvardžiu, taip vadinasi, tiesa? Nenužudžiau nė musės, jeigu atmintis manęs neapgauna. Bet pastarosiomis dienomis, tas tiesa, mano atmintis žaidžia su manimi negražius žaidimėlius. Nuolat užmirštu daiktų ir žmonių vardus.

– Turiu jau eiti, – paskelbė inžinierius Kardenasas, pasiremdamas į sieną, kad nenugriūtų. – Jau labai vėlu, o ir aš pats jaučiuosi labai netvirtai.

– Daugybė kokos takelių, saldainiuk, – juokdamasi atsakė Lidija ar Ligija.

– Iškvieskite man taksi, būsiu labai dėkingas, – paprašė inžinierius Kardenasas, vis dar atsirėmęs į sieną. – Manau, nesugebėsiu vairuoti.

– Tavo veidas ir marškiniai nuteplioti lūpdažiu, meiluti, – atsakė Lidija ar Ligija, pakildama iš lovos. – Geriau prieš grįždamas namo nusiprausk veidą, jeigu nenori žmonai sukelti pavydo.

– Aš pats pasirūpinsiu jūsų parvežimu, inžinieriau, – užbėgo už akių malonusis ponas Kosutas. – Mano samdyta mašina su vairuotoju laukia mūsų prie pat durų. Labai gerai padarysite, nevairuodamas tokios būsenos.

– Net nebežinau, kodėl vis dar laikau tave šitame žurnale, Seferinai Argueljesai, – pasakė Skiedrelė, mesdama į *Atvirai* fotografą giliai paniekinantį žvilgsnį. Laikė rankose nuotraukas ir žvelgė į jas tokiu pat žvilgsniu kaip ir į niekinamą Seferiną. – Įsakiau tau: „Privalai paskandinti tą juokingą Arietą Salomoną.“ Bet užuot sumaišiusios su žemėmis tavo nuotraukos jį parodo kaip patį normaliausią ir paprasčiausią žmogų. Netgi dar geresnį nei tikrovėje.

– Bet juk matosi, kad jis girtas, Chulieta, – gynėsi Seferinas. – Jo akys pavandenijusios, o laboratorijoje galiu padaryti dar prastesnį vaizdą, jeigu reikia.

– Na, bent jau pakoreguok, kad atrodytų, jog vems toliau negu mato. Subjaurok, nusmukdyk. Pasinaudok savo vaizduote, Seferinai. Reikia, kad paliktų grindų mazgotė. Juk supranti, apie ką kalbu?

– Negaliu sukurti stebuklų, Skiedrele, – palūžusiu balsu maldavo Seferinas Argueljesas. – Iš paskutiniųjų stengiuosi daryti, ko manęs prašai. O tu kasdien su manimi elgiesi vis blogiau. Blogiau netgi, negu su manimi elgėsi ponas Garo. Net nebesitikiu, kad esame draugai.

– Čia ir nesame, – labai energingai nukirto Skiedrelė. – Čia, žurnale, aš esu direktorė, o tu esi darbuotojas. Draugai esame gatvėje, kai gurkšnojame kavą. Bet čia aš tau duodu nurodymus, o tu juos pildai. Dėl tavo paties gerovės norėčiau, kad tai būtų aišku, Seferinai. Nagi, pakoreguok nuotraukas ir subjaurok pakankamai tą kiaušingalvį. Šią savaitę didžioji žurnalo dalis bus skirta jam, todėl privalo atrodyti suknistai. Įsakymai yra įsakymai, Seferinai.

– Turėsime dar kartą nukeliauti į Majamį, – pasakė Čabelė, kalbėdama iš dušo kabinos. – Ar norėtum?

– Žinoma, su malonumu, – atsakė Marisa, sausindama plaukus džiovintuvu. – Vieną savaitgalį ramios ir laimingos. Be elektros tiekimo pertrūkių, be bombų, be komendanto valandos. Tiesiog apsipirksime ir maudysimės jūroje.

– Ir dar užsiimsime šiokiomis tokiomis beprotybėmis, – atsakė Čabelė, nors vandens srovė jai beveik neleido kalbėti.

– Ir? – paklausė Daktaras.

– Viskas kaip per sviestą, – atsakė Chulieta Legizamona. – Deputatas Arieta Salomonas bus apkaltintas dėl savo vairuotojo ar tarnaitės išprievartavimo.

– O kodėl ne abiejų iš karto? – priekabiai perklausė Daktaras. – Tai juk parodytų, kad jis seksualinis iškrypėlis be jokių skrupulų, tiesa?

– Na, kodėl gi taip negalėtų būti, – pritarė *Atvirai* direktorė. – Atrodys šiek tiek perdėtai, tas tiesa. Užpuls savo

vairuotoją, kad šis jį paimtų, o savo tarnaitę pats paims. Ar ne taip viskas atrodys?

– Man patinka žmonės, kurie supranta dalykus iš pirmo karto, Skiedrele. Ir kiek man kainuos visas tas pokštas?

– Užteks tik šiek tiek juos pagąsdinti, kad suminkštėtų, – atsakė jinai. – Ir tuomet jie patys bus pasirengę nemenkai sumokėti.

– Tuomet užsuk visą tą reikalą, – atsakė Daktaras. – Iškrypėlis ir prievartautojas tuo pat metu. Puiku! Paliks didesnis vargšas nei elgeta prie vartų. Tikėkimės, kad supras perspėjimą ir nustos kaišioti pagalius į ratus.

– Jūs išbalęs, Daktare, – pasakė Skiedrelė, pakeisdama temą. – Ar nebus taip, kad nepakankamai išsimiegate?

– Jau kuris laikas esu pamiršęs, ką reiškia miegoti, Chulieta, – atsakė Daktaras. – Jeigu nebūčiau toks užsiėmęs, keliaučiau į vieną iš tų klinikų, kur tave užhipnotizuoja ir priverčia miegoti ištisą savaitę. Ir atrodo, kad po to nubundi kaip naujas. Ką gi, iki pasimatymo, Skiedrele, žiūrėk savęs. O taip, priversk naujausiame žurnalo numeryje deputatą Arietą Salomoną suėsti kelis kibirus mėšlo.

– „Ar kada sugrįš juodosios kregždės į tavo balkoną sukti lizdų“, – pratarė Chuanas Peineta, įsmeigęs žvilgsnį į erdvę. O palaukęs akimirką, paklausė. – Kokia šito kreolų valso melodija?

– Manau, tai ne valsas, o Gustavo Adolfo Bekerio poezija, – atsakė ūsuota seselė.

– Atleiskite, panele, bet man jau metas. Ar galėtumėte nuvesti mane į vonios kambarį? – paklausė senutėlė visiškai nuplikusia galva.

– Poezija? – susižavėjęs paklausė Chuanas Peineta. – Ar ji užkandama ledais?

– Jeigu privarei į kelnes kakų, priversiu tave jas suryti, šūdų gamykla tu, – pasiuto ūsuotoji seselė.

– Jau greičiau valgoma su ryžiais, – kvatojosi broliukas. Ėmėsi imituoti paslaugų padavėją: – Ar ponas pageidauja poezijos su ledais ar su ryžiais?

– Na, dar geriau užpilk tenai šiek tiek kečupo, – labai rimtai pridūrė Chuanas Peineta.

– Ką gi, pagaliau, – pasveikino jas Liusijanas. – Pačiu laiku, ponios.

– Maniau, kad jau uždusote toje savo saunoje, – pridūrė Kikė.

– Greičiausiai tau būtų patikę, vyreli, – pajuokavo Marisa, sutaršydama jam plaukus. – Norėtum palikti našlys ir imtis mums visiems gerai žinomų žygių, tiesa?

– Pažvelk, kaip sugėdinai vargšelį Kikę, – nusijuokė Čabelė, suglostydama jam plaukus. – Nebūk tokia blogiukė, Marisa. Nebekankink jo blogais prisiminimais. O galbūt jie nebuvo tokie blogi, Kike?

– Kikei patinka, kai jį kartas nuo karto pakankina, – atšovė Marisa, bučiuodama vyrą į kaktą. – Ar ne tiesa, meile?

– Esi panaši į geišą, Marisa, – pasakė Čabelė. – Jeigu ir toliau jį glamonėsi, jis pasidarys nepakenčiamas, pamatysi.

– Ir dar pridėk šiek tiek garstyčių, jeigu galima, – įsakė Chuanas Peineta. – Bet svarbiausia, kad viskas būtų karštutėliausia.

– Jis ne priplaukęs, o tiesiog nepataisomai pamišęs, – padarė išvadą broliukas, pridėdamas pirštą prie smilkinio. – Arba mus puikiai apgaudinėja ir pats viduje kuo puikiausiai linksminasi.

– Čabelė ir aš planuojame savaitgalį Majamyje, – staiga kuo natūraliausiai pasakė Marisa. – Čabelei reikia atlikti

kai kuriuos patvarkymus Brikvelo aveniu apartamentuose ir ji prašo, kad ją palydėčiau. Kaip tau atrodo, meiluti?

– Karališka mintis, meile, – atsakė Kikė. – Savaitgalis Majamyje, kuo toliau nuo viso šito! Nuostabu. Kodėl jums nenusivežus ir manęs kartu? Pasinaudosiu proga apžiūrėti laivelius, galbūt pagaliau nusipirksiu jachtą, apie kurią jau tiek laiko kalbamės, Marisa. Kodėl tau taip pat nevažiavus kartu, Liusijanai? Nueisime į tą puikų kubiečių restoraną, kur gamina nuostabų patiekalą, vietinių troškinį, ar ne?

– Žinoma, žinoma, – atsakė Čabelė, nerodydama daug džiaugsmo. – Restoranas vadinasi „Versalis", o patiekalas *ropa vieja*, prisimenu kuo puikiausiai.

„Ar visa tai bus suplanavusi pamišėlė Marisa?"– pagalvojo. „Nuo kada? Tuomet tikrai tiesa, kad Marisa apie mus papasakojo Kikei. Aš ją pribaigsiu, pribaigsiu. O šitas vargšelis bus prikūręs planų turėdamas pačių blogiausių pasaulyje ketinimų, žinoma." Jinai buvo labai rimta ir savo didžiulėmis juodomis akimis šokinėjo nuo Kikės prie Marisos, nuo Marisos prie Kikės ir jautė, kaip dega skruostai. „Jis viską žino, – galvojo, – o šitą nedidelę išvyką jie suplanavo abu kartu. Tai pamišėlei sušersiu porą gerų antausių."

– Manote, kad galiu sau tai leisti su kalnais darbų, kurie manęs laukia kontoroje? – perklausė Liusijanas. – Važiuokite vieni – jūs galite patinginiauti. Bet man iš Majamio turite parvežti dovanėlę.

– Kaklaraištį su palmėmis ir aštuoniolikos spalvų papūgomis, – atsakė Kikė. – Ir beje, Čabele, ar turėsi kur mane priimti Brikvelo apartamentuose, o gal man geriau rezervuoti viešbutį?

– Ir tau taip pat atsiras tenai vietos, – Marisa žvelgė į akis Čabelei su pačia labiausiai padykusia intencija. – Daugiašeimynė lova, kurioje telpa mažiausiai dvi poros, cha cha. Ar ne tiesa, brangioji?

– Tikrų tikriausiai, – atsakė Čabelė. Ir pažvelgė į Kikę. – Turiu visiškai atskirą svečių kambarėlį, su atskiru vonios kambariu ir Lamo paveikslu ant sienos, todėl visiškai nesijaudink.

– O jeigu tai netiks, gali leisti Kikei miegoti šuns būdelėje, – pajuokavo Liusijanas. – Jeigu susirasi sau jachtą, joje privalo būti svečių kajutė. Taip galbūt pagaliau išmoksiu žvejoti. Žmonės sako, kad tai labiausiai ramina nervus. Labiau nei valiumas.

„Jinai jam viską papasakojo ir greičiausiai jį iš tiesų tai jaudina. Esu įsitikinusi, kad šitą kelionę jie abu ir bus sugalvoję, – dar ir dar kartą galvojo Čabelė, nepaliaudama šypsotis. – Ir žinoma, bus sumanę, kad Majamyje visi trys permiegosime." Buvo nustebusi, suintriguota, smalsi, įpykusi, šiek tiek išsigandusi ir taip pat šiek tiek susijaudinusi. „Ta patrakusi, patrakusi Marisa", – galvojo, žvelgdama į savo draugę, kuri tuo pat metu žvelgė į ją pašaipiu ir nepatikliu savo mėlynų, beveik vaiskių akių žvilgsniu. „Aš ją nužudysiu, nužudysiu. Kaip jinai išdrįso?"

– Sveikinimai, Skiedrele, – pasakė Daktaras. – Deputatui Arietai Salomonui skirtas toks numeris, kokį gydytojai prirašė. Ir viską paleidęs dūmais dabar suvargėlis maldauja pasigailėjimo.

– Bet tai mus įtraukė į nemalonumus, Daktare, – atsakė *Atvirai* direktorė. – Mums jau įteiktas šaukimas į teismą, išrašytas budinčiojo teisėjo.

– Aš tuo pasirūpinsiu, – nuramino Daktaras. – Gali su tuo šaukimu nušluostyti užpakaliuką savo šuniukui. Atsiųsk jį man ir aš padarysiu taip, kad jisai pradingtų teisėsaugos vandenyno platybėse.

– O kas nutiks deputatui Arietai Salomonui? – paklausė Skiedrelė.

– Praeitą naktį jis buvo pakabintas už kiaušinių, – atsakė Daktaras. – Ir dabar, užuot atakavęs vyriausybę, vaikštinėja bandydamas įtikinti valstybės tėvus, kad jis nėra tarnaičių prievartautojas ar iškrypėlis, santykiaujantis su savo paties vairuotoju. O kalbant apie šunis, Skiedrele. Ar turi šunį? Ar norėtum turėti? Galiu padovanoti tau taksiuką. Mano kalytė atsivedė kelis šuniukus.

– Turime pasikalbėti akis į akį. Seferinai, tu ir aš, – pasakė *Atvirai* direktorė, paimdama fotografą už parankės. – Kviečiu tave pietų. Ne Surkiljuje, o toliau nuo čia. Traukime į „Septynias didžiąsias žuvis“, Miraflorese. Ar tau patinka jūros gėrybės?

– Man viskas, žinoma, patinka, – atsakė nustebęs Seferinas. – Tu kvieti mane pietauti, Chulieta? Tai bent staigmena. Mes pažįstami tūkstantį metų ir tai pirmas kartas, kai iš tavęs sulaukiu tokio kvietimo.

– Nebandysiu tavęs suvilioti, tu ne mano skonio, – pajuokavo Skiedrelė vis dar įsikibusi į parankę. – Mes turime labai, labai rimtai pasikalbėti. Tau atvips žandikaulis, kai išgirsi, ką pasakysiu. Eikš, pasigausime taksi, Seferinai, aš moku.

– Kaip išgražėjo Majamis, – pratarė Kikė, apstulbęs žvalgydamasis į dangoraižius. – Paskutinį kartą čia lankiausi prieš kokius dešimtį metų. Čia nebuvo nieko, o dabar tiesiog karališkas miestas.

– Ar įpilti tau šampaniuko, Kike? – paklausė vyro Marisa. – Jis skanutėlis, šaltutėlis.

– Labiau norėčiau viskio su ledu, su daug ledo, – atsakė Kikė. Žvalgėsi po Čabelės apartamentų paveikslus, kitas dekoro detales ir pripažino puikų jos skonį. Kodėl Liusijano žmona tokia be nuotaikos?

– Taigi, pasigerkime, – nusijuokė Čabelė, ištiesdama savo taurę. – Užmirškime Limą bent jau vienai nakčiai.

– Akivaizdu, kad esi viršūnėje, Chulieta, – nusišypsojo Seferinas. – Ar tiesa, kad palikai Penkių kampų sankryžos skersgatvį ir persikraustei į Miraflores? Galiu tik įsivaizduoti, kad tau padvigubino ar patrigubino atlyginimą. O dar vos prieš kelis mėnesius, kai nužudė Rolandą Garo, maniau, kad mūsų pasauliui atėjo galas ir kad mes visi mirsime iš bado.

– Eikš, atsisėsk čionai, meile, – pasakė Marisa savo vyrui. – Tarp mūsų yra sočiai vietos, neatsitrauk taip toli.

– Nebent tu mūsų bijai, Kike, – pasišaipė Čabelė.

– Su malonumu atsidursiu nuostabioje kompanijoje, – nusijuokė Kikė, persėsdamas ant sofos, kur jau sėdėjo Marisa ir Čabelė. Atsisėdo tarp jų. Kitoje atbrailos pusėje matėsi pasidabruota jūra, putojanti paskutiniuose vakaro spinduliuose. O tolumoje bolavo vieniša burė. – Iš tiesų puikus vaizdas. Kokia nuostabi ramybė.

Paprašė šaltutėlio alaus, kuprotės sevičės, Chulieta sau užsisakė kiaulienos troškinį su ryžiais (carapulcra), o Seferinui vištienos troškinį su pikantišku padažu, taip pat su ryžiais.

– Už ką gersime, Skiedrele? – paklausė Seferinas, pakeldamas stiklą, šypsodamasis, šiek tiek suintriguotas netikėto direktorės pakvietimo. – Už naują *Atvirai* gyvenimą ir jo sėkmę?

– Už Rolandą Garo, jo įkūrėją, – atsakė Chulieta Leigizamona, susidauždama su fotografu. – Pasakyk man atvirai, Seferinai. Ką apie jį galvojai? Vertinai jį, žavėjaisi juo ar giliai viduje jo nekentei, kaip ir daugelis žmonių?

– Dabar, kai jau esame pusgirčiai, noriu tavęs paklausti vieno dalyko, Kike, – be jokio įspėjimo pradėjo Marisa, stebeilydamasi į savo vyro veidą plačios terasos prieblandoje. – Prašau tavęs atsakyti visiškai atvirai. Ar tau patinka Čabelė?

– Kas čia per klausimas, Marisa! – per prievartą nusijuokė Čabelė. – Ar visai pakvaišai!

– Atsakyk man – jinai tau patinka ir norėtum su ja pasibučiuoti? – neatlyžo Marisa, nesiliaudama gręžti vyro žvilgsniu ir pamažu imdama niršti. – Atsakyk man kuo atviriausiai, nebūk skystablauzdis.

Prieš atsakydamas, Seferinas paragavo sevičės, pakramtė ir nurijo su pasitenkinimo išraiška veide. „Septyniose didžiosiose žuvyse“ dar nebuvo daug lankytojų. Rytas buvo drėgnas ir pilkas, šiek tiek niūrus.

– O kam nepatiktų bučiuoti tokios gražios moters, – sumurmėjo Kikė. Išraudo kaip virtas vėžys. Ar Marisa smarkiai apgirtusi, kad klaustų tokių įžūlybių?

– Ačiū tau, Kike, – atsakė Čabelė. – Šitas pokalbis suka pavojinga vaga. Geriau jau užčiaupti burną tavo žmonelei.

– Žinoma, kad jinai graži, o be to, jos burna viena saldžiausių pasaulyje, Kike, – pasakė Marisa. Ir ištiesdama rankas per savo vyrą, suėmė draugę už skruostų ir truktelėjo link savęs. – Žiūrėk, vyreli, ir mirk iš pavydo.

Čabelė stengėsi atitraukti savo veidą, tačiau be didžiulio užsispyrimo ir galiausiai leidosi pabučiuojama Marisos į skruostą ir pamažu artino burną link jos lūpų.

– Aš nejutau jam neapykantos, nors kartais su manimi elgėsi labai žiauriai, ypač kai jį ištikdavo įniršio priepuoliai, – pagaliau pratarė Seferinas Argueljesas. – Tačiau ponas Garo suteikė man galimybę būti tuo, kuo norėjau būti: profesionaliu fotografu, grafiniu reporteriu. Ir, žinoma, aš žavėjausi juo kaip žurnalistu. Jis išmanė savo amatą ir buvo be galo drąsus. Bet kodėl manęs to klausi, Skiedrele?

– Paleisk mane, pamišėle, ką darai, – pagaliau atsakė Čabelė, nuraudusi ir sumišusi, atitraukdama savo veidą nuo Marisos. – Ką pagalvos Kikė apie tokius žaidimėlius?

– Jis nieko nepasakys, ar ne tiesa, Kike? – Marisa ranka paglamonėjo savo vyrui veidą, jis sėdėjo netekęs amo. – Juk jis yra orgijų ekspertas, prisimeni? Ir galiu tave užtikrinti – jisai miršta iš pavydo. Nagi, vyreli, pasimėgauk tu, pabučiuok ją. Aš suteikiu tau leidimą.

Tačiau užuot atsakiusi, Chulieta Legizamona, dar nė neparagavusi savo sevičės, uždavė dar vieną klausimą:

– Ar tave nuliūdino jo mirtis, Seferinai? Ar tau nepasidarė bloga nuo to siaubingo, brutalaus būdo, kaip jis buvo nužudytas?

Kikė nežinojo nei ką daryti, nei ką sakyti. Ar jo žmona iš tiesų taip elgėsi? Ar jinai iš tiesų sakė tai, ką jisai visai neseniai išgirdo? Jo veide sustingo šypsena – jautėsi didžiausiu idiotu.

– Koks esi bailys, Kike, – pagaliau pasakė Marisa. – Žinau, kad miršti iš troškimo ją pabučiuoti, nes man esi tiek kartų tai sakęs akis į akį, o dabar, kai tau pasitaikė proga, nebedrįsti. Tu pati parodyk pavyzdį, brangioji. Pati jį pabučiuok.

– Ar iš tiesų man duodi leidimą? – nusijuokė Čabelė, jau geriau tvardydamasi. – Nagi, žinoma, aš išdrįsiu.

Ji pakilo, paėjo arčiau Marisos, nusileido tiesiai ant Kikės kelių ir pasiūlė jam savo burną: jis metė staigų, kupiną susirūpinimo žvilgsnį į savo žmoną ir galiausiai ją pabučiavo. Apdujęs, užsimerkęs, jautė, kaip Čabelės burna vertė jį pravérti lūpas ir jas pravėrė. Jų liežuviai susipynė karštoje dvikovoje. Jam pasirodė, kad girdi šalia besijuokiančią Marisą.

Seferinas sulaikė ore šakutę su antru sevičės kąsniu, kurį buvo kuo kruopščiausiai surinkęs, sudėdamas kuprotės gabalėlį, svogūną, salotą ir achi. Ir dabar labai surimtėjęs linktelėjo:

– Žinoma, mane apėmė siaubas, Skiedrele. Žinoma, taip. Ar galėčiau sužinoti, kodėl viso to klausi? Po perkūnėliais, tu labai paslaptinga šį rytą. Kodėl pagaliau nepasakai tikrosios šių pietų priežasties? Nagi, rėžk viską iš peties, Skiedrele.

– Čia mums labai nepatogu ir nėra ko čia likti, – Kikė išgirdo sakant savo žmoną. Čabelės veidas atsitraukė ir jis pamatė, jog ji susijaudinusi, smarkiai žvilgančiomis akimis, o jos burna su patinusiomis lūpomis blizgėjo nuo jo seilių. Marisa jau buvo paėmusi ją už rankų, abi kartu pakilo ir Kikė matė jas nueinančias į miegamąjį. – Eikš, eikš, meile, įsitaisykime patogiau.

Kikė nesekė joms iš paskos. Buvo visiškai sutemę ir vienintelė menka šviesa į terasą sklido iš gatvės. Jis jautėsi pritrenktas. Ar visa tai vyko iš tiesų? Ar tai haliucinacija? Ar jisai tikrai matė Marisą ir Čabelę besibučiuojant? Ar tikrai girdėjo savo žmoną sakant tai, ką jinai pasakė? Ar Liusijano žmona sėdėjo jam ant kelių ir jis su ja bučiavosi su tokiu įkarščiu? Pamažu ėmė jaustis toks susijaudinęs, kad virpėjo visas nuo galvos iki pirštų galiukų, bet neturėjo pakankamai jėgų atsikelti ir nueiti pasižiūrėti, kas vyksta miegamajame.

Chulieta pritarė: „Tu teisus, Seferinai.“ Buvo priversta pritildyti balsą, nes užeigos šeimininkas prie gretimo stalelio pasodino porelę, kuri galėjo nugirsti jų pokalbį. Abu buvo labai jauni ir visiškai įsimylėję: meniu skaitė, laikydamiesi už rankų, vis persimesdami meiliais žvilgsniais.

Bet galiausiai abiem rankomis atsirėmęs į sofą, Kikė atsistojo. Buvo išsigandęs ir laimingas. Jis apie tai svajojo, bet negalėjo įsivaizduoti, kad svajonės kada nors išsipildys, taps tikrove. Ant pirštų galiukų, lyg būtų norėjęs jas užklupti iš netyčių, labai iš lėto slinko tamsiu koridoriumi. Iš miegamojo sklido neryški šviesa, greičiausiai buvo įžiebtas miegamojo stalelio šviestuvas.

– Ką gi, gerai, pasakysiu tiesiai šviesiai, Seferinai, – nusprendė Skiedrelė. – Sakau tau, prakeikta ta valanda, kai sutikai padaryti nuotraukų Čosikos orgijoje, kad užsidirbtum kelis pesus. Viskas nuo to ir prasidėjo. Jeigu ne tos prakeiktos nuotraukos, Rolandas vis dar būtų gyvas, šito pokalbio nė nebūtų ir greičiausiai niekada nebūčiau pakvietusi tavęs pietų ir nepasakyčiau tau, ką dabar rengiuosi pasakyti.

Miegamojo prieblandoje Kikė jas matė nuogas, išsitiesusias lovoje, supynusias kojas, apsikabinusias ir besibučiuojančias. „Viena juodaplaukė, o kita šviesiaplaukė“, – pagalvojo. Svarstė: „Kuri iš jų gražesnė?“ Apšviesti apskritos, prigesintos šviesos, jų kūnai blizgėjo kaip ištepti aliejumi. Nė viena iš jų neatsisuko pažiūrėti į jį, rodėsi visiškai pasinėrusios į malonumą, užmiršusios, kad jis yra ir kad jas stebi. Jo rankos, lyg prieštaraudamos jo paties valiai, jau buvo pradėjusios atsagstyti marškinius, nusismaukė kelnes, nusispyrė batus ir nusiavė kojines.

– Nagi, Skiedrele, kiekviena minutė vis labiau intriguoja, – fotografas kalbėjo skubiai valgydamas, lyg iš jo kažkas

netrukus atims sevičę. – Tęsk toliau, atsiprašau, kad pertraukiau.

Jau visiškai nuogas priėjo artyn vis dar ant pirštų galiukų ir atsisėdo ant plačios lovos krašto, labai arti jų, tačiau prie jų nesiliesdamas.

– Jūs labai gražios, ir tai gražiausias mano gyvenime matytas vaizdas, – sumurmėjo nesąmoningai, net nesuvokdamas, kad pats ir sako tuos žodžius. – Ačiū, kad šiuo metu man leidžiate jaustis pačiu laimingiausiu žemėje žmogumi.

Falas buvo visiškai pakilęs ir jis pats įkaitęs jautė, kad erzina vien mintis, jog gali neišlaikyti ir ejakuliuoti prieš laiką.

– Tave nusamdęs nuotraukoms padaryti užsienietis turėjo būti gangsteris, – didžiulės, nejudančios Skiedrelės akys su pasibjaurėjimu stebėjo, kaip Seferinas valgo: kramtydamas pravira burna, čepsėdamas, drabstydamas maisto gabaliukus ant staltiesės. – Ir taip staiga pradingo, nes greičiausiai turėjo sprukti paskubomis arba bendrininkai ar priešai jį nužudė. O nuotraukas privertė tave padaryti, nes, žinoma, planavo didįjį milijonieriaus šantažą.

Kikė matė, kaip Marisa atitraukė galvą nuo Čabelės ir žvelgė į jį. Bet prabilo ne jam, o savo draugei, tyliu, bet aiškiu balsu, kurį jis kuo puikiausiai girdėjo: „Leisk man tave laižyti, meile. Noriu pajusti tavo syvus.“ Matė, kaip abiejų kūnai atsiskiria, Marisa pakyla ir atsiklaupusi panardina savo galvą tarp Čabelės kojų ir ši, gulėdama ant nugaros, ranka prisidengusi akis, ėmė tankiau kvėpuoti ir dejuoti. Labai iš lėto, kuo atsargiausiai, jis taip pat išsitiesė ant lovos ir pamažu slinkdamas ropliškais judesiais artinosi prie porelės.

– Šitai supratau iš pat pradžių, Skiedrele, – nutraukė ją Seferinas. – Niekada ir nemaniau, kad ponas Kosutas užsakė iš manęs nuotraukas, kad pats galėtų masturbuotis žvelgdamas į jas.

– Kai pasiūliau tau pasitarti su Rolandu, ką daryti su tomis nuotraukomis – tikėjausi, jog panaudos geram žurnalo reportažui, – padariau siaubingą klaidą, Seferinai, – pasakė Skiedrelė nuliūdusi. – Aš pati savo rankomis, visiškai to nenorėdama, užsukau mechanizmą, kuris galiausiai ir pražudė mūsų viršininką.

Kikė atitraukė ranką, kuria Čabelė buvo prisidengusi akis, ir pagaliau nugalėjęs savo drovumą ir gėdą bučiavo ją aistringai, rankomis glamonėdamas jos krūtis, o paskui dar paglostydamas ir Marisos plaukus, o visas jo kūnas gynė jį kuo skubiau išsitiesti ant jų, trintis į jų kūnus, jis virpėjo nuo galvos iki kojų, apakintas aistros, laimingas, koks niekada dar gyvenime nebuvo.

Seferinas pabaigė valgyti savo sevičę ir popierine servetėle nusivalė burną. Įsimylėjėlių porelė jau užsisakė pietus ir dabar jis bučiavo jos plaštaką, pirštelis po pirštelio, žvelgdamas apdujusiu žvilgsniu.

– Bet kodėl, Chulieta? – paklausė Seferinas. – Ką nori tuo pasakyti? Kaip šitaip?

– Rolandas dirbo Daktarui ir nuėjo pas jį pasiklausti, ką daryti su nuotraukomis, – paaiškino Skiedrelė.

– Daktarui? – Seferino veidas iš nuostabos ištįso. – Kartą buvau girdėjęs jį tai sakant, bet pats sau paneigiau, niekada nenorėjau tuo tikėti. Tikrai tiesa, kad dirbo jam?

– Taip, kaip dabar dirbame tu ir aš, ir visa likusi *Atvirai* redakcija, Seferinai, – atsakė šiek tiek įžūliai Chulieta. –

Pats puikiai žinai ir neapsimesk kvaileliu. Ir labai gerai žinai: jeigu ne Daktaras, nei tu, nei aš neuždirbtume tiek, kiek dabar uždirbame, o žurnalas net nebūtų leidžiamas. Geriausia būtų, kad neblaškytum manęs savo kvailystėmis ir imtumėmės pagaliau to, kas iš tiesų svarbu, Seferinai.

Jautė, kaip ejakuliuoja, ir užsimerkė, pagalvojęs, kokia didžiulė gėda, kad negalėjo ištverti ilgiau ir paimti Čabelės, kurią laikė apkabinęs per juosmenį ir glamonėjo vieną jos krūtį. Jautė, kaip slinkdamasi per nugarą žmona pasiekė jo veidą ir krimsčiodama ausį pasakė: „Štai ir viskas, Kike, pagaliau turi tai, apie ką tiek daug svajojai, pamatei Čabelę ir mane besimylinčias.“ Jis, vis dar užsimerkęs, pasuko galvą, susirado savo žmonos burną ir pabučiavo ją murmėdamas: „Ačiū, mano meile. Myliu tave, myliu tave.“ Ir išgirdo, kaip po juo esanti Čabelė nusijuokė: „Kokia jaudinanti meilės scena. Ar man pasišalinti ir palikti jus vienus, balandėliai?“ „Ne, ne, – sumurmėjo Kikė. – Negalėjau susiturėti ir baigiau. Bet tu, Čabelita, dar neišeik, palauk valandėlę, privalau su tavimi pasimylėti.“ Ir išgirdo, kaip Marisa nusijuokė: „Argi nebūsiu tau sakiusi, mano džiaugsme? Jis atrodo kaip tikras vyras, susijaudina, o kai jau turi prasidėti pačios linksmybės, ima ir baigia“. „Nusiramink, – atsakė Čabelė, – aš pasirūpinsiu, kad tas paukštelis ir vėl čiulbėtų.“

Skiedrelė buvo priversta nutilti, nes padavėjas atėjo paimti Seferino lėkštės. Paklausė, ar poniai patikusi sevičė, ir jinai atsakiusi, kad patikusi, bet tiesiog nebuvo pakankamai išalkusi. Ir kad gali viską nunešti. O paskui tęsė:

– Bet Daktaras uždraudė šefui spausdinti milijonieriaus nuotraukas žurnale ar bandyti šantažuoti, kad ištrauktų pinigų. Neklausk manęs kodėl, esu tikra, kad tavo galvelė ir

pati gali nuspėti. Daktaras nenorėjo įsigyti priešo – vieno iš Peru savininkų, kuris užsigeidęs galėjo padaryti jam daug žalos. Ar galbūt, kas ten žino, buvo gavęs užmokestį iš kitos pusės. Rolandas iškrėtė tikrą beprotystę nepaklusdamas Daktarui. Ir nuėjo šantažuoti Kardenaso, kad šis investuotų į *Atvirai*. Jis svajojo, kad žurnalo kokybė pagerės, tiražas išaugs ir jis bus pats pirmas Peru. Ir galbūt taip pat norėjo išsivaduoti nuo Daktaro. Jis turėjo savotišką garbės suvokimą, nenorėjo ir toliau būti Fudžimorio režimo sergėtojas, per kurio rankas eina visos vyriausybės išmatos.

– Ar būtent tokie mes ir esame, Skiedrele? – paklausė Seferinas. Jo balsas pasikeitė ir anksčiau maisto sukelta euforija dingo. Jis net neprisilietė prie vištienos troškinio, kurį jam ką tik buvo atnešę. – Šūdas, kuriuo vyriausybė drabsto savo priešininkus?

– Būtent tai ir dar blogesni dalykai, Seferinai, ir tai pats puikiai žinai, – pritarė Skiedrelė. – Valdančiųjų vėmalai, viduriavimas, jų pamazgos. Tarnaujame tam, kad purvu užčiauptume burnas jų kritikams, o ypač Daktaro priešams. Kad paverstume juos „žmonių atmatomis“, anot paties Daktaro.

– Geriau jau baik pasakoti, kol manęs visai nesugniuždei, Chulieta, – kontratakavo Seferinas, dabar išblyškęs ir išsigandęs. – Ir tada Rolandas Garo...

– Jie pasiuntė jo nužudyti, – sumurmėjo Skiedrelė. Jos apvalių ir nejudrių akių blizgesys siaubingai gąsdino fotografą. – Baimindamasis milijonieriaus. Iš arogancijos, nes nebuvo jam nepaklūstančių ir brangiai už tai nesumokančių žmonių. O galbūt iš baimės, kad Rolandas, ištikus vienam iš jo įniršio priepuolių, atskleis viešajai nuomonei, kad *Atvirai*, užuot buvęs nepriklausomas, yra valdančiųjų instrumentas,

kuriuo užčiaupia burną savo kritikams arba šantažuoja tuos, ką nori apiplėšti ar apgauti. Ar dabar tau aišku, Seferinai?

Kikė galvojo, kad jau nebesusijaudins, bet praleidęs kurį laiką tokia pačia poza – jis atsigulęs ant nugaros, Marisa klūpanti jam ant veido, siūlanti jam savo paraudusią lytį, kurią jis neskubiai laižė, o Čabelė palinkusi jam tarp kojų su peniu burnoje – staiga pajuto, kad lytis ima ir vėl stangrėti, o malonus dilgčiojimas sėklidėse buvo tikras susijaudinimo ženklas. Abiem rankomis laikydamas Čabelės juosmenį, prisitraukė ją ir pasisodino ant savęs. Pagaliau galėjo į ją įeiti. Ir prieš pat vėl ejakuliuojant, jam šovė į galvą mintis, kad šią akimirką yra toks laimingas, jog visą siaubingą pastarųjų savaičių, paskutinių mėnesių patirtį pateisino malonumas, kurį patyrė Marisos ir Liusijano žmonos dėka. Šantažai, skandalo baimė, jo patirtis kalėjime, apklausų pažeminimai, pinigai, išleisti teisėjams ir advokatams, viskas buvo pamiršta jaučiant, kad kūnas virsta ugnimi, gaubiančia jį nuo galvos iki pirštų galiukų, jaučiant, kad kūnas ir siela tuo pat metu dega palaiminga ugnimi.

– Dabar man viskas aišku, išskyrus pagrindinį dalyką, – pasakė Seferinas Argueljesas, nurydamas seiles. – Suprantu, kad man ir vėl dreba balsas ir kad esu pusiau gyvas iš baimės, Skiedrele. Nes mano kiaušai ne tokie tvirti, kad eičiau drąsiai kaip tu per gyvenimą. Esu bailys iš didžiosios raidės. Nenoriu būti didvyris ar kankinys, tik noriu gyventi iki pat galo su savo žmona ir trimis vaikais ir kad manęs anksčiau laiko nenužudytų. Tai kam, po velnių, man pasakoji visus tuos dalykus? Juk tu nenori su manimi susidoroti? Dabar, kai akimirką buvau pasijutęs saugus, tu ir vėl statai mane prie sienos. Ar pasakysi, ko iš manęs nori, Skiedrele?

– Pradžioje, Seferinai, suvalgyk savo vištienos troškinį ir atsigerk alaus, – Skiedrelė sušvelnino balsą ir netgi žvilgsnis šiek tiek sušilo, dabar žvelgė į jį su švelnumu ir užuojauta. – Tai, ką iki šiol išgirdai, niekai palyginti su tuo, ko tavęs paprašysiu.

– Apgailestauju, bet aš jau privariau kelnes iš baimės, Chulieta, – virpančiu balsu prabilo Seferinas. – Ir nors tai tau nepatiks, bet man dingo apetitas ir neturiu noro gerti jokio alaus.

– Puiku, – atsakė Chulieta. – Abu labu tokiu. Tuomet pasikalbėkime, Seferinai. O tiksliau tariant, labai atidžiai manęs pasiklausyk. Nepertrauk manęs iki pat pabaigos. Paskui jau galėsi visko, ko tik širdis geidžia, manęs klausinėti ar komentuoti. Ar tiesiog atsistoti ir sudaužyti šitą alaus butelį man į galvą. Galėsi įskųsti mane policijai. Bet pradžioje išklausyk manęs ištempęs ausis. Ir pabandyk suprasti kuo geriausiai tai, ką tau pasakysiu. Supratai?

– Supratau, – sumurmėjo, linktelėdamas Seferinas Argueljesas.

– Ir kad būtų aišku – lieki man skolingas dar vieną aktą, meiluti, – nesijudindama nusijuokė Marisa. – Taigis, taigis, Kike, kas būtų galėjęs pasakyti, kad paimsi mano geriausią draugę man matant.

– Su tavo pačios palaiminimu, – atsakė Kikė. – Ir dabar tave myliu dar labiau nei anksčiau, tavo dėka išgyvenau nuostabias akimirkas, Marisa.

– O aš nepridėjau savo grūdelio į aruodą, nedėkingasai, – nusijuokė Čabelė nejudėdama.

– Žinoma, kad taip, Čabelita, – pasiskubino užtikrinti Kikė. – Be abejo, ir tau būsiu amžiams dėkingas. Jūs abi

išpildėte mano gyvenimo svajonę. Metų metais apie tai svajojau. Bet niekuomet nesitikėjau, kad tai gali virsti tikrove.

– Pamiegokime nors truputį, kad atstatytume jėgas, – pridūrė Marisa. – Ir kad rytoj galėtume pasimėgauti Majamiu kaip pridera.

– Lova visa persisunkusi šito pono syvais, – prabilo Čabelė. – Ar norite, kad patalus pakeistų naujais?

– Nesirūpink, Čabele, – atsakė Kikė. – Bent jau man tikrai nesvarbu, kad jos drėgnutėlės. Pačios savaime išdžius. Jeigu atvirai, tai man tas kvapelis netgi patinka.

– Argi nesakiau, kad mano vyras yra šiek tiek iškrypęs, – nusijuokė Marisa.

– Kaip jums patiko kelionė, kaip Majamis? – paklausė Liusijanas – jis atvažiavo pats asmeniškai pasitikti į oro uostą. – Ar pasilinksminot? Nemažai prisipirkot? Ar paragavot vietinės virtuvės patiekalų „Versalyje“?

– Tau, brolau, parvežiau kaklaraištį su palmėmis ir vaivorykštėmis, – atsakė Kikė.

Pradžioje Chulieta Legizamona kalbėjo tyliu balsu, susirūpinusi dėl prie gretimo stalelio sėdinčios porelės, bet supratusi, kad jiems labiau rūpi jų pačių glamonės ir šnabždėjimai vienas kitam į ausį neabejotinai kvailų, gražių dalykų nei klausytis, kas sakoma prie gretimo stalo, ėmė kalbėti garsiau. Kalbėjo ilgai, nemikčiodama, savo didžiulėmis, šaltomis akimis įsisiurbusi į lyg užšaldytą Seferino veidą, Seferinas tai raudo, tai pajuosdavo, išplėsdamas akis iš nuostabos ar užmerkdamas jas ištiktas panikos, žvelgė į ją nepasitikėdamas, pusiau ištiktas siaubo, pusiau priblokštas to, ką jinai jam pasakojo. Kartais praverdavo burną, lyg rengtųsi ją pertraukti, bet netrukus ją užčiaupdavo, prisi-

minęs, kad pasižadėjo nesakyti nieko, iki jinai pabaigs pasakoti. Kiek laiko Skiedrelė kalbėjo? Ilgai, nes jai bekalbant susirinko daugiau žmonių paragauti kreolų maisto ir jūrų gėrybių į „Septynias didžiąsias žuvis“, o paskui salė praretėjo. Nustebęs padavėjas atėjo pasiimti nepaliestų Skiedrelės ir Seferino valgių, dar perklausė, ar kas nors ponams nepatikę, ir pasiteiravo, ar nenorės kavos ir deserto, jie abu galvos judesiu atsakė, kad ne.

Nutilusi ir paprašiusi sąskaitos, Skiedrelė pasakė Seferinui, kad dabar gali klausti visko, kas rūpi. Bet Seferinas pusbalsiu, nuleidęs galvą atsakė, kad šiuo metu tai tikrai ne, nes jautėsi sutraiškytas, kaip tą vienintelį kartą, kai mėgino nubėgti maratoną ir septynioliktame kilometre buvo priverstas pasiduoti, nes kojos virpėjo ir jautė, kad netrukus nugrius. Vėliau tikrai jos paklaus, galbūt rytoj, kai apvirškins viską, ką išgirdo ją pasakojant, ir šiek tiek susitvarkys galvą, kuri pavirto labirintu, šikšnosparnių ola, ugnikalniu. Skiedrelė apmokėjo sąskaitą, išėję įsėdo į taksi ir parvažiavo į *Atvirai* redakciją. Abu suprato, kad nuo šios akimirkos jų gyvenimas daugiau niekada nebebus toks pat.

XXI

Neeilinis Atvirai *numeris*

POLITINIS-KRIMINALINIS SKANDALAS

Pirmą kartą šiame numeryje mūsų savaitraštis nesiima pramogų pasaulio skandalų – plastiko, surežisuotų scenarijų, sintetikos ir ekrano žvaigždžių – ir visus savo puslapius skiria raudonajai kronikai ir politikai, kad galiausiai atskleistų tiesą su visomis purviniausiomis detalėmis apie žvėrišką nusikaltimą prieš mūsų įkūrėją, apraudotą iškilų žurnalistą Rolandą Garo.

REDAKTORIAUS SKILTIS

SUPRANTAME, BET VIS TIEK DAROME

Mūsų redaktorė, Chulieta Legizamona

Gerai suprantame, kad tai gali būti paskutinis mums brangaus žurnalo numeris. Suprantame, kokios rizikos imamės, publikuodami šį neeilinį *Atvirai* numerį ir atskleisdami Peru spaudos korumpuotoją ir žudiką, žmogų, kuris, galimas daiktas, sukaupė didelę valdžią, padidino korupciją ir padarė mūsų mylimos tėvynės, Peru, istorijoje daugiau nei

bet kas kitas žalos: Saugumo tarnybos vadovą, savo pavaldiniams bei pakalikams žinomą kaip Daktaras.

Suprantame, kad aš pati galiu netekti galvos, kaip kad jos neteko minėtasis Rolandas Garo, garsus žurnalistas, šio savaitraščio įkūrėjas, ir kad lygiai kaip aš, taip ir visi *Atvirai* redaktoriai, darbuotojai bei fotografai gali netekti darbo, atlyginimo ir tapti aukomis – jie patys ir jų šeimų nariai – negailestingų ir laukinių išpuolių, organizuotų kraugerio Daktaro ir jo šeimininko bei bendrininko prezidento Fudžimorio.

Suprantame, tačiau nepaisydami nieko, be jokių dvejonių vis tiek tai darome: išleidžiame šį deginantį visus tiltus *Atvirai* numerį, parodydami kuo aiškiausiai, nuosekliai ir visapusiškai, kad nužudydama Rolandą Garo, ir tik vienas Dievas žino, kiek dar būta aukų, vyriausybė padarė labiausiai pasibaisėtiną Peru (o galbūt viso pasaulio) istorijoje nusikaltimą, ėmėsi vienos baisiausių – žodžio laivės – prievartų prieš žurnalistą, tiesa, prieštaringai vertinamą, tačiau gerbiamą net pikčiausių priešų, net jie pripažino jo talentą, drąsą, testosteroną, profesionalumą ir jo meilę mūsų senai šaliai.

Kodėl tai darome, rizikuodami absoliučiai viskuo?

Visų pirma ir svarbiausia – dėl mūsų laisvės meilės. Nes be žodžio laisvės ir kritikos valdžia gali imtis kokių tik tinkama falsifikavimų, nusikaltimų bei plėšimų, kurie apkartino mūsų naujausią istoriją. Ir dėl mūsų tiesos bei teisingumo meilės – vertybės, už kurią bet kuris žurnalistas privalo būti pasirengęs paaukoti viską, įskaitant ir gyvybę.

Ir dar todėl, kad jeigu elgsimės kaip bailys ir piktavalis Rolando Garo žudikas, jei nutylėsime piktavališkai ir

groteskiškai falsifikuojamą teisingumą, kuris priskyrė žmogžudystę vargšui senoliui, netekusiam savo gebėjimų – kalbame apie Chuaną Peinetą, vertinamą skaitovą veteraną. Jei nusikaltėliai paliks nenubausti, Peru tik dar giliau panirs į pragarišką bedugnę, į kurią ir taip jau paniro dėl autoritarinio, kleptomaniško, manipuliuojančio ir nusikalstamo mus valdančio režimo kaltės.

Darome dar ir todėl, kad atskleisdami erzinančias tiesas tikimės įnešti savo indėlį ir užkirsti kelią, nors tai bus ir labai mažas smėlio grūdelis, kad Peru dėl Daktaro ir jo šeimininko prezidento Fudžimorio kaltės nepavirstų viena tų bananų valstybėlių, viena iš tų karikatūrų, kurių gausu mūsų Amerikoje. Kauliukai išmesti. *Alea jacta est.*

Chulieta Legizamona
(Direktorė)

ISTORIJOS PRADŽIA

IŠKRYPĘS PALAIDŪNAS, UŽKLUPTAS MILIJONIERIUS IR ČOSIKOS ORGIJA

(SEFERINO ARGUELJESO, MŪSŲ NARSAUS GRAFINIO REPORTERIO PRISIPAŽINIMAI)

Estrelita Santibanjes

Žurnalisto Rolando Garo nužudymo istorija, užsakyta inžinieriaus Fudžimorio režimo jėgos žmogaus, žinomo kaip

Daktaras, prasideda prieš dvejus su trupučiu metų, kai paslaptingasis užsienietis, besivadinantis Kosutu (pavardė neabejotinai išgalvota), apie kurio atvykimą ar išvykimą iš šalies Imigracijos tarnybos neturi jokių duomenų, o tai liudija, kad kalbama apie tarptautinės mafijos gangsterių gaujos narį, pasamdė mūsų *Atvirai* redakcijos bendradarbį, vertingąjį Seferiną Argueljesą, kad šis nufotografuotų tariamą bendruomenės susirinkimą, rengiamą Čosikos namuose.

„Buvau niekingai to subjekto, kuris buvo panašus į gerbiamą verslo žmogų, o iš tiesų buvo melagis, apgavikas ir greičiausiai tarptautinių kartelių agentas, apgautas, – pasakoja mums Seferinas. – Jis mane pasamdė, kad nufotografuočiau tariamą bendruomenės susirinkimą, o iš tiesų tai buvo prostitučių orgija.

Kiek mergaičių buvo pakviesta į tą orgiją, Seferinai?

Jeigu gerai prisimenu, kokios keturios. Ar galbūt penkios. Aš negalėjau labai gerai viso to susirinkimo matyti, nes dariau nuotraukas pasislėpęs, todėl mano regos laukas buvo šiek tiek apribotas. Tačiau mano kamera turėjo plačią perspektyvą ir puikiai prisitaikė.

Gal galėtum nupasakoti orgijos, kurią fotografavai, pobūdį, Seferinai?

Ką gi, visi galiausiai išsirengė ir buvo imtasi sueities, arba seksualinio akto, kartais tradicinio, kartais ne visai. Kaip kad tai atskleidžia mano darytos nuotraukos.

Nori pasakyti, Seferinai, kad merguželės, paslaptingas palaidūnas ir ponas inžinierius donas Enrikė Kardenasas išsivadavo iš savo apdarų ir tenai pat santykiavo, kaip gyvuliai, pramaišiui vienas su kitu?

Ne tiktai santykiavo, jeigu šiuo žodžiu norima pasakyti, kad buvo mylimasi, Estrelita. Nes buvo ir kitokios sueitys, vulgariai tariant minetai ir čiulpimas, ir, manau, netgi pono Kosuto bandymas sodomizuoti, jeigu leisite tokį įmantrų žodį, vieną iš merguželių, tačiau, regis, kad tai suveikė tiktai iš dalies, nes jai skaudėjo, jinai klykė ir ponas Kosutas išsigando ir atlyžo. Mano nuotraukos atskleidžia visą eigą, nesigirdi tiktai jų šauksmų, nors aš juos labai gerai girdėjau.

Kaip elgėsi inžinierius Enrikė Kardenasas orgijos pradžioje?

Buvo nustebęs. Jis kuo aiškiausiai taip pat buvo apgautas. Jis nežinojo, kad atsidurs bakchanalijoje. Buvo akivaizdu, kad jis manė esąs kviečiamas į visuomeninį susibūrimą. O susidūrė su kažkuo labai priešingu. Tačiau galiausiai, pergalėjęs savo pirminį susivaržymą, įsitraukė į veiksmą. O kiek vėliau pasijuto šiek tiek netvirtai, greičiausiai dėl gausaus alkoholio ar dėl to, kad sušniaukštė miltelių takelius, patiektus pono Kosuto. Jis rodėsi prie to nepratęs. Kad ir kaip ten buvo, parvežė jį į Limą samdytu automobiliu su vairuotoju, nes inžinierius nebesugebėjo parvairuoti savo paties mašinos.

Kodėl neatlyždamas vis vadini apgaviku poną Kosutą, Seferinai?

Nes jis niekada man nesumokėjo sutartų 500 dolerių už nuotraukas. Tiesą sakant, po tos dienos daugiau niekada jo nebemačiau. Viešbutyje, „Sheraton“, man pasakė, kad jis išvyko iš savo kambario, nenurodydamas savo kelionės krypties.

Ir ką tuomet tu, Seferinai, padarei su tomis orgijos nuotraukomis?

Kuo saugiausiai jas padėjau, manydamas, kad apgavikas vieną dieną pasirodys ir sumokės man už darbą, kuriam buvau pasamdytas.

O kodėl po dvejų su trupučiu metų, Seferinai, nusprendai atskleisti Atvirai *direktoriui, kad turi tas nuotraukas?*

Buvau priverstas savo ekonominės padėties. Esu vedęs, turiu tris vaikus, o gyvenu už tris grašius, kaip sako žmonės. Vienas iš mano vaikų, pats mažiausias, susirgo skarlatina. Kuo skubiausiai reikėjo ekonominių išteklių, nes mano banko sąskaitoje buvo nulis. Taip, kaip ir girdi, – man nebuvo likę nė sudilusio sentavo. Ir tuomet nunešiau tas nuotraukas ponui Rolandui Garo, mūsų savaitraščio direktoriui. Papasakojau jam visą istoriją. Ponas Garo man pasakė, kad išstudijuos jas ir pasižiūrės, ką galima padaryti su nuotraukomis. Ir tiktai praėjus mėnesiui su puse nusprendė jas publikuoti ir paskelbti tą neeilinį *Atvirai* numerį. „Čosikos orgijos nuotraukos“ turėjo pasisekimą. Jo paties ir mūsų visų nelaimei. Ir nacionalinės žurnalistikos nelaimei. Nes dabar jau žinome – jis buvo kuo žiauriausiai Daktaro nurodymu

nužudytas už tai, kad išspausdino nuotraukas, kompromituojančias poną inžinierių doną Enrikę Kardenasą.

(Nužudymo istorijos tęsinį skaitykite mūsų direktorės Chulietos Legizamonos straipsnyje kitame puslapyje: „Ranka, valdanti žudikus, ir herojiška Atvirai *įkūrėjo mirtis.")*

ŽURNALISTO NUŽUDYMAS IR GRĖSMĖ PERU IŠRAIŠKOS LAISVEI

Chulieta Legizamona
*(*Atvirai *direktorė)*

Yra tiesa, kuri skaudina, kurią būtume linkę priimti kaip melą, bet šiuo pačiu sudėtingiausiu atveju reikia pristatyti mūsų publikai pačią tyriausią, atvirą ir skaudžią tiesą. Tiesą reikia išsakyti suspaudus kumščius ir sukandus dantis. Taip ir darome.

Nei aš, nei kas nors kitas *Atvirai* redakcijoje nežinojome, kad mūsų įkūrėjas, Rolandas Garo, mano mokytojas ir mano draugas, dirbo Daktarui ir jo šešėlinei Saugumo tarnybai. Ir kad dėl tos pačios priežasties daugybė mūsų atskleidimų ir mums brangaus savaitraščio kampanijų negimė spontaniškai iš žurnalistinės nuojautos ar mūsų redaktorių talentingo tiriamojo darbo, o buvo nurodomi bei apmokami paties Daktaro, iš kurio Rolandas Garo gaudavo tiesiogines žodines instrukcijas. Visa tai yra patvirtinta slaptais įrašais, kurie atiduoti į nacionalinės prokuratūros ir teisėsaugos rankas – jai pateikėme skundą dėl Rolando Garo nužudymo Daktaro užsakymu.

Kodėl Rolandas Garo, kaip ir daugybė kitų kolegų žurnalistų, sutiko priimti piniginę paramą iš krauju suteptų Fudžimorio režimo jėgos žmogaus rankų? Priežastis akivaizdi, tokia pat aiški, kaip ir skaudi: išgyvenimo poreikis. Be režimo ekonominės pagalbos, gaunamos per Saugumo tarnybą, tiek *Atvirai*, tiek ir daugybė kitų žurnalistinių publikacijų būtų nepasirodę dėl absoliučios išteklių stokos, nors kai kurios iš jų, kaip kad ir mūsiškė, gali pasigirti publikos dėmesiu. Poreikis, troškimas ir toliau egzistuoti, pildyti žurnalistinę ir pilietinę misiją, be abejonės, paskatino Rolandą atsiduoti Fudžimorio režimo šešėlinio jėgos žmogaus malonei, net neįtariant, kad dėl to pasiaukojimo gelbstint savaitraščio egzistenciją bus paaukota jo paties gyvybė.

Kodėl tai pasakoju? Todėl, kad kai mūsų kolega grafinis reporteris Seferinas Argueljesas man prisipažino (ir parodė) skandalingąsias Čosikos nuotraukas, aš kuo nuoširdžiausiai jam patariau nunešti jas mūsų šefui ir direktoriui ir papasakoti jam visą paslaptingojo Kosuto istoriją. Tai ir padarė Seferinas, sekdamas mano patarimu. Ir tiktai vėliau sužinojome (tai užfiksuota įrašuose, mano pačios įteiktuose teisėsaugai), kad Rolandas Garo pasiskubino parodyti nuotraukas Daktarui ir pasiklausti dėl viso to nurodymų. Minėtasis Daktaras uždraudė jas publikuoti ar skelbti bet kokį su jomis susijusį reportažą *Atvirai*, kaip ir bandyti gauti kokios nors naudos ar šantažuoti poną inžinierių doną Enrikę Kardenasą, tos orgijos pagrindinį veikėją. Daktaras man vėliau paaiškino, kad, jo paties žodžiais tariant (galite pamatyti iš atitinkamos įrašo transkripcijos, mano pačios įteiktos teisėsaugos organams), uždraudė Rolandui tai, nes puikiai žinojo, kad nereikia veltis į panašius reikalus su galingesniais nei

jis, Peru turtingaisiais, tarp kurių yra ir minėtasis kasyklų valdytojas, inžinierius Enrikė Kardenasas.

Bet Rolandas Garo nepakluso nurodymams ir bandė palenkti (šantažu) poną Kardenasą: nunešė jam nuotraukas ir paprašė, kad investuotų savo pinigus bei prestižą į *Atvirai*, tai leistų žurnalui pagerinti savo turinį bei išvaizdą ir reklamos agentūros dėl gero inžinieriaus Kardenaso vardo direktorate pateiktų jam užsakymų, kurie užtikrintų jam išgyvenimą. O kadangi inžinierius Kardenasas atsisakė leistis išmušinėjamas ir netgi šiurkščiausiai jį išvarė, grasindamas Rolandui išspirti jį iš savo kabineto, mūsų įkūrėjas, apimtas vieno iš įsiūčio priepuolių, kurie jį kartais užvaldydavo ir apakindavo, išspausdino tą ypatingąjį *Atvirai* numerį. Ir tuomet Daktaras nusprendė jį nubausti ir įsakė nužudyti.

(Pasižiūrėkite Daktaro prisipažinimo slapto įrašo mano pačios padarytos transkripcijos: straipsnio autorei buvo iš anksto grasinama, jai – t. y. man pačiai – buvo nurodytos pasekmės, kurios galėtų ištikti, jeigu nuspręsčiau nepaklusti jo įsakymams.)

Tokia yra liūdna tragiškos Rolando garo mirties istorija, mūsų viešojo skundo priežastis, atskleidžiama šios savaitės *Atvirai* puslapiuose savo skaitytojų akims tuo pat metu, kai pateikėme atitinkamą kaltinimą teisėsaugai, tikėdami, kad mūsų teisingieji teisėjai pasirūpins, jog Rolando Garo žudikas būtų teisiamas ir nuteistas tinkamai pagal jo apgailėtiną veiklą.

(Taip pat galite įsitikinti, kaip šio straipsnio autorė, parodydama sumanumą bei drąsą, įrašė kompromituojančius Saugumo tarnybos vadovą prisipažinimus jo organizuotame susitikime jo namelyje netoli pietinių paplūdimių, kur jis pateikė jai

instrukcijas, kaip diskredituoti politinius oponentus ar režimo kritikus, ir iškėlė tai kaip sąlygą teikti ekonominę pagalbą, būtiną žurnalui išlikti.)

Likusios istorijos dalies nebegalime patikrinti, bet galime numanyti ar atspėti. Kad susikurtų brutalaus mūsų įkūrėjo nužudymo priedangą, jo autoriai, Daktaras bei jo bendrai, susirado vargšą sklerotiką senolį, puikiai atmenamą skaitovą Chuaną Peinetą, pagarsėjusį savo sena nuoskauda bei neapykanta Rolandui Garo, gausiai patvirtintą laiškais ir skambučiais, pasikartojančiais ir nepaliaujančiais kas dieną, radijui ir televizijoms. Senolis buvo giliai įsitikinęs, jog būtent dėl Rolando kritikos prarado savo postą žinomoje programoje *Trys juokdariai* Amerikos televizijoje, kurioje prieš daugelį metų dirbo. Daktaras bandė nuslėpti savo nusikaltimą šmeižikiškai apkaltindamas deklamavimo meno propaguotoją veteraną. Tokia yra tikroji Rolando Garo mirties istorija.

Chulieta Legizamona
(*Atvirai* direktorė)

SLAPTIEJI ĮRAŠAI

(Rizikuojant gyvybe, tačiau tarnaujant TIESAI IR TEISINGUMUI)

Estrelitos Santibanjes straipsnis

Prieš pradėdama interviu įspėjau mūsų direktorę, Chulietą Legizamoną, kad kalbinsiu ją ne kaip mūsų savaitraščio, kuriame dirbu, viršininkę, o elgsiuosi su ja laisvai ir

nesivaržydama, kaip su bet kokiu nepažįstamuoju, kuris svarbus būtent to pokalbio informatyvumui. O jinai man atsakė: „Žinoma, taip, Estrelita. Puikiai išmokai pamoką. Taigi, pildyk savo žurnalistinę prievolę.“ Be tolesnių įžangų pateikiu jai pirmą klausimą:

Kada jums šovė į galvą mintis tarp rūbų paslėpti mažą prietaisą, kad galėtumėte įrašyti pokalbius su svarbiu personažu, žinomu kaip Daktaras?

Nuo antro mūsų susitikimo. Patį pirmą kartą, mano didžiai nuostabai, jis prisipažino, kad Rolandas Garo dirbo jam ir jis nori, jog *Atvirai* išgyventų po jo įkūrėjo mirties ir todėl aš pati turėčiau imtis direktorės pareigų. Ir nuo to karto nusprendžiau rizikuoti ir įrašinėti visus mūsų pokalbius.

Ar supratote, kad taip nusprendusi pasmerkiate save pavojui?

Puikiai tai supratau. Žinojau, kad jeigu suras, jog iškirptėje tarp krūtų turiu pasislėpusi įrašantį prietaisėlį, gali mane nužudyti, kaip tai padarė su Rolandu. Tačiau nusprendžiau rizikuoti, nes niekada juo nepasitikėjau. Ir šis apsisprendimas man leido atskleisti, ką žinau aš ir ką dabar žino visa Peru, nes sulaukiau didžiulio palaikymo iš visų savaitraščio redaktorių, ir surašėme skundą, kurį atidavėme į Teisingumo rankas: kad būtent Daktaras pasiuntė nužudyti Rolando Garo už tai, kad jam nepakluso ir išspausdino Čosikos orgijos nuotraukas. Dėkojau Dievui tą dieną, kai jis pats, motu proprio, man netraukiant už liežuvio, pasakė, ką padarė su mūsų draugu ir mokytoju, *Atvirai* įkūrėju.

O kodėl, jūsų nuomone, Saugumo tarnybos vadovas pateikė jums tokį kvailą, gal tiksliau tariant, tokį svarų prisipažinimą, dėl kurio jūs galėjote pasiųsti jį į kalėjimą ilgiems metams? Daktaras garsėja daugeliu dalykų, bet tik ne kvailumu, ar ne tiesa?

Aš pati to savęs daugybę kartų klausiau, Estrelita. Manau, kad būta įvairių priežasčių. Kadangi aš jau buvau jam pradėjusi dirbti, ir dar labai efektyviai, vykdydama jo nurodytus atskleidimus bei diskreditavimo kampanijas, jis manimi pasitikėjo. Tačiau bet kokiu atveju darė viską, kad įsitikintų, jog niekada jo neišduosiu. Manau, todėl įspėjo, kokio keršto gali imtis prieš mane, jeigu jį išduočiau. Taip pat, manau, padarė tai iš savo šėtoniškos tuštybės. Kad aš įsitikinčiau, jog jis turi neribotą valdžią, leidžiančią netgi atimti gyvybę iš to, kas jam nepaklūsta. Argi nesakoma, kad valdžia apakina tuos, kurie ją užgrobia.

Ką pajutote, kai išgirdote Daktarą sakantį, jog jis ir įsakė nužudyti taip jūsų mylimą Rolandą Garo?

Panišką siaubą. Kaip vulgariai sakoma, apsišikau iš baimės. Estrelita, atsiprašau už keiksmažodžius. Man virpėjo keliai, širdis ėmė daužytis. Ir tuo pat metu, nors tuo ir sunku patikėti, mane apėmė slaptas džiaugsmas. Kad suradau tikrąjį Rolando Garo žudiką. Štai jis buvo tiesiai prieš mane. Maldavau Dievo, Švenčiausiosios Mergelės ir visų šventųjų, kad įrašantis prietaisas tą dieną gerai veiktų. Juostelės labai nudėvėtos ar pigios, todėl jis kartais neveikdavo tinkamai ir įrašų kokybė būdavo prasta, o kartais tiesiog nieko neįsirašydavo. Bet dangus mane išgirdo ir tos dienos įrašas puikiai pavyko.

Kiek įrašų jūs įteikėte Prokuratūrai ir laikinojo sulaikymo teisėjui?

Trisdešimt septynis. Visus, kuriuos pavyko įrašyti, netgi ir tuos, kurių kokybė labai prasta, beveik negirdimus. Ir žinoma, prieš įteikdama juos, kuo kruopščiausiai pasirūpinau padaryti visų trisdešimt septynių juostelių kopijas, jeigu būtų išplėšta tai, kas įteikta, iš teisėsaugos saugyklų.

Ar jūs manote, kad teisėjai išdrįs tinkamai panaudoti įrašus? Ar nebijote, jog galite būti apkaltinta, kad prisipažinimas, įrašytas slapčia, kitaip tariant, nelegaliai, negali būti laikomas teisėtu apkaltinant Saugumo tarnybos vadovą žmogžudyste?

Tai, žinoma, bus Daktaro savo gynybai naudojamas argumentas, kad išvengtų kaltinimų ir bausmės už Rolando Garo nužudymą. Tačiau jam nepavyks. Pasitariau su patyrusiais advokatais apie tokias bylas ir visi vienu balsu man pasakė, kad nėra nei juridinio, nei moralinio pagrindo, kad būtų leista pasinaudoti tokia apgaulinga strategija. Kiltų didžiulis viešosios nuomonės skandalas ir visa šalis tam pasipriešintų. Tačiau net ir tuo atveju, jeigu kas nors panašaus ir nutiktų, būtų įrodyta, kad teisėsauga nėra nepriklausoma ir kad teisėjai taip pat kaip ir daugybė žurnalistų tėra paklusnūs valios vykdytojai tikrųjų Peru šeimininkų, kokiais pavirto Fudžimoris ir Daktaras.

Kai eidavote su juo susitikti, ar jūsų netikrino kareiviai ar policija, sauganti Daktarą?

Mane apžiūrėjo labai paviršutiniškai ir tiktai pirmą kartą. Bet nelietė krūtinės, kur ir slėpiau aparatą. O kitus kartus leido man įeiti be jokios patikros. O be to, man buvo draudžiama su juo susitikti, kol jis pats manęs nepakvietė. Visus kartus, kai ėjau su juo susitikti Saugumo tarnybos kabinete, išskyrus tą pirmąjį jo bunkeryje pietiniuose paplūdimiuose.

Ar nebijote, kad galite patekti į netikėtą avariją, pavyzdžiui, jus partrenks mašina ar sunkvežimis, kad jums užnuodys maistą, kad jus užpuls gatvėje su peiliu ir t. t., ir pan.?

Žinoma, laikausi visų saugumo priemonių. Tačiau nereikia pamiršti, kad šiuo metu Fudžimorio ir Daktaro režimas jau nebelaiko parklupdęs ant kelių visos Peru. Diktatūros opozicija įgavo jėgos, kas dieną vyksta mitingai, nukreipti prieš Fudžimorio pastangas būti išrinktam trečią kartą, ir akivaizdu, kad jam tai pavyktų tiktai pasitelkus monstrišką apgavystę. Žmogaus teisių gynėjai kas dieną skalbia Peru vėliavą prie Vyriausybės rūmų durų. Apskritai komunikacijos priemonės dėl susiklosčiusių aplinkybių jau mažiau nuolankios ir paklusnios, ir kai kurios jų išdrįsta imtis atviros režimo kritikos. Drįsta kritikuoti patį Fudžimorį, o ypač represijų, cenzūros ir žmogžudysčių šefą. Tikėkimės, kad opozicijos veikla tiktai stiprės ir nuves ant teisiamųjų suolo, o paskui ir į kalėjimą patį Daktarą. Mano nuomone, didžiausias pavojus kyla, kad jis suspės pabėgti į užsienį, kur jis ir Fudžimoris laiko visus savo pagrobtus milijonus.

Ar, jūsų nuomone, Atvirai *išgyvens pastarąjį skandalą, ar Daktaras pasirūpins, kad būtų uždarytas visiems laikams?*

Tikiuosi, kad ir toliau gyvuos, dabar jau savo sąskaita ir rizika, be režimo pašalpos. Darysiu viską, kas įmanoma ir neįmanoma, su savo narsių bendradarbių pagalba, kad Rolando Garo žudikai nenužudytų dar ir mūsų savaitraščio. Tikimės apsiginti palaikomi viešosios nuomonės, remiančios Teisingumą ir Laisvę. Pasitikime savo skaitytojais.

(Tolesniuose puslapiuose matysite Seferino Argueljeso, Atvirai *fotografo nuotraukas, kuriose užfiksuota mūsų direktor*ė *Chulieta Legizamona su įrašymo aparatu, paslėptu tarp krūtų, įraše yra prisipažįstamas nusikaltimas, įsakytas Saugumo tarnybos šefo.)*

(Tolesniuose puslapiuose skaitykite žinomo žurnalisto Rolando Garo biografiją ir viską, kas žinoma apie nuotykių kupiną ir nusikalstamą Daktaro, Saugumo tarnybos šefo, gyvenimą ir pasibjaurėtiną diktatūrą, nuo kurios kenčia Peru.)

(Viduriniuose puslapiuose rasite „Čosikos orgijos skandalo" nuotraukų santrauką bei liūdną skaitovo Chuano Peinetos istoriją, jį Rolando Garo nusikaltimo autoriai privertė prisipažinti kaltu, o paskui išsiuntė į senelių prieglaudą, kur visą tą laiką gyveno dėl savo senatvinės demencijos net nesuvokdamas, kokios dramos nekalta auka nesąmoningai tapo. O pabaigoje galite rasti mūsų savaitraščio apklausą, pagal kurią 90% apklaustųjų mano, kad Chuanas Peineta turėtų būti išteisintas, nes labai abejotina, kad tokios fizinės bei psichinės būsenos asmuo galėtų būti sumanytojas nusikaltimo, už kurį buvo nuteistas.)

XXII

Happy end?

– Negaliu išmesti iš galvos minties, kad Liusijanas žino, meile, – staiga pasakė Kikė ir Marisa, kuri šalia jo skaitinėjo savaitės paskalas, krūptelėjo.

– Nežino, Kike, – užtikrino įsitaisydama tarp pagalvių ir pasisukdama į vyrą. – Išmesk tą prakeiktą mintį sau iš galvos kartą ir visiems laikams.

Kikė atidėjo Antony Beevor knygos apie Antrąjį pasaulinį karą storą tomą ant naktinio stalelio ir pažvelgė į žmoną tokiu susirūpinusiu veidu, kaip niekada iki šiol.

Buvo saulėtas sekmadienio rytas ir pagaliau į Limą atėjo tikra vasara. Jie abu pakirdo anksti su mintimi, kad ims ir praleis visą dieną paplūdimio namelyje, Hondoje, o pietų būtų susitikę tenai pat su draugais, bet papusryčiavę staiga nusprendė sugrįžti į lovą, paskaityti ir praleisti rytą ramiai. Vėliau galbūt išeis papietauti į kokį gerą restoraną.

– Taigi, kad jis visai nebe toks kaip visada Marisa, – neatlyžo Kikė. – Aš jį jau kuris laikas stebiu. Ir patikėk, jis pasikeitė. Žinoma, saugo įvaizdį, kaip ir pritinka *gentleman*. Nes jis toks jau yra. Ar nori žinoti, kiek laiko nepietavome ir nevakarieniavome kartu? Du mėnesius. Ar kada nors

gyvenime buvo taip, kad nesusitiktume visi keturi šitiek laiko pietauti ar vakarieniauti?

– Jeigu Liusijanas žinotų, jis su mumis net ir sveikintis nustotų, Kike. Būdamas toks konservatyvus, manau, jis sugebėtų iškviesti tave dvikovon, – pasakė Marisa. – Ir dar iš karto išsiskirtų su Čabele. Ar bent gali įsivaizduoti, kad jis liktų su savo žmona, sužinojęs, jog ji mylėjosi su tavimi ir su manimi?

Marisą ištiko juoko priepuolis, ji nuraudo kaip mergaitė, prisiglaudusi pasitrynė į savo vyrą. Jo rankos paglamonėjo jos nuogą po lengvo šilko naktiniais marškiniais kūną.

– Taip, taip, tą patį ir aš sau kartoju, kad nusiraminčiau, meile, – sušnabždėjo Kikė, lengvai krimstelėdamas ausį. – Kad toks, koks yra, būtų kovojęs iki mirties su mumis ir, be abejo, būtų išsiskyręs su Čabele. Ir dar atimtų iš jos mergaites.

Staiga Kikė pajuto, kaip jinai suima jo penį. Bet ne su meile, o gniauždama, lyg norėtų jį sužeisti.

– Ei, klausyk, man skauda, meile.

– Jeigu sužinočiau, kad mataisi vienas su Čabele, kad man už nugaros su ja sanguliauji, prisiekiu, nupjaučiau šitą, kaip Lorena Bobbitt nupjovė savo vyrui, – pasakė Marisa, apsimesdama siaubingai perpykusia, o jos mėlynos akutės svaidė žaibus. – Juk prisimeni Lorenos Bobbitt istoriją, tiesa? Tą ekvadorietę, kuri su peiliu iškastravo savo gringą vyrą ir pavirto tikra pietiečių didvyre Jungtinėse Valstijose.

– Ar tikrai taip apie mane galvoji? – nusijuokė Kikė, paimdamas jos ranką ir atsitraukdamas. – Kad galėčiau matytis su Čabele tau už nugaros? Tikrai išprotėjai, meile. Man patinka tai, ką mes darome trise. Mane ima jaudulys matant jus abi besimylinčias. Ir noras kristi ant jūsų abiejų kaip liūtis.

– Bet paskutinį kartą kritai tiktai ant Čabelės, o mane tik per juosmenį patrynei.

Kikė pasisuko ir pabučiavo Marisą. Bučiavo ją giliu bučiniu ir spaudė prie savęs.

– Ar keli man pavydo sceną dėl Čabelės? – sumurmėjo laimingas, bandydamas nutraukti jos naktinius marškinius. – Tu mane sujaudinai, gringita.

Jinai atsitraukė taip pat juokdamasi. Jos šviesūs plaukai buvo atmesti atgal, o ilgas kaklas Kikei pasirodė dar švelnesnis ir baltesnis nei jos skuostai ar kakta.

– Nežinau, ar tai pavydas, Kike, – tarė vėl prisiglausdama prie jo. – Tai labai keistas jausmas. Kai matau jus besimylinčius, tave tokį aistringą, tokį susijaudinusį ir ją taip pat, susipynusius, besiliečiančius, besiglaudžiančius, mane apima lyg ir įniršio priepuolis. Bet tuo pat metu, žvelgdama į jus, susijaudinu ir visa sudrėkstu. Ar tau nebūna taip pat?

– Taip, visiškai taip pat, – atsakė Kikė, delnu perbraukdamas per Marisos pečius. – Ypač, kai matau jus susipynusias, čiulpiančias viena kitai. Jaučiuosi taip, lyg staiga jūs būtumėte mane iš tenai išmetusios ir palikę našlaitį. Ir mane taip pat ištinka įniršis. Tačiau iš tiesų, Marisa, nuo to laiko, kai prasidėjo visa ta istorija, mūsų intymus gyvenimas tiktai praturtėjo, tiesa? Ar tau taip neatrodo?

– Tikra tiesa, – pritarė Marisa. – Netrukus treji metai nuo pirmo karto, kai buvome visi trys Majamyje. Pameni? Turime atšvęsti. Aną dieną kalbėjome apie tai su Čabele. Jinai primygtinai siūlo atšvęsti tą progą tenai pat, Brikvelo aveniu apartamentuose.

– Treji metai, – jausmingai prisiminė Kikė. – Tik pagalvok, kiek per tą laiką visko įvyko, meile. Iš visų mums

nutikusių dalykų, ar žinai, vienintele, kas man svarbiausia? Kad nuo tada tave myliu dar labiau nei anksčiau. Dabar tikrai galiu pasakyti, kad mūsų santuoka pasidarė nesugriaunama. Dėl viso to, kas mums nutiko, gyvenu pamišęs iš meilės vienai nuostabiai moteriškutei, su kuria turėjau laimės susituokti.

Prisislinko ir pabučiavo Marisą į lūpas.

– Neįtikėtina, – atsakė jinai. – Kas būtų galėjęs įsivaizduoti, kad terorizmas pasibaigs, kad Fudžimoris ir Daktaras atsidurs kalėjime, kaip ir Abimaelis Guzmanas ir tas kitas, iš kitos grupuotės, kuo vardu tas kitas tipas?

– Viktoras Polajus, iš TARJ, – patikslino Kikė. – Iš tų, kurie pagrobė ir nužudė vargšą Kačitą. Tikiuosi, kad tie draugeliai supus kalėjime už tokį laukinį žiaurumą. Ir beje, nebūk tokia optimistė. Terorizmas galutinai nepradingo. Selvoje vis dar liko atskirų grupelių. Ir Kariuomenė vis dar nesugeba su jais susidoroti.

– O jeigu Čabelė viską papasakojo Liusijanui ir jisai lygiai taip pat susijaudina jos klausydamasis? – Marisa nusijuokė matydama, kaip dėl jos žodžių Kikė išbąla ir jo akys prisipildo baimės. – Juk aš juokauju, kvailuti, nebijok.

– Kartais ir man tai šauna į galvą, – atsakė Kikė. – Bet juk neįmanoma, tiesa? Jeigu kalbame apie Liusijaną, visiškai neįmanoma. Nors man giliai viduje kyla abejonių. Kartais jis į mane pasižiūri taip, kad priverčia drebėti, Marisa. Ir tuomet pats sau sakau: „Žino. Garantuotai jis žino.“

– Čabelė man prisiekė, kad neturi menkiausio įtarimo, – patikino Marisa. – Liusijanas yra toks tyras ir toks galantiškas, kad jam net į galvą nešautų, jog kas nors galėtų elgtis taip, kaip elgiamės tu ir aš su Čabele.

Jų pokalbį nutraukė telefonas, vibruojantis ant Marisos naktinio stalelio. Ji pakėlė ragelį. „Alio, alio?“ Kikė matė, kad ji šypsosi iki ausų. „Sveikas, Liusijanai! Kokia staigmena. Gerai, gerai, bet ilgimės tavęs, nes jau tiek laiko nesimatėme, Liusijanitai. Taip, žinoma, nuolat toks užsiėmęs, kaip ir Kikė. Bet gyvenimas nėra tik darbas, Liusijanai. Juk reikia šiek tiek ir pasilinksminti, tiesa? Kartu papietauti? Šiandien?“ (Kikė parodė pritarimo ženklus.) „Mes visi keturi? Puiki mintis, Liusijanai. Kikė yra šalia manęs ir sako, kad jis taip pat mielai. Tada nuostabu. Tuomet traukiame tenai. Apie antrą valandą, ką manai? Fantastiška. O paskui galėtume pasižiūrėti filmą tavo įrengtoje kino salytėje. Tinka? Karališka! Pabučiuok Čabelę ir iki greitutėlio.“

Marisa padėjo telefoną ir pažvelgė į savo vyrą su triumfo išraiška veide, o jos mėlynos akys kibirkščiavo.

– Taigi, pats matai, visa tiesiog išsigalvojai, Kike, – sušuko. – Liusijanas tikras švelnumo įsikūnijimas. Sakė, kad jam šovė į galvą kartu papietauti, nes jiems atnešė šviežutėlių kupročių ir jie paruoš sevičę. Kad mes beveik nebesimatome ir kad taip nebegali tęstis...

– Na, bent jau tiek gerai, – nudžiugo Kikė. – Tuomet išsigalvojau. Greičiausiai kalta mano sąžinė, nešvari dėl to, ką mes išdarinėjame, toks galėtų būti paaiškinimas. Kokia puiki žinia, mieloji. Aš labai myliu Liusijaną. Jis mano geriausias draugas ir aš juo visą laiką žavėjausi, pati žinai. Tai, kas nutiko su Čabele, nei per aguonos grūdą nesumažino mano meilės jam.

– Ar žinai, kas tu esi, Kike? – nusijuokė Marisa. – Cinikas kubu, vyreli. Kiaulė, kokio pasaulis dar nėra regėjęs.

Jauti jam šilčiausius jausmus ir jis tavo pats geriausias draugas, bet nedvejodamas nė akimirkos suguli su jo žmona.

– Tai tavo kaltė, o ne mano, – atkirto jis, apsikabindamas ir užguldamas Marisą. Kalbėjo jai į ausį, tuo pat metu glamonėdamas jos kūną ir trindamasis į ją. – Tai tu mane suviliojai, meile. Argi ne tu visa tai sugalvojai?

– Aš niekuomet nedalyvavau vienoje tų *partouze*, kaip tu Čosikoje, – atsakė jinai jam į ausį. – Todėl dar reikėtų gerai pagalvoti, kas ką suviliojo.

– Tiek kartų tavęs prašiau, kad nebekalbėtum apie Čosikos istoriją, – pasikeitusiu balsu Kikė atsitraukė nuo žmonos ir vėl atsigulė ant nugaros. – Pati matai, buvau susijaudinęs ir jau būčiau su tavim pasimylėjęs, bet tuo juokeliu apie Čosiką pavertei mane varvekliu. Tai tikras dūris į nugarą, Marisita.

– Kvailiuk, aš pajuokavau, nenusimink, šį rytą buvai daug meilesnis nei kitus rytus.

– Prašau tavęs, Marisa, – neatlyžo jisai labai rimtai. – Dar kartelį. Niekada daugiau nebekalbėkime apie tą prakeiktą istoriją. Maldauju tavęs.

– Gerai, meile, atleisk. Daugiau niekada, prisiekiu, – Marisa prisikišo prie jo veido ir pabučiavo į skruostą. Ir žaismingai suvėlė plaukus. – Ar žinai, kad esi pats prieštaringiausias žmogus pasaulyje, Kike?

– Kodėl? – paklausė jis. – Kuo jau aš toks prieštaringas?

– Nenori, kad net juokaudama tau priminčiau Čosikos istoriją, bet kas vakarą žiūri tos juokingos moterėlės programą.

Kikė pratrūko juoktis.

– Tikiuosi, neimsi sakyti, jog pavydi Chulietai Legizamonai ir jos „Valandai su Skiedrele“.

– Aš pavydžiu tai siaubingai nykštukei? Žinoma, ne, – užprotestavo Marisa. – Bet tu jos turėtum nekęsti. Ar ne jinai tave apkaltino nužudžius Rolandą Garo? Ar ne dėl jos kaltės turėjai ištverti siaubingas dienas kalėjime su banditais ir degeneratais? Ir kaip gali žiūrėti ir klausytis kas vakarą tų pasibjaurėtinų jos paskalų? Tau turėtų būti gėda, Kike.

– „Valanda su Skiedrele“ – pati populiariausia Peru televizijos programa, – gūžtelėjo pečiais jos vyras. – Taip, taip, žinau, kad tai paskalos ir nešvarūs skalbiniai, tu teisi. Negaliu tau paaiškinti, pats sau negaliu įtikinamai atsakyti. Mane kažkuo ta moterytė žavi, kad ir ką dėl jos kaltės būčiau patyręs.

– Žavi ta bjauri kaip gnomas nykštukė? – nusišaipė Marisa.

– Taip, gringita, žavi, – patvirtino Kikė. – Ji mane apkaltino, nes buvo įsitikinusi, kad tai aš nusamdžiau Rolando Garo žudikus už tai, kad jis įsuko mane į skandalą ir juo patikėjo pusė pasaulio. Bet paskui, kai sužinojo, kad tikrasis žmogžudys buvo dešinioji Fudžimorio ranka, įskundė ir jį taip pat, pastačiusi ant kortos savo pačios gyvybę. O tas skundas, nepamiršk, buvo paskutinė vinis į diktatūros karstą. Fudžimoris, Daktaras ir visa kompanija pus kalėjime nežinia kiek metų būtent dėl tos moters kaltės. Ir, be viso to, jos nenužudė, kaip kad daugelis manė. Vis dar tęsia savo veiklą. Buvo visiškas niekas, o dabar yra įsitvirtinęs Peru televizijos personažas. Ir greičiausiai uždirba tikrą kapitalą, nors, kaip tu sakai, yra nykštukė ir bjaurutėlė. Ar tau ši istorija neatrodo verta susižavėjimo?

– Niekada neištvėriau ilgiau nei penkių minučių tos jos pamazgų programos, – atsakė su pasibjaurėjimo gestu Marisa. – Paskalos apie vargšus žmogelius. Ar gali įsivaizduoti,

kas nutiktų, jeigu ji sužinotų apie mus? Paskirtų mums visą savo programą: „Laiminga iškrypusi trijulė“, – galiu įsivaizduoti. Man plaukai piestu stoja vien pagalvojus apie tai. Ką gi, kad pernelyg nesusivėlintume, einu nusiprausiu ir apsirengsiu pietums.

Kikė žiūrėjo, kaip ji stryktelėjo iš lovos ir nuėjo į vonios kambarį. Žvilgsniu permetė Šyšlo paveikslą: ką reiškė ta šventykla, tas totemas, kuris tam tikromis valandomis, regis, spjaudo liepsnas? Kartais į jį žvelgiant jį apimdavo baimė. O dykuma su Tilsos gyvate, priešingai, jį nuramindavo. Tenai nebuvo jokios paslapties, o galbūt buvo, tas stingdantis roplio žvilgsnis. Užsigalvojo. Žinoma, buvo kiek keista, kad jis žavisi Chulieta Legizamona ir kas vakarą, jei tik gali, žiūri „Valandą su Skiedrele“. Ta moterėlė įėjo į istoriją, pati to nenorėdama ir net neturėdama tokio tikslo. Jos drąsa išprovokavo įvykius, pakeitusius Peru gyvenimą. Argi nebuvo kažkas neįtikėtino, kad viena iš daugelio mergiočių, visiškas niekas, vien savo atvira drąsa sukėlė šitokį žemės drebėjimą, nuvertusį patį galingąjį Daktarą? Jam būtų patikę su ja susipažinti, pasikalbėti, sužinoti, kaip jinai kalba tuomet, kai ekrane nevaidina savo paslapčių traukėjos vaidmens. Ak, kokia kvailystė. Atsikelti, nusiskusti ir nusiprausti pagaliau po dušu. Kokia gera naujiena, kad Liusijanas juos pasikvietė pietų ir pasižiūrėti filmo savo namų kino teatre Rinkonadoje. Jis nieko nežino ir jie toliau bus geriausi draugai, kaip ir ligi šiolei, koks palengvėjimas.

Kikė išsivalė dantis, nusiskuto ir nusiprausė po dušu. Kai visas išsimuilinęs stovėjo po vandens srove, susivokė, kad niūniuoja Džono Lenono dainą. Prisiminė, kad ta daina buvo labai populiari, kai jis studijavo Kembridže, Masačiu-

setse, MIT. „Tu dainuoji duše? – pats savęs paklausė. – Nuo kada taip elgiesi, Enrike Kardenasai?“ Jis buvo patenkintas. Liusijano skambutis ir kvietimas pakėlė nuotaiką. Labai jį mylėjo, iš tiesų, visada jautė jam didžiulį prieraišumą. Tiesa, per pastaruosius trejus metus daugybę kartų jautė sąžinės priekaištus, kiekvieną kartą, kai jis ir Marisa miegodavo su Čabele. Tačiau nepaisant to, jam niekada nebuvo atėję į galvą nutraukti tų santykių. Jis nepaprastai mėgavosi mylėdamasis trise. „Keista istorija!“ – mąstė, iš plačios rūbų spintos rinkdamasis sportinio stiliaus aprangą, su kuria eis į Liusijano namus: mokasinus, lengvos medžiagos kelnes, raudonais ir baltais kvadratais marškinėlius, kuriuos Marisa parvežė iš paskutinės kelionės į Jungtines Valstijas, ir lengvą megztuką.

Tiesa ta, kad prieš prakeiktą šantažą, į kurį jį bandė panardinti Rolandas Garo, jo seksualinis gyvenimas su Marisa buvo pradėjęs vysti, buvo bevirstantis pratybomis be ugnies. Ir staiga po išsiskyrimo dienų, sekusių *Atvirai* nuotraukų skandalą, susitaikius su savo žmona santykiai atgimė, jis išgyveno antrą medaus mėnesį. Ir jai nutiko tas pats. O ką jau kalbėti, kas atsitiko po to, kai pagaliau sužinojo apie Čabelę ir Marisą. Jau greitai bus treji metai, kai jie sudarė trikampį, staiga juos pavertusį paaugliais, suteikusį naujo gyvybiškumo. Ir kaip puiku, kad Liusijanas apie nieką nenumano. Nes nutraukti draugystę jam būtų tikra nelaimė.

Kai išėjo iš persirengimo kambario, Marisa jau buvo pasiruošusi ir laukė jo. Ji atrodė puikiai su giliai iškirpta palaidine: ji atskleidė jos baltus, nuostabius pečius, prigludusias oranžines kelnes, pabrėžiančias liekną juosmenį ir stangrų užpakaliuką. Pasilenkė pabučiuoti jos į kaklą: „Kaip nuostabiai atrodote šį rytą, ponia.“

Važiuojant į Rinkonadą vairavo Kikė ir Marisa pasakė:

– Dievinu vien mintį, kad žiūrėsime filmą kino teatre, kurį sau susikonstravo Liusijanas ir Čabelė. Ar tau neatrodo fantastiška turėti kino teatrą namuose ir žiūrėti kokius tik nori filmus, kada tik tau patinka, su kuo tiktai nori patogiuose foteliuose?

– Mūsų bute kino teatras netilptų, – atsakė Kikė. – Bet jeigu taip nori, galime jį parduoti ir įsikurti namuose su sodu bei baseinu, kaip ir Liusijanas. Ir tuomet tau įrengčiau pačius moderniausius kino namus visame Peru, mano džiaugsme.

– Koks galantiškas, – nusijuokė Marisa. – Bet ačiū, ne. Didžiuliai namai kelia tiek rūpesčių, ir nenoriu gyventi pasaulio krašte, kaip kad jie gyvena. Esu patenkinta savo Golfo apartamentais pačiame centre. Klausyk, matau, esi baisiai patenkintas, Kike.

– Mane didžiai nuramino tai, kad jis apie nieką nežino, – atsakė jis. – Būtų labai apmaudu susipykti, jis buvo man brolis nuo pat vaikystės.

Liusijanas ir Marisa pasitiko juos su maudymosi rūbais. Jie mirko baseine kartu su abiem mergaitėmis, nes buvo karšta. Rytas buvo nuostabus, iš dangaus tiesiai švietė saulė be menkiausio debesėlio. Svečiai nenorėjo maudytis ir įsitaisė krėsluose po skėčiais prie baseino, gurkšnojo „Campari“ koktelius ir kramsnojo užkandžius su tradiciniu pavilgu, kuriuos jiems paruošė virėja, žinodama, kad jie Marisos mėgstamiausi.

Liusijanas buvo puikiai nusiteikęs ir meilesnis nei įprastai. Juokavo su Marisa, sakydamas, kad ji pastaruoju metu įtartinai išgražėjusi, ar tik nebus įsitaisiusi meilužio prie šono, ar ne, Marisita, o Kikę pasveikino, nes žinojo, kad

visai neseniai įsigijo dar vienas kasyklas, Uankavelikoje, kartu su Kanados kompanija. „Ar tai reiškia, kad ketini ir toliau turtėti? Ar niekuomet nenuslūgs Karaliaus Mido ambicijos, paverčiančios viską auksu?“ Pakalbėjo ir apie politiką ir pripažino, kad ir kaip blogai atrodytų, nepaisant visų tų siaubingų išpuolių, kuriuos patyrė, naujasis prezidentas čiabuvis Toledas valdo pakankamai gerai. Reikalai taisėsi, ekonomika augo, atėjo stabilumas ir, dėkui Dievui, pasibaigė grobimai ir sprogdinimai.

Liusijanas papasakojo, kad šiuo metu jo kontora tapo Peru kinematografijos platinimo tinklo pagrindiniu teisiniu konsultantu, ir tai puiku, nes būtent dėl to bendradarbiavimo jam ir Čabelei siunčia naujausius filmus neprilygstamam sodo kino teatrui. Jo žmona ir jis kartais penktadieniais ar šeštadieniais žiūri dar nepasirodžiusius kinuose filmus iki paryčių. Marisa ir Kikė kviečiami į tas kinematografo naktis, kada tiktai jie panorėsiantys.

Prie stalo susėdo apie trečią po pietų. Ir iš tiesų sevičės ir ant žarijų kepta kuprotė buvo labai šviežios ir gardžios, o ypač kai prie jų buvo pateiktas gerai atšaldytas prancūziškas baltasis Chablis.

Pavakarys ėjo visiems atsipalaidavus, besilinksminant ir besijuokiant, mergaitės pasitraukė žaisti su šunimis ir netrukus buvo pateiktas desertas – citrininis pyragas su kokosiniais ledais. Liusijanas pačiu kasdieniškiausiu ir nerūpestingiausiu tonu, kokiu kalbėjo ir juokavo per pietus, staiga pasakė:

– O dabar visiems staigmena: nusprendžiau ir aš prisijungti prie jūsų kelionės į Majamį, atšvęsti jūsų trečiųjų metinių! – ir šypsodamasis po trumpos pauzės pridūrė: – Jau pats laikas ir man iš tiesų pasiimti šiokias tokias atostogas.

Kikė, tuo pat metu stebėdamas, kaip tamsaus gymio Čabelės veidas nuraudo, pajuto, kad saulės spinduliai staiga ėmė čirškinti jo smegenis. Ar jis gerai išgirdo? Pažvelgė į Marisą, jo žmona taip pat nuraudo, o jos žvilgsnyje atsispindėjo panikos blizgesys. Dabar Čabelė nuleido galvą, negalėdama kitaip nuslėpti savo nuoraudžio. Mechaniškai kėlė link burnos šaukštelį ledų, bet ir vėl atidėjo į lėkštelę, net neparagavusi. Atmosfera tapo švininė. Kikė nežinojo, ką sakyti, Marisa taip pat. Vienintelis ramutėlis, nepajudinamas ir besišypsantis buvo Liusijanas.

– Maniau, jums patiks, kad keliausiu su jumis į Majamį, o dabar matau laidotuvių dalyvių veidus, – pajuokavo su vyno taure rankoje, skambiai nusijuokdamas. – Nesijaudinkite. Jeigu manęs niekas nepageidauja toje šventėje, liksiu Limoje, liūdnas ir visų apleistas.

Dar kartą skambiai nusijuokė ir nugėrė gurkšnį vyno iš taurės su labai savimi patenkinta veido išraiška.

Kikei virpėjo rankos ir kojos ir jis tik galėjo stebėti Čabelės juodus plaukus, ji vis dar sėdėjo priešais nuleidusi galvą. Taip visiems tylint išgirdo Marisą sakant, beveik natūraliai, nors labai lėtai tarė kiekvieną skiemenį:

– Kokia puiki mintis vykti su mumis į Majamį, Liusijanitai. Tikra tiesa, pats laikas ir tau pasiimti atostogas, kaip tai daro visi žmonės.

– Na, tiek gerai, kad bent jau kieno nors esu pageidaujamas šitame susibūrime, – padėkojo jai Liusijanas, paimdamas Marisos ranką ir ją bučiuodamas. – Esu tikras, kad Majamyje praleisime nuostabias dienas.

MARIO VARGAS LLOSA

Penki kampai

Romanas

Iš ispanų kalbos vertė *Laura Liubinavičiūtė*
Viršelio dailininkas *Zigmas Butautis*
Maketavo *Linas Vaškevičius*
Projekto vadovė *Ligita Mažeikienė*

Tiražas 1 500 egz.

Leidykla „Sofoklis"
Klaipėdos g. 7A, LT-01117 Vilnius
info@sofoklis.lt

Spausdino spaustuvė
ScandBook
Gamyklos g. 23, LT-96155 Gargždai
www.scandbook.lt

Naujausias Nobelio premijos laureato Mario Vargas Llosos romanas nestokoja gero humoro, intelektualaus pasakojimo triukų ir išmonės. Autorius ironiškai žvelgia į paskutinį XX a. dešimtmetį Limoje valdant Albertui Fudžimoriui ir Vladimirui Montesinosui.

„Penkių kampų“ istorija prasideda, kai dvi draugės, Čabelė ir Marisa, vieną naktį netikėtai, pačios nepajusdamos, nugrimzta į erotinį nuotykį. Saldžiai begėdiškas potyris, bandant įsivaizduoti, kas ir kaip bus toliau, pamažu tampa detektyviniu pasakojimu, beveik trileriu, kurio pagrindinis veikėjas – Enrikė Kardenasas.

Laimingai vedęs, sėkmės lydimas verslininkas patenka į bėdą. Jis šantažuojamas bulvarinio laikraščio direktoriaus Rolando Garo. Kompromituojančios orgijos, kurios centre pats verslininkas, nuotraukos pasklis po visą Peru, jei tik Kardenasas neinvestuos į dienraštį. Išsigandęs Enrikė prašo patarimo savo seno draugo advokato Liusijano. Vyrai įnirtingai bando apginti Enrikės reputaciją, kad išvengtų visuomenės pasmerkimo, tačiau tuo metu randamas žiauriai nužudyto Garo kūnas ir reikalai tik blogėja. Skandalingosios fotografijos paviešinamos, geltonoji spauda atskleidžia tamsius politikos ir žurnalistikos „kampus“, o visa šalis patenkina iškreiptą smalsumą ir gandų apetitą.

www.sofoklis.lt

9 786094 442193